

**ESKİŞEHİR ETİ ARKEOLOJİ MÜZESİ PİŞMİŞ TOPRAK
UNGUENTARIUMLARI**

Yüksek Lisans Tezi

Özge GÜRCAN BIÇAKCI

Eskişehir 2024

ESKİŞEHİR ETİ ARKEOLOJİ MÜZESİ PİŞMİŞ TOPRAK
UNGUENTARIUMLARI

ÖZGE GÜRCAN BIÇAKCI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Arkeoloji Anabilim Dalı

Klasik Arkeoloji Bilim Dalı

Danışman: Doç. Dr. Bekir Sıtkı Alptekin ORANSAY

Eskişehir

Anadolu Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Temmuz 2024

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI

Özge GÜRCAN BIÇAKCI'nın "Eskişehir Eti Arkeoloji Müzesi Pişmiş Toprak Unguentariumları" başlıklı tezi ../../... tarihinde aşağıdaki jüri tarafından değerlendirilerek "Anadolu Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin" ilgili maddeleri uyarınca, **Arkeoloji Anabilim Dalı Klasik Arkeoloji Bilim Dalında, yüksek lisans tezi** olarak değerlendirilip kabul edilmiştir.

İmza

Üye (Tez Danışmanı) : Doç. Dr. Bekir Sıtkı Alptekin ORANSAY

.....

Üye: Doç. Dr. Rahşan TAMSÜ POLAT

.....

Üye: Dr. Öğr. Üy. Dilek ŞEN

.....

ÖZET

ESKİŞEHİR ETİ ARKEOLOJİ MÜZESİ PIŞMIŞ TOPRAK UNGUENTARIÜMLARI

Özge GÜRCAN BIÇAKCI

Arkeoloji Anabilim DALI

Klasik Arkeoloji Bilim Dalı

Anadolu Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Temmuz 2024

Danışman: Doç. Dr. B. S. Alptekin ORANSAY

Unguentariumlar yüzyıllar boyunca yağ, parfüm, merhem gibi ürünlerin konulması ve ticaretinin yapılmasından dolayı günlük yaşamın, özellikle nekropol alanlarında yoğun olarak bulunmasından dolayı da manevi yaşamın önemli bir parçası olmuşlardır. Bu çalışma kapsamında Eskişehir Eti Arkeoloji Müzesi envanterinde bulunan toplam 135 adet pişmiş toprak unguentariumun tipolojik olarak değerlendirmesi ve tarihlendirmesi yapılmıştır.

Çalışmamıza konu olan pişmiş toprak unguentariumlar Eskişehir Eti Arkeoloji Müzesi'ne 1966-2022 yılları arasında kazı, satın alma, bağış, müsadere, devir yolu ile gelmiştir. Farklı yollardan müze envanterine kazandırılan 135 adet pişmiş toprak unguentarium İğ Gövdeli, Kubbe Ağızlı, Torba Gövdeli ve Diğer Tipler olarak dört ana tip altında ve eserlerin form, katkı, renk, pişme durumu ve iç hazneleri gibi değişen özelliklerinden dolayı bu ana başlıkların altında alt tipler olarak değerlendirmeye alınmıştır. Pişmiş toprak unguentariumların değerlendirmesi yapılırken ilk olarak eserlerin çizim ve fotoğraflarıyla katalog çalışması yapılmış ve öncelikli olarak Eskişehir ve çevresinde yapılan araştırmalardan başlanarak birçok kaynak taranarak incelenmiş ve benzerleri ile karşılaştırılarak tarihlendirmesi yapılmıştır.

Çalışmamızla birlikte Eskişehir Eti Arkeoloji Müzesi envanterinde bulunan unguentariumların tipolojik olarak oldukça zengin olduğu, Hellenistik ve ağırlıklı olarak da Roma Dönemi'ne ait oldukları görülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Eskişehir, Unguentarium, Pişmiş Toprak, İğ Formlu, Torba Formlu

ABSTRACT

TERRACOTTA UNGUENTARIUMS FROM THE ETİ ARCHAEOLOGY MUSEUM OF ESKİŞEHİR

Özge GÜRCAN BIÇAKCI

Department of Archaeology

Programme in Classical Archaeology

Anadolu University, Graduate School, July 2024

Supervisor: Doç. Dr. B. S. Alptekin ORANSAY

Unguentariums have been an important part of daily life for centuries because they were used to store and trade products such as oils, perfumes and ointments, and they have been an important part of spiritual life because they are found especially in necropolis areas. Within the scope of this spiritual life because they are found especially in necropolis areas. Within the scope of this study, a total of 135 terracotta unguentariums in the inventory of Eskişehir Eti Archaeology Museum were typologically evaluated and dated.

The terracotta unguentariums subject to our study came to Eskişehir Eti Archaeology Museum between 1966-2022 through excavation, purchase, donation, confiscation and transfer. The 135 terracotta unguentariums, which were brought to the museum inventory through different means, were evaluated under four main types as Fusiform, Dome Mouth, Bulbous and Other Types and as sub-types under these main headings due to the changing characteristics of the artifacts such as form, contribution color, firing condition and internal chambers. During the evaluation of the terracotta unguentariums, first of all, a catalogue study was made with drawings and photographs of the artifacts and many sources were examined starting from the researches carried out in Eskişehir and its surroundings and dated by comparing them with similar ones.

With our study, it is seen that the unguentariums in the inventory of Eskişehir Eti Archaeology Museum are typologically very rich and belong to the Hellenistic and predominantly Roman Periods.

Keywords: Eskişehir, Unguentarium, Terracotta, Fusiform, Bulbous

TEŞEKKÜR

Unguentariumlar yüzyıllar boyunca kullanılan önemli seramik grupları içerisinde yer almaktadır. Çalışmamızda 1966-2022 yılları arasında müze envanterine kazandırılmış olan unguentariumların değerlendirilmesi yapılmıştır. Öncelikle tez konumun belirlenmesi ile başlayan süreçte tüm desteğini, bilgi ve tecrübelerini benimle paylaşmış rehberlik eden tez danışmanım Doç. Dr. Bekir Sıtkı Alptekin ORANSAY hocama sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Tez çalışmamın başlangıcından itibaren destekleri için öncelikle Eskişehir Eti Arkeoloji Müzesi Müdürü Emriye YURTA'a, Arkeolog M. Zeki BÜRKÜK'e, Uzman Ahmet EYNALLI'ya, Sanat Tarihçisi Pınar AKIN'a ve tüm mesai arkadaşlarıma çok teşekkür ederim.

Çalışmam boyunca yanımda olan ve beni motive eden canım arkadaşlarım Restoratör Elif BÜRKÜK ve Restoratör Hande KILIÇ YALÇIN'a çok teşekkür ederim.

Tez çalışmam süresince her konuda desteğiyle yanımda olan ve deneyimlerini benimle paylaşan çalışma arkadaşlarım Uzman Arkeolog Nurten KANBUR ve Sanat Tarihçisi Duygu YILDIZ KÖPRÜLÜ'ye en içten sevgi ve teşekkürlerimi sunarım.

Eğitim ve çalışma hayatım boyunca yanımda olan, maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen canım aileme çok teşekkür ederim.

Son olarak da bu zorlu süreç boyunca yanımda olan, ümitsizliğe kapıldığım her an yol gösteren, desteğini hiçbir zaman eksik etmeyen, sevgisi ve sabrı için canım eşim Hasan BIÇAKCI'ya minnettarım.

ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ

Bu tezin bana ait, özgün bir çalışma olduğunu; çalışmamın hazırlık, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu olmak üzere tüm aşamalarında bilimsel etik ilke ve kurallara uygun davrandığımı; bu çalışma kapsamında elde edilen tüm veri ve bilgiler için kaynak gösterdiğimi ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi, bu çalışmamın Anadolu Üniversitesi tarafından kullanılan “bilimsel intihal tespit programıyla” tarandığını ve hiçbir şekilde “intihal içermediğini” beyan ederim. Herhangi bir zamanda, çalışmamla ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçları kabul ettiğimi bildiririm.

İmza

Özge GÜRCAN BIÇAKCI

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI.....	iii
ÖZET	iii
ABSTRACT.....	iv
TEŞEKKÜR	v
ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ.....	vi
İÇİNDEKİLER	vii
GÖRSELLER DİZİNİ	xi
TABLolar DİZİNİ	xii
LEVHALAR DİZİNİ.....	xiii
KISALTMALAR DİZİNİ	xv
1.GİRİŞ	1
2. ESKİŞEHİR İLİ TARİHİ COĞRAFYASI, ESKİŞEHİR ETİ ARKEOLOJİ MÜZESİ ve ESKİŞEHİR BÖLGESİNDEKİ ARKEOLOJİK KAZILAR.....	3
2.1. Kentin Konumu ve Tarihi Coğrafyası.....	3
2.2. Eskişehir Eti Arkeoloji Müzesi Tarihçesi ve Eskişehir Bölgesindeki Arkeolojik Kazılar	7
2.2.1. Eskişehir Eti Arkeoloji Müzesi Tarihçesi.....	7
2.2.2. Eskişehir Bölgesindeki Arkeolojik Kazılar	8
2.2.2.1. Keçiçayırı (Seyitgazi-Bardakçı)	8
2.2.2.2. Kanlıtaş Höyük (İnönü).....	8
2.2.2.3. Orman Fidanlığı	9
2.2.2.4. Demircihöyük.....	9
2.2.2.5. Küllüoba Höyük.....	10
2.2.2.6. Çavlum Nekropolü	11
2.2.2.7. Şarhöyük	11

2.2.2.8. <i>Alpu Kocakızlar Tümölüsü</i>	12
2.2.2.9. <i>Yazılıkaya/ Midas Kale</i>	12
2.2.2.10. <i>Pessinus</i>	13
2.2.2.11. <i>Han</i>	14
2.2.2.12. <i>Karacahisar Kalesi</i>	15
3. UNGUENTARIUM	17
3.1. Kökeni, Tanımı ve Kullanım Alanları.....	17
3.2. Unguentarium Formları ve Gelişim Aşamaları	20
4. ESKİŞEHİR ETİ ARKEOLOJİ MÜZESİ PIŞMIŞ TOPRAK	
UNGUENTARIUMLARI	25
4.1. İğ Gövdeli Unguentariumlar (U1-U35)	26
4.1.1. Tip 1 (U1-U2)	26
4.1.2. Tip 2 (U3).....	27
4.1.3. Tip 3 (U4-U10)	28
4.1.3.1. <i>Tip 3a (U4-U6)</i>	29
4.1.3.2. <i>Tip 3b (U7-U8)</i>	30
4.1.3.3. <i>Tip 3c (U9-U10)</i>	31
4.1.4. Tip 4 (U11-U13)	31
4.1.4.1. <i>Tip 4a (U11)</i>	32
4.1.4.2. <i>Tip 4b (U12)</i>	32
4.1.4.3. <i>Tip 4c (U13)</i>	32
4.1.5. Tip 5 (U14).....	33
4.1.6. Tip 6 (U15).....	33
4.1.7. Tip 7 (U16).....	34
4.1.8. Tip 8 (U17).....	34
4.1.9. Tip 9 (U18-U28).....	35
4.1.9.1. <i>Tip 9a (U18-U21)</i>	35

4.1.9.2. Tip 9b (U22-U28)	36
4.1.10. Tip 10 (U29-U35) (Konik Kaideli).....	37
4.1.10.1. Tip 10a (U29-U31)	38
4.1.10.2. Tip 10b (U32)	38
4.1.10.3. Tip 10c (U33-U35)	39
4.2. Kubbe Ağzılı Unguentariumlar (U36-U37)	40
4.3. Torba Gövdeli Unguentariumlar (U38-U111).....	41
4.3.1 Tip 1 (U38-U61)	41
4.3.1.1. Tip 1a (U38-U46)	41
4.3.1.2. Tip 1b (U47-U50)	42
4.3.1.3. Tip 1c (U51-U52)	43
4.3.1.4. Tip 1d (U53-U59)	44
4.3.1.5. Tip 1e (U60-U61)	44
4.3.2. Tip 2 (U62).....	45
4.3.3 Tip 3 (U63-U75)	45
4.3.3.1. Tip 3a (U63)	45
4.3.3.2. Tip 3b (U64-U73)	46
4.3.3.3. Tip 3c (U74-U75)	47
4.3.4. Tip 4 (U76-U89)	47
4.3.4.1. Tip 4a (U76-U88)	47
4.3.4.2. Tip 4b (U89)	48
4.3.5. Tip 5 (U90-U91)	49
4.3.5.1. Tip 5a (U90)	49
4.3.5.2. Tip 5b (U91)	49
4.3.6. Tip 6 (U92-U97)	50
4.3.7. Tip 7 (U98-U111)	51
4.3.7.1. Tip 7a (U98-U99)	51

4.3.7.2. <i>Tip 7b (U100-U111)</i>	51
4.4. Diğer Tipler (U112-135).....	52
4.4.1. Tip 1 (U112-U114)	52
4.4.1.1. <i>Tip 1a (U112-U113)</i>	52
4.4.1.2. <i>Tip 1b (U114)</i>	53
4.4.2. Tip 2 (U115-120)	53
4.4.3. Tip 3 (U121-U129)	54
4.4.3.1. <i>Tip 3a (U121-U123)</i>	55
4.4.3.2. <i>Tip 3b (U124-U129)</i>	55
4.4.4. Tip 4 (U130).....	56
4.4.5. Tip 5 (U131-132)	56
4.4.6. Tip 6 (U133-134)	57
4.4.7. Tip 7 (U135).....	57
5. SONUÇ	58
6. KATALOG	63
KAYNAKÇA.....	134
EKLER	
Ek-1: Görseller	
Ek-2: Tablolar	
Ek-3: Levhalar	
ÖZGEÇMİŞ	

GÖRSELLER DİZİNİ

Sayfa:

Görsel 1. Eskişehir Fiziki İl Haritası (Kaynak: https://www.harita.gov.tr/urun/eskisehir-fiziki-il-haritasi/408 Erişim:15.05.2024).....	144
Görsel 2. Frigya Epiktetos Merkezleri ve Olası Yollar (İznik, 2006, s.11).....	144
Görsel 3. 1974 Eskişehir Müze Müdürlüğü Binası (Müze Arşivi).....	145
Görsel 4. Eskişehir Eti Arkeoloji Müzesi.....	145
Görsel 5. Eskişehir İlçeleri ve Kazı Merkezleri (Emir 2022, s.9).....	146

TABLÖLAR DİZİNİ

Sayfa:

Tablo 1. Unguentariumların Tiplere Göre Dağılımı.....	147
Tablo 2. Unguentariumların Müzeye Geliş Şekillerine Göre Dağılımı.....	147
Tablo 3. Unguentariumların Hamurlarına Göre Dağılımı.....	148
Tablo 4. Unguentariumların Hamur Renk Dağılımları.....	148
Tablo 5. Unguentariumların Astar Renk Dağılımları.....	149
Tablo 6. Unguentariumların Ağız Kenarı ve Boyun Astar Renk Dağılımı.....	149
Tablo 7. Eskişehir Eti Arkeoloji Müzesi İğ Gövdeli Unguentariumların Tipleri.....	150
Tablo 8. İğ Gövdeli Unguentariumların Kronoloji Tablosu.....	150
Tablo 9. Eskişehir Eti Arkeoloji Müzesi Torba Gövdeli Unguentariumların Tipleri.....	151
Tablo 10. Torba Gövdeli Unguentariumların Kronoloji Tablosu.....	151
Tablo 11. Eskişehir Eti Arkeoloji Müzesi Diğer Unguentarium Tipleri.....	152
Tablo 12. Diğer Unguentariumlar Kronoloji Tablosu.....	152
Tablo 13. Geliş Yerlerine Göre Unguentariumların Listesi.....	153

LEVHALAR DİZİNİ

Sayfa:

Levha 1. U1-U4 İğ Gövdeli Unguentariumların Çizim ve Fotoğrafi.....	154
Levha 2. U5-U8 İğ Gövdeli Unguentariumların Çizim ve Fotoğrafi.....	155
Levha 3. U9-U12 İğ Gövdeli Unguentariumların Çizim ve Fotoğrafi.....	156
Levha 4. U13-U17 İğ Gövdeli Unguentariumların Çizim ve Fotoğrafi.....	157
Levha 5. U18-U21 İğ Gövdeli Unguentariumların Çizim ve Fotoğrafi.....	158
Levha 6. U22-U25 İğ Gövdeli Unguentariumların Çizim ve Fotoğrafi.....	159
Levha 7. U26-U29 İğ Gövdeli Unguentariumların Çizim ve Fotoğrafi.....	160
Levha 8. U30-U35 İğ Gövdeli Unguentariumların Çizim ve Fotoğrafi.....	161
Levha 9. U36-U37 Kubbe Ağzılı Unguentariumların Çizim ve Fotoğrafi.....	162
Levha 10. U38-U41 Torba Gövdeli Unguentariumların Çizim ve Fotoğrafi.....	163
Levha 11. U42-U45 Torba Gövdeli Unguentariumların Çizim ve Fotoğrafi.....	164
Levha 12. U46-U49 Torba Gövdeli Unguentariumların Çizim ve Fotoğrafi.....	165
Levha 13. U50-U53 Torba Gövdeli Unguentariumların Çizim ve Fotoğrafi.....	166
Levha 14. U54-U57 Torba Gövdeli Unguentariumların Çizim ve Fotoğrafi.....	167
Levha 15. U58-U61 Torba Gövdeli Unguentariumların Çizim ve Fotoğrafi.....	168
Levha 16. U62-U65 Torba Gövdeli Unguentariumların Çizim ve Fotoğrafi.....	169
Levha 17. U66-U69 Torba Gövdeli Unguentariumların Çizim ve Fotoğrafi.....	170
Levha 18. U70-U73 Torba Gövdeli Unguentariumların Çizim ve Fotoğrafi.....	171
Levha 19. U74-U77 Torba Gövdeli Unguentariumların Çizim ve Fotoğrafi.....	172
Levha 20. U78-U81 Torba Gövdeli Unguentariumların Çizim ve Fotoğrafi.....	173
Levha 21. U82-U85 Torba Gövdeli Unguentariumların Çizim ve Fotoğrafi.....	174
Levha 22. U86-U89 Torba Gövdeli Unguentariumların Çizim ve Fotoğrafi.....	175
Levha 23. U90- U93 Torba Gövdeli Unguentariumların Çizim ve Fotoğrafi.....	176
Levha 24. U94-U97 Torba Gövdeli Unguentariumların Çizim ve Fotoğrafi.....	177
Levha 25. U98-U101 Torba Gövdeli Unguentariumların Çizim ve Fotoğrafi.....	178
Levha 26. U102-U105 Torba Gövdeli Unguentariumların Çizim ve Fotoğrafi.....	179
Levha 27. U106-U107 Torba Gövdeli Unguentariumların Çizim ve Fotoğrafi.....	180
Levha 28. U108-U111 Torba Gövdeli Unguentariumların Çizim ve Fotoğrafi.....	181
Levha 29. U112-U115 Diğer Tipler Başlığı Altındaki Unguentariumların Çizim ve Fotoğrafi.....	182

Levha 30. U116-U119 Diğer Tipler Başlığı Altındaki Unguentariumların Çizim ve Fotoğrafi.....	183
Levha 31. U120-U123 Diğer Tipler Başlığı Altındaki Unguentariumların Çizim ve Fotoğrafi.....	184
Levha 32. U124-U127 Diğer Tipler Başlığı Altındaki Unguentariumların Çizim ve Fotoğrafi.....	185
Levha 33. U128-U131 Diğer Tipler Başlığı Altındaki Unguentariumların Çizim ve Fotoğrafi.....	186
Levha 34. U132- U135 Diğer Tipler Başlığı Altındaki Unguentariumların Çizim ve Fotoğrafi.....	187

KISALTMALAR DİZİNİ

Abb.: Abbildung.

a.g.k.: Adı geçen kaynak.

AST: Araştırma Sonuçları Toplantısı.

cm: Santimetre.

Çev: Çeviren.

Çiz: Çizim.

Ed.: Editör.

Env. No: Envanter Numarası.

Fig: Figür.

Foto: Fotoğraf

KST: Kazı Sonuçları Toplantısı.

Kat. No: Katalog Numarası.

Lev: Levha.

MÖ: Milattan Önce.

MS: Milattan Sonra.

m.: Metre.

No: Numara.

Pl: Plate

Res: Resim.

s.: Sayfa.

Şek: Şekil.

U: Unguentarium.

Taf: Tafel.

vb: ve benzeri

Vd: Ve diğerleri

Vol: Volume.

yy: yüzyıl

1.GİRİŞ

Unguentariumlar yüzyıllar boyunca yağ, parfüm, merhem gibi ürünlerin saklanması ve ticaretinde kullanılmasının yanı sıra özellikle nekropol alanlarında mezar hediyesi olarak karşımıza çıkan önemli bir seramik formudur. Çıkış yeri ve kökeni konusunda araştırmacılar tarafından farklı önerilerde bulunulmuş olsada kesin olarak bilinmemektedir. Erken Hellenistik Dönemden itibaren mezarlarda ve yerleşim yerlerinde sıklıkla karşılaşılan bu seramik formu müzelere de farklı yollarla kazandırılmıştır.

Bu çalışmanın konusunu Eskişehir Eti Arkeoloji Müzesine 1966-2022 yılları arasında Eskişehir ve çevresinde yapılan arkeolojik kazılardan, satın alma, müsadere, bağış, devir yolu ile gelen ve müze envanterine kazandırılan 135 (yüz otuz beş) adet pişmiş toprak unguentarium oluşturmaktadır.

Çalışmamız kapsamında yer alan 135 adet unguentariumun öncelikle çizim ve fotoğraflama çalışmaları yapılmıştır. Bahsi geçen eserlerin envanter bilgileri eser envanter defterlerinden taranarak mevcut olan bilgiler (ölçü, tanım, renk, katkı, pişme durumu) tekrar gözden geçirilmiş ve güncellemesi yapılmıştır.

Çalışmamızın birinci bölümünde tezin amaç, kapsam ve yönteminden bahsedilirken, ikinci bölümde; modern kaynaklar ve antik kaynaklardan yararlanılarak Eskişehir'in konumu, tarihi coğrafyası, Eskişehir Eti Arkeoloji Müzesi'nin tarihçesi ve Eskişehir Bölgesinde yapılan arkeolojik kazılar hakkında kronolojik olarak bilgiler verilmiştir.

Üçüncü bölümde unguentariumların kökeni, genel tanımı ve kullanım alanları açıklanmıştır. Unguentariumların ana tiplerinden ve bu tiplerin gelişim aşamalarından bahsedilmiştir.

Dördüncü bölümde ise çalışmamızın ana konusu olan 135 (yüz otuz beş) pişmiş toprak unguentarium İğ Gövdeli, Kubbe Ağızlı, Torba Gövdeli, Diğer Tipler olarak dört ana tip altında ve eserlerin benzerlik ve farklılıklarıyla da bu ana tiplerin altında alt tipler olarak değerlendirilmiştir. Değerlendirme katalog içerisinde kronolojik olarak en erken örnekten en geç örneğe doğru sıralanmıştır. Bu değerlendirme sırasında öncelikli olarak Eskişehir'in yakın çevresinde yapılan çalışmalar taranmış (Gordion, Aizanoi, Amorium vb.) çevre müzeler ziyaret edilmiş (Afyon Müzesi, Kütahya Müzesi, Bursa Müzesi, Bilecik Müzesi vb.), benzer örneklerin değerlendirilmeye alındığı, daha uzak antik kentlere (Laodikeia, Stratonikeia, Patara, Parion, Tralleis vb.) ait çalışmalar incelenmiş,

yayınlanan müze kataloglarında (Kilikya ve Pisidia Müzeleri, Sivas Müzesi, Kütahya Müzesi, İzmir Müzesi, Adana Müzesi gibi) yer alan benzer örnekler ile karşılaştırılarak değerlendirilmiş ve tarihlendirme önerileri yapılmıştır. Satın alma, müsadere, devir, hediye yolu ile müzeye gelen unguentariumların geliş yerleri net olarak bilinmediği ve yanlarında herhangi bir konteks buluntu olmadığı için kronolojik olarak kesin değerlendirmeler yapmak oldukça zordur.

Çalışmamızın sonuç ve değerlendirmesi yapılan son bölümünde ise katalog içerisinde bulunan unguentariumların genel tanımı, tipolojileri ve gelişimleri, değişimi, üretimi, istatistiği, kronolojik olarak tarihlendirmesi hakkında tespit ve önerilerde bulunulmaya çalışılmıştır.

2. ESKİŞEHİR İLİ TARİHİ COĞRAFYASI, ESKİŞEHİR ETİ ARKEOLOJİ MÜZESİ VE ESKİŞEHİR BÖLGESİNDEKİ ARKEOLOJİK KAZILAR

2.1. Kentin Konumu ve Tarihi Coğrafyası

Eskişehir doğuda Ankara, batıda Bilecik ve Kütahya illeri, güneyde Afyon, güneydoğuda Konya, kuzeyinde Bolu ile komşudur. İç Anadolu Bölgesi Yukarı Sakarya havzasının kuzeybatısında yer almaktadır.

Eskişehir ili için Antik Çağ'da çeşitli kaynaklarda Dorylaei, Dorylaeion, Dorylaeus, Dorylleon, Dorieion, Dorylaeum gibi farklı isimlendirmeler kullanılmıştır.¹ Dorylaion; Kotiaem, Midaion, Aizanoi, Nakoleia gibi Phrygia Epiktetos² kentlerindendir.

Eskişehir ve Orta Çağ kaynaklarında vurgulanan en önemli nokta, Dorylaion'un önemli yolların kavşak noktasında, kaplıcalarıyla ünlü ve ticaretin geliştiği bir Frigya şehri olmasıdır. Dorylaion bu yollarla birlikte Nikae (İznik) üzerinden Marmara'ya, Kotyaion (Kütahya) üzerinden Ege kıyılarına, Akronios üzerinden Akdeniz'e, Nakoleia (Seyitgazi) ve Amorion (Emirdağ-Hisarköy) üzerinden Konya'ya, Konya üzerinden de Güneydoğu Anadolu ve Suriye'ye bağlanmaktadır.³

Dorylaion şehrinin kurucusu olarak Yunan Eretriali⁴ ve Theseus oğlu Akamas isimleri geçmektedir.⁵

Eskişehir'e ait en eski buluntular, Paleolitik (MÖ 40.000- MÖ 12.000) ve Mezolitik (MÖ 12.000-10.000) dönemlere kadar gitmektedir. Eskişehir- Seyitgazi yolu üzerinde bulunan Mesudiye, Hamidiye ve Arapören köyleri ve Alpanos köyünün kuzeyindeki platoda; Paleolitik Döneme ait delici, kazıyıcı ve el baltası gibi çeşitli aletler bulunmuştur.⁶ İklim koşullarının değişmesiyle birlikte insanların evler yapıp, tarım ve hayvancılığa geçtiği Neolitik Dönemin (MÖ 9000- MÖ 5500) Eskişehir'deki ilk izlerine

¹ E. İznik (2006). *Roma İmparatorluğu Döneminde Frigya Epiktetos Merkezlerinde (Dorylaeum, Nacolea, Midaem, Cotiaem, Aezani) Sosyopolitik, Sosyoekonomik ve Sosyokültürel Yapı*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Eskişehir Anadolu Üniversitesi, s.44. Araştırmacılar "Dorylaion" isminin Phryg kökenli bir sözcükten türetilmiş olabileceğini önermektedir.

² Strabon (2000). *Antik Anadolu Coğrafyası*, (Geographika: XII-XIII-XIV), (Çev: A. Pekman), İstanbul Arkeoloji ve Sanat Yayınları, XII, 8, 81; 4. 56. Epiktetos: Yunanca "kazanılmış, ilhak edilmiş ülke" anlamına gelmektedir.

³ Tüfekçi- Sivas, (2010) *Şarhöyük, Eskişehir'in Geçmişini Aydınlatan Işık*, Aktüel Arkeoloji Dergisi, 14, (Ed: M. Bezdin ve H. K. Mörel), İstanbul: Portakal Basım, s.59-60.

⁴ A. M. Darga (1993). *Şarhöyük-Dorylaion Kazıları (1989-1992)*. 15. KST, (1), Ankara, s.481

⁵ T. Tüfekçi- Sivas ve H. Sivas (2014). *Şarhöyük-Dorylaion Kazıları 2005-2012*. 35. KST, (3), Ankara, s.151.

⁶ Z. Koylu ve M. Birgün (2015). *Eski Bir Şehrin Hikayesi 1923-1938*. No: 32, Eskişehir: Eskişehir Ticaret Odası Yayınları. s.14.

ise Seyitgazi-Bardakçı Köyü yakınlarındaki Keçiçayırı'nda, Çukurhisar Mahallesi'nin doğusunda ve Söğüt yol ayrımında yer alan, Demircihöyük'te⁷ ve Eskişehir-Sivrihisar yolunun sağında yer alan, Kalkanlı Höyük'te⁸ rastlanmaktadır. Neolitik Dönemi takip eden ve şehirleşmenin başladığı Kalkolitik Dönem'de (MÖ 5500-3000) ise Yukarı Porsuk Vadisinde değişik evreleri Asmainler, Asarkaya, Kanlıtaş ve Orman Fidanlığı gibi yerleşmelerde Porsuk Kültürü olarak adlandırılan yeni bir kültürün varlığı tespit edilmiştir.⁹ Toplumların daha iyi örgütlenebildiği ve bakır-kalay karışımı tunçtan, altın-gümüş karışımı elektrondan, çeşitli eserlerin yapıldığı Tunç Döneminin (MÖ 3000-1200) en önemli yerleşmesi Demircihöyük'te yer almaktadır.¹⁰ Eskişehir şehir merkezinin, 16 km doğusunda yer alan Alpu ovasında bulunan Çavlum Köyü kazılarında ise Eski Hitit Dönemi ile ilgili bulgular ortaya çıkarılmıştır.¹¹

Dorylaion'un merkezinin, Şarhöyük ve Karacahisar olduğuyla ilgili farklı düşünceler vardır. Yapılan çalışmalar ile şehrin merkezinin Şarhöyük olduğu daha net hale gelmiştir.¹² 1976-1988 yılları arasında P. Frei tarafından, Eskişehir ve çevresinde epigrafik ve topografik çalışmalar gerçekleştirilmiştir.¹³ Bu araştırmalar sırasında, Eskişehir'in Aşağı Çağlan köyü yakınlarında bulunan bir Roma mil taşı üzerinde; "Yol başı Dorylaion'a 7 Roma mili (11 km) yazmaktadır. Bu mil taşı, Dorylaion'un merkezinin Şarhöyük'te bulunduğunu gösteren en önemli yazılı belge kabul edilmektedir.¹⁴ Şarhöyük'te 1989'da başlayan kazılarla ele geçen buluntular da şehrin merkezinin burası olduğu kesin olarak ortaya koymaktadır.¹⁵

Eskişehir'in ilk yerleşim merkezinin, MÖ 3500 yıllarında bugünkü kent merkezine yaklaşık 3 km uzaklıkta, Porsuk Vadisi'nin kuzeyinde, Gazipaşa Mahallesi'nde yer alan ve I. Derece Arkeolojik sit olarak tescilli "Şarhöyük" olduğu bilinmektedir. Şarhöyükte

⁷T. Efe (2007). *Eskişehir Bölgesi Tarihöncesi Dönem Araştırmaları ve Önasya Arkeolojisi İçindeki Yeri*. 1-47. s.10-11. <https://docplayer.biz.tr/2434855-I-eskisehir-bolgesi-tarihoncesi-donem-arastirmalari-ve-onasya-arkeolojisi-icin-deki-yeri-prof-dr-turan-efe.html> (Erişim:03.06.2024)

⁸T. Efe (1994). *1993 Yılında Kütahya, Bilecik ve Eskişehir İllerinde Yapılan Yüzey Araştırmaları*. 12. AST, Ankara, s.251.

⁹M. Kavlakoglu (2005). *Phrygia Epiktetos Kentlerinden Dorylaion-Dorylaeum Antik Kenti*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Denizli: Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. s.7.

¹⁰Kavlakoglu, 2005, **a.g.k.**, 7.

¹¹A. N. Bilgen (2002). *Eskişehir Çavlum Köyü Mezarlığı Eskişehir/Alpu Ovası'nda Yeni Bir Orta Tunç Çağı Mezarlığı*. Anadolu Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi. (1)3, s.39, 59.

¹²İznik, 2006, **a.g.k.**, 53.

¹³Tüfekçi- Sivas, 2010, **a.g.k.**, 64.

¹⁴Tüfekçi- Sivas, 2010, **a.g.k.**, 64.

¹⁵Tüfekçi- Sivas, 2010, **a.g.k.**, 65.

bugüne kadar yapılan çalışmalarda; Erken Tunç Çağı, Hitit, Phryg, Klasik, Hellenistik, Roma ve Bizans Dönemlerine ait buluntular tespit edilmiştir.¹⁶

Frigler, Hititlerden sonra Balkanlar üzerinden Anadolu'ya girmiş, Yukarı Sakarya Vadisinde Eskişehir, Afyon ve Kütahya illeri arasında kalan bölgede etkili olmuşlardır. Frigler tarafından, bölgede birçok kale yerleşmesi kurulmuştur.¹⁷

Friglerin, tarım yöntemlerini geliştirmiş olmaları, ticaretlerini olumlu yönde etkilemiş bununla birlikte dokumacılık, orman ürünleri, madencilik alanında da ileri seviyeye gelmişlerdir.¹⁸ Frig Devleti, MÖ 7. yüzyılın başında göçebe Kimmer boylarının saldırılarıyla yıkılmış fakat Kimmerlerden kaçabilen aile üyeleri Lidya Kralığının hakimiyeti altında varlıklarını sürdürmüşlerdir.¹⁹

Dorylaion, Frig devletinin yıkılmasından sonra Lidyalıların, Perslerin ve Büyük İskender'in eline geçmiştir. Kentin bu kadar sık istilaya uğramasının nedeni, Frigler döneminde kurulan yaşamın devam ettiğini düşüncesidir.²⁰

MÖ 129 yılında, Roma, Batı Anadolu Bölgesi'nde Asia eyaletini kurmuştur. Bununla birlikte Eskişehir'in de içinde bulunduğu Frigya toprakları, MÖ 116 yılında Roma yönetimindeki Asia topraklarına katılmıştır.²¹ Roma Döneminde, kentin ticaretinin çok gelişmiş olduğu Romalı tarihçilerin yazıtlarından bilinmektedir.²² Roma İmparatorluğunun zayıflayarak ikiye ayrılması ile Anadolu'nun yönetimi, Bizans (Doğu Roma)'a geçmiştir. (MS 395)²³

Kent, Bizans Dönemi'nde Hristiyanlaşma sürecine girmiş, sosyal yapıdaki değişimle kentsel fonksiyonlar büyük oranda kiliselerin kontrolüne geçmiştir. Bu dönemle birlikte kent İlk Çağ'da kazandığı özellikleri kaybetmemiştir. Kentteki tarımsal faaliyetler devam etmiş, özellikle imalat ve ticaret ekonomik yapının temelini oluşturmuştur.²⁴

Bizans İmparatorluğu Döneminde, Eskişehir ve çevresinde birçok yeni kent kurulmuştur. Önemli ticaret merkezlerinden biri de; İmparator Justinianus'un kurduğu

¹⁶ Tüfekçi-Sivas ve Sivas, 2014, **a.g.k.**, 151-165.

¹⁷ Kavlakoglu, 2005, **a.g.k.**, 8.

¹⁸ G. Ertin (2018). *Eskişehir Kentinin Eski Sit Alanları ve Fonksiyonel Özellikleri. (İlk Çağdan Cumhuriyete Kadar)*. Art- Sanat 9. s.38.

¹⁹Kavlakoglu, 2005, **a.g.k.**, 8.

²⁰Ertin, 2018, **a.g.k.**, 39.

²¹Koylu ve Birgün, 2015, **a.g.k.**, 14.

²²Ertin, 2018, **a.g.k.**, 39.

²³Koylu ve Birgün, 2015, **a.g.k.**, 14.

²⁴Ertin, 2018, **a.g.k.**, 39.

Justinianopolis (Sivrihisar)'dır. Bununla birlikte aynı İmparator Dorylaion kentinde de çeşitli imar faaliyetlerinde bulunmuştur.²⁵ Midaion (Alpu/Karahöyük), Nakoleia (Seyitgazi), Metropolis (Kümbet), Santabaris (Bardakçı) ve Hanköy bölgenin Bizans Dönemine ait diğer önemli şehirlerini oluşturmaktadır.²⁶

Bizans Dönemi'nde oldukça önemli ve zengin bir kent haline gelen Eskişehir, Anadolu' da başlayan İran ve Arap akınlarından büyük ölçüde etkilenmiştir.²⁷

Eskişehir, Arap yazılı eserlerinde Edruliye veya Dorilee olarak geçmekte olup, Bizans ordularının kendilerini Arap ve Türk ordularına karşı savunmaları sırasında önemli rol oynamıştır. Kent ilk olarak 708 tarihinde al-Abbas binal-Valid tarafından sonrasında ise 778 yılında Hasan Bin Kahtaba tarafından işgal edilmiştir.²⁸ Bu işgal hareketlerinden sonra 1071 yılındaki Malazgirt savaşına kadar nasıl bir değişimin yaşandığı bilinmemektedir.²⁹ Bizans İmparatorluğunu Malazgirt Savaşında yenen Türkler, Anadolu Selçuklu Devletini kurmuşlardır. Tuğrul ve Çağrı Beylerin önderliğinde başlayan Türk akınlarıyla birlikte Anadolu'da Türkleşme süreci başlamıştır.³⁰

Anadolu'da Selçuklu hâkimiyeti ile yoğun Türkmen göçü başlamış, bu göçlerin sonucunda; yeni yerleşim yerleri, kasabalar ve şehirler kurularak bölgenin ekonomik, siyasal ve kültürel yapısı yeni değerlerle tanışmıştır. Türk egemenliği ile Orta Çağ'da yeni bir merkez gelişmeye başlamış olup "Eskişehir" ismi ilk kez bu dönemden itibaren kullanılmaya başlanmıştır.³¹ Ancak bölgenin ismi, Konya'da oturan Selçuklu Sultanı ile Bizans İmparatorluğu arasında bir ön bölge olmasından dolayı; "Sultan Öyüğü" ismi ile de kaydedilmiştir.³²

Anadolu Selçukluları egemenliği boyunca, büyük oranda Türkleşen Eskişehir'e Ertuğrul Gazi'nin ölümünden sonra, Osman Bey hakim olmuş ve kendi adıyla anılan Osmanlı Beyliği'ni kurmuştur. Osman Bey, kısa sürede güçlenerek 1289 yılından önce Eskişehir'i ve arkasından İnönü, Seyitgazi ve Sivrihisar'ı toprakları arasına katmıştır.³³

²⁵Kavlakoğlu, 2005, **a.g.k.**, 10.

²⁶Bebka, (2020). *Eskişehir İlinin Turizm Kaynaklarının Mekansal Analizi ve Pazarlama Stratejisi*. Eskişehir: Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı Yayınları. s.90.

²⁷Ertin, 2018, **a.g.k.**, 39.

²⁸Ertin, 2018, **a.g.k.**, 39.

²⁹G. Ertin (1994). *Eskişehir Kentinde Yerleşmenin Evrimi. 773*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları. s.11.

³⁰Koylu ve Birgün, 2015, **a.g.k.**, 15.

³¹C. Şahin (2011). *Bir Göçmen Kenti Olarak Eskişehir ve Eskişehir'in Sosyo-Kültürel Yapısında Tatar Kimliği*. İdeal Kent, (3). s.224.

³²S. Albek (1991). *Dorylaion'dan Eskişehir'e*. Eskişehir: Sağlık ve Bilimsel Araştırma Çalışmaları Vakfı Yayınları, No: 89, s.107. Şahin, 2011, **a.g.k.**, 224.

³³Koylu ve Birgün, 2015, **a.g.k.**, 15.

Eskişehir'in merkezine 7 km mesafede yer alan, kentin rakımından yaklaşık 250 m daha yüksekte, şehre hakim ve stratejik bir konumda yer alan, Karacahisar Kalesi Osmanlı Beyliği'nin kuruluşu için önemli bir kaledir.³⁴

Sultanönü, Osmanlı İmparatorluğunun başlangıcında bir sancak merkeziyken kent zamanla önemini yitirip bir kaza haline gelmiştir. I. Dünya Savaşına kadar, Hüdavendigar (Bursa) ilinin, Kütahya sancağına bağlı bir kaza olarak kalmıştır.³⁵

I. Dünya Savaşında yenik düşen Osmanlı Devleti itilaf devletleri tarafından işgal edilmiştir. Eskişehir, Mustafa Kemal Atatürk önderliğindeki Kurtuluş Savaşında önemli bir üs olmuştur. 1921 yılında Yunanlıların işgaline uğramış, 1922 yılında Başkomutanlık Meydan Muharebesinin kazanılmasından sonra 2 Eylül 1922'de işgalden kurtarılmış ve 1925 yılında il olmuştur.³⁶

2.2. Eskişehir Eti Arkeoloji Müzesi Tarihçesi ve Eskişehir Bölgesindeki Arkeolojik Kazılar

2.2.1. Eskişehir Eti Arkeoloji Müzesi Tarihçesi

Eskişehir Müze Müdürlüğü, 1945 yılında il ve ilçelerden toplanan taşınır kültür varlıkları ile bir depo müze olarak Alaaddin Camii'nde açılmıştır. 1966 yılında, Odunpazarı Kurşunlu Külliyesinde, Müze Müdürlüğü resmi olarak kurulmuş ve ziyarete açılmıştır. 1974 yılında, Atatürk Bulvarı'nda yapılan yeni binasında çalışmalarını sürdürmüştür. Ancak müze binasının yetersiz kalması ve günümüz şartlarına uygun modern bir müze ihtiyacı ile 2001 yılında ziyarete ve bilimsel çalışmalara kapatılmıştır. Kültür ve Turizm Bakanlığı ile ETİ Şirketler Grubu Yönetim Kurulu arasında 28.02.2007 tarihinde imzalanan protokol gereği, müze inşaatı sponsorluğu Eti Şirketler Grubu tarafından üstlenilmiştir. 2010 yılında inşaatı tamamlanan Müze Müdürlüğü; 1800 m² yüzölçümlü alana kurulmuş olup 28.05.2011 yılında ziyarete açılmıştır.³⁷ Eti Arkeoloji Müzesi³⁸; satın alma, bağış, müsadere, farklı müzelerden devir, kazı ve yüzey araştırması yolu ile gelen eserlerden oluşan önemli bir koleksiyona sahiptir.

Müze teşhirindeki eserler, Doğa Tarihi ile başlayıp Osmanlı Dönemine kadar uzayan geniş bir tarih aralığını bize sunmaktadır. Dorylaion (Şarhöyük), Pessinus

³⁴H. Yılmazyaşar (2021). *Bilgiyi Ararken: Karacahisar Kalesi Araştırma-Kazı Süreci (1999-2020)*. Fetih ve Medeniyet, T.C. Eskişehir Valiliği Şehir ve Değer Araştırmaları Dergisi, 1, (Ed. H. Yılmazyaşar, F. Turan ve B. C. Ovalı), Ankara: Sistem Ofset, s.14.

³⁵Kavlakoğlu, 2005, **a.g.k.**, 11.

³⁶Kavlakoğlu, 2005, **a.g.k.**, 11.

³⁷<https://muze.gov.tr/muze-detay?SectionId=ETI01&DistId=MRK> Erişim: 27.05.2024.

³⁸Türkiye'de özel sektör tarafından hayata geçirilen ilk müze olarak nitelendirilmektedir.

(Sivrihisar-Ballıhisar), Han Yeraltı Şehri (Han Yazılıkaya), Keçiçayırı (Seyitgazi-Bardakçı), Çavlum Köyü Eski Hitit Nekropolü (Odunpazarı-Çavlum), Demircihöyük (Zemzemiye), Karacahisar (Odunpazarı-Karacaşehir), Küllüoba (Seyitgazi-Yenikent) gibi arkeolojik alanlarda yapılan bilimsel arkeolojik kazıların önemli buluntuları ile birlikte kronolojik olarak sergilenmektedir.³⁹

2.2.2. Eskişehir Bölgesindeki Arkeolojik Kazılar

2.2.2.1. Keçiçayırı (Seyitgazi-Bardakçı)

Keçiçayırı, Eskişehir İli'nin Frigya Yaylası olarak bilinen dağlık kesiminde, Seyitgazi'nin 18 km kadar güneyindeki Bardakçı Köyü yakınlarında yer almaktadır. Keçiçayırı yerleşiminin, 1977 yılında Eskişehir Müze Müdürlüğü tarafından tescilli yapılmış olup Müze Müdürlüğü başkanlığında ve Prof. Dr. Turan Efe'nin bilimsel danışmanlığında, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğünden alınan izin ile 2006 yılında ilk kazılara başlanmıştır.⁴⁰ Keçiçayırı yerleşimindeki bilimsel kazı çalışmaları, 2006-2009 yılları arasında gerçekleştirilmiştir. Kazı çalışmaları; Kuzeybatı Tarlaları, Höyük, Teras ve Cıbirada Tepesi olmak üzere dört farklı alanda gerçekleştirilmiştir.⁴¹ Yerleşme, prehistorik dönemlerden başlayarak Roma ve Erken Hristiyanlık Dönemlerine kadar veri sunmaktadır. Bununla birlikte kuzeybatı Anadolu'dan bugüne kadar bilinmeyen Paleolitik ve Erken Neolitik Dönemlerini temsil ettiği için oldukça önemli olmasıyla birlikte Geç Kalkolitik Dönem'e ait bir mezarlık alanı da tespit edilmiştir.⁴²

2.2.2.2. Kanlıtaş Höyük (İnönü)

Kanlıtaş Höyük, Eskişehir'in batısında yer alan İnönü İlçesi, Aşağı Kuzfındık köyünün 1 km doğusunda, köy yolunun yanında yer almaktadır. Kanlıtaş olarak da bilinen yerleşme, içinden Kocadere adlı derenin geçtiği, Kuzfındık vadisinin ortasında büyük bir kaya bloğuna rastlanmaktadır.⁴³ Prof. Dr. Turan Efe ve ekibinin 1988-1992 yılları arasında; Kütahya, Eskişehir ve Bilecik civarında yaptığı yüzey araştırmasında, 1990 yılında tespit ettiği önemli bir yerleşim yeridir. 2008-2009 yılları itibarıyla Doç. Dr. Ali Umut Türkcan tarafından yüzey araştırmaları, 2013-2019 yılları arasında ise kazı

³⁹<https://muze.gov.tr/muze-detay?SectionId=ETI01&DistId=MRK> Erişim: 27.05.2024.

⁴⁰T. Efe ve M. Türkteki (2007). *Keçiçayırı (Seyitgazi-Eskişehir), 2007 Yılı Kurtarma Kazıları*. Colloquium Anatolicum, VI, s.75-76.

⁴¹Ş. Akyol (2019). *Neolitik Dönem'de Keçiçayırı Yerleşmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Bilecik: Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. s.16.

⁴²Efe ve Türkteki, 2007, **a.g.k.**, s.76.

⁴³A. U. Türkcan, vd. (2017). *Kanlıtaş Höyük (Eskişehir/İnönü) Kazısı Çalışmaları*. Kütahya Müzesi 2016 Yıllığı, IV, Ankara: Bilgin Kültür Sanat Yayınları, s.234-235.

çalışmaları yürütülmüştür. Kanlıtaş Höyükte bulunan, arkeolojik malzemenin değerlendirilmesi ile höyüğün en erken MÖ 6. bin yıl sonu, Erken Kalkolitik Dönem'den başlayarak kesintisiz Orta ve Geç Kalkolitik, İlk Tunç Çağı sonuna kadar yaklaşık üç bin seneyi aşan bir yerleşimin varlığı öngörülmektedir.⁴⁴

2.2.2.3. Orman Fidanlığı

Orman Fidanlığı, Orta Anadolu Platosu'nu Marmara Bölgesi'ne bağlayan önemli bir geçiş yolu üzerinde ve Eskişehir'in yaklaşık 5-6 km güneybatısında yer almaktadır. Yerleşim, ilk olarak 1985 yılında Eskişehir Belediyesi ve Köy Hizmetlerinin çalışmaları sırasında ortaya çıkarılmıştır. 1988 yılında yüzey araştırmalarına başlanmış ve 1992-1994 yılları arasında Eskişehir Müze Müdürlüğü başkanlığında ve Prof. Dr. Turan Efe danışmanlığında kurtarma kazıları sürdürülmüştür.⁴⁵ Bölgede, Erken Kalkolitik sonlarına doğru şekillenip Geç Kalkolitik başlarına kadar devam eden "Porsuk Kültürü" olarak adlandırılan yeni bir kültür ortaya çıkmıştır. "Porsuk Kültürü" nün Balkanlarda görülen "Vinça Kültürü" nün ortaya çıkmasına katkı sağladığı ve Kuzeybatı Anadolu-Balkan ilişkilerinin yoğunlaştığını bize göstermektedir.⁴⁶ Kazılar sırasında ortaya çıkarılan; mimari buluntular, tabaklar, kaseler, boyunlu kaplar, küresel gövdeli çömlekler, figürinler "Porsuk Kültürü" olarak adlandırılan kültürün karakteristik parçaları olup Eskişehir Bölgesinin Tunç Çağı öncesi kronolojisinin saptanmasında önemli rol oynamaktadır.

2.2.2.4. Demircihöyük

Eskişehir İl merkezinin 25 km batısında yer alan Demircihöyük yerleşiminde, ilk olarak 1937 yılında Kurt Bittel, 1975-1978 yılları arasında Manfred Korfmann tarafından bilimsel kazı çalışmaları yapılmıştır. Demircihöyük; surlarla çevrili İlk Tunç Çağı yerleşimi olup, bu sur yapısına arkadan birleşen radyal açılımlı, bitişik, yan yana megarona benzer veya megaron planlı, çoğunlukla iki odalı trapez şeklinde uzun evler yer almaktadır. Evlerin odalarının köşelerinde fırınlar, ortalarında ise ocaklar bulunmaktadır. Yerleşimin ortasında ise bu evlerin açıldığı ortak bir avlu bulunmaktadır.⁴⁷ Yerleşimde İlk Tunç Çağı I-II ve Orta Tunç Çağı katmanları açık bir şekilde görülmektedir. Neolitik ve Kalkolitik dönemlere ait malzeme, taban suyu nedeniyle stratigrafik olarak saptanamamış olmasına rağmen bölgeden ele geçen

⁴⁴ Türkcan, vd., 2017, **a.g.k.**, 233.

⁴⁵ T. Efe (1999). *Orman Fidanlığı Kurtarma Kazısı: 1992-1994 Yılları Arasında Yapılan Çalışmalara Ait Ön Rapor*. Anadolu Araştırmaları, 15, s.73-74.

⁴⁶ Efe, 1999, **a.g.k.**, 84.

⁴⁷ Efe, 2007, **a.g.k.**, 24.

malzeme gruplarının kronolojideki yerlerinin belirlenmesinde önemlidir.⁴⁸ Demircihöyük yerleşiminde; taş baltalar, sapan taşları, bilek taşları, kesici aletler, bilezikler, saç halkaları, mühürler, iğneler, gaga ağızlı testi gibi günlük yaşama ait buluntular ele geçmiştir.

Demircihöyük yerleşiminin yaklaşık 250 metre kadar batısında teras üzerinde Sarıkent mevkiinde yer alan, nekropol alanı 1990-1991 yıllarında Bursa Müze Müdürlüğü ile Alman Arkeoloji Enstitüsü adına Jürgen Seeher tarafından kazılmıştır.⁴⁹ İlk Tunç Çağında tarihlendirilen mezarlık alanında, çok sayıda ağız taşlarıyla kapatılmış küp mezarlara, doğrudan toprak içine yapılmış gömülere ve taş sanduka mezarlara rastlanmıştır.⁵⁰

2.2.2.5. Küllüoba Höyük

Küllüoba, Yukarı Sakarya Ovasının batı kesiminde, Eskişehir İli, Seyitgazi İlçesi, sınırları içerisinde ve Yenikent köyü yakınlarında yer alan bir höyük yerleşimidir. 350x150 m ebatlarında ve ova seviyesinden 10 m. yüksekliktedir. Orta Anadolu'yu Marmara Bölgesine, dolayısıyla da Kuzey Ege ve Balkanlar'a bağlayan önemli doğal bir ulaşım yolu üzerinde bulunmaktadır.⁵¹ Küllüoba yerleşmesinde kazı çalışmaları, 1996 yılında Turan Efe başkanlığında başlatılmış ve 2019 yılından itibaren de Doç. Dr. Murat Türkteki başkanlığında Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi adına yürütülmektedir. Höyükte yerleşim, MÖ 3300-1850 yılları arasında kesintisiz olarak devam etmiştir. Höyüğün güney kesiminde yapılan araştırmalarda; Geç Hellenistik Dönem kalıntıları ve yakın çevresinde Osmanlı Dönemi kalıntıları da saptanmış olup höyük üzerinde İslami Döneme ait gömülere de rastlanmaktadır.⁵²

Yerleşimin yaklaşık 75 km batısında yer alan Demircihöyük ile İTÇ I ve İTÇ II de yerleşim modelleri benzerlik göstermektedir. Bu dönem boyunca yakın ve uzak bölgelerle ticari ilişkiler kurulmuş olup yaşanan ticaretin temeli tarım ve hayvancılığa dayanmaktadır. İTÇ III ile ilgili mimari kalıntılara az oranda rastlanmış olsada bulunan çanak ve çömlek kalıntıları bu dönemde de ticaretin devam ettiğini göstermektedir.

⁴⁸ Efe, 2007, **a.g.k.**, 3.

⁴⁹ J. Seheer (1992). *Demircihöyük Nekropol Kazısı 1990 Yılı Sonuçları*. 13. KST, 1, Ankara, s.163.

⁵⁰ Seheer, 1992, **a.g.k.**, 164-165.

⁵¹ T. Efe vd. (2019). *Küllüoba Kazısı 2018 Yılı Sonuçları*. 41. KST, 4, Ankara, s.317.

⁵² M. Türkteki vd. (2021). *Anadolu'da bir İlk Tunç Çağı Kenti: Küllüoba, Genel Değerlendirme ve 2020 Yılı Çalışmaları*. Lycus, 3, s.107.

Küllüoba Kazısı, uzun süreli ve kesintisiz kronoloji ile İç Batı Anadolu'da İTÇ'deki kültürel gelişim izlerini gösteren önemli bir merkezdir.⁵³

2.2.2.6. Çavlum Nekropolü

Çavlum Nekropolü, Eskişehir şehir merkezinin 16 km doğusunda ve Alpu Ovası'nda yer alan Çavlum Köyü'nde yer almaktadır. Nekropolde, 1999-2002 yılları arasında, Eskişehir Müze Müdürlüğü başkanlığında ve Prof. Dr. Nejat Bilgen danışmanlığında kurtarma kazıları gerçekleştirilmiştir. Kurtarma kazıları sonucunda; toplam 73 mezar ve toplam 110 birey açığa çıkarılmıştır. 73 mezardan 46 tanesi küp mezar, 18 tanesi çömlek mezar, bir tanesi oda mezar, bir tanesinin ise taş sanduka mezar olduğu saptanmıştır. Nekropolde elde edilen buluntuların yapım teknikleri ve bezeme özellikleri bakımından tek bir kültür katına ait olduğu saptanmış ve Orta Tunç Dönemi'ne tarihlendirilmiştir. Çavlum Nekropolündeki buluntular, Demircihöyük-Sarıkent Nekropolü ile çağdaştır.⁵⁴

2.2.2.7. Şarhöyük

Şarhöyük, Eskişehir İl merkezindeki en eski yerleşimlerinden biri olarak anılmaktadır. Şarhöyük'te ilk kazılar, 1989 yılında Prof. Dr. Muhibbe Darga başkanlığında başlamış, 2005-2012 yılları arasında Prof. Dr. Taciser Tüfekçi Sivas başkanlığında sürdürülmüştür. 2013 yılında, Doç. Dr. Hakan Sivas başkanlığında yapılan temizlik çalışmalarının ardından, 2015 yılı itibariyle kazılar, Eskişehir Müze Müdürlüğü başkanlığında ve Doç. Dr. Mahmut Bilge Baştürk'ün bilimsel danışmanlığında çalışmalara devam edilmiştir.⁵⁵ 2022 yılı itibariyle ise bilimsel kazı çalışmaları, Cumhurbaşkanlığı Kararlı Kazı statüsünde, Doç. Dr. Mahmut Bilge Baştürk başkanlığında sürdürülmektedir. 450x400 m çapı ve 17 m yüksekliğindeki höyükte, uzun yıllardır devam eden kazı çalışmalarında höyük konisi, aşağı şehir ve nekropol alanı olarak özellikle üç alanda çalışmalar sürdürülmüştür.⁵⁶ Şarhöyük'te yapılan kazı çalışmalarında; 9 farklı kültürel katman tespit edilmiştir. Höyükte yapılan kazı

⁵³ Türkteki vd., 2021, **a.g.k.**, 125-126.

⁵⁴ A. N. Bilgen (2006). *Çavlum Orta Tunç Çağı Nekropolü'nde Ele Geçen Lületaş Mühür*. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, (5),16, s.17-18.

⁵⁵ M. B. Baştürk vd. (2016). *Dünden Bugüne Şarhöyük (Dorylaion): 2015 Sezonu*. 38. KST, 3, Ankara, s.263.

⁵⁶ M. B. Baştürk (2022). *Şarhöyük – Dorylaion Kazıları: Eskişehir'in Binlerce Yılıın Özeti*. Fetih ve Medeniyet, T.C. Eskişehir Valiliği Şehir ve Değer Araştırmaları Dergisi 5, (Ed. R. Tamsü-Polat), Ankara: Sistem Ofset, s.100.

çalışmalarında, MÖ 4. binyılın son çeyreğinden MS 13. yüzyıla kadar kesintisiz bir yerleşim olduğu tespit edilmiştir⁵⁷.

2.2.2.8. Alpu Kocakızlar Tümülüsü

Alpu Kocakızlar Tümülüsü; Eskişehir Alpu İlçesinin 3 km kuzey batısında yer almaktadır. Tümülüs 80 m çapında ve 6 m yüksekliğindedir. 1972 yılında Devlet Su İşleri tarafından su kanalı açılırken tesadüfi olarak bulunmuştur. Eskişehir Müze Müdürlüğü başkanlığında ve Prof. Dr. Sümer ATASOY danışmanlığında kazı çalışmaları sürdürülmüştür.⁵⁸ Girişi batı yönünde yer alan tümülüs, birbirini takip eden iki dromos ve üç tonozlu odadan oluşmaktadır. Ön odada mermer bir ostotek, arka odada ise ikinci bir ostotek ve iki adet mermer lahit yer almaktadır.⁵⁹ Tümülüs buluntuları ve mezar süslemeleri aristokrat sınıftan bir aileye ait olduğunu düşündürmektedir.⁶⁰ Tümülüsün duvar işçiliği, freskler, adaklar, kandiller ve bulunan üç adet sikke ile mezar MÖ 1. yüzyıl- MS 1. yüzyıla tarihlendirilmiş olup mezarın birkaç nesil boyunca kullanılmış olabileceği düşünülmektedir.⁶¹

2.2.2.9. Yazılıkaya/ Midas Kale

Yazılıkaya/Midas Vadisi, Eskişehir İli, Han İlçesinin 13,5 km kuzeybatısında ve Eskişehir'e 70 km uzaklıktadır. Vadi; kuzeydoğu-güneybatı doğrultusunda ve 1800 m uzunluğundadır. Kuzeydoğu yönünden vadiye giriş, 1250 m. güneybatısı ise Yazılıkaya/Midas Kale'nin bulunduğu alana doğru 180 m.' ye kadar daralmaktadır.⁶² Vadiyi ilk gezen ve bilim dünyasına tanıtan, gezgin ve yazar olarak bilinen Yüzbaşı William Martin Leake'dir.⁶³

Eskişehir, Kütahya ve Afyonkarahisar illeri arasında kalan ve Dağlık Phrygia olarak adlandırılan bölgede, Eskişehir İli'nin yaklaşık olarak 70 km güneyinde Yazılıkaya Midas Vadisi yer almaktadır.⁶⁴

⁵⁷Baştürk, 2022, **a.g.k.**, 101.

⁵⁸S. Atasoy (1974). *The Kocakızlar Tumulus in Eskişehir, Turkey*. Amerikan Journal of Archaeology, Vol 18, No 3, s.255.

⁵⁹Atasoy, 1974, **a.g.k.**, 255.

⁶⁰Atasoy, 1974, **a.g.k.**, 261.

⁶¹Atasoy, 1974, **a.g.k.**, 262.

⁶²Y. Polat (2008). *MÖ IV. Binyıl – MÖ I. Binyıl Arasında Dağlık Phrygia Bölgesinde Yerleşim Modelleri* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. s.16.

⁶³Y. Polat (2022). *Yazılıkaya Midas Vadisi'nde Frig İzlerinin Keşfi*. Fetih ve Medeniyet, T.C. Eskişehir Valiliği Şehir ve Değer Araştırmaları Dergisi 5, (Ed. R. Tamsü-Polat), Ankara: Sistem Ofset, s.88.

⁶⁴Tamsü-Polat, R. vd, (2019). 2018 Yılı Yazılıkaya / Midas Vadisi Yüzey Araştırması. 37. AST, 1, Ankara, s.234.

Vadide, Phryg, Hellenistik, Roma ve Bizans Dönemlerine tarihlendirilen kült anıtları, kaya mezarları, kaya tipi yerleşmeler, tümülüsler bulunmaktadır.⁶⁵ Vadinin güneydoğusunda stratejik açıdan ulaşılması zor bir platoda olan Midas Kale, vadinin kuzey sınırında yer alan Akpara, Gökgöz, Pişmiş Kale ve Kocabaş Kalelerini bakmaktadır.⁶⁶

Vadide ilk arkeolojik kazılar, Yazılıkaya/Midas Kale’de 1936 yılında Albert Gabriel tarafından başlanmıştır. Gabrielin daveti üzerine 1939 yılına kadar devam eden kazılarda, Arkeolog Haspels arazi başkanlığı görevini sürdürmüştür.⁶⁷ İstanbul Fransız Arkeoloji Enstitüsü adına 1948 yılında Halet Çambel başkanlığında başlayan ikinci dönem kazıları 1951 yılına kadar sürmüştür.⁶⁸ Taciser Tüfekçi Sivas tarafındansa doktora tezi kapsamında Phryg Kaya Anıtları çalışılmış ve 2001-2007 yılları arasında yüzey araştırmaları gerçekleştirilmiştir.⁶⁹

2017-2018 yılları arasında yapılan yüzey araştırmasında ise yapılan tespitler ile vadideki tarihsel sürecin Prehistorik Dönem’den günümüze kadar kesintisiz devam ettiği görülmüştür.⁷⁰ 2022 yılından itibaren ise kazı çalışmaları Doç. Dr. Yusuf Polat başkanlığında devam etmektedir.

2.2.2.10. Pessinus

Eskişehir’in antik dönemde önemli yerleşme merkezlerinden biri olan Pessinus, Ankara’nın 150 km güneybatısı ve deniz yüzeyinden yaklaşık 950 m yüksekliktedir.⁷¹ Pessinus antik kentinin yerini, ilk tespit eden XIX. yüzyılda Charles Texier olmuştur.⁷² Kentteki ilk kazılar 1967 yılında Prof. Pieter Lambrechts başkanlığında Belçika Ghent Üniversitesi kazı ekibi ile birlikte 1973 yılına kadar sürdürülmüştür. Bu çalışmalarla Roma Dönemi kent merkezinde yer alan kanal sistemi, tapınak-tiyatro alanı, agora, MÖ 3. yüzyıldan MS 5. yüzyıla kadar kullanılan nekropol alanı, Geç Roma Dönemi’ne ait bir mahalle ve ambara ait buluntular açığa çıkarılmıştır.⁷³ Prof. Pieter Lambrechts’in 1974

⁶⁵Tamsü-Polat., vd., 2019, **a.**, 234-237.

⁶⁶Haspels, C. H. E. (1971). *The Highlands of Phrygia, Sites And Monuments*, Vol. I, Princeton: The Princeton University Press. S.36.

⁶⁷Polat, 2022, **a.g.k.**, 94.

⁶⁸Tüfekçi- Sivas, T. (1997). *Eskişehir- Afyonkarahisar-Kütahya İl sınırları içindeki Phryg kaya anıtları*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. s.16.

⁶⁹Polat, 2022, **a.g.k.**, 95.

⁷⁰Polat, 2022, **a.g.k.**, 96.

⁷¹I. Claerhout ve J. Devreker (2008). *Ana Tanrıça’nın Kutsal Kenti, Pessinus*. (Çev. B. Avunç). İstanbul: Homer Kitabevi. s.12.

⁷²Albek, 1991, **a.g.k.**, 83.

⁷³Claerhout ve Devreker, 2008, **a.g.k.**, 60-61.

yılında ölümünden sonra çalışmalar 1976, 1983, 1986 yıllarındaki araştırmalarından sonra 1987 yılında Prof. John Devreker'e yönetimine geçmiştir. Prof. John Devreker dönemindeki kazı çalışmalarının öncelikli amacı ören yerinin stratigrafisine ve kentsel gelişime ait bilgilere ulaşmak olmuştur. Bu dönemdeki kazı çalışmalarına akropol alanı ile başlanmış, Hellenistik ve Roma dönemlerine ait bir nekropol alanı ve Bizans Kalesi keşfedilmiştir. Bununla birlikte yapılan çalışmalarla bir villa ve Aya Sofya olarak adlandırılan bir kilise ortaya çıkarılmıştır.⁷⁴ Bilimsel kazı çalışmaları 2009 yılından itibaren Avustralya Melbourne Üniversitesi adına Prof. Dr. Gocha R. Tsetskhladze tarafından yürütülmüştür.

2.2.2.11. Han

Eskişehir, Han ilçesi, merkezin 101 km güneyinde ve Küçük Türkmen Dağları'nın uzandığı yaklaşık 1500 m'yi bulan yüksek bir platoda yer almaktadır. İlçe merkezinde ilk olarak, 1992 yılında Eskişehir Müze Müdürlüğü tarafından kurtarma kazısı ve temizlik çalışmaları yapılmıştır. 2004-2009 yılları arasında, kazı ve temizlik çalışmaları, Doç. Dr. A. Oğuz Alp tarafından sürdürülmüştür. İlçede yapılan kazılarda, İlçe merkezinin batısında yer alan ve aynı zamanda modern yerleşime de sınır olan kayalık yamaçların Roma-Geç Roma döneminde nekropol alanı, Bizans Döneminde ise savunma amaçlı, yeraltı galerileri ve tahıl ambarları olarak da kullanılmış olduğunu ortaya koymaktadır.⁷⁵ İlçenin güneybatısında kayalık tepenin kuzey ve doğu yamaçlarında tuf kayaya oyulmuş 150'den fazla mezar tespit edilmiştir. Roma-Geç Roma Döneminde kullanılmış olduğu anlaşılan nekropol alanı kapladığı alan ve mezar sayısı itibarıyla İç Anadolu'nun en büyük nekropollerinden biri konumuna gelmiştir. Mezarlarda ele geçen buluntular ile nekropol alanının MS 1. yüzyıldan MS 6. yüzyıla kadar kullanıldığını göstermektedir. Mezarlarda genel olarak seramik ve cam kaplar, figürin, kandiller, çeşitli süs eşyaları ele geçmiştir.⁷⁶

Kazıların yapıldığı diğer önemli alan ise yeraltı galerileridir. Bunlardan en önemlisi "Kımının Mağarası" nda yer alan "Büyük Galeri"dir. Farklı yönlere devam eden iki dar galeri dairevi büyük bir odaya açılmaktadır. Üst kotta küçük boyutlu mekanlar ve su

⁷⁴Claerhout ve Devreker, 2008, **a.g.k.**, 61.

⁷⁵A. O. Alp ve M. D. Çağlar (2009). Eskişehir Han İlçesi ve Başara Köyü Kazıları. (2004-2007). 30. KST, 1, Ankara, s.189.

⁷⁶A. O. Alp ve A. Oransay (2015). *Han Nekropolü'nden Ele Geçen Roma Dönemi Seramikleri*. (Ed. C. Şimşek, B. Duman ve E. Konakçı), Mustafa Büyükkolancı'ya Armağan, İstanbul: Ege Yayınları, s.9.

kanalı bulunmaktadır. Bu alanda galerilerle çağdaş olduğu düşünülen zahire çukurları ve alanın güneyinde Roma-Geç Roma Dönemine ait mezarlar tespit edilmiştir.⁷⁷

İlçenin 5 km güneydoğusunda yer alan Başara Köyü'nde de 2006-2009 yıllarında kazı çalışmaları yapılmıştır. Yapılan kazı çalışmaları sonucunda; Kuzey Kilise ve Güney Kilise olmak üzere iki kilise açığa çıkarılmıştır. Kiliseler, köyün yaklaşık 300 m batısında sel yatağının her iki yakasında birbirine yakın inşa edilmiştir.⁷⁸

2.2.2.12. Karacahisar Kalesi

Arkeolojik kazı çalışmaları yapılan diğer bir alan da Karacahisar Kalesidir. Eskişehir merkeze bağlı, Odunpazarı İlçesi sınırlarında kalan bir Orta Çağ Kalesidir. Eskişehir rakımından yaklaşık 222 m. yükseklikte yer alan plato üzerine konumlandırılmış olup Kütahya, Seyitgazi, Bursa ve Ankara yollarına hakim stratejik bir noktada yer almaktadır.⁷⁹ Karacahisar Kalesi'nde ilk bilimsel çalışmalar; 1999 yılında Prof. Dr. Halil İnalçık'ın yüzey araştırmaları ile başlamıştır. Kazı çalışmaları, 2001-2005 yılları arasında Prof. Dr. Ebru Parman, 2011-2018 yılları arasında Prof. Dr. Erol Altınsapan tarafından, 2019 yılında Eskişehir Müze Müdürlüğü başkanlığında ve Doç. Dr. Hasan Yılmazyaşar danışmanlığında sürdürülürken, 2020 yılı itibariyle Doç. Dr. Hasan Yılmazyaşar başkanlığında devam etmektedir.⁸⁰

Kalenin ilk inşa tarihi ve Osmanlı dönemi öncesinde dair herhangi bir bilgi bulunmamaktadır.⁸¹ Eskişehir, Batı Anadolu'nun doğu-batı, kuzey-güney yönünde önemli bir kavşak noktası olmasından dolayı her dönemde stratejik bir öneme sahip olmuştur. Bundan dolayı, Bizans Döneminde, Eskişehir ve çevresinde önemli savunma ve haberleşme kaleleri inşa edilmiştir. Bunlar arasında önemi büyük olan Karacahisar Kalesi 1288 yılında Osmanlı Devleti'nin kurucusu Osman Bey tarafından fethedilerek ilk hutbenin okunduğu, ilk sikkenin basıldığı yer olmuştur. Kazı çalışmalarında Bizans ve Osmanlı Dönemine tarihlendirilen çok sayıda küçük buluntu ve sikke ele geçmiştir.⁸²

⁷⁷ Alp ve Çağlar, 2009, **a.g.k.**, 191.

⁷⁸ A. O. Alp (2009). *Eskişehir, Başara Köyü Kazılarında Bulunan Bizans Dönemi Kiliseleri*. XIII. Ortaçağ ve Türk Dönemi Kazıları ve Sanat Tarihi Araştırmaları Sempozyumu Bildirileri, İstanbul: Pamukkale Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü Yayınları No, 1, s.22.

⁷⁹ H. Yılmazyaşar (2022). *Karacahisar Kalesi Kazıları (2019-2021)*.42. KST, 3, Ankara, s.115.

⁸⁰ Yılmazyaşar, 2022, **a.g.k.**, 117.

⁸¹ E. Altınsapan ve A. Gerengi (2017). *Eskişehir Karacahisar Kalesi Kazı Çalışmalarında Bulunan Bir Grup Sikke*. Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi. (5) 58, s.2.

⁸² M. Palalı (2021). *Karacahisar Kalesi'ndeki Küçük Eserler. (2011-2014 Kazı Sezonu)*. Fetih ve Medeniyet, T.C. Eskişehir Valiliği Şehir ve Değer Araştırmaları Dergisi, 1, (Ed. H. Yılmazyaşar, F. Turan ve B. C. Ovalı), Ankara: Sistem Ofset, s.22-23.

Bu kazılarla birlikte 1974 yılında Eskişehir Müze Müdürlüğü başkanlığında Seyitgazi- Şükranlı'da 8 adet mezarın çıkarılıp temizlendiği nekropol kazısı gerçekleştirilmiştir. Mezarlar haç planında, kaya içerisine oyulmuş ve Bizans Dönemi'ne tarihlendirilmiştir. Mezarların içlerinde farklı süsleme teknikleri ile yapılmış muhtelif haçlar ve Geç Roma Dönemine tarihlendirilen testi, tabak ve çanak parçaları bulunmuştur.⁸³ 2003 yılında ise yine Müze Müdürlüğü başkanlığında Seyitgazi İlçesi – Kırka, Lepçek Deresi'nde kurtarma kazıları yapılmıştır.⁸⁴

⁸³ D.Tokgöz (1976). Şükranlı Nekropol Kazısı-1974. Türk Arkeoloji Dergisi, 40, 117-142, s.124.

⁸⁴ Bu bilgiye Müze raporlarından ulaşılmış olup U63 katalog numaralı unguentarium Lepçek Deresi Kurtarma Kazılarında bulunmuş, müze envanterine kazandırılmıştır.

3. UNGUENTARIUM

3.1. Kökeni, Tanımı ve Kullanım Alanları

Unguentariumlar; Erken Hellenistik Dönemden, Erken Doğu Roma Dönemi'ne (MS 7. yüzyıl) kadar yaygın olarak kullanılmış, özellikle nekropol alanlarında karşılaşılan önemli bir seramik formudur.⁸⁵

Lacrimarium, lacmatorium (gözyaşı) adlarıyla da isimlendirilen bu şişelerin uzun süre, cenaze törenlerinde ağlayıcıların gözyaşlarını biriktirmek için kullanıldığı düşünülmektedir.⁸⁶ Unguentariumlar için antik dönemde içinde taşıdığı maddeden yola çıkarak, balsamarium (balsam) ya da olfactariolum (kokusunu almak) isimlendirmeleri de kullanılmıştır.⁸⁷ Unguentarium isimlendirmesi ilk olarak 20. yüzyılın başında Kartaca'da Fransız arkeologlar tarafından kullanılmıştır.⁸⁸ Formun antik çağdaki ismi bilinmemektedir.⁸⁹

Unguentarium kelimesi latince krem, merhem, yağ gibi ürünler için kullanılan 'Unguenta' kelimesinden türetilmiştir.⁹⁰ İçerisinde, genellikle özel yağlar, kremler ve parfümler taşınmış olan unguentariumun bal, sirke, baharat gibi maddelerin de taşınması için kullanıldığı bilinmektedir.⁹¹ "Unguenta" kokulu bitkilere verilen isimken "unguentum" krem ya da sıvı ürüne verilen isim olmuştur.⁹²

Unguentariumlar, ağırlıklı olarak pişmiş topraktan üretilmiştir. Pişmiş toprak ungeuntariumlar, maliyet açısından daha uygun olup, kaliteli örneklerle birlikte özensiz örneklerinde yapılmış olduğu görülmektedir.⁹³ Ticaret amacıyla üretilen unguentariumlar daha temiz kilden ve nitelikli olarak üretilirken, kalitesiz kilden yapılmış

⁸⁵E. Dündar (2008). *Hellenistik ve Roma Dönemleri Patara Unguentariumları*, İstanbul: Ege yayımları, s.3.

⁸⁶H. A. Thompson (1934). *Two Centuries of Hellenistic Pottery*. Hesperia 3, s.473. V. R. Anderson-Stojanovic (1987). *The Chronology an Function of Ceramic Unguentaria*. Amerikan Journal of Archaeology, 91, s.106.

⁸⁷R. Tamsü-Polat (2013). *Stratonikeia Akdağ Nekropolü: Somut ve Soyut Kültür Üzerine Bir Araştırma*. Yayımlanmış Doktora Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi. s.266.

⁸⁸P. Hellström (1965). *Labraunda Vol. II. Part. I. Pottery of Classical and Later Date Terracotta Lamp and Glass*. Lund. s.24.

⁸⁹A. Civelek (2001). *Tralleis Nekropolisi Buluntuları Işığında Hellenistik ve Roma Dönemi Seramiği*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. İzmir: Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. s.102.

⁹⁰H. E. Ergürer (2012). *Parion Roma Dönemi Seramiği*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi. s.20.

⁹¹Dündar, 2008, **a.g.k.**, 5.

⁹²Günay (1989). İzmir Müzesi'nde Bulunan Unguentariumlar. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, İzmir: Ege Üniversitesi. s.6.

⁹³B. Kaya ve A.Temür (2021). *Amisos'tan Bir Grup Mezar Buluntusu: Unguentarium*. TÜBA-KED, 23, s.144.

unguentariumların nekropol alanlarında karşımıza çıkması, unguentariumların kalitesinin kullanım amacına göre değiştiğini göstermektedir.⁹⁴

Pişmiş toprak unguentariumların, geçirgenlik özelliğinden dolayı değerli parfümlerin taşınmasında çok elverişli olmadığı daha pahalı kapların kullanılması gerektiği savunulmaktadır.⁹⁵ İçlerindeki değerli sıvıların kaybının önlenmesi için iç kısımlarının astarlanmış olduğu ve bazı araştırmacılar tarafındansa iç yüzeyinin amphoralar da olduğu gibi balmumu ile kaplanmış olabileceği düşünülmüştür.⁹⁶

Pişmiş topraktan üretilmiş olan unguentariumların; cam, altın, gümüş, akik, kurşun, alabaster ve onyks gibi malzemelerden de üretildiği bilinmektedir.⁹⁷ Roma İmparatorluk Dönemine kadar pişmiş toprak unguentariumlar yaygın olarak kullanılmıştır. MS 1. yüzyıldan itibaren cam üfleme teknolojisinin yaygınlaşmasıyla birlikte seyyar cam atölyeleri ve ustaları artmış, cam ürünler yaygınlaşmış ve gündelik yaşama da girmiştir. Bu durum unguentariumların üretiminde de görülmüş ve nekropol alanlarında cam unguentariumlara rastlanmıştır.⁹⁸ Eskişehir Müze Müdürlüğü envanterinde de 1972 yılında Alpu Kocakızlar Tümülüsü Kazısından pişmiş toprak unguentariumlarla birlikte 1 (bir) adet su mermerinden (alabastr)⁹⁹ yapılmış unguentarium ve cam unguentariumlar ele geçmiştir.¹⁰⁰ Su mermerinden yapılmış unguentarium, form açısından 1972 yılında Alpu Kocakızlar Tümülüsü kazısından gelen pişmiş toprak unguentariumlar ile benzerlik göstermektedir.

Unguentariumların kullanım alanlarından en önemlisi; parfüm ve yağ ticaretinde kullanılmış olmasıdır. Unguentariumların satıldığı yerlere “unguentaria taberna”, parfüm üreten kişiye, “unguentarius”, parfümlerin saklandığı yerlere, “unguentaria cella”, parfüm şişelerinin yerleştirildiği kaplara “unguentarium scrinicum” ve “narthecium” adı verilmektedir.¹⁰¹

⁹⁴A. F. Erol ve D. Tamer (2018). *Fatsa/Cingirt Kayası 2012-2014 Sezonu Kazılarında Ele Geçen Unguentariumlar*. SEFAT, 39, s. 271.

⁹⁵ Hellström, 1965, **a.g.k.**, 23-24.

⁹⁶T. Y. Yedidağ (2021). *Hellenistik ve Roma Dönemlerinde Pişmiş Toprak Koku Kapları (Unguentariumlar)*. Antik Çağdan Günümüze Parfüm (Ed. C. Atila ve E.Enginer), Ankara: Myrina Yayınları, 77-86, s.78.

⁹⁷Yedidağ, 2021, **a.g.k.**, 78.

⁹⁸Erol ve Tamer, 2018, **a.g.k.**, 271.

⁹⁹T.Tekçam (2007). *Arkeoloji Sözlüğü*. İstanbul: Alfa Yayınları. Mısır, Suriye, Mezopotamya sanatlarında kullanılan; kalsiyum karbonat veya kalsiyum sülfat bileşimli, kompakt, çok küçük kristalli, çoğunlukla beyaz, sarı, yeşil ve kırmızımsı renkteki taşın karakteristiği yarı saydam olmasıdır. Kaymaktaşı, Su mermeri olarak da adlandırılmaktadır.

¹⁰⁰Bahsi geçen unguentariumlar Eskişehir Müze Müdürlüğü teşhirinde Alpu Kocakızlar Tümülüsü vitrininde sergilenmektedir.

¹⁰¹Günay, 1989, **a.g.k.**, 5-6.

Unguentariumlar günlük yaşamda çeşitli ürünlerin muhafazası ve ticaretinde kullanımının yanı sıra yoğun olarak nekropol alanlarında ölü hediyesi olarak karşımıza çıkmaktadır. Unguentariumların, mezarlarda yoğun olarak karşımıza çıkması ölü gömme ile yakından ilişkili olduklarını, mezarlara törenler sırasında parfüm dökmek için kullanıldıklarını ve mezar hediyesi olarak da gömülen kişinin yanına diğer eşyalarla birlikte konulduğunu göstermektedir. Mezar stellerinde belirgin olarak diğer eşyalarla (ayna, tarak, yün sepetleri) gösteriliyor olması ölü gömme töreni ile ilişkisine ait kanıt niteliğindedir.¹⁰²

Mezarın başında ölü için şarap içilmesi oldukça yaygın bir ritüel olup bu amaçla kullanılmış olan ve boşalan unguentariumlar cenaze töreninde ölüye takdim sunulan bir hediye ya da onur sembolü olarak mezara bırakılmış olabilir.¹⁰³ Bununla birlikte unguentariumların mezarlardaki hoş olmayan kokuları gidermek amacıyla da bırakılmış olabilecekleri düşünülmektedir.¹⁰⁴

Unguentariumların; cenaze töreni, gömü geleneği, kozmetik malzemelerin saklanması ve ticaretinin yanı sıra kutsal alanlara adak eşyası olarak da bırakıldıkları bilinmektedir.¹⁰⁵

Antik yazarlardan Yaşlı Plinius; bu kabın, Persler tarafından bulunarak parfüm şişesi olarak kullanılmış olabileceği önermektedir. Bununla birlikte misafire parfüm sunma geleneğinin Mısır firavunları zamanında özellikle dini törenlerde görüldüğü belirtilmektedir.¹⁰⁶

Unguentariumların kökeni tam olarak bilinmemektedir. Antik çağda yaygın olarak kullanım gören lekythos¹⁰⁷, alabastron¹⁰⁸ ve amphoriskos¹⁰⁹ gibi eski Yunan kaplarından türetilmiş olabileceği belirtilmektedir.¹¹⁰ Anderson-Stojanovic tarafından özellikle Klasik Dönem’de gördüğümüz bodur lekythosların devamı olduğu önerilmektedir.¹¹¹ Retroff

¹⁰²Yedidağ, 2021, **a.g.k.**, 78.

¹⁰³D. Nasıfoğlu (2021). *Adana Müzesi’nden Bir Grup Pişmiş Toprak Unguentarium*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi. s.6.

¹⁰⁴ Anderson-Stojanovic, 1987, **a.g.k.**, 121.

¹⁰⁵ Dündar, 2008, **a.g.k.**, 7.

¹⁰⁶Plinius (1958). *Natural Historiae*, XIII. s.2-3. Z. Aydın (2000). *Çanakkale Müzesi’nde Bulunan Troas Bölgesi Unguentariumları*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi. s.14.

¹⁰⁷Antik Yunan’da, ince uzun gövdeli, tek halka biçimli kulplu ve dar boyunlu, hamamlar, gymnasionlarda ve cenaze törenlerinde kullanılan kap formu.

¹⁰⁸ İçine koku ve yağ gibi sıvıların konduğu küresel ya da sivri dipli kulpsuz silindirik şişe.

¹⁰⁹30 cm’nin altında en küçük boyda olan amphoralar.

¹¹⁰A.Camilli (1999). *Alpullae Balsamari Ceremici di Eta Ellenistica e Romana*. Fratelli Palombi Editori, Roma. s.24-37.

¹¹¹ Anderson-Stojanovic, 1987, **a.g.k.**, 106.

erken dönem unguentariumların, Kıbrıs Bichrome V amphoralarının minyatürü olarak türetilmiş olabileceğini önerirken¹¹² başka bir görüş ise bu formun proto tiplerinin Kıbrıs'taki amphoriskoslar olduğunu savunmaktadır.¹¹³ Aström, tam olarak kökenlerinin bilinemediği bu kapların Kıta Yunanistan'dan gelmiş olabileceğini belirtmektedir.¹¹⁴ Başka bir araştırmacı ise önerisinde; Akdeniz kültürlerindeki erken unguentariumların form açısından çeşitlilik göstermesi nedeniyle hepsinin ortak bir kökenden gelmiş olmasının zor olduğunu savunmaktadır.¹¹⁵

Unguentariumların ilk olarak ortaya çıktığı yer ve tarih ile ilgili de farklı görüşler vardır. Bir görüşe göre, Unguentariumlar ilk olarak İspanya'da (Ampurias) ortaya çıkmış ve MÖ 5. yüzyıla tarihlendirilmiştir.¹¹⁶ Thompson¹¹⁷ bu formun kökeninin Suriye olduğunu önermektedir. Farklı bir araştırmacı ise bu formun ortaya çıkış yeri olarak Mısır'ı (İskenderiye) işaret etmektedir.¹¹⁸ Gus-Zilberstein¹¹⁹ unguentariumların çıkış yeri olarak Ege kökenli özellikle de Kıbrıs, Rhodos ve Yunanistan olabileceğini ileri sürerken, Jones ise unguentariumların olasılıkla parfüm üretilen yerlerde ya da bu yerlerin yakınlarında üretilmiş olabileceğini savunmaktadır.¹²⁰

3.2. Unguentarium Formları ve Gelişim Aşamaları

Çok geniş bir tarih aralığında kullanım gören unguentariumlar iğ¹²¹ ve torba¹²² gövdeli olarak iki ana form altında karşımıza çıkmakta ve değerlendirilmektedir. Hellenistik ve Roma dönemleri boyunca geniş bir coğrafyada karşılaşılan unguentariumlar bu iki ana formun çeşitlemeleri şeklinde üretilmiştir.¹²³

İğ gövdeli unguentariumlar, Erken Hellenistik Dönemden itibaren MÖ 1. yüzyıl sonlarına kadar neredeyse tüm Akdenizde kullanılmıştır. Genellikle İğ formu

¹¹²S.I. Rotroff (1984). *The Origins and Chronology of Hellenistic Gray Unguentaria*. Aja 88, s.258. B. Kaya (2022). *Samsun Müzesi'nde Bulunan Pişmiş Toprak Unguentariumlar*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Samsun: Ondokuz Mayıs Üniversitesi. s.7.

¹¹³B. A. Sparkes ve L.Talcott (1970). *Black and plain pottery of 6th, 5th, and 4th Centurie B.C. Part 1*. Vol 12. New Jersey. s.191.

¹¹⁴Tamsü-Polat, 2013, **a.g.k.**, 269.

¹¹⁵Hellström, 1965, **a.g.k.**, 26.

¹¹⁶Anderson-Stojanovic, 1987, **a.g.k.**, 108.

¹¹⁷Thompson, 1934, **a.g.k.**, 474.

¹¹⁸O.Vessberg ve A.Westholm, (1956). *The Hellenistic and Roman Periods in Cyprus Expedition*. SCE IV.3. s.74.

¹¹⁹Kaya, 2022, **a.g.k.**, 7.

¹²⁰F.Jones (1950). *"The Pottery" Excavations at Gözlu Kule, Tarsus, Volume 1: The Hellenistic and Roman Periods*. (Ed. H. Goldman), Princeton, New Jersey. s.171.; Yedidağ, 2021, **a.g.k.**, 78.

¹²¹İğ gövdeli unguentariumlar literatürde *"fusiform"* olarak da geçmektedir.

¹²²Torba gövdeli unguentariumlar literatürde *"bulbous"* olarak da geçmektedir.

¹²³Dündar, 2008, **a.g.k.**, 3.

unguentariumların erken örneklerinde (MÖ 4. yüzyıl), lekytoslarda görülen küçük konik kaide görülürken zaman içerisinde kaide kaybolup ayak kısmı oluşmuş, boyun uzayıp belirginleşmiştir. Bu değişim, formun kronolojisinin saptanması amacıyla kullanılmaktadır.¹²⁴ Boyun, gövde ve ayakta meydana gelen değişimle birlikte unguentariumlar MÖ 3. yüzyılın sonlarına doğru iğ şeklini almıştır.¹²⁵ İğ gövdeli unguentariumlar, diğer unguentarium formlarına göre daha uzun süre kullanımda kalmış olup daha fazla gövde profili çeşitliliğine sahiptir.¹²⁶ Unguentariumların boylarında MÖ 3. yüzyılın sonlarında ciddi bir büyüme görülmektedir.¹²⁷ MÖ 2. yüzyılda boyun ve ayak kısımları eşitlenmiştir.¹²⁸ Unguentariumlarda görülen uzama, iç hacminin de daraldığını göstermektedir.¹²⁹ Ortalama boyları; 8-20 cm arasındayken, 4-5 cm' lik küçük örnekleri, 42 cm ye kadar büyük örnekleri¹³⁰ bulunmaktadır. Genel olarak, kulpsuz yapılan unguentariumların, kulplu olan örneklerine az da olsa rastlanmaktadır.¹³¹

Unguentariumların kullanım alanları dönemsel olarak değişmemektedir. Erken örnekler de geniş kaidelere sahip oldukları için kendi kaideleri üzerinde durabilmekteyken boynun uzaması ve ayak kısmının ortaya çıkması ile bu özelliklerini yitirdikleri ve muhtemelen bir destek aracılığıyla veya boyunlarından bir iple asılarak kullanıldıkları düşünülmektedir.¹³² Unguentariumları destekler nitelikte ayakların ele geçmemesi günlük yaşamda yatay bir düzleme konularak kullanıldığını düşündürmüştür. İğ formu unguentariumların yatay olarak kullanıldığı düşünüldüğünde içindeki sıvı ve kremlerin dökülüp buharlaşmasını engelleyecek tıpların olması gerekmektedir. Bugüne kadar yapılan araştırmalarda iğ formu unguentariumlar için az sayıda tıpa ele geçmiştir.¹³³

İğ biçimli unguentariumların farklı bir alt grubunu da konik kaideli unguentariumlar oluşturmaktadır. Kaide özelliğinden dolayı, konik kaideliler olarak

¹²⁴Civelek, 2001, **a.g.k.**, 107.

¹²⁵Dündar, 2008, **a.g.k.**, 3.

¹²⁶Dündar, 2008, **a.g.k.**, 3.

¹²⁷Nasıfoğlu, 2021, **a.g.k.**, 12.

¹²⁸M. Fırat (2013). *Isparta Müzesi Seramik Koleksiyonu:Unguentaria*. (Ed. B. Hürmüzlü, M. Fırat ve A. Gerçek), Isparta: I. Uluslararası Pisidia Araştırmaları Sempozyumu, s.297.

¹²⁹Kaya, 2022, **a.g.k.**, 8.

¹³⁰Eskişehir Müze Müdürlüğünde bulunan ve çalışmamızda değerlendirilen U16 katalog numaralı 44,2 cm yüksekliğindeki unguentarium bu referanstaki bilgiyi değiştirebilecek niteliktedir.

¹³¹Dündar, 2008, **a.g.k.**, 3.

¹³²Anderson-Stojanovic, 1987, **a.g.k.**, 114.; E, B, Dusenbery (1998).*The Necropolis And Catalogues of Burials and Catalog of Objects by Categories, Samothrace II*. New Jersey: Princeton University. s.799.; Dündar, 2008, **a.g.k.**, 8.; S. Y. Şenyurt- L.Yorulmaz (2020). *Kurul Kalesi Pişmiş Toprak Unguentariumları*. Gaziantep University Journal of Social Sciences. 19 (3), s.608.

¹³³Dündar, 2008, **a.g.k.**, 8.

adlandırılmıştır. Anadolu'daki buluntu yoğunluklarının oldukça az olduğu görülmektedir.¹³⁴ İğ biçimli unguentariumlar kadar yaygınlık göstermese de gövde biçimi nedeniyle oldukça geniş bir iç hazneye sahip bu kapların ihtiyaca göre tasarlanmış kaplar olduğu düşünülmektedir.¹³⁵

Erken Roma Dönemi'nde, unguentariumların başlıca iki tipinden biri olan torba gövdeli unguentariumlar görülmeye başlanmıştır. Ayaklı formun terk edilip düz formun kullanılmaya başlanması Roma Dönemi'nde önemli bir tipolojik değişimdir. Genel olarak dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli ve düz tabanlı bir forma sahiptirler. Torba formu unguentariumlar, ilk kez Hayes tarafından "sarkık karınlı" olarak adlandırılmıştır.¹³⁶ Armudi, soğan, bulbous tipli olarak da adlandırılan torba gövdeli unguentariumlar, iğ formu unguentariumlardan farklı olarak ayaksız, düz bir dibe sahiptir. İğ formu unguentariumların uzayarak ayakta durma işlevini kaybetmesiyle birlikte bu forma geçildiği de söylenebilir.¹³⁷ Torba gövdeli unguentariumlar MÖ 1. yüzyılda popüler olmuş, MS 1. yüzyıl ikinci yarısına kadar kullanımı sürmüştür.¹³⁸

Bu formun ortaya çıkışı, MÖ 50 yıllarında cam üfleme tekniğinin keşfedilmesiyle de ilişkilendirilmektedir.¹³⁹ Torba gövdeli unguentariumların üretim süreçleri iğ gövdeli unguentariumların üretim sürecine göre daha kısa sürmüştür. Bunun nedeni; MS 1. yüzyılda üfleme tekniğiyle üretilmiş olan aynı formdaki cam unguentariumlar olarak görülmektedir.¹⁴⁰ Torba formu unguentariuma geçişin nasıl ve hangi tarihte olduğu net olmamakla birlikte iğ ve torba formu unguentariumların birlikte kullanıldığı MÖ 1. yüzyıla tarihlenen mezarlar Argos, Corinth ve Stobi'de yer almaktadır.¹⁴¹

MÖ 1. yüzyılda torba gövdeli unguentariumlar ağırlıklı olarak kullanılırken MS 1. yüzyıldan sonra şişkin bardak biçiminde olan unguentariumlar giderek daha popüler hale

¹³⁴A.Yaşar (2010). *Milet Müzesi'nde Bulunan Hellenistik ve Roma Dönemi Unguentariumlar*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Aydın: Adnan Menderes Üniversitesi. s.687.

¹³⁵Yaşar, 2010, **a.g.k.**, 45.

¹³⁶J.W. Hayes (1980). *Ancient Lamps in the Royal Ontario Museum*. Toronto. s. 62.; Civelek, 2001, **a.g.k.**, 114.

¹³⁷Dündar, 2008, **a.g.k.**, 8.

¹³⁸Anderson-Stojanovic, 1987, **a.g.k.**, 110. Civelek, 2001, **a.g.k.**, 115. Tamsü-Polat, 2013, **a.g.k.**, 271.

¹³⁹Anderson-Stojanovic, 1987, **a.g.k.**, 113.

¹⁴⁰M.Tekocak-V.Yıldız (2015). *Akşehir Nasreddin Hoca Arkeoloji ve Etnoğrafya Müzesi'nde Bulunan Bir Grup Pişmiş Toprak Vazo*. Prof. Dr. Ömer Özyiğit'e Armağan (Ed. E.Okan ve C. Atıla), İstanbul: Ege Yayınları, 413-432. s.416.

¹⁴¹Anderson-Stojanovic, 1987, **a.g.k.**, 111.; H. Kasapoğlu (2008). *Parion Nekropolü 2006 Yılı Seramik Buluntuları*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi s.21.

gelmiştir.¹⁴² Hellenistik Dönem’den başlayarak daha şekilsel bir formdan (iğ), daha düz forma geçiş sağlayan unguentariumlar kullanım, taşıma ve ticaret açısından daha kolay olduğu için daha fazla tercih edilmiş olabileceği düşünülmektedir. Çalışmamızda ele aldığımız bu unguentariumların sayıca iğ gövdeli unguentariumlara göre daha fazla olduğu görülmüştür.

Başlıca iki tip olarak ele alınan unguentariumlara, son dönemlerde yapılan araştırmalarla birlikte “kubbe ağızlı” olarak adlandırılan unguentariumlar da eklenmiştir.¹⁴³ Kendine özgü ağız yapısından dolayı, ilk kez Hayes¹⁴⁴ tarafından form bu şekilde isimlendirilmiştir. Bu tipin, form açısından gelişimi yapılan son incelemelerle birlikte MÖ 4. yüzyıl sonlarına kadar gittiği görülmektedir. En yoğun üretimi MÖ 2. yüzyıl olup, MÖ 1. yüzyıl sonlarına doğru bitmiştir. Yaygın olarak Doğu Akdeniz’de görülmekte fakat üretim yeri henüz bilinmemektedir.¹⁴⁵ Tip genel özellikleri ile yuvarlak kubbe şeklinde bir ağıza, ince kalın cidarlı bir boyuna, keskin omuza, kalp şeklinde bir gövdeye, kısa bir kaideye sahiptir. Örneklerin bazılarında ağız ve boyun kısmında boya izleri görülmektedir.

Geç Antik Dönem’de ise iğ forma sahip olması nedeniyle Hellenistik Dönem unguentariumları ile benzerlik gösteren bir tip karşımıza çıkmaktadır. Geç Antik Dönem Unguentariumları¹⁴⁶ kesik ağızlı, iğ gövde profilli, düz, kesik ya da sivri dipli, kalın cidarlıdır. En dikkat çekici ve diğer dönem unguentariumlarından ayrılan özelliği ise alt tarafında mühür olmasıdır.¹⁴⁷ Dairesel ya da dikdörtgen bir alan içerisinde bastırılmış olan monogramlar kabartma şeklinde olup genel olarak figür, tek harf, ya da birkaç harften oluşabilmekte ve bazı örneklerde tam isim de okunabilmektedir.¹⁴⁸ Hristiyanlık inancıyla birlikte, unguentariumların kullanım işlevi de değişerek, tedavi amaçlı kullanılan dinsel bir işlev de kazanmıştır. Monogramların; Hristiyanlıkla ilişkili semboller ya da piskopos

¹⁴²V. R. Anderson-Stojanovic (1992). *The Hellenistic and Roman Pottery, Stobi*. Princeton: Princeton University Publishing. s.81.

¹⁴³Tamsü-Polat, 2013, **a.g.k.**, 270.

¹⁴⁴J.W. Hayes (1991). *The Hellenistic and Roman Pottery, Paphos III*. Lefkoşa. s.68.

¹⁴⁵Dündar, 2008, **a.g.k.**, 21.

¹⁴⁶J. W. Hayes (1992). *Excavations at Saraçhane in İstanbul Volume 2 The Pottery*, Princeton University Press and Dumbarton Oaks Research Library and Collection, s.8. Geç Antik Dönem Unguentariumları adlandırması ilk kez Hayes tarafından kullanılmıştır.

¹⁴⁷Nasıfoğlu, 2021, **a.g.k.**, 13.

¹⁴⁸Ş. Aydingün, A. Aslan ve D. Kaya. (2013). *Küçükçekmece Göl Havzası (Bathonea?) Kazılarında Ele Geçen Unguentariumlar*. İstanbul Araştırmaları Yıllığı, 2. s.40.

isimleri taşıması dini ve tıbbi amaçlı sıvılar taşıdığı ve bu kapların güvence altına alındığını göstermektedir.¹⁴⁹

Unguentariumlar, Geç Antik Dönem’de aynı isimle anılsa da mezar hediyesi olarak kullanımının azaldığı ve farklı işlevler için de kullanıldığı görülmektedir.¹⁵⁰ Geç Antik Dönem’deki unguentariumların kaba, bezemesiz, özensiz işçilikle üretilmiş olması ve konut alanlarında daha fazla bulunmaları, kişilerin gündelik yaşamda kullandığı ticaret malları olduğunu düşündürmektedir.¹⁵¹

Geç Antik Çağ Unguentariumlarının doğu kökenli olduğu kabul edilmektedir. Üretim yeri kesin olarak belirlenemese de Filistin de üretilmiş olabileceği düşünülmektedir.¹⁵² Bununla birlikte bu unguentariumların çıkış yerinin Kıbrıs, Filistin veya Ürdün olabileceği de önerilmektedir.¹⁵³

Unguentariumların kullanım alanı ve buna bağlı olarak da yayılım alanı oldukça geniştir. Bu durum çeşitli merkezi üretimlerin yanı sıra yerel üretimlerin de oldukça yaygın olduğunu bize göstermektedir. Unguentariumların yayılım, tipoloji ve üretimi konusunda yapılan birçok araştırma vardır. Bu araştırmalar içerisinde Atina¹⁵⁴, Korinth¹⁵⁵, Stobi¹⁵⁶, Knidos¹⁵⁷, Labraunda¹⁵⁸, Tralleis¹⁵⁹, Stratonikeia¹⁶⁰, Laodikeia¹⁶¹,

¹⁴⁹D. Kaya (2019). *Küçükçekmece Göl Havzası (Bathonea) Kazıları Unguentariumları*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Edirne: Trakya Üniversitesi. s.28.

¹⁵⁰S. Argun (2019). *Smyrna Unguentarium Buluntuları (2007-2014)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi. s.32.

¹⁵¹N. Fırat (1999). *Perge Konut Alanı Keramiği*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi: İstanbul: İstanbul Üniversitesi s.91.; Argun, 2019, **a.g.k.**, 33.

¹⁵²D. Pieri 2005. *Le commerce du vin oriental à l’époque Byzantine (Ve-VIIe siècle): le témoignage des amphores en Gaule*. Beyrouth. s.141.

¹⁵³Argun, 2019, **a.g.k.**, 32.

¹⁵⁴Thompson, 1934, **a.g.k.**; C.G. Boulter (1963). *Graves in Lenoemant Street, Athens.*, *Hesperia*, 32/2. s.113-137. Lev. 46.

¹⁵⁵C. W. Blegen, H. Palmer ve R.S. Young. (1964). *Corinth Results of Excavations Conducted By The American School of Classical Studies Athens*, XIII.

¹⁵⁶Anderson- Stojanovic, 1992, **a.g.k.**, 80-86.

¹⁵⁷U. Dotterweich (1999). *Unguentarien mit kuppelförmiger Mündung aus Knidos*, *Knidos Studien*, Band I.

¹⁵⁸Hellström, 1965, **a.g.k.**, Lev. 12.

¹⁵⁹Civelek, 2001, **a.g.k.**, Lev XXVI-XXXVI.

¹⁶⁰A. Balıran (1998) ‘*Stratonikeia’ dan Unguentariumlar*’. Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 4, s.348-352.; Tamsü-Polat, 2013, **a.g.k.**, Lev. 33-62.

¹⁶¹C. Şimşek, M. Okunak ve M. Bilgin. (2011). *Laodikeia Çalışmaları 1.1. Laodikeia Nekropolü (2004-2010 yılları)*. Lev. 62-73.

Bergama¹⁶², Sardis¹⁶³, Patara¹⁶⁴, Parion¹⁶⁵, Kilikya ve Pisidia Bölgesi¹⁶⁶ gibi birçok bölge ve Adana Müzesi¹⁶⁷, İzmir Müzesi¹⁶⁸, Sivas Müzesi¹⁶⁹, Samsun Müzesi¹⁷⁰, Sinop Müzesi¹⁷¹, Milet Müzesi¹⁷², Diyarbakır Müzesi¹⁷³, Nevşehir Müzesi¹⁷⁴, Kütahya Müzesi¹⁷⁵ gibi birçok müzenin Hellenistik, Roma ve Geç Antik Çağ Dönemi unguentariumları yer almaktadır.

4. ESKİŞEHİR ETİ ARKEOLOJİ MÜZESİ PIŞMIŞ TOPRAK UNGUENTARIUMLARI

Bu konu başlığı altında Eskişehir Eti Arkeoloji Müzesi envanterinde kayıtlı olan toplam 135 (yüzotuzbeş) adet unguentarium tipolojik olarak sınıflandırılıp değerlendirilmiştir. 1966-2022 yılları arasında Eskişehir Eti Arkeoloji Müzesi envanterine satın alma, bağış, kazı, farklı müzelerden devir ve müsadere yoluyla kazandırılmış olan eserler benzerleri ile karşılaştırılarak tarihlendirmesi yapılmıştır. Bahsi geçen 135 (yüzotuzbeş) adet pişmiş toprak unguentarium **İğ Gövdeli, Torba Gövdeli, Kubbe Ağızlı ve Diğer Tipler** olarak dört ana başlık altında ve eserlerin form, katkı, renk, pişme durumu, iç hazneleri gibi değişen özelliklerinden dolayı da bu ana başlıkların altında alt tipler olarak değerlendirmeye alınmıştır.

¹⁶²N. Kunish (1972). “*Grabfunde aus dem Stadtgebiet von Bergama*”. PF I, Erich Boehringer (ed) Berlin, s.103.

¹⁶³S.I. Rotroff , A. Oliver (2003). *The Hellenistic Pottery From Sardis: The Finds Through 1994*. London. Plate 44-46.

¹⁶⁴Dündar, 2008, **a.g.k.**, Lev. 1-26.

¹⁶⁵Z. Aydın-Tavukçu (2006). *Parion Nekropolü 2005 Yılı Buluntuları*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi. Lev. 44-59.; Ergürer, 2012, **a.g.k.**, Lev.13-55.

¹⁶⁶E. Laflı (2003). *Studien Zu Hellenistischen, Kaiserzeitlichen und Spätantikfrühbyzantinischen Tonunguentarien aus Kilikien und Psidien (Süd Türkei): Der Forschungsstand und Eine Auswahl von Fundobjekten aus den Örtlichen Museen*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Köln: Inaugural-Dissertation Zur Erlangung Der Doktorwürde Vorgelegt Der Philosophischen Fakultät Der Universität Zu.Taf 34-210.

¹⁶⁷Nasıfoğlu, 2021, **a.g.k.**, 46-133.

¹⁶⁸Günay, 1989, **a.g.k.**, 41-83.

¹⁶⁹E. Pehlivan (2023). *Sivas Arkeoloji Müzesi Unguentariumları*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

¹⁷⁰Kaya, 2022, **a.g.k.**, 60-140.

¹⁷¹H. Süzer (2019). *Hellenistik ve Roma Dönemleri Sinop Unguentariumları*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

¹⁷²Yaşar, 2010, **a.g.k.**, 49-90.

¹⁷³E.Öz (2022). *Diyarbakır Arkeoloji Müzesi’nden Bir Grup Pişmiş Toprak Unguentarium*. Seramik Araştırmaları Dergisi. SRMKA 4. 51-75.

¹⁷⁴B. E. Sönmez, (2015). *Nevşehir Müzesi’nde Bulunan Pişmiş Toprak Unguentariumlar*. 9. Uluslararası Eskişehir Pişmiş Toprak Sempozyumu, Eskişehir, 261-279.

¹⁷⁵Y. Polat (2019). *Kütahya Müzesinden Bir Grup Pişmiş Toprak Unguentarium*. Kütahya Arkeoloji, Sanat Tarihi ve Tarih Araştırmaları, (Ed. S. Ünan), Ankara: Bilgin Kültür Sanat Yayıncılık, 201-219.

4.1. İğ Gövdeli Unguentariumlar (U1-U35)

Müze envanterinde yer alan 35 (otuzbeş) adet unguentarium bu form başlığı altında değerlendirilmiştir.

4.1.1. Tip 1 (U1-U2)

Tip 1 başlığı altında değerlendirilen örnekler dışa çekik ağız kenarı, ince cidarı, kısa boynu, keskin omuz yapısı, geniş oval gövdesi ve kısa kaidesi ile erken dönem özellikleri göstermektedir. İğ gövdeli unguentariumlar ortaya çıktığı dönemde bodur lekythosların takipçisi olarak görülürler.¹⁷⁶ Erken Hellenistik Dönem unguentariumlarında şişkin karın yapısı, dışa çıkık ağız kenarı, belirginleştirilmiş omuz ve geniş, alçak kaide bulunmaktadır.¹⁷⁷ **Tip 1** başlığı altında değerlendirilen unguentariumların özellikleri Erken Hellenistik dönem unguentariumları ile benzerlik göstermektedir. Erken örneklerde gövde ile kaide arasında ayak bölümü bulunmazken ileriki dönemlerde gövde inceliyor uzarken ayak kısmı görülmeye başlamış ve Roma Dönemi'nde farklı bir form almıştır. Hellenistik Dönem unguentariumlarını tarihlendirmede yararlı olacak diğer bir özellik ise siyah boya izleridir.¹⁷⁸ Fakat **Tip 1** başlığı altında değerlendirilen her iki unguentariumda da siyah boya izi görülmemektedir. **Tip 1** başlığı altında değerlendirilen unguentariumların benzerleri Troas Bölgesi'nde¹⁷⁹, Patara'da¹⁸⁰, Korinth'de¹⁸¹, Sardis'de¹⁸², İzmir Müzesi'nde¹⁸³, Milet Müzesi'nde¹⁸⁴ ve Giresun Müzesi'nde¹⁸⁵ görülmektedir. **U1-U2** katalog numaralı unguentariumlar erken dönem özellikleri gösterdiği için **Tip 1** başlığı altında değerlendirmeye alınmıştır.

U1 katalog numaralı unguentarium 21.09.1977 tarihinde satın alma yolu ile envantere alınmış olup 11,1 cm yüksekliğe sahip ve hamuru 10 YR 7/4 (very pale brown) renklidir. Hamuru ince kum, kireç ve ince gümüş mika katkılıdır. Dışa çekik ağız kenarlı, şişkin geniş gövdeli ve kısa, geniş kaidelidir. **U1** katalog numaralı unguentariumun

¹⁷⁶A. Özver (2021). *Tralleis Batı Nekropolü ve Buluntuları*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Aydın: Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. s.202.

¹⁷⁷A. Demir (2020). *Giresun Müzesi'nde Bir Grup Pişmiş Toprak Unguentarium*. *Aderg*, XXV, s.133.

¹⁷⁸ Aydın, 2000, **a.g.k.**, 68.

¹⁷⁹ Aydın, 2000, **a.g.k.**, 68.

¹⁸⁰ Dündar, 2008, **a.g.k.**, 12-13.

¹⁸¹ Blegen, Palmer ve Young, 1964, **a.g.k.**, 291.

¹⁸² Rotroff ve Oliver, 2003, **a.g.k.**, 68.

¹⁸³ G. Günay-Tuluk (1999). *Die Unguentarien Im Museum Von Izmir*. *Anatolia Antiqua* VII, s.143.

¹⁸⁴ Yaşar, 2010, **a.g.k.**, 49-50.

¹⁸⁵ Demir, 2020, **a.g.k.**, 37.

benzerlerine Troas Bölgesi'nde¹⁸⁶, Korinth'de¹⁸⁷, Sardis'de¹⁸⁸, İzmir Müzesi'nde¹⁸⁹, Patara'da¹⁹⁰ ve Giresun Müzesi'nde¹⁹¹ rastlanmaktadır. U1 numaralı unguentarium form özellikleri bakımından benzerleri ile karşılaştırıldığında MÖ 4. yüzyıl sonlarına tarihlendirilmiştir.

Tip 1 grubu içerisinde değerlendirilen U2 katalog numaralı unguentarium ise Müze Müdürlüğü'nün temel kazısında çıkmış olup aynı yıl envantere alınmıştır. 17 cm yüksekliğinde, 7,5 YR 7/4 (pink) hamur renginde ve astarsızdır. Hamuru ince kum ve ince kireç katkılıdır. Dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, oval ve şişkin gövdeli, kısa konik kaidelidir. Boynun uzunluğu gövdeden daha kısadır. U1 den ayrılan kısmı ise gövdenin yere doğru genişleyen konik kaide üzerine oturmasıdır. U2 nin benzerlerine Milet Müzesi¹⁹², Tralleis Nekropolü¹⁹³ ve Patara'da¹⁹⁴ karşılaşılmaktadır. U2 katalog numaralı unguentariumların benzerleri ışığında MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başlarına tarihlendirilmesi uygun olacaktır.

4.1.2. Tip 2 (U3)

Tip 2 başlığı altında değerlendirilen unguentarium gövde üzerinde bant bezemenin yer aldığı tek örnektir. Bantlı bezeme geleneğinin kökeni Suriye ve Kıbrıs'ta görülmekle birlikte, Akdeniz'in birçok yerinde bu tipte örneklerin yaygın oldukları bilinmektedir.¹⁹⁵ Hellenistik Dönem unguentariumları üzerinde nadir olarak bezeme yapılır ve bu bezeme genellikle Batı Yamacı Tekniğinde yapılırken en sık karşılaşılan bezeme biçimi kuşaklar halinde yapılan yatay bantlardır.¹⁹⁶ Bu tipte artık iç hacim küçülmeye ve ayaklar da dolu yapılmaya başlamıştır.¹⁹⁷ **Tip 2** grubu içerisinde 1 (bir) adet unguentarium değerlendirmeye alınmıştır. U3 katalog numaralı örnek 1974 yılında satın alma yolu ile Müze Müdürlüğü envanterine alınmıştır. Bahsi geçen örnek 14,3 cm yüksekliğinde ve 2,5 YR 6/6 (light red) renk hamurludur. Hafif dışa çekik ağız kenarlı, ince silindirik boyunlu,

¹⁸⁶ Aydın, 2000, **a.g.k.**, 68. Çiz. 1a, Lev.1a, Kat No:1.

¹⁸⁷ Blegen, Palmer ve Young, 1964, **a.g.k.**, 291. Lev. 76, Res. 491, 11.

¹⁸⁸ Rotroff ve Oliver, 2003, **a.g.k.**, 68. Plate. 43, 249.

¹⁸⁹ Günay-Tuluk, 1999, **a.g.k.**, 143. Abb.1, Taf. 1, Kat no:1.

¹⁹⁰ Dündar, 2008, **a.g.k.**, 97. Lev. 2, U13.

¹⁹¹ Demir, 2020, **a.g.k.**, 37. Tip 1, Fig. 1, U1.

¹⁹² Yaşar, 2010, **a.g.k.**, 49-50. Lev. I, U3-U4.

¹⁹³ A. Saraçoğlu (2011). *Hellenistic and Roman Unguentaria From The Necropolis of Tralleis*. Anatolia 37, s.14. Fig. 1, U7.

¹⁹⁴ Dündar, 2008, **a.g.k.**, 96. Lev 1. U8.

¹⁹⁵ Civelek, 2001, **a.g.k.**, 109.

¹⁹⁶ Dündar, 2008, **a.g.k.**, 19.

¹⁹⁷ R. Tamsü-Polat (2017). *Stratonikeia Akdağ Nekropolü, Stratonikeia Çalışmaları 2*. İstanbul:Ege Yayınları. s.57.

ovaid gövdeli ve dışa doğru açılan uzun konik kaidelidir. Hamuru ince kireç ve ince kum katkıdır. Ağız, gövde ve boyun üzerinde 5 YR 6/4 (light reddish brown) üzerine 2,5 YR 5/6 (red) renkte bant bezeme yapılmıştır. **U3** katalog numaralı unguentariumun benzerlerine Atina Agorası'nda¹⁹⁸, Stratonikeia'da¹⁹⁹, Amisos'da²⁰⁰, Tralleis'de²⁰¹, Metropolis'de²⁰², Mylasa'da²⁰³, Milet Müzesi'nde²⁰⁴ ve Samsun Müzesi'nde²⁰⁵ rastlanmıştır. Formun benzer örnekleri Atina Agorası'nda²⁰⁶ ve Stratonikeia'da²⁰⁷ MÖ 3. yüzyıl ortaları ve MÖ 2. yüzyıl başlarına tarihlendirilmiştir. Mylasa'da Hellenistik Dönem²⁰⁸, Tralleis²⁰⁹ ve Milet Müzesi'nde²¹⁰ MÖ 2. yüzyıl tarih önerisinde bulunulmuştur. Benzer örnekler ile karşılaştırıldığında **U3** MÖ 3. yüzyıl ortaları- MÖ 2. yüzyıl başlarına tarihlendirilmiştir.

4.1.3. Tip 3 (U4-U10)

Bu grup başlığı altında 7 (yedi) adet unguentarium değerlendirilmiştir. **Tip 3** başlığı altında değerlendirilen örnekler Olgun Hellenistik Dönem özellikleri göstermektedir. Erken Hellenistik dönemde görülen şişkin gövde daralmış, kısa kaide uzamaya başlamış ve unguentariumun ayak kısmı oluşmuştur. **Tip 3** başlığı altındaki unguentarium yükseklikleri, ayak uzunlukları, iç hazneleri, renk, form özelliklerindeki farklılıklar nedeniyle 3 (üç) alt grup şeklinde değerlendirilmeye alınmıştır. **U4-U5** katalog numaralı unguentariumlarda boyun ve ayak kısmı neredeyse aynı uzunlukta yapılmış, ayak kısmı dolu ve iç haznesi oldukça küçüktür. **U6** katalog numaralı unguentarium **U4-U5** ile neredeyse aynı özelliklere sahiptir fakat yüksekliği ve iç haznesi daha geniştir. Form olarak benzer oldukları için aynı tip altında değerlendirilmişlerdir. **Tip 3b** grubunda yer alan **U7-U8** katalog numaralı örneklerin ise diğer örneklerle göre iç haznesi daha geniş ve

¹⁹⁸Thompson, 1934, **a.g.k.**, 368. Res. 52, C76.

¹⁹⁹Tamsü-Polat, 2017, **a.g.k.**, 57. Lev. 35 b-e, Çiz. 13 d. Tip 1d, U15.

²⁰⁰Kaya ve Temür, 2021, **a.g.k.**, 155. Foto. 17, Şek. 17.

²⁰¹Civelek, 2001, **a.g.k.**, 109. Lev XXVII U7, XXVIII U44.

²⁰²B. Gürlü (1994). *Metropolis'in Hellenistik Dönem Seramiği*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. İzmir: Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. s.182. Çiz. 37, Lev. 27, Kat No:131.

²⁰³A. Akarca (1952). *Mylasa'da Hellenistik Bir Mezar*. Belleten, (XVI) 63, s.383-384. Lev. LXXXIX, No:38.

²⁰⁴Yaşar, 2010, **a.g.k.**, 57. Lev.V, U28.

²⁰⁵Kaya, 2022, **a.g.k.**, 83. Tip 2c, Res. 47, Kat No:47.

²⁰⁶Thompson, 1934, **a.g.k.**, 368. Res 52, C76.

²⁰⁷Tamsü-Polat, 2017, **a.g.k.**, 57.

²⁰⁸Akarca, 1952, **a.g.k.**, 383-384. Lev. LXXXIX, No:38.

²⁰⁹Civelek, 2001, **a.g.k.**, 109. Lev XXVII U7, XXVIII U44.

²¹⁰Yaşar, 2010, **a.g.k.**, 57. Lev. V, U28.

ayak kısmı daha kısadır. **Tip 3c** grubu içerisinde yer alan **U9-U10** katalog numaralı örneklerde ise boyun ve ayak kısmı diğer alt tiplere göre daha uzun ve incedir.

4.1.3.1. **Tip 3a (U4-U6)**

Tip 3a alt grubunda 3 (üç) adet unguentarium değerlendirmeye alınmıştır. **U4** katalog numaralı unguentarium 2008 yılı Şarhöyük kazılarında bulunmuştur. 13 cm yüksekliğinde, 2,5 YR 6/8 (light red) hamur renginde ve 2,5 YR 5/8 (red) renk astarlıdır. **U5-U6** katalog numaralı unguentariumlar ise 1988 yılında Pessinus Kazısında bulunmuş ve müze envanterine alınmıştır. 15,9 -22 cm arasında yüksekliklerde, 7,5 YR 8/3 (pink), 10 YR 6/4 (light yellowish brown) hamur renklerinde ve 2,5 YR 4/3 (reddish brown), 2,5 YR 5/1 (very dark grey) renk astarlıdır. **U4-U5** katalog numaralı örneklerde ince kum ve ince kireç katkısı görülürken **U6** katalog numaralı örnekte ise buna ek olarak ince gümüş mika katkısı görülmektedir. Form olarak hafif dışa çekik ağız kenarlı, ince uzun silindirik boyunlu, aşağıya doğru daralan yuvarlak şişkin gövdeli, içi dolu, hafif dışa açılan kaidelidir. **U4** katalog numaralı unguentarium Yedidağ tarafından yüksek lisans tezinde çalışılmıştır. Aynı tabakadan çıkan üç örnekle birlikte değerlendirilmiş ve MÖ 3. yüzyıl sonu- MÖ 2. yüzyıl başına tarihlendirilmiştir.²¹¹ **U5-U6** katalog numaralı unguentariumlar ise 1988 yılında Pessinus'da yapılan kazılarda I.3.67a olarak adlandırılan kremasyon mezardan ele geçmiştir. Aynı mezardan bahsi geçen unguentariumlarla birlikte kâse parçaları ve parmak halkası ele geçmiştir. Unguentariumlar ve ele geçen seramikler Geç Hellenistik-Erken Roma dönemine tarihlendirilirken metal halka MÖ 1. yüzyıla tarihlendirilmiştir. Mezar Bizans Döneminde tahrip edildiği için inşası hakkında tarih önerisinde bulunulamamıştır.²¹² **Tip 3a** başlığı altında değerlendirilen örneklerin Eskişehir ve çevresinde yapılan kazılardan çıkmış olması ve mezar buluntusu olması bölgede üretilmiş bir tip olabileceğini düşündürmektedir. **U4-U5** katalog numaralı unguentariumların benzerlerine Stratonikeia'da²¹³ ve Sardis'de²¹⁴ rastlanırken **U6** katalog numaralı unguentariumların

²¹¹T.Y. Yedidağ (2011). *Dorylaion'un Hellenistik Dönem Keramikleri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. s.157. U3.

²¹²J. Devreker, H. Thoen and F. Vermeulen (2003). *Excavations in Pessinus: the so-called Acropolis, From Hellenistic and Roman cemetery to Byzantine castle*. Ghent: Academia Press, s.186-187, 3.67a, 3-4, Fig. 94.

²¹³Tamsü-Polat 2017, **a.g.k.**, 59. Lev. 43c, Çiz. 13 ı, Tip. 1 ı, U63.

²¹⁴Rotroff ve Oliver 2003, **a.g.k.**, 69. Plate 44, 257.

benzerleri Trallies’de²¹⁵, Metropolis’te²¹⁶ ve Samsun Müzesi’nde²¹⁷ karşımıza çıkmaktadır.

Tip 3a başlığı altında değerlendirilen unguentariumların benzerlerinden yola çıkarak MÖ 3. yüzyıl- MÖ 2. yüzyıla tarihlendirilmesi yerinde olacaktır.

4.1.3.2. **Tip 3b (U7-U8)**

Tip 3b başlığı altında 2 (iki) adet unguentarium değerlendirilmiştir. **U7- U8** katalog numaralı unguentariumlar gövde ve kaide özelliklerinin benzerliğinden dolayı aynı grup altında değerlendirilmiştir. **U7** katalog numaralı unguentarium satın alma yolu ile 15.09.1992 tarihinde Müze Müdürlüğü envanterine kazandırılmıştır. 14,2 cm yüksekliğinde, 5 YR 7/6 (reddish yellow) hamur renkli ve hamur rengine yakın bir renkte astara sahiptir. Hamuru ince kum, kireç ve az miktarda ince gümüş mika katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, dibe doğru daralan derin oval gövdeli, hafif dışa genişleyen içi dolu kısa kaidelidir. **U8** katalog numaralı unguentarium ise Seyitgazi Müzesi’nden 2008 yılında devredilmiştir. **U8** numaralı örnek 13,2 cm yükseklikte, 2,5 YR 8/4 (pink) renk hamurlu ve 2,5 YR 7/4 (light reddish brown)- 2,5 YR 3/2 (dusky red) renk astarlıdır. **U7** katalog numaralı örneğe göre daha geniş, aşağı çekik dudak kenarlı ve belirgin omuzludur. **U7-U8** katalog numaralı unguentariumların benzerlerine Atina Agora’sında²¹⁸, Gordion’da²¹⁹, Patara’da²²⁰ ve Stratonikeia’da²²¹ rastlanmıştır. **Tip 3b** başlığı altında değerlendirilen unguentariumların benzerleri Patara’da MÖ 3. yüzyılın ikinci yarısına²²², Atina Agora’sında MÖ 3. yüzyıl ikinci yarısı- MÖ 2. yüzyıl başlarına²²³ tarihlendirilmiştir. Gordion’da MÖ 2. yüzyıl başlarına²²⁴ tarihlendirilirken benzer örnekler Stratonikeia’da²²⁵ MÖ 2. yüzyıla tarihlendirilmiştir. **U7-U8** katalog numaralı eserlerin benzerleri ile karşılaştırıldığında MÖ 3. yüzyıl sonu- 2. yüzyıl ortalarına tarihlendirilmesi uygun olacaktır.

²¹⁵ Civelek, 2001, **a.g.k.**, 130. Lev. XXIX U41.

²¹⁶ Gürler, 1994, **a.g.k.**, 184-185. Çiz. 39, Lev. 29, Kat No: 137-138.

²¹⁷ Kaya, 2022, **a.g.k.**, 80. Res. 42, Kat No: 42.

²¹⁸ Thompson, 1934, **a.g.k.**, 369. Res. 52, C76.

²¹⁹ G. R. Edwards (1959). *The Gordion Campaign of 1958*. Amerikan Journal of Archaeology, 63, 263-368. S. 267-268. Lev.68, Res. 21.

²²⁰ Dündar, 2008, **a.g.k.**, 16. Tip 2 F, Lev 6, U55.

²²¹ Tamsü-Polat, 2017, **a.g.k.**, 60. Tip. 1k, Lev. 15c, Çiz. 13 k, U75-U76.

²²² Dündar, 2008, **a.g.k.**, 16. Tip. 2 F, Lev. 6, U55.

²²³ Thompson, 1934, **a.g.k.**, 369. Res. 52, C76.

²²⁴ Edwards, 1959, **a.g.k.**, 267-268. Lev.68, Res. 21.

²²⁵ Tamsü-Polat, 2017, **a.g.k.**, 60. Tip. 1k, Lev. 15 c, Çiz. 13 k, U75-U76.

4.1.3.3. Tip 3c (U9-U10)

Tip 3c grubu başlığı altında 2 (iki) adet unguentarium değerlendirilmiştir. **U9-U10** katalog numaralı unguentariumlar satın alma yolu ile müze envanterine kazandırılmıştır. **U9** katalog numaralı unguentarium 19,8 cm yüksekliğinde, 2,5 YR 7/8 (light red) açık kırmızı hamur renginde ve astarsızdır. **U10** katalog numaralı unguentarium 19,6 cm yüksekliğinde, 2,5 YR 7/8 (light red) açık kırmızı hamur renginde ve 2,5 YR 5/3 (reddish brown) kırmızımsı kahve astar rengindedir. İnce kum katkısı her iki örnekte de görülürken **U9** gümüş mika katkılı, **U10** da ince kireç katkısı görülmektedir. Bu da her iki örneğin farklı merkezler de üretilmiş olabileceğini düşündürmektedir. **U9** katalog numaralı unguentarium dışa çekik ağız kenarlı, ince uzun boyunlu, kaideye doğru daralan oval gövdeli, için boş uzun ince kaide ince halka şeklinde dip ile sonlanmaktadır. **U10** katalog numaralı unguentariumun farkı ise daha ince ve içi dolu kaideye sahip olmasıdır. **U9** ve **U10** unguentariumlar form açısından benzerlik gösterse de benzerlerine farklı merkezlerde rastlanmıştır.

U9 katalog numaralı unguentariumun benzerlerine Patara'da²²⁶, Milet Müzesi'nde²²⁷ ve Sivas Müzesi'nde²²⁸ rastlanmaktadır. Benzerleri ile karşılaştırıldığında **U9** katalog numaralı örneğin MÖ 3. yüzyıl ikinci yarısı- MÖ 2. yüzyıl ortaları önerilmektedir. **U10** katalog numaralı unguentariumların benzerleri ise Tralleis'de²²⁹, Stratonikeia'da²³⁰ ve Milet Müzesi'nde²³¹ görülmektedir. **U10** katalog numaralı örneğin MÖ 2. yüzyıla tarihlendirilmesi uygun olacaktır.

4.1.4. Tip 4 (U11-U13)

Tip 4 başlığı altında benzerlikleri nedeniyle 3 (üç) adet unguentarium değerlendirmeye alınmıştır. **Tip 4** başlığı altında değerlendirilen unguentariumlar form açısından farklılıklar göstermesi nedeniyle 3 alt başlık altında incelenmiştir. Bu tip başlığı altında incelenen eserlerin boylarında uzama, gövdelerinde ise incelmeye görülmektedir. MÖ 2. yüzyıl itibarıyla unguentariumlar uzar ve inceler. Bu dönemde karşımıza çıkan unguentariumlar ince, uzun boyun ve ayağa, konik ya da ince profilli kaideye sahip eserlerdir. Boyun ve ayak uzunlukları eşittir.²³²

²²⁶Dündar, 2008, **a.g.k.**, 105. Tip 2D, Lev. 5, U47.

²²⁷Yaşar, 2010, **a.g.k.**, 56. Lev. V, U26.

²²⁸Pehlivan, 2023, **a.g.k.**, 106. İğ Form Tip 3. Env No:1838.

²²⁹Civelek, 2001, **a.g.k.**, 127. Lev. XXX, U29.

²³⁰Tamsü- Polat, 2017, **a.g.k.**, 60. Çiz 13j, Lev. 45a, U73.

²³¹Yaşar, 2010, **a.g.k.**, 55. Lev. IV U23.

²³²Nasıfoğlu, 2021, **a.g.k.**, 19-20.

4.1.4.1. Tip 4a (U11)

Tip 4a grubu içerisinde bir adet unguentarium değerlendirilmiştir. **U11** katalog numaralı unguentarium 05.02.1973 tarihinde Bursa Müze Müdürlüğü'nden devredilmiştir. 21,8 cm yüksekliğinde, 2,5 YR 6/8 (light red) hamur renginde ve astarsızdır. Hamuru kireç, kum ve ince gümüş mika katkılıdır. Aşağı çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, geniş omuzlu, kaideye doğru daralan oval gövdeli, silindirik uzun kaideli ve dışa doğru açılan yuvarlak diplidir. Gövde üzerindeki yivler belirgindir. **U11** katalog numaralı eserlerin benzerlerine Kilikya müzelerinde rastlanmakta olup Laflı tarafından Hellenistik Döneme tarihlendirilmiştir.²³³ **U11** katalog numaralı unguentarium MÖ 3 yüzyıl –MÖ 1. yüzyıl arasına tarihlendirilmiştir.

4.1.4.2. Tip 4b (U12)

Tip 4b grubu içerisinde 1(bir) adet unguentarium bulunmaktadır. **U12** katalog numaralı unguentarium 02.10.2010 tarihinde müsadere yolu ile müze envanterine alınmıştır. 19,5 cm yüksekliğinde ve 5 YR 6/4 (light reddish) hamur ve 7,5 YR 6/4 (light brown) renkli astar rengindedir. Ağız ve boynun tümünde ise 5 YR 4/2 (dark reddish gray) boya görülmektedir. Hamuru az kum, kireç ve ince gümüş mika katkılıdır. Dışa çekik ağız kenarlı ve dışa taşkın dudaklı, dar ve oldukça uzun boyunlu, kaideye doğru daralan oval şişkin gövdeli, uzun silindirik kaideli ve yuvarlak düz diplidir. **U12** katalog numaralı unguentariumun benzerleri Laflı tarafından Pisidia Müzelerinde Hellenistik Döneme²³⁴, Laodikeia Nekropolü'nde MÖ 2. yüzyıl 2. yarısına²³⁵, Tralleis Güney Nekropolü'nde MÖ 2. yüzyılın son çeyreğine²³⁶ tarihlendirilmiştir. **U12** benzer örnekler ile karşılaştırıldığında MÖ 2. yüzyıla tarihlendirilmiştir.

4.1.4.3. Tip 4c (U13)

Tip 4c grubu içerisinde 1(bir) adet unguentarium değerlendirilmiştir. **U13** katalog numaralı unguentarium 11.03.1967 tarihinde müsadere yolu ile müze envanterine kazandırılmıştır. 18,2 cm yüksekliğinde, 2,5 YR 5/4 (reddish brown) kırmızımsı kahve hamur renginde ve astarsızdır. Hamur ince kum ve gümüş mika katkılıdır. Dışa dönük ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, hafif keskin omuzlu, dibe doğru daralan derin oval

²³³ Laflı, 2003, **a.g.k.**, 77-78. Form XII, Taf 92c, Taf 237c.

²³⁴ Laflı, 2003, **a.g.k.**, 85-86. Form IX, Taf.126f.

²³⁵ Şimşek, Okunak ve Bilgin 2011, **a.g.k.**, 65. Lev. 62,3. Kat No:972.

²³⁶ S. Çoşkun (2022). *Tralleis Güney Nekropolü Oda Mezarları ve Buluntuları*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.s.87-88. Kat no: 57-58.

gövdeli, uzun silindirik kaideli ve düz diplidir. Benzerleri Adana Müzesi'nde²³⁷, Samsun Müzesi'nde²³⁸, Amisos'da²³⁹ ve Parion'da²⁴⁰ görülmektedir. Benzerleri Adana Müzesi'nde MÖ 2. yüzyıl 2. yarısına²⁴¹, Parion'da MÖ 2. yüzyıl ortalarına²⁴² Samsun Müzesi'nde MÖ 2. yüzyıl sonu – MÖ 1. yüzyıl ilk yarısına²⁴³, Amisos'da Mithridates VI (MÖ 123-62) dönemine tarihlendirilmiştir.²⁴⁴ **U13** katalog numaralı unguentariumun form açısından benzerleri ile karşılaştırıldığında MÖ 2. yüzyıl ortaları MÖ 1. yüzyıl başlarına tarihlendirilmesi uygun olacaktır.

4.1.5. Tip 5 (U14)

Tip 5 başlığı altında tek örnek değerlendirilmiştir. Değerlendirilen örnek oldukça uzun ve derin gövdeli kısa kaidelidir. Unguentariumların ana formlarının erken örneklerinde gövde çok küresel ve klasik amphorikoslar gibi küçük ayaklara sahiptir.²⁴⁵ **U14** katalog numaralı unguentarium 11.03.1967 tarihinde müsadere yolu ile müze envanterine alınmıştır. 27,1 cm yüksekliğinde, 7,5 YR 7/2 (pinkish gray) renk hamurlu ve 2,5 YR 6/8 (light red) renk astarlıdır. Hamuru ince kum ve ince kireç katkılıdır. Dışa dönük etli ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, dibe doğru daralan oldukça şişkin ve derin gövdeli, kısa kaideli ve yuvarlak düz diplidir. **U14** katalog numaralı unguentariumun benzerleri Nevşehir Camihöyük'de bulunmuş olup MÖ 2.-1. yüzyıla tarihlendirilmiştir.²⁴⁶ **U14** katalog numaralı örnek için benzerleri ile karşılaştırıldığında MÖ 2.-1. yüzyıl arasına tarihlendirmesi önerilebilir.

4.1.6. Tip 6 (U15)

Tip 6 başlığı altında bir adet unguentarium değerlendirmeye alınmıştır. **U15** katalog numaralı unguentarium 26.12.1990 tarihinde Pessinus Kazısından gelmiştir. **U15** 17 cm yüksekliğinde Gley 1 6/N (gray) renk hamurlu ve Gley 1 N 2,5 /N (black) renk astarlı yer yer 7,5 YR 5/4 (brown) renk değişimleri görülmektedir. Hamuru kireç ve ince gümüş mika katkılıdır. Unguentariumun boyun kısmı kırık olup sonradan birleştirilmiştir. Dışa çekik kalın ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, dibe doğru daralan hafif keskin gövde

²³⁷Nasıfoğlu, 2021, **a.g.k.**, 68. Tip. 2e, Kat. No: U45.

²³⁸Kaya, 2022, **a.g.k.**, 84. Tip. 2c, Kat. No: 49.

²³⁹Kaya ve Temür, 2021, **a.g.k.**, 151. Foto. 21, Şek. 21.

²⁴⁰Aydın-Tavukçu, 2006, **a.g.k.**, 226-227. Çiz. 52, Kat No:106.

²⁴¹Nasıfoğlu, 2021, **a.g.k.**, 68. Tip. 2e, Kat. No: U45.

²⁴²Aydın-Tavukçu, 2006, **a.g.k.**, 226-227. Çiz. 52, Kat No:106.

²⁴³Kaya, 2022, **a.g.k.**, 84. Tip. 2c, Kat. No: 49.

²⁴⁴Kaya ve Temür, 2021, **a.g.k.**, 151.

²⁴⁵C. Uysal-Tezer (2011). *Nevşehir Camihöyük Helenistik ve Roma Dönemi Seramikleri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. s.61.

²⁴⁶Uysal-Tezer, 2011, **a.g.k.**, 60-62. Res. 23, Lev. 28,30, Kat No:119-125.

profilli ve çıkıntılı hafif çukurlaştırılmış düz diplidir. **U15** katalog numaralı örnek Pessinus Kazısında I.6.156 olarak adlandırılan kremasyon mezardan ele geçen korunmuş tek mezar eşyasıdır. Üzerinde yangın izleri görülen örneğin yerel hamurdan üretilmiş olduğu düşünülmekte olup MÖ 1. yüzyıl- MS 1. yüzyıl arasına tarihlendirilmiştir.²⁴⁷

4.1.7. Tip 7 (U16)

Tip 7 başlığı altında değerlendirilen **U16** 44,5 cm yüksekliğiyle diğer tiplerden ayrılmaktadır. Haznesinin büyük olması depolama kabı olarak da kullanılmış olabileceğini göstermektedir.²⁴⁸ **U16** katalog numaralı unguentarium Şarhöyük Kazısı nekropol alanından bulunmuş ve 18.09.2009 tarihinde müze envanterine alınmıştır. **U16** 44,5 cm yüksekliğinde 5 YR 6/4 (light reddish brown) renk hamurlu ve 5 YR 4/1 (dark gray) 2,5 Y 7/3 (pale brown) gibi değişen renklerde astar görülmektedir. Hamuru kum, kireç ve ince gümüş mika katkılıdır. Dışa çekik ağız kenarlı, oldukça uzun silindirik boyunlu, kaideye doğru daralan geniş oval gövdeli, hafif yüksek dışa açılan çıkıntılı diplidir. Boyun kısmını çevreleyen belirli aralıklarla yapılmış boğumlar mevcuttur. Gövde haznesi oldukça geniştir. Boyun kısmı unguentarium gövdesinde daha uzundur. Form ve süsleme bakımından benzerlik göstermese de Patara'da²⁴⁹ ele geçen bir örnek ile yüksekliklerinin benzediği görülmektedir. **U16** katalog numaralı unguentarium Patara'daki tekil örnekten yola çıkılarak MÖ 2. yüzyılın ilk yarısı – MÖ 1.yüzyıl başına tarihlendirilmiştir.

4.1.8. Tip 8 (U17)

Tip 8 başlığı altında 1 (bir) adet unguentarium değerlendirmeye alınmıştır. **U17** katalog numaralı unguentarium 05.02.1973 tarihinde Bursa Müzesi'nden devredilmiştir. 23,5 cm yüksekliğinde ve 5 YR 7/6 (reddish yellow) hamur rengindedir. Ağızdan başlayarak boynun büyük kısmında 5 YR 3/3 (dark reddish brown) akıtma astar görülmektedir. Hamuru ince kireç ve kum katkılıdır. Dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, oldukça şişkin ve derin gövdeli, kısa konik kaidelidir.

U17 katalog numaralı unguentariumun benzerlerine Yalvaç Müzesi'nde rastlanmakta ve Roma İmparatorluk Dönemi²⁵⁰, Hierapolis 'de MÖ 1. yüzyıl 1.yarısı²⁵¹

²⁴⁷Devreker, Thoen and Vermeulen, 2003, **a.g.k.**, 275. 6.156, 1, Fig. 150.

²⁴⁸Dündar, 2008, **a.g.k.**, 41.

²⁴⁹Dündar, 2008, **a.g.k.**, 112. Lev. 9, U83.

²⁵⁰Lafli, 2003, **a.g.k.**, 106. Form. XVII, Lev.193e.

²⁵¹M. Okunak (2005). *Hierapolis Kuzey Nekropolü (159D Nolu Tümülü) Anıt Mezar ve Buluntuları*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Denizli: Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. s.81. Çiz. 35, Kat No:14.

Samsun Müzesi'nde MÖ 1. yüzyılın ikinci yarısı²⁵² ve Giresun Müzesi'nde MÖ 1. yüzyıl-MS 2. yüzyıl tarihlemesi²⁵³ önerilmektedir. **U17** katalog numaralı unguentarium benzerleri ile değerlendirildiğinde MÖ 1.yüzyıl-MS 2.yüzyıl tarihlerinin önerilmesi uygun görülmüştür.

4.1.9. Tip 9 (U18-U28)

Tip 9 başlığı altında değerlendirilen unguentariumlar gövde yapıları nedeniyle aynı grup altında incelenmiştir.

Tip 9 başlığı altında incelenen unguentariumların benzerleri Şimşek ve ekibi tarafından Laodikeia Nekropolü'nden çıkan unguentariumlar üzerine yaptıkları değerlendirme ile Hellenistik Dönem'e ait 'İğ Gövdeli Unguentariumlar'ın bozulmuş şekli olarak yorumlanmış ve benzerlik gösteren tipler kaidelerindeki farklılıklar nedeniyle üç alt grup altında değerlendirilmiştir.²⁵⁴ Stojanovic ise Atina Agorası kazılarında çıkan bu formun Atina'da birçok noktada çıktığını ve Anadolu'da Tarsus'ta, Suriye'de, Hama'da Makedonya'da da bu formun saptandığını belirtmiş, tarihlendirmesini MÖ 2. yüzyıla yapmıştır.²⁵⁵

Bu grup başlığı altında 11 (onbir) adet unguentarium değerlendirilmiştir. **Tip 9** başlığı altındaki unguentariumlar kaidelerindeki farklılıklar nedeniyle iki alt grup olarak değerlendirilmiştir. **Tip 9a** da kaide içi dolu bir şekilde yapılırken **9b** de ise gövde açısından benzerlik gösterse de kaidesi boş yapılmış olup iç haznesi daha geniş hale gelmiştir. Her iki tipte de gövdeden kaideye geçiş derin bir yivle belirginleştirilmiştir.

4.1.9.1. Tip 9a (U18-U21)

Tip 9a grubu altında 4 (dört) adet unguentarium değerlendirmeye alınmıştır. **U18-U21** katalog numaralı unguentariumlar farklı yıllarda satın alma, bağış ve devir yolu ile müze envanterine alınmıştır. 22,4 -27,6 cm arasında yüksekliğe sahip 5 YR 7/6 (reddish yellow), 4 / N (dark gray) ve 2,5 YR 7/6 (light red) hamur renklerindedir. 4/10 Y (dark greenish gray), 5 YR 4/4 (reddish brown) ve 2,5 YR 7/6 (light red) renk astar kullanılmıştır. Hamuru ince kum ve kireç katkılıdır. Dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, hafif şişkin dibe doğru daralan gövdeli ve içi dolu konik kaidelidir. **U21** katalog numaralı unguentariumun ağız kısmında diğerlerinden farklı olarak soluk

²⁵²Kaya, 2022, **a.g.k.**, 36-37. Tip 3b. Kat. No: U85.

²⁵³Demir, 2020, **a.g.k.**, 138. Fig 4, U9.

²⁵⁴ Şimşek, Okunak ve Bilgin, 2011, **a.g.k.**, 75-78.

²⁵⁵ Pehlivan, 2023, **a.g.k.**, 14.

kırmızı renkte akıtma astar az da olsa görülmektedir. **Tip 9a** grubu altında değerlendirilen örneklerin benzerleri Laodikeia’da²⁵⁶, Aizanoi’de²⁵⁷, Sivas Müzesi’nde²⁵⁸, Diyarbakır Müzesi’nde²⁵⁹, Isparta Müzesi’nde²⁶⁰, Akşehir Nasrettin Hoca Müzesi’nde²⁶¹ görülmektedir. **U18-U21** katalog numaralı unguentariumlar benzerleri ile karşılaştırılarak MÖ 1. yüzyıl sonu – MS 2.yüzyıl arasına tarihlendirilmiştir.

4.1.9.2. Tip 9b (U22-U28)

Tip 9b grubu içerisinde 7 (yedi) adet unguentarium değerlendirilmiştir. **U22-U28** katalog numaralı unguentariumlar kazı, satın alma, bağış, müsadere, devir gibi yollarla Müze Müdürlüğü envanterine kazandırılmıştır. **Tip 9b** grubu altında değerlendirilen unguentariumların yüksekliği 22,1 cm ve 28,4 cm yüksekliği arasında değişmektedir. 2,5 YR 7/6 (light red), 5 YR 7/6 (reddish yellow), 7,5 YR 7/4 (pink) ve 7,5 YR 6/4 (pale red) hamur rengi görülürken bazı örneklerde 2,5 YR 7/6 (light red), 5 YR 6/6 (reddish yellow), 5 YR 3/1 (very dark gray) astar renkleri kullanılmıştır. **U22** ve **U27** katalog numaralı unguentariumların ise ağız ve boyun kenarında 2,5 YR 4/1 (dark reddish gray) ve 2,5 YR 5/4 (reddish brown) akıtma astar bulunmaktadır. Hamurlarında ince kum, kireç ve gümüş mika katkısı görülmektedir. Katkılarındaki farklılıklar bu grup içerisinde değerlendirilen unguentariumların farklı merkezlerde üretilmiş olabileceğini düşündürmektedir. Farklı yollarla müze envanterine kazandırılmış olması da bu durumu desteklemektedir. **Tip9b** başlığı altında değerlendirilen unguentariumlar genel form itibariyle dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, dibe doğru daralan oval şişkin gövdeli, içi boş konik kaidelidir. Şimşek, Okunak ve Bilgin’in Laodikeia’da değerlendirdikleri Un. T5c grubu içerisindeki örneklerde belirttiği gibi kaide yapısının artık tamamen boş yapılmaya başlamış böylece unguentariumun iç haznesi genişleyerek kapasitesi artmıştır. Kaide boynu üzerinde görülmeye başlayan geniş yiv, bu grup içerisinde karakteristik bir özellik olmuştur. Formun dip kısmı bir ya da iki kademeli profille içe doğru hafif çekilerek yapıldığı gibi düz örneklerde vardır. Bazı örneklerin boyunları üzerinde geniş boğumlar görülmektedir.²⁶²

²⁵⁶Şimşek, Okunak ve Bilgin, 2011, **a.g.k.**, 76-77. Un.t5b , Lev.71, 109-111.

²⁵⁷H. Korkmaz ve U. Buz (2013). *Aizanoi 2012 Kazı Sezonu Kuzey Nekropolis Unguentariumları*. E. Özer (Editör), Aizanoi-1 (59-76). Ankara: Bilgin Kültür Sanat Yayınları. s.61. Res. 2, Çiz.1, Tip 1, Kat. 1.

²⁵⁸Pehlivan, 2023, **a.g.k.**, 11-12, İğ Form Tip 1, Env No: 79/324.

²⁵⁹Öz, 2022, **a.g.k.**, 65, Fig. 5, U19.

²⁶⁰Fırat, 2013, **a.g.k.**, 303. Çiz. 15, Res 15, Kat No: 15.

²⁶¹Tekocak ve Yıldız, 2015, **a.g.k.**, 422-423. Fig:4-8, Kat No: 4-8.

²⁶²Şimşek, Okunak ve Bilgin, 2011, **a.g.k.**, 77-78. Un.t5c, Lev.71-72.

U22-U28 katalog numaralı unguentariumların benzerlerine Amorium'da²⁶³, Adana Müzesi'nde²⁶⁴, Samsun Müzesi'nde²⁶⁵, İzmir Müzesi'nde²⁶⁶, Pisidia²⁶⁷ ve Kilikya Müzeleri'nde²⁶⁸, Sivas Müzesi'nde²⁶⁹, Nevşehir Müzesi'nde²⁷⁰, Isparta Müzesi'nde²⁷¹, Aizonai'de²⁷² ve Laodikeia Nekropolü'nde²⁷³ ve Kütahya Tugay Müzesi'nde²⁷⁴ rastlanmaktadır. **Tip 9b** ile benzer örnekler için MÖ 2. yüzyıl- MS 3. yüzyıl arasında kullanılmış olabileceği değerlendirilerek çok geniş bir tarih aralığı önerilmiştir. **Tip 9b** başlığı altındaki **U22-U28** katalog numaralı örnekler için MÖ 1.yüzyıl – MS 2. yüzyıl arasına tarihlendirilmesi uygun görülmüştür. **U28** katalog numaralı unguentarium ise Alp- Oransay tarafından değerlendirilmiş²⁷⁵ gövde ve kaide benzerliği nedeniyle bu grup altında incelenmiştir.

4.1.10. Tip 10 (U29-U35) (Konik Kaideli)

Tip 10 başlığı altında 7 (yedi) adet unguentarium değerlendirilmiştir. **U29-U35** katalog numaralı unguentariumlar sahip oldukları konik kaide nedeniyle aynı tip altında değerlendirilmiştir. Kaide özelliğinden dolayı konik kaideliler olarak adlandırılmıştır. Anadolu'daki buluntu yoğunlukları oldukça azdır.²⁷⁶ **Tip 10** başlığı altındaki unguentariumlar yükseklikleri ve gövde şekillerindeki farklılıklarından dolayı üç alt grup altında incelenmiştir. **Tip 10a** başlığı altında değerlendirilen unguentariumların uzun silindirik boyna ve yüksek içi boş konik kaideye sahiptir. Boyundan gövdeye geçişte keskin bir boğum bulunmaktadır. **Tip 10b** de boyun daha uzun ve gövde daha şişkin yapılmış olup kaide içi boş ve daha alçaktır. **Tip 10c** de ise boyun ve gövde oldukça uzun yapılmış olup içi boş konik kaidelidir.

²⁶³E. Laflı (2012). *Roman and Late Terracotta Unguentaria, 1988-2005*. Amorium Reports, 3, (Ed. C.S. Lightfoot ve E.A. Ivison), İstanbul: MAS Matbaacılık A.Ş., s.183-184. Fig 3/1, No: 5-9. Pl. 3/2, No:5-9.

²⁶⁴Nasıfoğlu, 2021, **a.g.k.**, 130-132. Tip 5d, Kat. No: U170- U174.

²⁶⁵Kaya, 2022, **a.g.k.**, 36-37. Tip 3b, Kat. No: U86-U99.

²⁶⁶Günay –Tuluk, 1999, **a.g.k.**, 148. Abb. 19, Taf. 5 b-c, Kat No:47-48.

²⁶⁷Laflı, 2003, **a.g.k.**, 106-107, Form XVII, Taf.193d-200f.

²⁶⁸Laflı, 2003, **a.g.k.**, 98. Form XXII, Taf.166-167.

²⁶⁹Pehlivan, 2023, **a.g.k.**, 11-12. İğ Form Tip 1, Env No: 79/24.

²⁷⁰Sönmez, 2015, **a.g.k.**, 268, Fig. 8.

²⁷¹Fırat, 2013, **a.g.k.**, 303. Çiz.16-17, Kat No: 16-17.

²⁷²Korkmaz ve Buz, 2013, **a.g.k.**, 61. Tip 1, Res. 2, Çiz.1, Kat. 2.

²⁷³Şimşek, Okunak ve Bilgin, 2011, **a.g.k.**, 77-78. Un.t5c, Lev.71-72.

²⁷⁴M. Türktüzün, E. Ş. Dönmez ve A. Akman (2007). “*Küçük Eserler*”, *Ben Anadolu'da Doğdum: Anadolu Kültür- Sanat ve Arkeoloji Müzesi*. (Ed. T. Drew Bear, F. Demirkök, E. Ş. Dönmez ve M. Türktüzün). İstanbul. s.387. Kat No:97.

²⁷⁵Alp ve Oransay, 2015, **a.g.k.**, 14, Fig. 4, Kat No: 45.

²⁷⁶Yaşar, 2010, **a.g.k.**, 687.

4.1.10.1. Tip 10a (U29-U31)

Tip 10a başlığı altında 3 (üç) adet unguentarium değerlendirmeye alınmıştır. **U29** katalog numaralı unguentarium 13.01.2015 tarihinde satın alma yolu ile, **U30-U31** katalog numaralı unguentariumlar ise 05.02.1973 tarihinde Bursa Müzesi'nden devir yolu ile müzeye gelmiştir. **U29-U31** katalog numaralı örnekler 15,5 cm ile 16,9 cm arasında değişen yüksekliklerde, 2,5 YR 7/6 (light red), 10 YR 7/4 (very pale brown) ve 7,5 YR 7/6 (reddish yellow) hamur renklerindedir. **U29** katalog numaralı unguentarium da 10 YR 3/2 (very dark grayish brown) renk astar kullanılırken **U30-U31** katalog numaralı unguentariumlar astarsızdır. Dışa çekik düz ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, genişliğe dibe yakın şişkin gövdeli ve dışa açılan yüksek konik kaidelidir. Boyundan gövdeye geçiş belirginleştirilmiştir. **U29-U31** katalog numaralı örneklerde ince kum ve kireç katkısı görülürken **U29** katalog numaralı örnek ince gümüş mika katkısı da görülmektedir. **U30- U31** katalog numaralı unguentariumlar müzeye aynı yol ile kazandırılmış olması ve katkı maddelerinin benzer olması üretiminin aynı yer olabileceği düşüncesini güçlendirmektedir. **U29-U31** katalog numaralı unguentariumların benzerlerine Kütahya Müzesi'nde²⁷⁷, İzmir Müzesi'nde²⁷⁸, Milet Müzesi'nde²⁷⁹, Sivas Müzesi'nde²⁸⁰ ve Aizanoi'de²⁸¹ rastlanmaktadır. Benzer örnekler Kütahya²⁸² ve Sivas Müzesi'nde²⁸³ MÖ 1. yüzyıla tarihlendirilirken İzmir Müzesi'nde²⁸⁴ MÖ 1. yüzyıl sonuna, Milet Müzesi'nde²⁸⁵ MÖ 1. yüzyıl sonu- Erken Roma dönemine tarihlendirilmiştir. Aizanoi'de²⁸⁶ ise benzer örneklerin tarihlendirilmesi MS 1. yüzyıl ortası son çeyreğine yapılmıştır. **Tip 10a** başlığı altındaki unguentariumlar benzerleri ışığında MÖ 1. yüzyıl -MS 1. yüzyıl arasına tarihlendirilmiştir.

4.1.10.2. Tip 10b (U32)

Tip 10 b başlığı altında 1(bir) adet unguentarium değerlendirilmiştir. **U32** katalog numaralı unguentarium 10.06.1974 tarihinde satın alma yolu ile müze envanterine kazandırılmıştır. **U32** 14,7 cm yüksekliğinde ve 2,5 YR 7/6 (light red) hamur rengindedir.

²⁷⁷ Polat, 2019, a.g.k., 212-213, Foto. 1, Çiz. 1, U6. Y. Polat (2019).

²⁷⁸ Günay-Tuluk, 1999, a.g.k., 149. Res. Abb. 9 c, U59.

²⁷⁹ Yaşar, 2010, a.g.k., 68. Lev XI, U68.

²⁸⁰ Pehlivan, 2023, a.g.k., 15. İğ Form Tip 2, Env No: 83/97.

²⁸¹ Korkmaz ve Buz, 2013, a.g.k., 62. Tip 2, Res 4, Çiz.2, Kat No: 3,4.

²⁸² Polat, 2019, a.g.k., 212-213. Foto.1, Çiz.1, U6.

²⁸³ Pehlivan, 2023, a.g.k., 15. İğ Form Tip 2, Env No: 83/97.

²⁸⁴ Günay – Tuluk, 1999, a.g.k., 149. Res. Abb. 9 c, U59.

²⁸⁵ Yaşar, 2010, a.g.k., 68. Lev XI, U68.

²⁸⁶ Korkmaz ve Buz, 2013, a.g.k., 62. Tip 2, Res 4, Çiz.2., Kat No: 3,4.

Hamuru ince kum ve gümüş mika katkılıdır. Geniş ve dışa çekik ağız kenarlı, uzun ve silindirik boyunlu, oval şişkin gövdeli, hafif yüksek dışa açılan konik kaidelidir. Gövde üzerinde yivler yer almaktadır. **Tip 10b** **Tip 10a** ile büyük ölçüde benzerdir. Fakat **Tip 10b** daha kısa ve gövde olarak daha şişkin yapılmıştır. **U32** benzeri İzmir Müzesi'nde yer almakta ve MÖ 1. yüzyıl sonuna tarihlendirilmektedir.²⁸⁷ **U32** katalog numaralı unguentarium da benzerinden yola çıkılarak MÖ 1. yüzyıl sonuna tarihlendirilmesi uygun olacaktır.

4.1.10.3. **Tip 10c (U33-U35)**

Tip 10c başlığı altında 3(üç) adet unguentarium değerlendirilmiştir. **U33-U35** katalog numaralı unguentariumların biri 12.08.1968 tarihinde satın alma yolu ile diğer iki tanesi ise 04.02.1972 tarihinde müsadere yolu ile müzeye alınmıştır. **U33-U34** katalog numaralı unguentariumların ağız ve boyunlarının bir bölümü eksiktir. Gövde ve kaide açısından **U35** ile büyük benzerlik gösterdiği için bu grup ile değerlendirilmesi uygun görülmüştür. Bahsi geçen örneklerin hepsinde 2,5 YR 6/8 (light red) hamur rengi görülürken sadece **U34** numaralı unguentarium da 5 YR 7/6 (reddish yellow) renk astar görülmektedir. Hamurları ince kum, kireç ve ince gümüş mika katkılıdır. **Tip 10c** dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, oval şişkin gövdeli ve yüksek dışa doğru açılan içi boş konik kaidelidir. Gövdesinin daha şişkin ve derin olması nedeni ile **Tip 10b** den farklıdır. **U33-U35** katalog numaralı unguentariumların benzerleri Stratonikeia'da²⁸⁸, Parion'da²⁸⁹, İzmir Müzesi'nde²⁹⁰, Akhisar Arkeoloji Müzesi'nde²⁹¹, Milet Müzesi'nde²⁹², Alanya ve Mersin Müzesi'nde²⁹³ görülmektedir. **Tip 10c** başlığı altındaki unguentariumların benzerleri için Stratonikeia'da²⁹⁴ ve İzmir Müzesi'nde²⁹⁵ MÖ 1. yüzyıl sonu tarihlemesi önerilirken, Milet Müzesi'nde MÖ 1. yüzyılın sonları –Erken Roma Dönemine tarihlendirilmiştir.²⁹⁶ Alanya ve Mersin Müzesi'ndeki örnekler ise Laflı²⁹⁷ tarafından Roma İmparatorluk Dönemine tarihlendirilmiştir. Parion'da ise MS 2.

²⁸⁷Günay –Tuluk, 1999, **a.g.k.**, 149. Res. Abb. 11 c, Kat No: 66.

²⁸⁸Tamsü- Polat, 2017, **a.g.k.**, 61. Lev. 48 d-e, Çiz. 13 o, Tip 1o, U94-95.

²⁸⁹Tavukçu, 2006, **a.g.k.**, 229. Çiz. 58, Kat no:112.

²⁹⁰Günay –Tuluk, 1999, **a.g.k.**, 149. Res. Abb. 10 a, Taf 6c, Kat no:63.

²⁹¹V. Yıldız (2016). *Akhisar Arkeoloji Müzesi'nde Bulunan Unguentariumlar*. Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, (14) 1, s.16. Fig:8, Kat No:8.

²⁹²Yaşar, 2010, **a.g.k.**, 26-27. Lev. IX-X, U60-U67.

²⁹³Laflı, 2003, **a.g.k.**, 98. Form XXIV, Taf 168d, Taf 252c.

²⁹⁴Tamsü-Polat, 2017, **a.g.k.**, 61. Lev. 48 d-e, Çiz. 13o, Tip 1o, U94-95.

²⁹⁵Günay –Tuluk, 1999, **a.g.k.**, 149. Res. Abb.10 a, Taf 6c, Kat no: 63.

²⁹⁶Yaşar, 2010, **a.g.k.**, 26-27. Lev. IX-X, U60-U67.

²⁹⁷Laflı, 2003, **a.g.k.**, 98. Form XXIV, Taf 168d, Taf 252c.

yüzyıla tarihlendirilmiştir.²⁹⁸ **Tip 10c** başlığı altındaki unguentariumlar için MÖ 1. yüzyıl sonu ve MS 1. yüzyıl sonu tarih önerisi yerinde olacaktır.

4.2. Kubbe Ağzılı Unguentariumlar (U36-U37)

Kubbe ağzılı unguentariumlar ayrı bir başlık altında değerlendirilmeye alınmıştır. Kendine özgü ağız yapısından dolayı ilk kez Hayes²⁹⁹ tarafından bu form isimlendirilmiştir. Tip genel özellikleri ile yuvarlak kubbe şeklinde bir ağıza, kalın cidarlı bir boyuna, keskin omuza, kalp şeklinde bir gövdeye ve kısa kaideye sahiptir. Örneklerin bazılarında ağız ve boyun kısmında boya izleri görülmektedir.

Kubbe ağzılı unguentariumlar grubu altında 2 (iki) adet unguentarium değerlendirilmiştir. **U36-U37** katalog numaralı örnekler 1988 ve 2000 yıllarında Pessinus Kazısı'ndan ele geçmiştir. **U36** katalog numaralı unguentarium 18,3 cm yüksekliğinde 5 YR 6/6 (reddish yellow) renginde ve 5 YR 4/3 (reddish brown) astar rengindedir. **U36** katalog numaralı unguentarium Pessinus Kazılarında I.3.100 olarak adlandırılan inhimasyon mezardan bir unguentarium ağız parçası, pişirme kabı ağız parçası, taşlı bir yüzük ve tezgâh ağırlığı ile birlikte bulunmuştur. Mezarda ele geçen unguentariumlar ve yüzük MÖ 1. yüzyıla tarihlendirilmiştir.³⁰⁰ **U37** katalog numaralı unguentarium ise 11,4 cm uzunluğunda 10 YR 6/3 (pale brown) hamur renginde 7,5 YR 5/4 (brown) – 7,5 YR 3/2 (dark brown) astar rengindedir. Hamuru ince taşçık, kum, kireç ve gümüş mika katkılıdır. Her iki örnekte içe çekik kubbe şeklinde ağız kenarına, uzun ve kalın cidarlı boyna, belirgin omuza, kalp şeklinde gövdeye, koni şeklinde geniş ve kısa kaideye sahiptir. **U36** katalog numaralı eserin ağız ve boyun kısmında koyu kahve renkli boya izleri görülmektedir. **U36-U37** katalog numaralı unguentariumların benzerlerine birçok farklı merkezde rastlanmaktadır. Bu da kubbe ağzılı unguentarium formunun yerel merkezlerde de üretilmiş olabileceğinin yanı sıra ticaretinin de yoğun olarak yapılmış olabileceğini göstermektedir. Bu tipin benzerleri, Nagidos'da³⁰¹, Troya'da³⁰², Atina Agorası'nda³⁰³, Samothrace Nekropollerinde³⁰⁴, Paphos'da³⁰⁵ Adana Müzesi'nde³⁰⁶,

²⁹⁸Tavukçu, 2006, **a.g.k.**, 229. Çiz. 58, Kat no:112.

²⁹⁹Hayes, 1991, **a.g.k.**, 68.

³⁰⁰Devreker,Thoen and Vermeulen, 2003, **a.g.k.**, 215. 2.100, 1, Fig. 114.

³⁰¹H. Körsulu (2011). *Nagidos Unguentariumları*. TÜBA-AR 14. (69-86). s.80. Res. 21- 21a, Kat No:21.

³⁰²B. A. Polat (2005). *Troia'nın Hellenistik ve Roma Dönemi Nekropoller*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. s. 76-77.BK79-B581.

³⁰³Rotroff, S. I. (2006). *Hellenistic Pottery the Plain Wares, The Athenian Agora Vol. XXXIII*, New Jersey, Princeton, s.296. Fig 66, Pl 54;492.

³⁰⁴Dusenbery, 1998, **a.g.k.**, 798, RD3-1.

³⁰⁵Hayes, 1991, **a.g.k.**,68. Plate XIV 11,12.

³⁰⁶Nasıfoğlu, 2021, **a.g.k.**, 76-77. Tip 3, Kat. No: U61- U64.

Diyarbakır Müzesi'nde³⁰⁷, Isparta Müzesi'nde³⁰⁸, Patara'da³⁰⁹, Kilikya'da³¹⁰ karşımıza çıkmaktadır. **U36-U37** katalog numaralı unguentariumlar benzerleri ile karşılaştırıldığında MÖ 2. yüzyıl II. yarısına tarihlendirilmesi yerinde olacaktır.

4.3. Torba Gövdeli Unguentariumlar (U38-U111)

Müze envanterinde yer alan 74 (yetmiş dört) adet unguentarium bu form başlığı altında değerlendirilmiştir. Torba gövdeli unguentariumlar Geç Hellenistik Dönem' den itibaren iç formu unguentariumların yerini almıştır. Geç Hellenistik Dönem' de iç formu gövdenin çok uzamış ayağı erken Roma Dönemi'nde tamamen ortadan kalkmıştır.³¹¹

4.3.1 Tip 1 (U38-U61)

Torba gövdeli unguentariumlar **Tip 1** başlığı altında 24 (yirmi dört) adet unguentarium değerlendirilmiştir. **Tip 1** başlığı altındaki unguentariumlar gövde ve boyun yapıları ile benzerlik gösterse de cidar kalınlığı, formları, katkı maddeleri, astar özellikleri nedeniyle farklılıklar gösterdiği için **Tip 1** başlığı altında beş alt grup olarak değerlendirilmiştir.

4.3.1.1. Tip 1a (U38-U46)

Tip 1a başlığı altında toplam 9 (dokuz) adet unguentarium değerlendirilmiştir. **U38-U46** katalog numaralı unguentariumların tamamı 1972 yılında Alpu Kocakızlar Tümülsü Kazısında bulunmuş olup müze envanterine kazandırılmıştır. 15,1 cm- 21,6 cm arasında değişen yüksekliklere sahiptir. 10 YR 7/3 (very pale brown), 5 YR 6/6 (reddish yellow), 2,5 YR 6/8 (light red) ve 7,5 YR 8/3 (pink) hamur rengine sahipken 10 YR 6/3 (pale brown) 7,5 YR 6/4 (pale red), 7,5 YR 2,5 /1 (black) ve 5 YR 4/6 (yellowish red) astar rengi kullanılmıştır. Bazı örneklerde ise boyun kısmında daldırma tekniği ile yapılmış 2,5 Y 5/1 (gray) ya da 7,5 YR 4/4 (brown) renkli boya görülmektedir. **U38, U41, U42** katalog numaralı unguentariumların boyun kısımlarında boya korunurken **U40, U43, U45, U46** katalog numaralı unguentariumlarda ise dökülmüştür. Hamuru kum, kireç ve ince gümüş mika katkılıdır. Form olarak dışa çekik ağız kenarlı, ince uzun silindirik boyunlu, derin oval gövdeli ve düz diplidir. **Tip 1a** başlığı altındaki unguentariumların

³⁰⁷ Öz, 2022, **a.g.k.**, 63-64. Fig 3, U11-U12.

³⁰⁸ Fırat, 2013, **a.g.k.**, 301. Kat No: 7 Çiz.7.

³⁰⁹ Dündar, 2008, **a.g.k.**, 122. Tip 3 A, Lev.14, U119.

³¹⁰ Laflı, 2003, **a.g.k.**, 66-72. Form VI, Lev. 56e- 62c.

³¹¹ Dündar, 2008, **a.g.k.**, :23.

benzerleri Sivas Müzesi'nde³¹² ve Atina'da Lenormant Caddesi'ndeki mezarlarda MÖ 1.yüzyıl - MS 1.yüzyıla³¹³, Adana Müzesi'nde MÖ 1. yüzyılın 2. yarısı- MS 1. yüzyılın ilk çeyreğine³¹⁴, Stobi'de MÖ 1-2 yüzyıla³¹⁵, Patara 'da MÖ 1. yüzyılın ilk yarısı - MS 1. yüzyıl tarih aralığına³¹⁶, Milet Müzesi'nde MÖ 1. yüzyıl sonu- MS 2. yüzyıl 2. yarısına³¹⁷, Yalvaç Müzesi'nde Roma İmparatorluk Dönemine³¹⁸, Trallies'de MS 1. yüzyıl ortalarına³¹⁹, Sinop Müzesi'nde MS 1. yüzyıla³²⁰, tarihlendirilmiştir. **U38-U46** katalog numaralı unguentariumlar benzerlerinden hareketle MÖ 1- MS 1. yüzyıla tarihlendirilmiştir.

1972 yılında Eskişehir Müze Müdürlüğü başkanlığında Prof. Dr. Sümer Atasoy danışmanlığında gerçekleştirilen kazı çalışmalarında Alpu Kocakızlar Tümüsülü duvar işçiliği, freskler, adaklar, kandiller ve bulunan üç sikke Geç Hellenistik- Erken Roma tarihini vermektedir. Mezarın MÖ 1. yüzyıl ile MS 1. yüzyıl arasında inşa edildiğini göstermektedir.³²¹ Alpu Kocakızlar Tümülüsünden çıkan buluntuların ve mezarın tarihlemesi **U38-U46** katalog numaralı unguentariumların tarihlendirmesini desteklemektedir.

4.3.1.2. Tip 1b (U47-U50)

Tip 1b başlığı altında 4 (dört) adet unguentarium değerlendirilmiştir. **U47-U50** katalog numaralı unguentariumlar yükseklik, ağız ve gövde özellikleri benzer olduğu için aynı grup altında değerlendirilmiştir. **U47-U50** katalog numaralı unguentariumlar satın alma, müsadere, devir ve kazı gibi yollarla farklı yıllarda müze envanterine alınmıştır. **U47-U49** katalog numaralı unguentariumlar 2,5 YR 6/8 (light red), 5 YR 6/6 (reddish yellow), 5 YR 7/6 (yellowish red) gibi hamur renklerine sahipken hamur renklerine çok yakın astarlıdır. **U47, U48, U50'nin** hamurlarında kireç ve kum katkısı görülürken **U49** da ince gümüş mika katkısı da görülmektedir. Dışa çekik, hafif kalın ağız kenarlı, dar ve uzun boyunlu, oval gövdeli, yuvarlak düz diplidir. **U50** katalog numaralı unguentarium ise gövde ve boyun yapısının benzerliği **Tip 1b** altında değerlendirilmiştir. **U47-U49'a**

³¹² Pehlivan, 2023, **a.g.k.**, 184. Torba Form Tip 2, Env No:79/138.

³¹³ Boulter, 1963, **a.g.k.**, 128. Lev.46, N1.

³¹⁴ Nasıfoğlu, 2021, **a.g.k.**, 82-84. Tip 4a, Kat. No: U73- U78.

³¹⁵ Anderson-Stojanović, 1992, **a.g.k.**, 84. Lev.70 No: 583.

³¹⁶ Dündar, 2008, **a.g.k.**, 124. Tip 4B, Lev 16, U134-135.

³¹⁷ Yaşar, 2010, **a.g.k.**, 76-78. Form 27, Lev. XIV, U98, U99, U101.

³¹⁸ Laflı, 2003, **a.g.k.**, 103. Form II, Lev.179 e.

³¹⁹ Saraçoğlu, 2011, **a.g.k.**, 31. Fig. 4. U42.

³²⁰ Süzer, 2019, **a.g.k.**, 97-98. Kat. No:64-65.

³²¹ Atasoy, 1974, **a.g.k.**, 262.

göre ağız kenarı daha ince ve düz olup küçük bir dibi bulunmaktadır. 7,5 YR 6/1 (gray) hamur rengi ve 5 YR 4/1 (dark gray) astar rengiyle diğer örnekler ile farklılık göstermektedir. **Tip 1b** içerisindeki örneklerin form açısından benzerlik gösterse de renk ve katkı açısından farklılık göstermesi farklı üretim merkezlerinde üretilmiş olabileceğini düşündürmektedir. Eserlerin farklı yollarla müze envanterine alınmış olması da bunu destekler niteliktedir.

U47-U49 katalog numaralı unguentariumların benzerleri Bergama'da³²² ve Kütahya Müzesi'nde³²³ MÖ 1. yüzyıl ortası- MS 1. yüzyıla tarihlendirilirken, Stratonikeia'da³²⁴ MÖ 1. yüzyıl-MS 1. yüzyıla tarihlendirilmiş, İdyma'da³²⁵ MS 1. yüzyıl tarihi önerilmektedir. **U50** katalog numaralı unguentarium Şarhöyük Nekropolü'ndeki kazılarda çıkarılmış olup renk ve form açısından benzeri Parion Nekropolü'nde³²⁶ bulunmuş ve MÖ 1. yüzyıl 2. yarısı –MS 1. yüzyılın ilk çeyreğine tarihlendirilmiştir. **U47-U50** katalog numaralı unguentariumlar benzerleri ile değerlendirilerek MÖ 1. yüzyıl- MS 1. yüzyıl ortasına tarihlendirilmiştir.

4.3.1.3. **Tip 1c (U51-U52)**

Tip 1c grubu altında 2 (iki) adet unguentarium değerlendirilmiştir. **U51-U52** katalog numaralı unguentariumların ağız kenarı, renk, ağız ve dip çapları ve yükseklikleri benzerdir. **U51-U52** 2008 yılında Seyitgazi Müzesi'nden devredilmiştir. Benzer özellikler göstermesi ve müzeye geliş şeklinin aynı olması unguentariumların aynı bölgeden bulunmuş olabileceğini bize göstermektedir. 11,5 cm- 12,6 cm arasında yüksekliklerde ve 2,5 YR 5/3 (reddish brown), 2,5 YR 6/8 (light red) hamur rengindedir. Hamurunda ince kum ve ince kireç katkısı görülmektedir. **U51-U52** dışa çekik geniş dolgun hafif çıkıntılı ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, genişliği dibe yakın oval şişkin gövdeli, yuvarlak çukur diplidir. Benzerlerine Adana Müzesi'nde³²⁷ ve Parion'da³²⁸ rastlanmaktadır. **Tip 1c** başlığı altındaki unguentariumlar benzerleri ışığında MS 1. yüzyıl ortasına tarihlendirilmiştir.

³²² Kunisch, 1972, **a.g.k.**, 103. Lev. 9 16,17.

³²³ Polat, 2019, **a.g.k.**, 213. Tip 2a, Foto.1, Çiz.1, U7.

³²⁴ Tamsü-Polat, 2017, **a.g.k.**, 63. Tip 2g, Çiz. 14g, Lev. 54 a-h, U130-137.

³²⁵ M. Gürbüz (2006). *İdyma'daki Hellenistik Dönem Oda Mezari*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Muğla: Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. s.113-114. Lev. 18, Kat No:34.

³²⁶ Ergürer, 2012, **a.g.k.**, 287. Lev. 15, Kat No: 8.

³²⁷ Nasıfoğlu, 2021, **a.g.k.**, 316. Tip 4g, Kat. No: U110.

³²⁸ Ergürer, 2012, **a.g.k.**, 316. Lev. 38, Kat No: 66.

4.3.1.4. Tip 1d (U53-U59)

Tip 1d başlığı altında 7 (yedi) adet unguentarium değerlendirilmiştir. **U53-U59** katalog numaralı unguentariumlar yükseklikleri, gövde formları ve dip çaplarının yakın olması nedeniyle bu başlık altında incelenmiştir. **U53-U59** katalog numaralı unguentariumlar farklı yıllarda satın alma ve bağış yolu ile müze envanterine alınmıştır. **U53-U59** katalog numaralı unguentariumların yükseklikleri 10,2 cm-13,2 cm arasında değişmektedir. **U54, U57, U58, U59** numaralı unguentariumların ağız ve boyun kısımları kırık ve eksiktir. 5 YR 3/1 (very dark gray), 2,5 YR 5/1 (reddish gray), 2,5 YR 6/6 (reddish yellow), 7,5 YR 7/3 (pink) hamur renkleri kullanılırken 7,5 YR 8/4 (pink) ve 7,5 YR 6/4 (light brown) renk astar kullanılmıştır. **U53 –U59** katalog numaralı örneklerin neredeyse hepsinde ince kum katkısı görülürken **U54 ve U58** ince kireç katkısı, **U53, U55, U56, U57, U59** katalog numaralı örneklerde ise diğer katkılarla birlikte bol miktarda ince gümüş mika katkısı görülmektedir. Aynı tip içerisindeki örneklerde farklı katkıların görülmesi üretim yerlerinin farklı olabileceğini düşündürmektedir. Form olarak dışa çekik ağız kenarlı, silindirik boyunlu, derin oval gövdeli ve düz diplidir. **Tip 1d** başlığı altındaki unguentariumların benzerleri Adana Müzesi’nde MÖ 1.yüzyılın birinci yarısı – MS 1. yüzyılın ilk çeyreğine³²⁹, Edirne Müzesi’nde MÖ 1. yüzyılın ikinci yarısı- MS 1. yüzyılın sonuna³³⁰, Akşehir Nasrettin Hoca Müzesi’nde ise MÖ geç 1. yüzyıl –MS 1. yüzyıl sonuna tarihlendirilmiştir.³³¹ **U53-U59** katalog numaralı unguentariumlar benzerleri ile karşılaştırılarak MÖ 1. yüzyıl ortası- MS 1. yüzyıl ortasına tarihlendirilmiştir.

4.3.1.5. Tip 1e (U60-U61)

Tip 1e başlığı altında 2(iki) adet unguentarium değerlendirilmiştir. **U60-U61** katalog numaralı unguentariumlar 2008 yılında Şarhöyük Kazılarının nekropol alanından çıkmıştır. 11,4 cm- 9,6 cm arasında yüksekliklere sahip olup 7,5 YR 6/1 (reddish gray) hamur renginde ve 7,5 YR 6/3 (pale red), 7,5 YR 4/1 (dark reddish gray), 10 YR 2/1 (black) alacalı astar renkleri kullanılmıştır. Hamuru ince kum ve ince kireç katkılıdır. Form olarak dışa çekik bant şeklinde ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, oval şişkin gövdeli ve düz diplidir. **U50** katalog numaralı unguentarium ile aynı açmadan çıkmış olup

³²⁹Nasıfoğlu, 2021, **a.g.k.**, 85. Tip 4a, Kat No: U79.

³³⁰T. Doğan (2022). *Unguentaria in the Edirne Archaeology and Ethnography Museum*. Arkeoloji Dergisi XXVIII, s. 157-158. Fig. 6, Tip 2, Grup 2, Kat No: 13.

³³¹Tekocak ve Yıldız, 2015, **a.g.k.**, 424. Fig: 11, Kat No:11.

ağız kenarı benzerlik gösterse de gövde formları farklıdır. **U59-U60** katalog numaralı unguentariumların benzerleri Ampurias ve Novaesum'da³³² bulunmuştur. **Tip 1e** başlığı altındaki unguentariumlar MS 1. yüzyılın I. yarısına tarihlendirilmiştir.

4.3.2. Tip 2 (U62)

Tip 2 başlığı altında 1 (bir) adet torba gövdeli unguentarium değerlendirilmiştir. **Tip 2** başlığı altındaki unguentarium ince cidarı, kısa boynu, oldukça geniş olan gövdesi nedeniyle bu başlık altında değerlendirilmiştir. **U62** katalog numaralı unguentarium Roma Döneminde üretilen cam unguentariumlar ile benzerdir. **U62** katalog numaralı unguentarium 22.06.1990 yılında satın alma yoluyla müze envanterine alınmıştır. Buluntu yerinin Afyon İli olduğu belirtilmiştir. 11,5 cm yüksekliğinde, 7,5 YR 7/4 (pink) hamur renginde ve 7,5 YR 6/4 (light brown) astar rengindedir. Hamuru ince taşçık, kireç, kum ve gümüş mika katkılıdır. Form olarak dışa çekik dudak kenarlı, ince cidarlı, kısa silindirik boyunlu, geniş oval gövdeli ve düzleştirilmiş diplidir. Benzerleri birçok farklı merkezde görülmektedir. Benzerlerine Stobi'de³³³, Laodikeia'da³³⁴, Parion'da³³⁵, Stratonikeia'da³³⁶, Tralleis'de³³⁷ rastlanmaktadır. **U61** katalog numaralı unguentarium benzerleri ışığında MÖ 1. yüzyılın son çeyreği MS 1. yüzyıl arasına tarihlendirilmektedir.

4.3.3 Tip 3 (U63-U75)

Tip 3 başlığı altında 13 (on üç) adet unguentarium değerlendirilmeye alınmıştır. **Tip 3** başlığı altında incelenen örnekler katalogdaki diğer örneklerle boyut olarak daha küçüktür. Bununla birlikte form açısından benzerlik gösterecekler de gövde şekilleri, ağız formları, katkıları ve renklerindeki farklılıklar nedeniyle **Tip 3** başlığı altında 3 alt grup olarak değerlendirilmiştir.

4.3.3.1. Tip 3a (U63)

Tip 3a grubu altında 1(bir) adet unguentarium değerlendirilmiştir. **U63** katalog numaralı unguentarium Müze Müdürlüğü'nün yaptığı 2004 yılı Lepçek Deresi Kurtarma Kazısında bulunmuştur. Bahsi geçen örnek 9,9 cm yüksekliğinde, 2,5 YR 7/8 (light red) hamur renginde ve 5 YR 7/6 (reddish yellow) astar rengindedir. Hamuru ince kum, kireç ve gümüş mika katkılı olup iyi pişirimidir. Form olarak dışa çekik geniş ağız kenarlı,

³³²Camilli, 1999, **a.g.k.**, 134. Lev. 37, C.13.6.2.

³³³Anderson- Stojanovic, 1992, **a.g.k.**, 85. Lev.71, No: 596.

³³⁴Şimşek, Okunak ve Bilgin, 2011, **a.g.k.**, 67-68. Un.t3b, Lev. 63, Kat. No: 963.

³³⁵Ergürer, 2012, **a.g.k.**, 332. Lev. 48, Kat. No: 97.

³³⁶Tamsü-Polat, 2017, **a.g.k.**, 171. Lev. 50 f, Çiz. 14 c, Tip 2c, U111.

³³⁷Civelek, 2001, **a.g.k.**, 131-134. Lev. XXXIII, U51, U62.

uzun silindirik boyunlu, basık küresel gövdeli ve yuvarlak düz diplidir. Formun benzerleri Laodikeia'da³³⁸ mezar konteksinden çıkan sikke ve buluntularla değerlendirilerek MS 2. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilmiştir. **U63** katalog numaralı unguentarium benzerleri ile değerlendirilerek MS 2. yüzyılın I. yarısına tarihlendirilmesi yerinde olacaktır.

4.3.3.2. *Tip 3b (U64-U73)*

Tip 3b başlığı altında 10 (on) adet unguentarium değerlendirilmiştir. **U64-U73** katalog numaralı unguentariumlar farklı yıllarda kazı, satın alma, bağış, müsadere yolu ile müze envanterine alınmıştır. **U64-U72** 7,4-10 cm arasında değişen yüksekliklere sahip olup 10 YR 7/4 (very pale brown), 10 YR 6/3 (pale brown), 2,5 YR 6/6 (light red), 7,5 YR 4/1 (dark gray), 5 YR 6/4 (light reddish brown), 2,5 YR 5/1 (reddish gray), 5 YR 6/4 (light reddish brown), 2,5 YR 5/8 (red) hamur renkleri kullanılırken 2,5 YR 3/2 (dusky red), 5 YR 5/2 (reddish gray), 5 YR 4/1 (dark gray) ve 2,5 YR 5/6 (red) astar renkleri kullanılmıştır. Hamurlarında genel olarak ince kum ve ince kireç katkısı görülürken bazı örneklerde ince gümüş mika katkısı görülmektedir. Form olarak dışa çekik ağız kenarına, kısa silindirik boyuna, geniş küresel gövdeye ve düz dibe sahiptirler. Unguentariumların katkılarında ve renklerinde görülen farklılıklar üretim yerlerinin farklı olabileceğini göstermektedir. **U73** katalog numaralı unguentarium ise bu tipin içerisinde en yüksek olanıdır. Boynunun kısa olması ve gövdenin genişliği nedeniyle bu tip altında değerlendirilmiştir. **U64-U72** katalog numaralı unguentariumların benzerlerine D'argos Mezarlarında³³⁹, Aizanoi'de³⁴⁰, Stratonikeia³⁴¹, Laodikeia'da³⁴², Patara'da³⁴³, Giresun Müzesi'nde³⁴⁴, İzmir Müzesi'nde³⁴⁵, Samsun Müzesi'nde³⁴⁶ ve Milet Müzesi'nde³⁴⁷ rastlanmaktadır. **U73** katalog numaralı unguentarium yakın bir örneği ise Samsun Müzesi'nde³⁴⁸ bulunmaktadır. **Tip 3b** başlığı altındaki unguentariumlar benzerleri ışığında MÖ 1. yüzyıl sonu MS 1. yüzyıl ortalarına tarihlendirilmiştir.

³³⁸Şimşek, Okunak ve Bilgin, 2011, **a.g.k.**, 78. Un.t6b, Lev.73, Kat. No: 203.

³³⁹P. Bruneau (1970). *Tombes d'Argos*, BCH 94, s.481. Fig. 117, 61.15.

³⁴⁰Korkmaz ve Buz, 2013, **a.g.k.**, 64. Bulbous Tip 2, Kat. 14-20.

³⁴¹Tamsü-Polat, 2017, **a.g.k.**, 62. Lev. 48 f, 49 a-g, Çiz. 14a, Tip 2a, U96-103.

³⁴²Şimşek, Okunak ve Bilgin, 2011, **a.g.k.**, 67-68. Un.t3d, Lev. 63, Kat. No: 931.

³⁴³Dündar, 2008, **a.g.k.**, 125. Lev. 16, U136-137.

³⁴⁴Demir, 2020, **a.g.k.**, 135-136. Tip 7a, Fig. 2, U17, U19.

³⁴⁵Günay-Tuluk, 1999, **a.g.k.**, 149-150. Abb. 12, Kat No: 67,69.

³⁴⁶Kaya, 2022, **a.g.k.**, 120. Tip 4b, Kat. No: 122.

³⁴⁷Yaşar, 2010, **a.g.k.**, 87-88. Lev XVIII, U134-U135.

³⁴⁸Kaya, 2022, **a.g.k.**, 121. Tip 4c, Kat. No: 124.

4.3.3.3. *Tip 3c (U74-U75)*

Tip 3c başlığı altında ise 2 (iki) adet unguentarium yer almaktadır. Boyut olarak küçük olmaları nedeniyle bu başlık altında değerlendirilmiştir. **U74-U75** katalog numaralı örnekler farklı yıllarda bağış yolu ile müze envanterine alınmıştır. 5,8- 6,1 cm yüksekliğinde olup her iki unguentariumda da ağız ve boyun kısmı eksiktir. 2,5 YR 7/8 (light red), 2,5 YR 6/6 (light red) hamur renkleri kullanılmıştır. **U74** 5 YR 4/1 (dark gray) astar rengine sahipken, **U75** 2,5 YR 7/6 (light red) hamur rengine çok yakın astar rengine sahiptir. Hamuru ince kum ve ince kireç katkılıdır. Boyunun korunduğu kadarıyla ince ve silindirik formu, küçük oval şişkin gövdeli, yuvarlak düz diplidir. **U74-U75** katalog numaralı unguentariumun benzeri Parion'da³⁴⁹ MS 25-100 yıl arasına tarihlendirilmiştir. **Tip 3c** benzerleri ile karşılaştırılarak MS 1. yüzyıla tarihlendirilmiştir.

4.3.4. *Tip 4 (U76-U89)*

Tip 4 başlığı altında toplam 14 (ondört) adet unguentarium yer almaktadır. **Tip 4** grubu altındaki unguentariumlar iki alt grup olarak değerlendirilmiştir. **Tip 4** başlığı altında değerlendirilen unguentariumlar dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, boyundan gövdeye geçişte boğumlu, derin armudi gövdeli ve düz diplidir. **U89** katalog numaralı unguentarium diğer örneklerle göre daha küçük olduğu için formları çok benzer olasa da **Tip 4b** başlığı altında tek örnek olarak değerlendirilmiştir.

4.3.4.1. *Tip 4a (U76-U88)*

Torba gövdeli unguentariumlar **Tip 4a** başlığı altında 13 (on üç) adet unguentarium değerlendirilmiştir. **U76-U88** katalog numaralı unguentariumlardan 9 (dokuz) adedi 05.02.1973 tarihinde Bursa Müzesinden devir yolu ile, 1 (bir) adedi 07.01.1967 tarihinde bağış yolu, 2 (iki) tanesi 1982 ve 1968 yıllarında satın alma yolu ile envantere alınmıştır. 1 (bir) tanesi ise 1989 Pessinus Kazısı'ndan bulunmuştur. Yükseklikleri 14,4 cm ve 10 cm arasında değişmektedir. 2,5 YR 6/8 (light red) ve 5 YR 5/1 (gray) hamur rengi kullanılırken 5 YR 5/4 (reddish brown), 10 R 5/8 (red), 2,5 YR 6/8 (light red), 5 YR 6/8 (reddish yellow), 5 YR 2,5/1 (black) astar renkleri görülmektedir. Hamurlarında genel olarak ince kireç ve kum katkısı görülürken bazı örneklerde gümüş mika katkısı da görülmektedir. Genel olarak dışa çekik düz ağız kenarlı, ince uzun silindirik boyunlu, derin armudi gövdeli ve yuvarlak düz dipli bir forma sahiptir. Boyundan gövdeye geçişte hafif belirgin bir boğum bulunmaktadır. **U87 ve U88** katalog numaralı unguentariumların

³⁴⁹Ergürer, 2012, a.g.k., 324. Lev. 42, Kat. No: 76, 81.

gövdesi diğer örneklerle göre daha uzun ve daha geniştir. Ağız kenarının dışa çekik olması ve boynun gövdeyle birleşimindeki boğum belirgin olduğu için **Tip 4a** başlığı altında değerlendirmeye alınmıştır. **U86** katalog numaralı unguentarium Pessinus Kazılarında I.6.110 numaralı kremasyon mezardan tek buluntu olarak ele geçmiştir. Mezar büyük oranda tahrip edilmiş olup unguentarium yerel üretim özellikleri göstermekte olduğu belirtilmiş ve Roma Dönemine tarihlendirilmiştir.³⁵⁰ **U76-U88** katalog numaralı unguentariumların benzerleri Adana Müzesi'nde³⁵¹, Giresun Müzesi'nde³⁵², Edirne Müzesi'nde³⁵³, Troas'da³⁵⁴, Parion'da³⁵⁵, Ampurias ve Vindonissa'da³⁵⁶ bulunmaktadır. Adana Müzesi'ndeki örnekler MS 1.yüzyıl 2.yarisına³⁵⁷, Giresun Müzesi'nde MS 1. yüzyıla³⁵⁸, Edirne Müzesi'nde MS 1. yüzyılın ikinci çeyreği-MS 2. yüzyıl sonuna³⁵⁹, Troas Bölgesi'nde MS 2.yüzyıl sonlarına³⁶⁰, Parion'da ise MS 2.yüzyıla³⁶¹ tarihlendirilmiştir. Camilli ise benzer örnek için MS 1. yüzyıl tarih önerisinde bulunmuştur.³⁶² **U76-U88** katalog numaralı unguentariumların benzerleri ile değerlendirildiğinde MS 1. yüzyıl- MS 2. yüzyıl tarih aralığına tarihlendirilmesi yerinde olacaktır.

4.3.4.2. **Tip 4b (U89)**

Tip 4b başlığı altında 1 (bir) adet unguentarium değerlendirilmiştir. **U89** katalog numaralı unguentarium 2008 yılında Seyitgazi Müzesi'nden devir yolu ile müzeye gelmiştir. 8,1 cm yüksekliğinde, 5 YR 7/6 (reddish yellow) hamur renginde ve 5 YR 5/8 (yellowish red) astar rengindedir. Hamuru ince kireç ve ince gümüş mika katkılıdır. Dışa çekik ağız kenarlı, silindirik boyunlu, aşağıya doğru genişleyen oval gövdeli, yuvarlak düz diplidir. Boyundan gövdeye geçiş belirgindir. **Tip 4a** ile form olarak oldukça benzer olsa da boyut olarak daha küçüktür. **U89** katalog numaralı unguentariumun benzeri İzmir

³⁵⁰Devreker, Thoen and Vermeulen, 2003, **a.g.k.**, 258. 6.110, 1, Fig. 142.

³⁵¹Nasıfoğlu, 2021, **a.g.k.**, 99-100. Tip 4g. Kat. No: U108- U110.

³⁵²Demir, 2020, **a.g.k.**, 139. Fig 4, U20.

³⁵³Doğan, 2022, **a.g.k.**, 158. Fig. 8, Tip 2, Grup 4, Kat. No: 15.

³⁵⁴Aydın, 2000, **a.g.k.**, 114. Çiz. 25a, Lev. 17d, Kat. No: 68.

³⁵⁵Aydın – Tavukçu, 2006, **a.g.k.**, 258-259. Çiz. 140, Kat. No: 194.

³⁵⁶Camilli, 1999, **a.g.k.**, 142. Tav. 41, C.33.3.3.

³⁵⁷Nasıfoğlu, 2021, **a.g.k.**, 99-100. Tip 4g, Kat. No: U108- U110.

³⁵⁸Demir, 2020, **a.g.k.**, 139. Fig 4, U20.

³⁵⁹Doğan, 2022, **a.g.k.**, 158. Fig 8, Tip 2, Grup 4, Kat. No: 15.

³⁶⁰Aydın, 2000, **a.g.k.**, 114. Çiz.25a, Lev. 17d, Kat. No: 68.

³⁶¹Aydın – Tavukçu, 2006, **a.g.k.**, 258-259. Çiz. 140, Kat. No: 194.

³⁶² Camilli, 1999, **a.g.k.**,142. Tav. 41, C.33.3.3

Müzesi'nde³⁶³ bulunmakta ve MS 1. yüzyıla tarihlendirilmektedir. **Tip 4b** başlığı altındaki unguentarium MS 1. yüzyıla tarihlendirilmiştir.

4.3.5. Tip 5 (U90-U91)

Tip 5 başlığı altında 2 (iki) adet unguentarium değerlendirilmiştir. Değerlendirmeye alınan **U90-U91** katalog numaralı unguentariumlar form olarak dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu olup boyundan gövdeye geçişte belirgin bir yiv bulunmaktadır. Oldukça şişkin derin armudi gövdeli ve düz diplidir. **U90-U91** katalog numaralı unguentarium form olarak çok benzer olsa da **U91** katalog numaralı unguentariumun gövdesi üzerinde belirgin yivler bulunmaktadır. **U90** ise **U91** numaralı unguentariuma göre daha kısa ve şişkindir. **U90-U91** form açısından farklılıkları nedeniyle **Tip 5** başlığı altında iki alt grup olarak incelenip tarihlendirilmiştir.

4.3.5.1. Tip 5a (U90)

Tip 5a başlığı altında değerlendirilen 1 (bir) adet unguentarium 1968 yılında bağış yolu ile müze envanterine alınmıştır. 12,5 cm yüksekliğinde, 5 YR 3/1 (very dark gray) hamur renginde ve astarsızdır. Hamuru ince kum ve kireç katkılıdır. Dışa çekik ağız kenarlı, silindirik boyunlu, şişkin, derin, armudi gövdeli ve düz diplidir. Boyundan gövdeye geçiş oldukça belirgindir. Benzerleri Alanya Müzesinde³⁶⁴ Roma İmparatorluk Dönemine Stratonikeia'da MS 2. yüzyılın 2. yarısına tarihlendirilmektedir. **U90** benzerleri ile karşılaştırılarak MS 2. yüzyıla tarihlendirilmiştir.

4.3.5.2. Tip 5b (U91)

Tip 5b başlığı altında 1 (bir) adet unguentarium değerlendirmeye alınmıştır. **U91** katalog numaralı unguentarium 1967 yılında satın alma yolu ile müze envanterine alınmıştır. 17,7 cm yüksekliğinde, 2,5 YR 6/8 (light red) hamur renginde ve astarsızdır. Hamuru kum, kireç ve ince gümüş mika katkılıdır. Dışa çekik geniş ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, derin armudi gövdeli ve düz diplidir. Boyundan gövdeye geçiş ve gövde üzerindeki çark izleri oldukça belirgindir. **Tip 5b** başlığı altındaki unguentariumların benzerleri Stratonikeia'da³⁶⁵, Labraunda'da³⁶⁶, İdyma'da³⁶⁷, İzmir

³⁶³ Günay – Tuluk, 1999, **a.g.k.**, 151. Res. Abb. 13 d, Kat. No: 81.

³⁶⁴ Lafli, 2003, **a.g.k.**, 95. Form XIV, Lev.155b.

³⁶⁵ Tamsü-Polat, 2017, **a.g.k.**, 176. Lev. 56b, Çiz. 14ı, Tip 2ı, U146.

³⁶⁶ Hellström, 1965, **a.g.k.**, 67. Lev.12, 196.

³⁶⁷ Gürbüzer, 2006, **a.g.k.**, 114. Lev. 18, Kat. No:35.

Müzesi'nde³⁶⁸, Adana Müzesi'nde³⁶⁹ ve Giresun Müzesi'nde³⁷⁰ yer almaktadır. **U91** katalog numaralı unguentarium benzerleri ile karşılaştırılarak MS 2. yüzyıla tarihlendirilmiştir.

4.3.6. Tip 6 (U92-U97)

Tip 6 başlığı altında 6 (altı) adet unguentarium yer almaktadır. **U92-U95** katalog numaralı unguentariumlar dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, üçgenimsi torba gövdeli ve düz diplidir. **U96-U97** katalog numaralı unguentariumlar da ise ağız ve boyun kısmı eksik olup üçgenimsi gövde korunmuştur. Bu forma sahip pişmiş toprak unguentariumların cama öykünme sonucu cam taklidi olarak yapılmış olabileceği düşünülmüştür.³⁷¹ **U92-U95** katalog numaralı unguentariumlar farklı yıllarda satın alma ve bağış yolu ile müzeye gelmiştir. 11,7 – 16,8 cm arasında yüksekliğe, 5 YR 6/6 (reddish yellow), 7,5 YR 7/6 (reddish yellow), 2,5 YR 7/4 (light reddish brown), 2,5 YR 6/6 (light red), 5 YR 4/1 (dark gray) hamur rengine ve 10 R 5/6 (red), 5 YR 5/2 (reddish gri), 2,5 YR 5/6 (red), 2,5 YR 3/1 (dark reddish gray), 5 YR 5/4 (reddish brown), 5 YR 2.5/1 (black) astar rengine sahiptirler. Unguentariumların çoğunda ince kum ve kireç katkısı görülürken bazı örneklerde ince gümüş mika katkısı da görülmektedir. Form olarak benzer olup aynı grup altında değerlendiriler de katkı maddelerindeki ve renklerindeki farklılık üretim yerlerinin farklı olabileceğini bize göstermektedir. **Tip 6** başlığı altındaki unguentariumların benzerleri Samothroke Nekropollerinde³⁷² MS 1. yüzyıla, Parion'da³⁷³, Akhisar Müzesi'nde³⁷⁴, İzmir Müzesi'nde³⁷⁵ ve Samsun Müzesi'nde³⁷⁶ MS 1. yüzyıl sonu- MS 1.yüzyıl- MS 2. yüzyıl başına tarihlendirilirken Alanya Müzesi'nde³⁷⁷ MS 1. yüzyıl 2. yarısı- MS 2. yüzyıl ilk yarısı tarih önerisinde bulunulmuştur. Benzer örnekler Nevşehir³⁷⁸ ve Milet Müzesi'nde³⁷⁹ MS 2. yüzyıla tarihlendirilmiştir. **U92-U97** katalog numaralı örnekler için benzerleri ile değerlendirilerek MS 1. yüzyıl sonu- MS 2. yüzyıla tarihlendirilmesi yerinde olacaktır.

³⁶⁸Günay – Tuluk, 1999, **a.g.k.**, 156. Res. Abb. 18a, Taf .10 a, Kat. No: 127.

³⁶⁹Nasıfoğlu, 2021, **a.g.k.**, 129-130. Tip 5c, Kat. No: U169.

³⁷⁰Demir, 2020, **a.g.k.**, 141. Fig. 5, Kat. No: U33.

³⁷¹Dusenbery, 1998, **a.g.k.**, 801.; Aydın – Tavukçu, 2006, **a.g.k.**, 118.

³⁷²Dusenbery, 1998, **a.g.k.**, 801. Res. XS, 197.

³⁷³Aydın – Tavukçu, 2006, **a.g.k.**, 257. Çiz. 135, Kat. No: 189.

³⁷⁴Yıldız, 2016, **a.g.k.**, 17. Fig: 11, Kat. No: 11.

³⁷⁵Günay – Tuluk, 1999, **a.g.k.**, 154-155. Res. Abb. 17 a, Kat. No: 118., Res. Abb. 17 b, Kat. No: 114.

³⁷⁶Kaya, 2022, **a.g.k.**, 127. Res. 136, Kat. No:136.

³⁷⁷Lafli, 2003, **a.g.k.**, 96,97. Form XVIII, Taf. 161 e-f. Taf. 162 b-e.

³⁷⁸Sönmez, 2015, **a.g.k.**, 270. Fig. 42-43.

³⁷⁹Yaşar, 2010, **a.g.k.**, 89-90. Form 35, Lev. XIX, U140-U144.

4.3.7. Tip 7 (U98-U111)

Tip 7 grubu içerisinde değerlendirilen torba gövdeli unguentariumlar dışa çekik dudak kenarlı, yivlendirilmiş uzun boyunlu, oval şişkin gövdeli ve düz diplidir. Bahsi geçen unguentariumlar torba gövdeli unguentariumların geç evresinde görülmektedir. Boynun uzunluğu toplam yüksekliğin 1/3 ü kadardır. Cladiuslar Dönemi'nde İlk kez görülen bu form MS 4. ve 5. yüzyılların başlarına kadar kullanımda kalmıştır.³⁸⁰ Özellikle Pisidia'da popüler olan bu formun cam taklitleri de görülmektedir.³⁸¹ **Tip 7** başlığı altındaki unguentariumlar form olarak çok benzer olsa da yüksekliklerindeki ve gövdelerindeki hacim farkı nedeniyle iki alt grup olarak değerlendirilmiştir.

4.3.7.1. Tip 7a (U98-U99)

Tip 7a başlığı altında 2 (iki) adet unguentarium değerlendirilmiştir. **U98** katalog numaralı unguentarium 1967 yılında satın alma yolu ile müzeye gelirken **U99** katalog numaralı unguentarium 2008 yılında Şarhöyük Kazılarının nekropol alanında bulunmuştur. 14,3 cm- 22,5 cm yüksekliklerinde, 2,5 YR 7/6 (light red), 2,5 YR 5/8 (light red) hamur renkleri kullanılırken **U98** de 10 R 6/8 (light red) astar rengi kullanılmıştır. Hamurları ince kum, kireç ve gümüş mika katkılıdır. Genel form olarak dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, oldukça geniş yuvarlak gövdeli ve düz diplidir. **U98 ve U99** katalog numaralı unguentariumların farklı yıllarda farklı yollarla Müze envanterine kazandırılmasına rağmen renk ve katkı olarak benzerlik göstermesi aynı bölgede üretilmiş olabileceğini düşündürmektedir. Benzerleri Antalya Doğu Nekropolü Kurtarma Kazılarında MÖ 1. yüzyıl-MS 1. yüzyıl arasına³⁸², Kilikya³⁸³ ve Pisidia³⁸⁴ bölgelerinde Roma İmparatorluk Dönemine, Perge Batı Nekropolünde³⁸⁵ kontekse göre MS 195-235 yılları arasına tarihlendirilmiştir. **Tip 7** başlığı altındaki unguentariumlar için benzerleri ile karşılaştırılarak MS 1- MS 2 yüzyıl tarih aralığı önerilmektedir.

4.3.7.2. Tip 7b (U100-U111)

Tip 7b başlığı altında 12 (on iki) adet unguentarium değerlendirilmiştir. **U100-U111** katalog numaralı unguentariumlardan **U103** satın alma, **U106** bağış yolu ile müze

³⁸⁰Dündar, 2008, **a.g.k.**, 26.

³⁸¹Dündar, 2008, **a.g.k.**, 26.

³⁸²F.Büyükyörük ve C.Tibet (1999-2000). 1998-1999 Yılı Antalya Doğu Nekropolü Kurtarma Kazısı. Adalya No: IV, s.144. Res.29, B1/3.

³⁸³Lafli, 2003, **a.g.k.**, 97. Form XIX, Taf. 165b.

³⁸⁴Lafli, 2003, **a.g.k.**, 105. Form XIII, Taf. 189 e-f, Taf. 190 a-c.

³⁸⁵ H. Kılıçay (2022). *Perge Batı Nekropolisi M58 Mezarı*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Burdur: Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. s. 158. Kat. No: 100.

envanterine alınırken diğer unguentariumlar 2008 yılında Seyitgazi Müzesi'nden devir yolu ile gelmiştir. 11,1 cm – 16 cm arasında değişen yüksekliklerde, 2,5 YR 7/6 (light red), 5 YR 7/6 (reddish yellow), 7,5 YR 7/6 (reddish yellow), 2,5 YR 6/8 (light red), 7,5 YR 7/4 (pink) hamur renkleri kullanılırken **U101**, **U103** ve **U108'** de 2,5 YR 6/6 (light red), 7,5 YR 6/4 (light brown), 2,5 YR 7/6 (light red) astar renkleri kullanılmıştır. Hamurlarında ince kum ve kireç katkısı görülmektedir. Dışa çekik ağız kenarlı, oldukça uzun silindirik boyunlu, küçük oval gövdeli ve yuvarlak düz dipli bir forma sahiptir. Örneklerin bazılarında gövde daha belirginken bazılarında daha düz olduğu görülmektedir. Benzer örnekler Neapolis Nekropolünde³⁸⁶ MS 1. yüzyıla, Patara'da³⁸⁷ MS 1- 2. yüzyıla, Kilikya³⁸⁸ ve Pisidia'da³⁸⁹ Roma İmparatorluk dönemine tarihlendirilmiştir. **U100-U111** katalog numaralı unguentariumların MS 1.- MS 2. yüzyıla tarihlendirilmesi yerinde olacaktır.

4.4. Diğer Tipler (U112-135)

Diğer Tipler başlığı altında değerlendirilen unguentariumlar ise iç gövdeli ve torba gövdeli unguentariumların tanımlamalarına tam olarak uymayan ve bölgedeki yerel üretimlerde üretilmiş olabileceği düşünülen unguentariumlardır.

4.4.1. Tip 1 (U112-U114)

Tip 1 başlığı altında 3 (üç) adet unguentarium iki alt başlık altında değerlendirilmiştir. **U112-U114** katalog numaralı unguentariumlar form olarak aşağı çekik, geniş ağız kenarlı, silindirik boyunlu, derin armudi gövdeli ve geniş düz diplidir. **U112- U113** katalog numaralı unguentariumlar form olarak benzer olduğu için aynı alt başlık altında, **U114** ise diğer örneklerle gövdesi daha geniş olduğu için farklı bir alt grup olarak değerlendirilmiştir.

4.4.1.1. Tip 1a (U112-U113)

Tip 1a başlığı altında 2 (iki) adet unguentarium değerlendirilmiştir. **U112-U113** katalog numaralı örnekler farklı yıllarda satın alma ve bağış yolu ile müze envanterine kazandırılmıştır. 16,5 cm- 16,9 cm arasında birbirine yakın yüksekliklerde olup 5 YR 7/8 (reddish yellow) ve 5 YR 7/6 (reddish yellow) birbirine çok yakın hamur renkleri kullanılmıştır. **U112'de** astar görülmezken **U113** katalog numaralı örneğin ağız kenarında

³⁸⁶A. Avli (2020). *Neapolis Nekropolünden İki Oda Mezar ve Buluntuları*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. s. 207. Kat. No:49.

³⁸⁷ Dündar, 2008, **a.g.k.**, 126. Tip 4d, Lev. 17, U143-U144.

³⁸⁸ Laflı, 2003, **a.g.k.**, 97. Form XIX, Taf. 164 a-f, Taf. 165 a.

³⁸⁹ Laflı, 2003, **a.g.k.**, 105. Form XIII, Taf. 189 e-f, Taf. 190 a-c.

ve boynun küçük bir bölümünde 2,5 YR 3/3 (dark reddish brown) astar rengi görülmektedir. Her iki örneğin de hamurunda ince kum ve ince kireç katkısı bulunmaktadır. Form olarak aşağı çekik geniş ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, derin armudi gövdeli ve geniş düz diplidir. **Tip 1a** başlığı altında değerlendirilen **U112-U113** katalog numaralı unguentariumların benzerlerine Pisidia'da³⁹⁰ rastlanmakta ve MS 2-3. yüzyıla tarihlendirilmektedir. **Tip 1a** başlığı altındaki unguentariumlar benzerleri ışığında MS 2-3. yüzyıla tarihlendirilmiştir.

4.4.1.2. **Tip 1b (U114)**

Tip 1b başlığı altında 1 (bir) adet unguentarium değerlendirilmiştir. **U114** katalog numaralı unguentarium 1967 yılında bağış yolu ile müze envanterine alınmıştır. 13,4 cm yüksekliğinde 2,5 YR 6/8 (light red) hamur renginde ve 2,5 YR 5/8 (red) 2,5 YR 2,5/1 (reddish black) astar renkleri kullanılmıştır. Dışa çekik ağız kenarlı, gövdeye doğru genişleyen silindirik boyunlu, derin armudi gövdeli ve yuvarlak düz diplidir. **Tip 1a** ya göre gövde kısmı daha şişkin yapılmıştır. **U114** katalog numaralı unguentariumun benzeri Stobi'de³⁹¹ görülmekte olup MÖ 1. yy – MS 1. yüzyıla tarihlendirilmiştir.

4.4.2. **Tip 2 (U115-120)**

Tip 2 başlığı altında 6 adet unguentarium değerlendirmeye alınmıştır. Form genel itibariyle dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, geniş oval gövdeli ve geniş düz diplidir. Formun en önemli özelliklerinden biri omzun ortadan kalkması ve gövdenin ovoidleşmesidir.³⁹² Gövdedeki ince yivler ve gövdedeki spiral dönüşler kabın hızlı çarkta biçimlendirildiği göstermektedir.³⁹³ **U116-U120** katalog numaralı unguentariumlar kazı, satın alma ve devir yolu ile müze envanterine kazandırılmıştır. 19 cm- 27,5 cm arasında değişen yüksekliklerde, 2,5 YR 7/8 (light red), 5 YR 6/4 (light reddish brown), 5 YR 7/6 (light red), 5 YR 7/8 (reddish yellow), 2,5 YR 7/6 (light red) gibi birbirine yakın hamur renkleri kullanılırken 5 YR 7/3 (reddish brown), 2,5 YR 6/6 (light red), 2,5 YR 7/6 (light red), 5 YR 4/3 (reddish brown) ve 5 YR 3/1 (very dark gray) astar renkleri kullanılmıştır. **U117, U119, U120'** nin ağız kenarında 2,5 YR 5/3 (reddish brown), 7,5 YR 5/3 (brown) ve 5 YR 3/2 (dark reddish brown) renklerinde daldırma boya izleri görülse de büyük ölçüde dökülmüştür. **Tip 2** başlığı altındaki unguentariumların hamurlarında kum ve

³⁹⁰ Laffı, 2003, **a.g.k.**, 104-105. Form X, Taf 186 e-f.

³⁹¹ Anderson-Stojanovic, 1987, **a.g.k.**, 111. Fig 1,5. Anderson- Stojanovic, 1992, **a.g.k.**, 85. Lev.71, No:595. Camilli, 1999, **a.g.k.**, 139. Lev. 39, C.23.6.1.

³⁹² Pehlivan, 2023, **a.g.k.**, 37.

³⁹³ Alp ve Oransay, 2015, **a.g.k.**, 14.

kireç katkısı görülürken bazı örneklerde ince gümüş mika katkısı da görülmektedir. **U116** katalog numaralı unguentarium 2000 yılında Pessinus Kazısından I.6.113 inhimasyon mezardan ele geçmiştir. Mezarda en az dört kişiye ait iskelet kalıntıları, seramik kap parçaları, bronz ve demir obje parçaları, altın küpe, akik boncuk ve kolye gibi buluntular ele geçmiştir. Bahsi geçen buluntularla birlikte mezar MS 3. yüzyıla tarihlendirilmiştir. Mezarda ele geçen unguentarium ise Roma Dönemine tarihlendirilmiştir.³⁹⁴ **U120** katalog numaralı unguentarium 2008 yılın Han nekropolünde yapılan kazılardan çıkmıştır. Her iki örneğin de Eskişehir çevresinde yapılan kazılardan çıkmış olması bu tipin üretiminin de bu bölgede olabileceğini bize göstermektedir. **U120** katalog numaralı unguentarium Alp- Oransay³⁹⁵ tarafından gövde, hamur ve astar özellikleri ile benzerleri ile karşılaştırılmıştır. Benzer örneklerin Isparta, Yalvaç Müzeleri ve Gordion'da yer aldığı belirtilmiş olup **Tip 2** başlığı altındaki diğer unguentariumların değerlendirmesiyle benzer olduğu görülmüştür. **Tip 2** başlığı altındaki unguentariumların benzerleri Gordion Kazıları'nda³⁹⁶, Tripolis'de³⁹⁷, Adana Müzesi'nde³⁹⁸, Sivas Müzesi'nde³⁹⁹, Samsun Müzesi'nde⁴⁰⁰, Amasya Müzesi'nde⁴⁰¹ MS 1. yüzyıl- 2. yüzyıla tarihlendirilmektedir. Benzer örnekler için Psidia'da⁴⁰² Roma İmparatorluk Dönemi, Kütahya Müzesi'nde⁴⁰³ MS 3. yüzyıl tarih önerisinde bulunulmuştur. Araştırmacılar tarafından MS 1. yüzyılda çıktığı kabul edilen bu formun, İç Anadolu genelinde MS 2.-3. yüzyıllarda yaygınlaştığı anlaşılmaktadır.⁴⁰⁴ **Tip 2** başlığı altındaki unguentariumlar benzerleri ile karşılaştırılarak MS 1. yüzyıl- MS 3. yüzyıl tarih aralığının önerilmesi uygun görülmüştür.

4.4.3. Tip 3 (U121-U129)

Tip 3 grubu altında 9 (dokuz) adet unguentarium değerlendirilmiştir. **U121-U129** katalog numaralı unguentariumlar omuz kısmının olmaması ile **Tip 2** ile oldukça benzer

³⁹⁴Devreker,Thoen and Vermeulen, 2003, **a.g.k.**, 261-263. 6.113, 2, Fig. 144.

³⁹⁵ Alp ve Oransay, 2015, **a.g.k.**, 14. Fig. 10, Kat. No: 44.

³⁹⁶A. Goldman (2000). *The Roman- Period Settlement at Gordion, Turkey*. A. Dissertation submitted to the faculty of the University of North Carolina at Chapel Hill in partial fulfillment of the requirements for the degree of Classical archaeology in the Department of Classics, Chapel Hill. s.346. Fig. 64, No: P 759, P760.

³⁹⁷A. Erdoğan ve D. Doğanalp (2022). *Tripolis 2007-2009 Kazılarında Ele Geçen Unguentariumlar Üzerine Bir Değerlendirme*. ADerg. XXVIII, s. 82-23. Fig. 15, Fig. 17.

³⁹⁸Nasıfoğlu, 2021, **a.g.k.**, 129. Tip 5b. Kat. No: U167.

³⁹⁹Pehlivan, 2023, **a.g.k.**, 37. Torba Form, Tip 3.

⁴⁰⁰Kaya, 2022, **a.g.k.**, 48-19. Tip 4I, Kat. No: 149-161.

⁴⁰¹A. Yaşar ve İ. Polat (2017). *Amasya Müzesi'nden Pişmiş Toprak Bir Grup Unguentarium*. Kubaba Arkeoloji- Sanat Tarih Dergisi, 26, s.10-11. Tip 3, U7.

⁴⁰² Laflı, 2003, **a.g.k.**, 105-106. Form XIV, Lev.190d-192 e.

⁴⁰³ Polat, 2019, **a.g.k.**, 206. Tip 3. Kat. No: U16-U19.

⁴⁰⁴ Alp-Oransay, 2015, **a.g.k.**, 14.

olmasına rağmen torba gövdenin incelererek uzamış olması ve dip kısımlarının daha küçük olması nedeniyle farklı bir grup altında değerlendirilmiştir. **Tip 3** başlığı altında değerlendirilen unguentariumlar dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, derin oval gövdeli ve düz diplidir. Unguentariumların bazılarında boyun ve gövde üzerindeki çark izleri belirgindir. **Tip 10** başlığı altında değerlendirilen unguentariumlar çok benzer olsa da ağız kenarındaki ve gövdelerindeki farklılıklar nedeniyle iki alt grup olarak incelenmiştir.

4.4.3.1. Tip 3a (U121-U123)

Tip 3a başlığı altında 3 (üç) adet unguentarium değerlendirilmiştir. **U121-U123** katalog numaralı örnekler farklı yıllarda kazı, devir ve müze sondaj kazısı ile gelmiştir. **U121-U123** katalog numaralı örnekler 12,3 cm – 20 cm aralığında, Gley 4/N (dark gray), 2,5 YR 6/8 (light red) hamur renkleri kullanılırken **U121'de** 7,5 YR 7/4 (pink) ve 5 YR 5/2 (reddish gray) astar renkleri kullanılmıştır. Dışa çekik ağız kenarlı, uzun boyunlu, derin uzun gövdeli ve düz diplidir. **U122-U123'** de çark izleri oldukça belirgindir. Benzerleri Laodikia'da⁴⁰⁵, Parion'da⁴⁰⁶, Neapolis'te⁴⁰⁷ ve Adana Müzesi'nde⁴⁰⁸ görülmektedir. **Tip 3a** başlığı altında değerlendirilen unguentariumlar benzerleri ile karşılaştırılarak MÖ 1. yüzyıl sonları – MS 1. yüzyıla tarihlendirilmiştir.

4.4.3.2. Tip 3b (U124-U129)

Tip 3b içerisinde 6 (altı) adet unguentarium değerlendirilmiştir. **U124-U129** katalog numaralı unguentariumlar farklı yıllarda satın alma, bağış, müsadere ve devir yolu ile müze envanterine alınmıştır. 18,5 cm – 20,5 cm aralığında değişen yüksekliklere sahip 7,5 YR 6/3 (light brown), 2,5 YR 6/8 (light red), 5 YR 7/6 (reddish yellow), 5 YR 7/8 (reddish yellow), 10 R 6/8 (light red), 2,5 YR 6/6 (light red) birbirine yakın hamur renkleri ve 2,5 YR 6/6 (light red), 5 YR 6/4 (light reddish brown), 2,5 YR 7/8 (light red) astar renkleri görülmektedir. **U124, U125, U128 ve U129'un** ağız kenarlarında 10 YR 3/2 (dusky red), 7,5 YR 2,5/1 (black), 5 YR 3/1 (very dark gray), 2,5 YR 4/2 (weak red) renklerinde büyük ölçüde dökülmüş boya izleri görülmektedir. **U129'un** ağız kenarı kırık ve eksiktir. Hamurlarında genel olarak ince kum ve ince kireç katkısı görülürken bazı örneklerde ince gümüş mika katkısı da görülmektedir. Aşağı çekik geniş katlanmış ağız

⁴⁰⁵Şimşek, Okunak ve Bilgin, 2011, **a.g.k.**, 73-74. Un.t3k, Kat. No: 976.

⁴⁰⁶Kasapoğlu, 2008, **a.g.k.**, 116. Res. 40, Kat. No: 34.

⁴⁰⁷Avli, 2020, **a.g.k.**, 200-201. Kat. No:43.

⁴⁰⁸Nasıfoğlu, 2021, **a.g.k.**, 129. Tip 5b, Kat. No: U156.

kenarlı, uzun silindirik boyunlu, derin armudi gövdeli ve düz diplidir. Boyun üzerinde çark izleri oldukça belirgindir. **U124-U129** katalog numaralı unguentariumların benzerlerine Tripolis'de⁴⁰⁹, Laodikia'da⁴¹⁰, Akşehir Müzesi'nde⁴¹¹, Giresun Müzesi'nde⁴¹², Sivas Müzesi'nde⁴¹³, Burdur Müzesi'nde⁴¹⁴, Amasya Müzesi'nde⁴¹⁵ ve Adana Müzesi'nde⁴¹⁶ rastlanmaktadır. **Tip 3b** başlığı altında değerlendirilen unguentariumlar benzerleri ile karşılaştırılarak MS 1. yüzyıl- MS 2. yüzyıla tarihlendirilmiştir.

4.4.4. Tip 4 (U130)

Tip 4 grubu altında **1 (bir)** adet unguentarium değerlendirilmiştir. **U130** katalog numaralı unguentarium katalog içerisinde değerlendirilen tekil örneklerdendir. 1982 yılında satın alma yolu ile müze envanterine alınmıştır. Eskişehir-Karahöyük'ten bulunduğu eser envanter kayıtlarında geçmektedir. 8,6 cm yüksekliğinde, 2,5 YR 6/8 hamur renginde ve astarsızdır. İnce kum ve kireç katkılıdır. Dışa dönük ağız kenarlı, kalın silindirik boyunlu, dibe doğru genişleyen şişkin gövdeli ve yuvarlak kısa kaidelidir. Çark izleri boyunda oldukça belirgindir. **U130'un** benzerine araştırmamız sırasında rastlanmamış olup yerel üretim olabileceği düşünülmektedir. Genel olarak düz bir forma sahip olduğu için Roma Dönemi tarih önerisinde bulunulmasının yerinde olacağı düşünülmektedir.

4.4.5. Tip 5 (U131-132)

Diğer tipler unguentariumlar başlığı altında değerlendirilen **Tip 5** grubu altında 2 (iki) adet unguentarium değerlendirilmiştir. **U130-U132** katalog numaralı unguentariumlar farklı yıllarda satın alma ve devir yolu ile müze envanterine kazandırılmıştır. Bahsi geçen örnekler 12,3 – 13,2 cm yüksekliklerinde, 2,5 YR 6/8 (light red)- 2,5 YR 7/8 (light red) birbirlerine yakın hamur renklerindedir. **U131'de** astar görülmezken, **U132** 2,5 YR 7/6 (light red) astar rengine sahiptir. İnce kum katkısı her iki örnekte de görülürken **U131'de** küçük taşçık katkısı, **U132'de** kireç ve ince gümüş mika katkısı da görülmektedir. Her iki örnekte hafif dışa çekik düz ağız kenarlı, uzun ve kalın

⁴⁰⁹Erdoğan ve Doğanalp, **a.g.k.**, 87. Fig 13, 16.

⁴¹⁰Şimşek, Okunak ve Bilgin, 2011, **a.g.k.**, 73-74. Un.t3k, Kat. No: 73,49,149,467.

⁴¹¹Tekocak ve Yıldız, 2015, **a.g.k.**, 424. Fig:13, Kat. No: 13.

⁴¹²Demir, 2020, **a.g.k.**, 136. Tip 7c, Fig. 5, U22-U26.

⁴¹³Pehlivan, 2023, **a.g.k.**, 27-28. Torba Form Tip 1a.

⁴¹⁴Lafli, 2003, **a.g.k.**, 105. Form XII, Taf 189 a-d.

⁴¹⁵Yaşar ve Polat, 2017, **a.g.k.**, 10-11. Tip 2, U3-U6.

⁴¹⁶Nasıfoğlu, 2021, **a.g.k.**, 129. Tip 5b, Kat. No: U164-U166.

boyunlu, genişliği dibe yakın dar gövdeli ve düz diplidir. **U131-U132** katalog numaralı unguentariumların benzerlerine araştırma sırasında rastlanmamış olsa da form olarak Geç Antik Dönem unguentariumları ile benzerlik göstermektedir.

4.4.6. Tip 6 (U133-134)

Tip 6 başlığı altında 2 (iki) adet unguentarium değerlendirmeye alınmıştır. **U133-U134** katalog numaralı unguentariumlar 2008 yılında Seyitgazi Müzesinden devir yolu ile müzeye gelmiştir. Her iki örnekte form, ölçü, katkı maddeleri açısından oldukça benzer olup aynı bölgeden gelme olasılıkları oldukça yüksektir. 11,3 cm ve 11,5 cm arasında yüksekliklerde, 2,5 YR 7/6 (light red) hamur rengindedir. Her iki örneğin de ağız kenarlarında 10 R 5/6 (red) ve 7,5 YR 4/6 (brown) renklerinde oldukça yıpranmış astar rengi görülmektedir. Bahsi geçen unguentariumların hamurlarında ince kum, kireç ve gümüş mika katkısı görülürken, iyi pişirilmişlerdir. Genel form itibarıyla dışa çekik ağız kenarlı, silindirik boyunlu, dibe doğru genişleyen çan şeklinde gövdeye sahip olup düz diplidir. **Tip 6** başlığı altında değerlendirilen unguentariumların benzerlerine rastlanmamış olup genel olarak Geç Roma Dönemi'nde görülen düz dipli unguentariumlar ile benzerlik göstermektedir.

4.4.7. Tip 7 (U135)

Tip 7 başlığı altında 1 (bir) adet unguentarium değerlendirilmeye alınmıştır. **U135** katalog numaralı unguentarium 2008 yılında Seyitgazi Müzesinde devir yolu ile müze envanterine alınmıştır. 10,5 cm yüksekliğinde, 10 R 7/8 (light red) hamur renkli ve çok yakında 10 R 7/6 (light red) renkte kendinden astarlıdır. İnce kum, kireç ve gümüş mika katkılıdır. İyi pişirilmişdir. Düz ağız kenarlı, aşağıya doğru kademeli olarak genişleyen silindirik boyunlu, dibe doğru genişleyen oval gövdeli ve düz diplidir. Bahsi geçen örneğin benzerine rastlanmamış olup Geç Roma Dönemi'nde görülen düz dipli unguentariumlar ile benzerlik göstermektedir.

5. SONUÇ

Çalışmamızda Eskişehir Eti Arkeoloji Müzesi envanterinde yer alan toplam 135 adet pişmiş toprak unguentariumun tipolojik olarak değerlendirmesi ve tarihlendirilmesi yapılmıştır.

Değerlendirmesi yapılan 135 adet unguentariumun 34 adedi satın alma, 10 adedi müsadere, 41 adedi Seyitgazi ve Bursa Müzesi'nden devir, 22 adedi bağış, 28 adedi ise Eskişehir ve çevresinde yapılan kazılardan gelmiştir. **(Tablo 2.)**

Çalışmamıza konu olan pişmiş toprak unguentariumlar İğ Gövdeli, Kubbe Ağızlı, Torba Gövdeli, Diğer Tipler olarak 4 ana tip altında, değişen özelliklerinden dolayı da bu ana tiplerin altında alt tipler olarak değerlendirilmiştir. 135 adet unguentariumdan 35 adedi İğ Gövdeli, 2 adedi Kubbe Ağızlı, 74 adedi Torba Gövdeli, 24 adedi ise Diğer Tipler başlığı altında yer almaktadır. **(Tablo 1.)**

Çalışmamızda yer alan U4, U5, U6, U15, U28, U36, U86, U116, U120 katalog numaralı unguentariumlar müzeye Eskişehir ve çevresinde yapılan kazılardan gelmiş olup önceki yıllarda yayımlanmıştır. Bahsi geçen örnekler katalog bütünlüğünü bozmaması açısından tekrar değerlendirilmiş daha önce yayınlanan kaynaklara referans olarak yer verilmiştir.

İğ gövdeli unguentariumlar başlığı altında toplam 35 adet unguentarium 10 alt tip olarak değerlendirmeye alınmıştır. **Tip 1** içerisinde yer alan **U1-U2** numaralı örnekler oval şişkin gövdeleri ve kısa kaideleri ile çalışmamızda yer alan en erken örnekler olarak karşımız çıkmakta ve MÖ 4. yüzyıla tarihlendirilmektedir. **Tip 2** içerisinde incelenen bant bezemeli oldukça kaliteli tekil örnekte ise artık ayak kısmı oluşmaya başlamış **Tip 3** ve **Tip 4** de ise artık tamamen iğ formunu almış gövde daralıp ayak ve boyun kısmı uzamıştır. **Tip 5, Tip 6** ve **Tip 7 ve Tip 8**'deki unguentariumlar ise tekil örneklerden oluşmaktadır. **Tip 5** altında değerlendirilen örnek klasik amphoriskoslara benzemekte oldukça uzun şişkin bir gövdeye ve kısa kaideye sahiptir. **Tip 6**'da değerlendirilen örnek ise Pessinus'da nekropol alanında mezar içinden çıkarılmış üzerinde yangın izleri görülen korunmuş tek mezar eşyasıdır ve tarihlendirmesi MÖ 1. yüzyıl- MS 1. yüzyıla yapılmıştır. **Tip 7**'deki tekil örnek ise Şarhöyük kazılarının nekropol alanından çıkarılmıştır. 44,2 cm yüksekliği ile katalog içerisindeki en ilgi çekici örneklerden biridir. Yüksekliği ve gövde haznesinin genişliği ile depolama kabı olarak da kullanılmış olabileceğini düşündürmektedir. Araştırma sırasında sadece yükseklik olarak yakın olabilecek örneklerle rastlanmış olup bu durum bahsi geçen unguentariumun yerel bir atölyenin

üretimi olabileceği görüşünü destekler niteliktedir. **Tip 8** başlığı altında değerlendirilen tekil örnek ise oldukça uzun şişkin bir gövdeye ve kısa konik kaideye sahiptir. Tarihlendirmesi MÖ 1. yüzyıl- MS 2. yüzyıl aralığına yapılmıştır.

Tip 9 başlığı altındaki örnekler ise kaidelerindeki ve buna bağlı olarak iç haznelerindeki değişimlere göre 2 alt tip olarak değerlendirilmiştir. İğ gövdeli ungeuntariumların en yoğun gruplarından biri olup farklı yollarla müze envanterine alınmıştır. **Tip 9** başlığı altındaki örnekler İğ Gövdeli Unguentariumların bozulmuş şekli olarak da yorumlanmış ve kullanımı için geniş bir tarih aralığı önerilmiştir. **Tip 10** başlığı altında ise çalışmamızda yer alan iğ gövdeli ungeuntariumların bir alt grubu olan konik kaideli ungeuntariumlar değerlendirilmiş ve genel itibariyle MÖ 1.yüzyıl- MS 1. yüzyıla tarihlendirilmişlerdir.

Kubbe ağızlı ungeuntariumlar başlığı altında ise iki adet ungeuntarium değerlendirilmiştir. **U36-U37** katalog numaralı ungeuntariumları ağız ve gövdelerindeki belirgin tip özellikleri taşıdığı için bu başlık altında değerlendirilmiştir. **U36-U37** katalog numaralı ungeuntariumlar farklı yıllarda Pessinus Kazılarında nekropol alanında yapılan kazılardan ele geçmiştir. Her iki ungeuntarium da aynı merkezden geliyor olması tipin bu bölgede yerel bir atölyede üretilmiş olabileceği görüşünü desteklemektedir. Tipin üretimi MÖ 4. yüzyılda başlamış MÖ 1.yüzyıla kadar sürmüş en yoğun üretimi ise MÖ 2. yüzyıla kadar devam etmiştir. **U36-U37** katalog numaralı ungeuntariumlar benzerleri ile değerlendirilerek MÖ 2. yüzyılın II. yarısına tarihlendirilmiştir.

Çalışmamızda torba gövdeli ungeuntariumlar başlığı altında ise **74** adet ungeuntarium değerlendirilmiştir. Torba gövdeli ungeuntariumlar Eskişehir Eti Arkeoloji Müzesi ungeuntariumları arasındaki en yoğun grubu oluşturmaktadır. İğ gövdeli ungeuntariumların ayaklarının oldukça uzamış olması kullanımlarını zorlaştırmış olabileceğinden ayaksız, daha düz formlu ungeuntariumların üretimine geçilmiş olabilir. MÖ 1. yüzyılda yoğun olarak kullanılmış olan bu formun kullanımı MS 1. yüzyıl sonlarına kadar devam etmiş iğ gövdeli ve kubbe ağızlı ungeuntariumlara göre daha kısa bir zaman aralığını kapsamaktadır. Torba gövdeli ungeuntariumların tipolojik olarak değişim, gelişimini görmek ve ayrımını yapmak oldukça zordur. Torba gövdeli ungeuntariumlar **7** Tip başlığı altında değerlendirilmiştir. **Tip 1** başlığı altında değerlendirilen ungeuntariumlar iç haznelerindeki farklılıklar nedeniyle **Tip 1** in alt grupları olarak incelenmiştir. **Tip 1a** başlığı altında değerlendirilen 9 adet ungeuntarium çalışmamız için oldukça önemlidir. **U38-U46** katalog numaralı ungeuntariumların

tamamı Alpu Koca Kızlar Tümölüsü kazısından gelmiştir. Bahsi geçen unguentariumlar aynı form özellikleri göstermekte ve oldukça kaliteli üretildikleri görölmektedir. Büyük ölçüde katkı maddeleri, pişme durumları benzerdir. Bu benzerlikler unguentariumların yerel bir atölyede üretilmiş olabileceklerini göstermektedir. Tümölüs içerisinde unguentariumlarla birlikte kandiller, sikkeler, pişmiş toprak, cam, altın, metal eserler bulunmuştur. Genel olarak unguentariumların tarihlendirmeleri mezar inşası ve diğer buluntularla uyushmaktadır. Unguentariumların mezar içerisinde yoğun olarak ele geçmesi ölü gömme törenleri için oldukça önemli olduğunu göstermektedir.

Tip 2 ve **Tip 3** başlığı altında değerlendirilen örnekler ise genel olarak gövdenin boyundan daha uzun ve şişkin olduğu, daha küçük boyutlu örneklerdir. Benzerleri ışığında torba gövde unguentariumların yoğun olarak kullanıldığı MÖ 1. yüzyıl- MS 1. yüzyıl aralığına tarihlendirilmişlerdir.

Tip 4 başlığı altında değerlendirilen örneklerin ise büyük çoğunluğu Bursa Müzesi'nden devir yolu ile gelmiştir. Bursa Müzesi'nden gelen örnekler boyut, renk, form, katkı açısından aynı özellikleri göstermektedir. Bu da bahsi geçen örneklerin buluntu yerinin aynı olabileceğini, özellikle aynı mezar ya da nekropol alanından bulunmuş olabileceğini göstermektedir. Aynı tip altında değerlendirilen **U86** katalog numaralı unguentarium ise Pessinus Kazısı nekropol alanından mezar içinden gelmiştir. Renk dışında diğer özellikleri ile Bursa Müzesi'nden gelen unguentariumlar ile benzerdir.

Tip 5 altında değerlendirilen örnekler ise şişkin ve derin gövdeli olup armudi gövdeli ve düz tiplidir. Farklılıklarından dolayı iki alt başlık altında değerlendirilmiş olsa da her iki örnekte paralelleri ile değerlendirilerek MS 2. yüzyıla tarihlendirilmiştir.

Tip 6 başlığı altında değerlendirilen unguentariumlar ise oldukça uzun bir boyna ve üçgenimsi bir gövdeye sahiptir. Bu formun cam örneklerine de rastlanmaktadır. **Tip 6** başlığı altında değerlendirilen örnekler form açısından benzerlik gösterebilir de katkı maddeleri ve renklerdeki farklılıklar üretim yerlerinin farklı olabileceğini göstermektedir. **Tip 6** başlığı altında değerlendirilen unguentariumların farklı yıllarda ve farklı yollarla müze envanterine kazandırılması bu durumu desteklemektedir.

Tip 7 başlığı altındaki grubu ise oldukça uzun boyunlu ve şişkin oval gövdeli unguentarium grubunu oluşturmaktadır. Bu grup altında değerlendirilen unguentariumların büyük çoğunluğu Seyitgazi Müzesi'nden devir yolu ile gelmiştir. Unguentariumların form, renk ve katkılarının benzer olması üretim merkezinin aynı olabileceğini düşündürmektedir. Eskişehir- Seyitgazi İlçesi (Nakoleia) antik dönemde

yerleşimin olduğu bir Frigya kenti olmasından kaynaklı olarak unguentariumların özellikle bu merkezdeki bir nekropol ya da mezarlık alanından bulunmuş olabileceğini işaret etmektedir. **Tip 6 ve Tip 7** başlığı altındaki unguentariumlar için genel olarak MS 1. yüzyıl- MS 2. yüzyıla tarih önerisi sunulmaktadır.

Diğer tipler başlığı altında ise iç gövdeli ve torba gövdeli olarak adlandırılan ana tipler başlığı altındaki unguentariumlara tam olarak uymayan unguentariumlar değerlendirilmiştir. Diğer tipler başlığı altındaki unguentariumlar; torba gövdeli unguentariumlara göre biraz daha uzun, düz gövdeli ve düz dipli olarak tanımlanabilir. Bahsi geçen unguentariumlar farklılıklarına göre 7 alt tip altında incelenmiştir. **Tip 1, 2, 3 ve 4** katalog içerisinde dönem olarak daha geç döneme tarihlendirilen unguentarium grubunu oluşturmaktadır. Tip 5, 6 ve 7 grubu altındaki unguentariumların benzerlerine ise çalışmamız sırasında rastlanmamış olup yerel bir atölyede üretilmiş olabileceği düşünülmektedir.

Unguentariumların hamur katkılarının ve renklerinin değerlendirilmesinde ise 9 farklı hamurun kullanıldığı görülmektedir. Unguentariumların hamurlarında genel olarak kum, kireç, gümüş mika ve azda olsa taşçık katkısı görülmektedir. Özellikle **H1** ve **H2** olarak adlandırılan hamur gruplarının yoğun olarak kullanıldığı görülmekte olup her iki hamur arasındaki fark ise ince gümüş mika katkısıdır. Bununla birlikte **H1** ve **H2** grubunun kullanıldığı unguentariumlarda renklerinin de oldukça benzer olduğu görülmektedir. (**Tablo 3**) Özellikle aynı yerden devir ya da kazı yolu ile gelen eserlerin hamur gruplarının ve renklerinin de benzer olduğu söylemek mümkündür.

Katalog içerisinde Alpu Kocakızlar Tümülüsü Kazısı, Şarhöyük Kazısı, Pessinus Kazısı, Han Kazısı, Lepçek Deresi- Kırka Kurtarma Kazısı, Müze Sondaj ve Müze Temel Kazısı'ndan gelen 28 (yirmisekiz) adet unguentarium değerlendirilmiştir. Özellikle bölgesel nitelikli olarak değerlendirme yapılabilmesi açısından kazılardan gelen malzeme grupları önemli bir yer tutmaktadır. Kazılardan gelen unguentariumların hamur grupları değerlendirildiğinde ince kum, kireç ve ince gümüş mika katkısının (**H1**) ve ince kum ve kireç katkılı hamur grubunun daha yoğun kullanıldığı (**H2**) görülmüştür. Bu durum tüm unguentariumların hamur gruplarının değerlendirildiği sonuç ile paralel bir sonucu bize vermektedir.

Unguentariumların astar renklerinde ise genel olarak hamur renklerine çok yakın astar renkleri kullanılmıştır. Özellikle açık kırmızı ve açık kahve astar renginin ağırlıklı olarak kullanıldığı görülmektedir. (**Tablo 5**) Bununla birlikte bazı örneklerin ağızında,

ağız içinde ve boyun kenarında ise kırmızımsı kahve, koyu kırmızımsı gri, soluk kırmızı boya izleri görülmektedir. **(Tablo 6)**

Çalışmamız sonucunda Eskişehir Eti Arkeoloji Müzesi pişmiş toprak unguentariumların MÖ 4. yüzyıl- MS 3. yüzyıl arasında çok geniş bir tarih aralığında kullanıldığı ve özellikle iç gövdeli unguentariumlarda belirli bir gelişimin izlendiği söylenebilmektedir. Farklı yollarla müze envanterine kazandırılmış unguentariumların tipolojik olarak oldukça zengin olduğu görülmüş olup formlarının benzer örneklerle karşılaştırılarak tarihleme yoluna gidilmiştir. Kataloğumuzda yer alan unguentariumların benzerlerine özellikle birçok merkezde nekropol alanları ile ilgili yapılan yayımlarda ve müze kataloglarında rastlanmıştır. Kazı yoluyla müze envanterine alınan unguentariumlar özellikle kullanımları konusunda daha net veri sunarken; satın alma, müsadere, bağış yolu, devir ile gelen eserlerin bu anlamda değerlendirilmesi daha zordur. Unguentariumların genel itibariyle tam ve oldukça sağlam durumda olması genel itibariyle mezar, tümülüs ya da nekropol buluntusu olabileceği düşüncesini güçlendirmektedir.

6. KATALOG

Katalog No: U1	
Müze Env. No: A.105-77	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Satın Alma. 21.09.1977.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 11,1 cm. Ağız Çapı: 3,1 cm. Gövde Çapı: 6,8 cm. Dip Çapı: 3,5 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum, kireç ve ince gümüş mika katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, silindirik boyunlu, belirginleştirilmiş omuzlu, şişkin gövdeli, geniş ve alçak kaidelidir. Ağız kenarında ve dipte kırık, eksikler vardır.	
Hamur rengi: 10 YR 7/4 (very pale brown)	
Benzerleri: Blegen, Palmer ve Young, 1964, s. 291, Lev. 76, Res. 491, 11.; Günay-Tuluk 1999, s.143, Abb1, Taf 1, Kat no:1.; Aydın 2000, s. 68. Çiz. 1a, Lev.1a, Kat No:1.; Rotroff ve Oliver 2003, s.68, Plate 43, 249.; Dünder 2008, s.97. Lev 2, U13.; Demir 2020, s.37. Tip 1, Fig. 1, U1.	
Tarihleme: MÖ 4.yüzyıl sonları.	

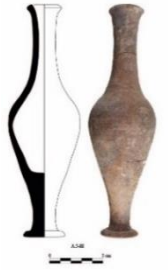
Katalog No: U2	
Müze Env. No: A.3-91	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Temel Kazısı.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 17 cm. Ağız Çapı: 3,5 cm. Gövde Çapı: 7,5 cm. Dip Çapı: 3,2 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve ince kireç katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, hafif dışa dönük dudak kenarlı, silindirik boyunlu, oval ve şişkin gövdeli, kısa konik ayaklıdır. Çark yapımıdır. Yüzeysel dökülmeler vardır. Tümdür.	
Hamur rengi: 7,5 YR 7/4 (Pink)	
Benzerleri: Dünder 2008, s. 96, Lev. 1. U8.; Yaşar 2010, s. 49-50. Lev. I U3-U4.; Saraçoğlu 2011, s.14, Fig. 1, U7.	
Tarihleme: MÖ 4.yüzyıl sonları-3 yüzyıl başı.	

Katalog No: U3	
Müze Env. No: A.119-74	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Satın Alma. 1974.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 14,3 cm. Ağız Çapı: 2,7 cm. Gövde Çapı: 4,8 cm. Dip Çapı: 2,6 cm.	
Eserin Tanımı: Ağız, gövde ve boyun üzerinde açık kırmızımsı kahve üzerine kırmızımsı renkte bant bezeme yapılmıştır. İnce kireç ve kum katkılıdır. Hafif dışa çekik ağız kenarlı, ince silindirik boyunlu, ovoid gövdeli ve dışa doğru açılan uzun konik kaidelidir. Çark izleri belirgin, çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 6/6 (light red) Astar rengi: 2,5 YR 5/6 (red), 5 YR 6/4 (light reddish brown)	
Benzerleri: Thompson 1934, s.368, Res 52, C76.; Akarca 1952, s.383-384, Lev. LXXXIX, No:38.; Gürlü 1994, s.182, Çiz. 37, Lev. 27 Kat No:131.; Civelek 2001, s.109, Lev. XXVII U7, XXVIII U44.; Yaşar 2010, s.57, Lev. V. U28.; Tamsü-Polat 2017, s.57. Lev. 35 b-e, Çiz. 13d, Tip 1d, U15.; Kaya-Temür 2021, s.155, Foto. 17-Şek. 17.; Kaya 2022, s.83, Tip 2c, Kat No:47, Res. 47.	
Tarihleme: MÖ 3. yüzyılın sonu- MÖ 2. yüzyıl başları.	

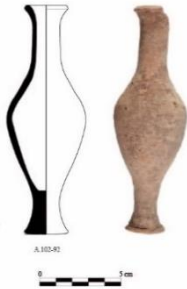
Katalog No: U4	
Müze Env. No: A.530-08	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: 2008 Şarhöyük Kazısı.	
Buluntu Yeri: Şarhöyük V 14 Açması.	
Ölçüleri: Yükseklik:13 cm. Ağız Çapı: 2,1 cm. Gövde Çapı: 4,2 cm. Dip Çapı: 2,5 cm.	
Eserin Tanımı: İyi pişirimlidir. İnce kum ve mika katkılıdır. Yuvarlak küçük ağızlı, hafif dışa çekik ağız kenarlı, ince uzun silindirik boyunlu, aşağıya doğru daralan yuvarlak şişkin gövdeli, içi dolu, hafif dışa açılan kaidelidir. Ağız, boyun ve gövde kısmı kırık ve eksik olup sonradan alçıyla tümlenerek tamamlanmıştır. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 6/8 (light red) 2,5 YR 5/8 (red) Astar rengi: 2,5 YR 5/8 (red)	
Benzerleri: Retroff ve Oliver 2003, s.69, Plate 44, 257.; Yedidağ 2011, s.157, U3. (Yayımlandığı yer); Tamsü-Polat 2017, s.59, Lev. 43c, Çiz. 13 ı, Tip 1ı, U63.	

Tarihleme: MÖ 3. yüzyılın sonu MÖ 2. yüzyıl başı.

Katalog No: U5	
Müze Env. No: A.6-88	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: 1988 Pessinus Kazısı.	
Buluntu Yeri: I.3.67a No'lu Mezar.	
Ölçüleri: Yükseklik: 15,9 cm. Ağız Çapı: 3,2 cm. Gövde Çapı: 5,1 cm. Dip Çapı: 3 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve ince kireç katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun ince silindirik boyunlu, oval gövdeli ve uzun ve dışa doğru açılan konik kaidelidir. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 7,5 YR 8/3 (pink) Astar rengi: 2,5 YR 4/3 (reddish brown)	
Benzerleri: Devreker, Thoen and Vermeulen 2003, s.187, 3.67a, 3, Fig. 94. (Yayımlandığı yer); Rotroff ve Oliver 2003, s.69, Plate 44, 257.; Tamsü-Polat 2017, s.59, Lev. 43c, Çiz. 13 1, Tip 11, U63.	
Tarihleme: MÖ 3. yüzyıl- MÖ 2. yüzyıl	

Katalog No: U6	
Müze Env. No: A.5-88	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: 1988 Pessinus Kazısı.	
Buluntu Yeri: I.3.67a No'lu Mezar.	
Ölçüleri: Yükseklik: 22 cm. Ağız Çapı: 3,4 cm. Gövde Çapı: 6,4 cm. Dip Çapı: 3,5 cm.	
Eserin Tanımı: Hamuru kireç ve ince gümüş mika katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun ince silindirik boyunlu, oval gövdeli ve uzun ve dışa doğru açılan konik kaidelidir. Ağız kısmında küçük kırık ve eksikler vardır. Boyun kısmındaki kırıklar sonradan yapıştırılarak tümlenmiştir. Üzeri yer yer kireç patina kaplıdır. Çark yapımıdır	
Hamur rengi: 10 YR 6/4 (light yellowish brown) Astar rengi: 2,5 YR 5/1 (very dark grey)	

Benzerleri: Gürler 1994, s. 184-185, Çiz. 39, Lev. 29, Kat No: 137-138.; Civelek 2001, s. 130, Lev. XXIX, U41.; Devreker, Thoen and Vermeulen 2003, s.187, 3.67a, 4, Fig. 94. (Yayımlandığı yer); Kaya 2022, s. 80. Res. 42, Kat No: 42.
Tarihleme: MÖ 3. yüzyıl- MÖ 2. yüzyıl

Katalog No: U7	
Müze Env. No: A.102-92	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Satın Alma. 15.09.1992.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 14,2 cm. Ağız Çapı: 3,5 cm. Gövde Çapı: 4,6 cm. Dip Çapı: 2,6 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve ince kireç katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, derin oval gövdeli, hafif dışa genişleyen içe dolu kısa kaidelidir. Çark yapımıdır. Ağızda kırık ve eksik olup yüzeysel dökülmeler görülmektedir.	
Hamur rengi: 5 YR 7/6 (reddish yellow) Astar rengi: 7,5 YR 7/6 (reddish yellow)	
Benzerleri: Thompson 1934, s. 369, Res. 52, C 76.; Edwards 1959, s.267-268, Lev.68, Res. 21.; Dündar 2008, s. 16, Tip 2 F, Lev 6, U55.; Tamsü-Polat 2017, s.60, Tip 1k, Lev. 15 c, Çiz. 13 k, U75-U76.	
Tarihleme: MÖ 3. yüzyıl sonu-2. yüzyıl ortaları	

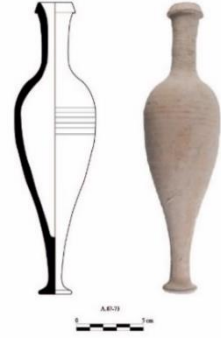
Katalog No: U8	
Müze Env. No: A.186-08	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Seyitgazi Müzesi Devir.2008.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 13,2 cm. Gövde Çapı: 4,4 cm. Dip Çapı: 2,1 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve az gümüş mika katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, hafif aşağıya çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, kaideye doğru daralan derin ve oval gövde	

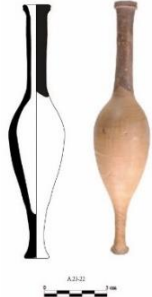
profilli, hafif dışa genişleyen içi dolu kısa kaidelidir. Çark yapımıdır. Ağız kenarında ve dip kısmında kırık ve eksikler mevcuttur.
Hamur rengi: 2,5 YR 8/4 (pink) Astar rengi: 2,5 YR 7/4 (light reddish brown) 2,5 YR 3/2 (dusky red).
Benzerleri: U7 ile aynı.
Tarihleme: MÖ 3. yüzyıl sonu-2. yüzyıl ortaları

Katalog No: U9	
Müze Env. No: A.93-78	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Satın Alma. 08.11.1978.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 19,8 cm. Ağız Çapı: 3,6 cm. Gövde Çapı: 6,4 cm. Dip Çapı: 2,6 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve gümüş mika katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, ince uzun boyunlu, kaideye doğru daralan oval gövdeli, için boş uzun ince kaide ince halka şeklinde dip ile sonlanmaktadır. Çark yapımıdır. Üzeri yer yer kireç patina kaplıdır. Gövde üzerinde dökülmeler görülmektedir.	
Hamur rengi: 2,5 YR 7/8 (light red) Astar rengi: 10 R 6/8 (light red)	
Benzerleri: Dündar 2008, s.105, Tip 2D, Lev. 5, U47.; Yaşar 2010, s.56, Lev. V, U26. Pehlivan 2023, s.106, İğ Form Tip 3, Env No:1838.	
Tarihleme: MÖ 3. yy ikinci yarısı- MÖ 2. yy ortaları	

Katalog No: U10	
Müze Env. No: A.20-88	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Satın Alma. 22.04.1988.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 19,6 cm. Ağız Çapı: 3,4 cm. Gövde Çapı: 6,3 cm. Dip Çapı: 2,4 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve ince kireç katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli, silindirik içi dolu uzun kaidelidir.	

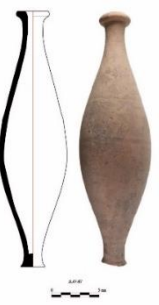
Kaidede küçük aşınmalar olup tündür. Çark yapımıdır. İki parça halinde olup sonradan yapıştırılmıştır.
Hamur rengi: 2,5 YR 6/6 (light red) Astar rengi: 2,5 YR 5/3 (reddish brown)
Benzerleri: Baldıran 1998, s.344, Çiz.20, Kat No: 23, Civelek 2001, s.127, Lev. XXX, U29. Yaşar 2010, s.55, Lev. IV, U23.; Tamsü- Polat 2017, s.60, Çiz 13j, Lev. 45a, U73.
Tarihleme: MÖ 2. Yüzyıl

Katalog No: U11	
Müze Env. No: A.67-73	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Bursa Müzesi'nden Devir. 05.02.1973	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 21,8 cm. Ağız Çapı: 2,9 cm. Gövde Çapı: 6 cm. Dip Çapı: 2,6 cm.	
Eserin Tanımı: Kireç, kum ve ince gümüş mika katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, aşağı çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, geniş omuzlu, kaideye doğru daralan oval gövdeli, silindirik uzun kaideli ve dışa doğru açılan yuvarlak diplidir. Gövde üzerindeki yivler belirgindir. Çark yapımıdır. Ağız kenarında küçük kırık ve eksikler, gövde üzerinde kireç patina ve aşınma vardır.	
Renk: Hamur rengi: 2,5 YR 6/8 (light red)	
Benzerleri: Laflı 2003, s.77-78, Form XII, Taf. 92c, Taf. 237c.	
Tarihleme: Hellenistik Dönem.	

Katalog No: U12	
Müze Env. No: A.23-22	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Müsadere. 02.10.2010	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 19,5 cm. Ağız Çapı: 2,2 cm	
Gövde Çapı: 5,4 cm. Dip Çapı: 1,7 cm.	
Eserin Tanımı: Az kum, kireç ve ince gümüş mika katkılıdır. Yuvarlak ve dar ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı ve dışa taşkın dudaklı, dar ve oldukça uzun boyunlu, aşağı doğru	

daralan oval gövdeli yuvarlak uzun düz diplidir. Gövde üzerinde gövdeyi çevreleyen aşınmadan dolayı belirli belirsiz oyma bezemeler bulunmaktadır. Çark yapımıdır.
Hamur rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown) Astar rengi: 7,5 YR 6/4 (light brown) Ağız Kenarı: 5 YR 4/2 (dark reddish gray)
Benzerleri: Civelek 2001, s.134, Lev. XXX, U64.; Laflı 2003, s.85-86, Form IX, Taf.126f.; Rootrof 2006, s.299, Fig 68, Pl 57, 522.; Şimşek, Okunak ve Bilgin 2011, s.65, Lev. 62,3, Kat No:972.; Çoşkun 2022, s.87-88, Kat no: 57-58.
Tarihleme: MÖ 2. yüzyıl

Katalog No: U13	
Müze Env. No: A.48-67	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Müsadere. 11.03.1967.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 18,2 cm. Ağız Çapı: 2,4 cm. Gövde Çapı: 4,5 cm. Dip Çapı: 1,8 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve gümüş mika katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa dönük ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, hafif keskin omuzlu, dibe doğru daralan derin oval gövdeli, uzun silindirik kaideli ve düz diplidir. Çark yapımıdır. Üzeri yer yer kireç patina kaplıdır. Tümdür.	
Hamur rengi: 2,5 YR 5/4 (reddish brown)	
Benzerleri: Aydın-Tavukçu 2006, s.226-227, Çiz. 52, Kat No:106.; Ünan 2010, s.70, Lev.LIX, 1.; Kaya-Temür 2021, s.151, Foto 21, Şek 21.; Kaya 2022, s.84, Tip 2c, Kat. No: 49.; Nasıfoğlu 2021, s.68, Tip 2e, Kat. No: U45.	
Tarihleme: MÖ 2. yüzyıl- MÖ 1.yüzyıl ilk yarısı.	

Katalog No: U14	
Müze Env. No: A.47-67	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Müsadere. 11.03.1967	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 27,9 cm. Ağız Çapı: 3,6 cm. Gövde Çapı: 8,1 cm. Dip Çapı: 2,6 cm.	

Eserin Tanımı: İnce kum ve ince kireç katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa dönük etli ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, dibe doğru daralan oldukça şişkin ve derin gövdeli, kısa konik kaideli ve yuvarlak düz diplidir. Çark yapımıdır. Yüzeyde yer yer kireç patina kalıntıları mevcuttur. Dip kısmı kırık ve eksiktir.
Hamur rengi: 7,5 YR 7/2 (pinkish gray) Astar rengi: 2,5 YR 6/8 (light red)
Benzerleri: Uysal-Tezer 2011, s.60-62, Res 23, Lev 28,30, Kat No:119-125.
Tarihleme: MÖ 2. – 1. yüzyıl

Katalog No: U15	
Müze Env. No: A.7-90	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: 1990 Pessinus Kazısı.	
Buluntu Yeri: I.6.156 No'lu Mezar.	
Ölçüleri: Yükseklik: 17 cm. Ağız Çapı: 3,3 cm. Gövde Çapı: 5 cm. Dip Çapı: 3,6 cm.	
Eserin Tanımı: Hamuru kireç ve ince gümüş mika katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik kalın cidarlı ağız kenarlı, uzun ince silindirik boyunlu, dibe doğru daralan hafif keskin profil gövdeli ve çıkıntılı hafif çukurlaştırılmış düz diplidir. Dip kısmında küçük kırık ve eksikler vardır. Boyun kısmı kırık olup sonradan yapıştırılarak tümlenmiştir. Üzerinde kahverengi pas izleri vardır.	
Hamur rengi: Gley 1 6/N (gray) Astar rengi: Gley 1 N 2,5 /N (black) 7,5 YR 5/4 (brown)	
Benzerleri: Devreker,Thoen and Vermeulen 2003, s.275, 6.156, 1, Fig. 150. (Yayımlandığı yer)	
Tarihleme: MÖ 1. yüzyıl- MS 1. yüzyıl	

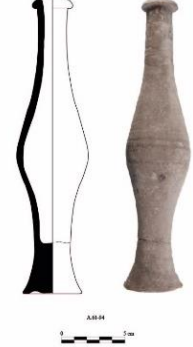
Katalog No: U16	
Müze Env. No: A.529-08	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: 2008 Şarhöyük Kazısı.	
Buluntu Yeri: Nekropol CM 36 Açması.	
Ölçüleri: Yükseklik: 44,2 cm. Ağız Çapı: 3,8 cm. Gövde Çapı: 12 cm. Dip Çapı: 6,8 cm.	

Eserin Tanımı: Hamuru kum, kireç ve ince gümüş mika katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, aşağı doğru daralan oval gövdeli ve dışa açılan çıkıntılı diplidir. Çark yapımıdır. Boyun kısmını çevreleyen belirli aralıklarla yapılmış boğumlar mevcuttur. Boyun ve gövde kısmı kırık ve eksik olup sonradan alçıyla tamamlanarak tümlenmiştir.
Hamur rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown) Astar rengi: 5 YR 4/1 (dark gray) 2,5 Y 7/3 (pale brown) 2,5 Y 3/1 (very dark gray)
Benzerleri: DüNDAR 2008, s. 112, Lev. 9, U83.
Tarihleme: MÖ 2. yüzyılın ilk yarısı – MÖ 1.yüzyıl

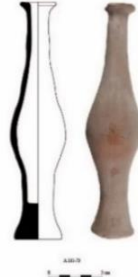
Katalog No: U17	
Müze Env. No: A.37-73	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Bursa Müzesi Devir. 05.02.1973.	
Buluntu Yeri: Sivrihisar İlçesi Koçaş Köyü.	
Ölçüleri: Yükseklik: 23,5 cm. Ağız Çapı: 3,2 cm. Gövde Çapı: 7,4 cm. Dip Çapı: 4,1 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kireç ve kum katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, oldukça şişkin derin gövdeli, kısa konik kaidelidir. Kaideye geçiş oluk bezeme ile belirginleştirilmiştir. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 5 YR 7/6 (reddish yellow) Astar rengi: 5 YR 3/3 (dark reddish brown)	
Benzerleri: Laflı 2003, s.106, Form XVII, Lev.193 e.; Okunak 2005, s.81, Çiz.35, Kat No:14.; Cappelletto- İndgjerd 2016 s.683, Fig, 3-4.; Demir 2020, s.138, Fig 4, U9.; Kaya 2022, s.36-37, Tip 3b, Kat. No: U85.	
Tarihleme: MÖ 1.yüzyıl -MS 2.yüzyıl.	

Katalog No: U18	
Müze Env. No: A.43-83	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Satın Alma. 13.12.1983.	
Buluntu Yeri:-	
Ölçüleri: Yükseklik: 27,6 cm. Ağız Çapı: 3,1 cm. Gövde Çapı: 6,5 cm. Dip Çapı: 4,4 cm.	

Eserin Tanımı: İnce kum ve ince kireç katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik etli dudak kenarlı, uzun silindirik boyunlu, hafif şişkin dibe doğru daralan gövdeli ve içi dolu konik kaidelidir. Kaideye geçiş şekilde derin bir yivle belirginleştirilmiştir. Çark yapımıdır.
Hamur rengi: 7,5 YR 7/6 (reddish yellow) Astar rengi: 5 YR 4/4 (reddish brown)
Benzerleri: Şimşek, Okunak ve Bilgin 2011, s.76-77, Un.t5b, Lev.71, 109-111.; Fırat 2013, s.303, Kat No: 15, Çiz 15, Res 15.; Korkmaz-Buz 2013, s.61, Res 2, Çiz 1, Tip 1, Kat. 1. Tekocak-Yıldız 2015, s.422-423, Kat No: 4-8, Fig: 4-8.; Öz 2022, s. 65, Fig 5, U19. Pehlivan 2023, s. 11-12, İğ Form Tip 1, Env No: 79/324.
Tarihleme: MÖ 1. yüzyıl sonu – MS 2. Yüzyıl

Katalog No: U19	
Müze Env. No: A.61-94	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Satın Alma. 12.10.1994.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 23,5 cm. Ağız Çapı: 3 cm. Gövde Çapı: 5,3 cm. Dip Çapı: 4,7 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve kireç katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, hafif şişkin dibe doğru daralan gövdeli ve içi dolu konik kaidelidir. Kaideye geçiş derin bir yivle belirginleştirilmiştir. Çark yapımıdır. Gövdenin orta kısmında çark izleri görülmektedir.	
Hamur rengi: 4 / N (dark gray) Astar rengi: 4/10 Y (dark greenish gray)	
Benzerleri: Şimşek, Okunak ve Bilgin 2011, s.76-77, Un.t5b, Lev.71, 109-111.; Fırat 2013, s.303, Kat No: 15, Çiz 15, Res 15.; Korkmaz-Buz 2013, s.61, Res 2, Çiz 1, Tip 1, Kat. 1. Tekocak-Yıldız 2015, s.422-423, Kat No: 4-8, Fig: 4-8.; Öz 2022, s. 65, Fig 5, U19. Pehlivan 2023, s. 11-12, İğ Form Tip 1, Env No: 79/324.	
Tarihleme: MÖ 1. yüzyıl sonu – MS 2. yüzyıl	

Katalog No: U20	
Müze Env. No: A.111-73	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Hediye. 06.08.1973.	

Buluntu Yeri: Hisarköy / Emirdağ'dan.	
Ölçüleri: Yükseklik: 22,4 cm. Ağız Çapı: 3 cm. Gövde Çapı: 5,5 cm. Dip Çapı: 4,2 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve ince kireç katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, hafif şişkin dibe doğru daralan gövdeli, içi dolu konik kaidelidir. Çark yapımıdır. Ağızda kırık ve eksikler ile gövde üzerinde dökülme mevcuttur.	
Hamur rengi: 5 YR 7/6 (reddish yellow)	
Benzerleri: Şimşek, Okunak ve Bilgin 2011, s.76-77, Un.t5b, Lev.71, 109-111.; Fırat 2013, s.303, Kat No: 15, Çiz 15, Res 15.; Korkmaz-Buz 2013, s.61, Res 2, Çiz 1, Tip 1, Kat. 1. Tekocak-Yıldız 2015, s.422-423, Kat No: 4-8, Fig: 4-8.; Öz 2022, s. 65, Fig 5, U19. Pehlivan 2023, s. 11-12, İğ Form Tip 1, Env No: 79/324.	
Tarihleme: MÖ 1. yüzyıl sonu – MS 2. yüzyıl	

Katalog No: U21	
Müze Env. No: A.254-08	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Seyitgazi Müzesi Devir. 16.12.2008.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 22,7 cm. Ağız Çapı: 3,5 cm. Gövde Çapı: 5 cm. Dip Çapı: 4,2 cm.	
Eserin Tanımı: Yuvarlak ağızlı, hafif aşağıya çekik geniş ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, dibe doğru daralan şişkin gövdeli, içi dolu konik kaidelidir. Kaideye geçiş derin bir yivle belirginleştirilmiştir. Ağız kenarı koyu kırmızı akıtmalı astarlıdır. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 7/6 (light red) Astar rengi: 2,5 YR 7/6 (light red) Ağız Kenarı: 2,5 YR 4/2 (weak red)	
Benzerleri: Şimşek, Okunak ve Bilgin 2011, s.76-77, Un.t5b, Lev.71, 109-111.; Fırat 2013, s.303, Kat No: 15, Çiz 15, Res 15.; Korkmaz-Buz 2013, s.61, Res 2, Çiz 1, Tip	

1, Kat. 1. Tekocak-Yıldız 2015, s.422-423, Kat No: 4-8, Fig: 4-8.; Öz 2022, s. 65, Fig 5, U19. Pehlivan 2023, s. 11-12, İğ Form Tip 1, Env No: 79/324.
Tarihleme: MÖ 1. yüzyıl sonu – MS 2. yüzyıl

Katalog No: U22	
Müze Env. No: A.31-22	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Müsadere. 26.09.2007.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 24,2 cm. Ağız Çapı: 3,4 cm. Gövde Çapı: 5,7 cm. Dip Çapı: 4,5 cm.	
Eserin Tanımı: Hamuru kum, kireç ve ince gümüş mika katkılıdır. İyi pişirimlidir. Yuvarlak ve dar ağızlı, dışa çekik etli ağız kenarlı, dar ve uzun boyunlu, şişkin gövdeli olup gövde dibe doğru daralmaktadır, içi boş konik kaidelidir. Gövdenin bitiminde dibe geçiş kısmında derin bir yiv gövdeyi çevrelemektedir.	
Hamur rengi: 2,5 YR 7/6 (light red) Astar rengi: 2,5 YR 6/6 (light red) Ağız Kenarı: 2,5 YR 4/1 (dark reddish gray)	
Benzerleri: Günay -Tuluk 1999, s.148, Abb 19, Taf. 5 b-c, Kat No:47-48.; Laflı 2003, s. 106-107, Form XVII, Taf.193d-200f.; Laflı 2003, s.98, Form XXII, Taf.166-167.; Laflı 2011, s.183-184, Fig 3/1, No: 5-9, Pl. 3/2, No:5-9.; Şimşek, Okunak ve Bilgin 2011, s.77-78, Un.t5c, Lev.71-72.; Fırat 2012, s.303, Kat No: 16-17, Çiz.16-17.; Korkmaz-Buz 2013, s.61, Res 2, Çiz.1, Tip 1, Kat. 2.; Sönmez 2015, s.268, Fig 8.; Nasıfoğlu 2021, s.130-132, Tip 5d, Kat. No: U170- U174.; Kaya 2022, s.36-37, Tip 3b, Kat. No: U86-U99.; Pehlivan 2023, s.11-12, İğ Form Tip 1, Env No: 79/24.	
Tarihleme: MÖ 1.yüzyıl – MS 2. yüzyıl	

Katalog No: U23	
Müze Env. No: A.38-73	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Bursa Müzesi Devir. 05.02.1973.	
Buluntu Yeri: Sivrihisar İlçesi, Kocaş Köyü.	

Ölçüleri: Yükseklik: 25,4 cm. Ağız Çapı: 3,1 cm. Gövde Çapı: 5,8 cm. Dip Çapı: 4,1 cm.	
Eserin Tanımı: Hamuru ince kireç ve gümüş mika katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, şişkin gövdeli olup gövde dibe doğru daralmaktadır, içi boş konik kaidelidir. Gövdenin bitiminde dibe geçiş kısmında derin bir yiv gövdeyi çevrelemektedir. Ağız kısmı akıtma koyu kahverengi astarlıdır. Çark yapımıdır. Boyun kısmında yer yer çark izleri belirgindir.	
Hamur rengi: 5 YR 7/6 (reddish yellow) Ağız kenarı: 5 YR 4/3 (reddish brown)	
Benzerleri: Günay -Tuluk 1999, s.148, Abb 19, Taf. 5 b-c, Kat No:47-48.; Laflı 2003, s. 106-107, Form XVII, Taf.193d-200f.; Laflı 2003, s.98, Form XXII, Taf.166-167.; Laflı 2011, s.183-184, Fig 3/1, No: 5-9, Pl. 3/2, No:5-9.; Şimşek, Okunak ve Bilgin 2011, s.77-78, Un.t5c, Lev.71-72.; Fırat 2012, s.303, Kat No: 16-17, Çiz.16-17.; Korkmaz-Buz 2013, s.61, Res 2, Çiz.1, Tip 1, Kat. 2.; Sönmez 2015, s.268, Fig 8.; Nasıfoğlu 2021, s.130-132, Tip 5d, Kat. No: U170- U174.; Kaya 2022, s.36-37, Tip 3b, Kat. No: U86-U99.; Pehlivan 2023, s.11-12, İğ Form Tip 1, Env No: 79/24.	
Tarihleme: MÖ 1.yüzyıl – MS 2. yüzyıl	

Katalog No: U24	
Müze Env. No: A.44-70	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Satın Alma. 05.06.1970	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Ağız Çapı: 2,9 cm. Yükseklik: 28,4 cm. Gövde Çapı: 6,5 cm. Dip Çapı: 5,1 cm.	
Eserin Tanımı: Hamuru ince gümüş mika katkılıdır. Dışa çekik ağız kenarlı, uzun-ince silindirik boyun, dibe doğru daralan şişkin gövdeli, içi boş konik kaidelidir. Gövdenin bitiminde dibe geçiş kısmında derin bir yiv gövdeyi çevrelemektedir. Çark	

yapımıdır. Boyun üzerinde çark izleri belirgindir. Kap hafif yamuktur. Ağız kenarında ve kaidede kırıkları mevcuttur.
Hamur rengi: 7,5 YR 7/4 (pink)
Benzerleri: U22- U23 ile aynı.
Tarihleme: MÖ 1.yüzyıl – MS 2. yüzyıl

Katalog No: U25	
Müze Env. No: A.120-66	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Hediye. 14.11.1966.	
Buluntu Yeri: Mahmudiye Yunus Emre Öğretmen Okulu yakınında yol açılması esnasında bulunmuştur.	
Ölçüleri: Yükseklik: 27,8 cm. Ağız Çapı: 3,1 cm. Gövde Çapı: 6,6 cm. Dip Çapı: 4,7 cm.	
Eserin Tanımı: Kireç ve kum katkılıdır. Astar ağız ve boynun bir kısmında korunmuştur. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik geniş ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, dibe doğru daralan uzun şişkin gövdeli, içi boş konik kaidelidir. Kaideye geçiş kazıma çizgi ile belirginleştirilmiştir. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 6/6 (light red) Ağız Kenarı: 2,5 YR 4/3 (reddish brown)	
Benzerleri: U22- U23 ile aynı.	
Tarihleme: MÖ 1.yüzyıl – MS 2. yüzyıl	

Katalog No: U26	
Müze Env. No: A.126-03	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Müsadere. 11.12.2003.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 22,8 cm. Ağız Çapı: 3,6 cm. Gövde Çapı: 4,6 cm. Dip Çapı: 4,4 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, derin oval gövdeli, hafif çukur konik kaidelidir. Çark yapımıdır. Boyun kısmında çark izleri belirgindir.	
Hamur rengi: 5 YR 7/6 (reddish yellow) Astar rengi: 5 YR 3/1 (very dark gray)	
Benzerleri: U22- U23 ile aynı.	

Tarihleme: MÖ 1.yüzyıl – MS 2. yüzyıl

Katalog No: U27	
Müze Env. No: A.243-08	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Seyitgazi Müzesi Devir. 16.12.2008.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 25,7 cm. Ağız Çapı: 3,7 cm. Gövde Çapı: 5,8 cm. Dip Çapı: 4,3 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum, kireç ve bol miktarda gümüş mika katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, aşağıya çekik geniş ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, dibe doğru daralan şişkin gövdeli, içi boş konik kaidelidir. Kaideye geçiş derin bir çizgi ile belirginleştirilmiştir. Çark yapımıdır. Boyun kısmında çark izleri belirgindir. Ağız kenarı kırık ve eksiktir	
Hamur rengi: 2,5 YR 7/6 (light red) Astar rengi: 2,5 YR 7/6 (light red) Ağız Kenarı: 2,5 YR 5/4 (reddish brown)	
Benzerleri: U22- U23 ile aynı.	
Tarihleme: MÖ 1.yüzyıl – MS 2. yüzyıl	

Katalog No: U28	
Müze Env. No: A.617- 08	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: 2008- Han Başara Kurtarma Kazısı.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 22,1 cm. Ağız Çapı: 3,4 cm. Gövde Çapı: 5,1 cm. Dip Çapı: 5 cm.	
Eserin Tanımı: Hamuru kireç ve ince gümüş mika katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun kalın silindirik boyunlu, dibe doğru daralan uzun şişkin gövdeli ve içi boş konik diplidir. Çark yapımıdır. Ağız kısmı düzgün olmayıp yamuk yapılmıştır. Gövdenin diple birleştiği noktada kırık ve eksikler mevcut olup bu kısım sonradan yapıştırılarak tümlenmiştir. Gövde üzerinde dökülme ve çatlaklar mevcuttur.	
Hamur rengi: 7,5 YR 6/4 (pale red) Astar rengi: 5 YR 6/6 (reddish yellow)	

Benzerleri: U22- U23 ile aynı. Alp-Oransay 2015, s.14, Fig. 4, Kat No: 45. (Yayınlandığı yer)
Tarihleme: MÖ 1.yüzyıl – MS 2. yüzyıl

Katalog No: U29	
Müze Env. No: A.10-16	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Satın Alma. 13.01.2015.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 15,5 cm. Ağız Çapı: 3,8 cm. Gövde Çapı: 3,8 cm. Dip Çapı: 4,3 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum, ince kireç ve ince gümüş mika katkılıdır. Yuvarlak ve geniş ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, dar ve uzun boyunlu, dibe doğru genişleyen oval gövdeli, dışa açılan yüksek kaidelidir.	
Hamur rengi: 10 YR 7/4 (very pale brown) Astar rengi: 10 YR 3/2 (very dark grayish brown)	
Benzerleri: Günay Tuluk 1999, s.149, Res. Abb. 9c, U59.; Yaşar 2010, s.68, Lev XI, U68.; Korkmaz-Buz 2013, s.62, Res 4, Çiz.2. Tip 2, Kat. 3,4.; Polat 2019, s.212-213, Foto.1 Çiz.1, U6.; Pehlivan 2023, s.15, İğ Form Tip 2, Env No: 83/97.	
Tarihleme: MÖ 1. yüzyıl-MS 1. yüzyıl	

Katalog No: U30	
Müze Env. No: A.48-73	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Bursa Müzesi Devir. 05.02.1973.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 16,9 cm. Ağız Çapı: 3,1 cm. Gövde Çapı: 4,2 cm. Dip Çapı: 3,7 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve ince kireç katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik düz ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, boynun bitimi boğumlu, genişliği dibe yakın şişkin gövdeli, dışa açılan yüksek kaidelidir. Üzeri yer yer kireç patina kaplıdır.	
Hamur rengi: 7,5 YR 7/6 (reddish yellow)	

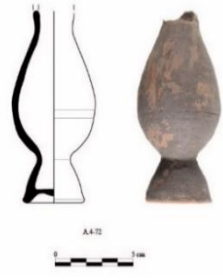
Benzerleri: Günay Tuluk 1999, s.149, Res. Abb. 9c, U59.; Yaşar 2010, s.68, Lev XI, U68.; Korkmaz-Buz 2013, s.62, Res 4, Çiz.2. Tip 2, Kat. 3,4.; Polat 2019, s.212-213, Foto.1 Çiz.1, U6. ; Pehlivan 2023, s.15, İğ Form Tip 2, Env No: 83/97.
Tarihleme: MÖ 1. yüzyıl- MS 1. yüzyıl

Katalog No: U31	
Müze Env. No: A.49-73	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Bursa Müzesi Devir. 05.02.1973.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 16,5 cm. Ağız Çapı: 3 cm. Gövde Çapı: 4,3 cm. Dip Çapı: 3,6 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve kireç katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik düz ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, genişliği dibe yakın oval şişkin gövdeli, dışa açılan yüksek kaidelidir. Üzeri yer yer kireç patina kaplıdır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 7/6 (light red)	
Benzerleri: Günay Tuluk 1999, s.149, Res. Abb. 9c, U59.; Yaşar 2010, s.68, Lev XI, U68.; Korkmaz-Buz 2013, s.62, Res 4, Çiz.2. Tip 2, Kat. 3,4.; Polat 2019, s.212-213, Foto.1 Çiz.1, U6. ; Pehlivan 2023, s.15, İğ Form Tip 2, Env No: 83/97.	
Tarihleme: MÖ 1. yüzyıl-MS 1. yüzyıl	

Katalog No: U32	
Müze Env. No: A.41-74	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Satın alma. 10.06.1974	
Buluntu Yeri: Kütahya dolaylarından.	
Ölçüleri: Yükseklik: 14,7 cm. Ağız Çapı: 3,3 cm. Gövde Çapı: 4,3 cm. Dip Çapı: 4,2 cm.	
Eserin Tanımı: Hamuru ince kum ve gümüş mika katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, geniş ve dışa çekik ağız kenarlı, uzun ve silindirik boyunlu, şişkin oval gövdeli, hafif yüksek dışa açılan kaidelidir. Gövde üzerinde yivler yer almaktadır. Ağız kenarında küçük bir kırık bulunmaktadır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 7/6 (light red)	

Benzerleri: Günay -Tuluk 1999, s.149, Res. Abb. 11 c, Kat No: 66.
Tarihleme: MÖ 1. yüzyıl sonu

Katalog No: U33	
Müze Env. No: A.3-72	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Müsadere. 04.02.1972.	
Buluntu Yeri: Simav Bahtıllı Köyünden.	
Ölçüleri: Yükseklik: 25 cm. Gövde Çapı: 6,5 cm. Dip Çapı: 4,7 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve yoğun ince gümüş mika katkılıdır. Silindirik uzun ve geniş bir boyunlu, derin oval gövdeli, içi boş yüksek konik kaidelidir. Çark yapımıdır. Ağız kısmı tamamen kırık ve eksiktir. Eser üzerindeki yanmadan dolayı yer yer dökülmüştür.	
Hamur rengi: 2,5 YR 6/8 (light red)	
Benzerleri: Günay -Tuluk 1999, s.149, Res. Abb. 10 a, Taf 6c, U63.; Laflı 2003, s.98, Taf 168d, Taf. 252c.; Yaşar 2010, s.26-27, Lev IX-X, U60-U67.; Yıldız 2016, s.16, Kat No: 8 Fig: 8.; Tamsü-Polat 2017, s.61, Lev 48 d-e, Çizim 13 o, Tip 1o, U94-95.	
Tarihleme: MÖ 1. yüzyıl sonu- MS 1. yüzyıl sonu	

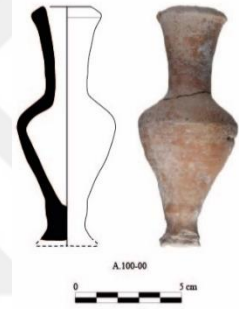
Katalog No: U34	
Müze Env. No: A.4-72	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Müsadere. 04.02.1972.	
Buluntu Yeri: Simav Bahtıllı Köyünden.	
Ölçüleri: Yükseklik: 12,1 cm. Gövde Çapı: 5,1 cm. Dip Çapı: 4,1 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve yoğun miktarda ince gümüş mika katkılıdır. Oval ince bir gövdeye sahip olup yüksek konik kaidelidir. Çark yapımıdır. Gövde üzerinde iki sıra ince çizgi yiv bulunmaktadır. Üzerinde yüzeysel dökülmeler görülmektedir. Ağız ve boyun kısmı tamamen kırık ve eksiktir.	
Hamur rengi: 2,5 YR 6/8 (light red) Astar rengi: 5 YR 7/6 (reddish yellow)	

Benzerleri: Günay -Tuluk 1999, s.149, Res. Abb. 10 a, Taf 6c, U63.; Laflı 2003, s.98, Taf. 168d, Taf. 252c.; Yaşar 2010, s.26-27, Lev IX-X, U60-U67.; Yıldız 2016, s.16, Kat No: 8 Fig: 8.; Tamsü-Polat 2017, s.61, Lev 48 d-e, Çiz 13o, Tip 1o, U94-95.
Tarihleme: MÖ 1. yüzyıl sonu- MS 1. yüzyıl sonu

Katalog No: U35	
Müze Env. No: A.91-68	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Satın Alma. 12.08.1968.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 26 cm. Ağız Çapı: 4 cm. Gövde Çapı: 6,7 cm. Dip Çapı: 2,4 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kireç, kum ve gümüş mika katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik geniş düz ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, oval şişkin gövdeli, yüksek içi boş konik kaidelidir. Çark yapımıdır. Kaide kırık olup sonradan yapıştırılmıştır. Gövde üzerinde dökülme ve aşınmalar görülmektedir.	
Hamur rengi: 2,5 YR 6/6 (light red)	
Benzerleri: Günay -Tuluk 1999, s.149, Res. Abb. 10 a, Taf 6c, U63.; Laflı 2003, s.98, Taf. 168d, Taf. 252c.; Yaşar 2010, s.26-27, Lev IX-X, U60-U67.; Yıldız 2016, s.16, Kat No: 8 Fig: 8.; Tamsü-Polat 2017, s.61, Lev 48 d-e, Çiz 13o, Tip 1o, U94-95.	
Tarihleme: MÖ 1. yüzyıl sonu- MS 1. yüzyıl sonu	

Katalog No: U36	
Müze Env. No: A.11-88	
Müzeeye Geliş Şekli ve Tarihi: 1988 Pessinus Kazısı.	
Buluntu Yeri: I.3.100 No'lu Mezar.	
Ölçüleri: Yükseklik: 18,3 cm. Ağız Çapı: 4,1 cm. Gövde Çapı: 6 cm. Dip Çapı: 3,8 cm.	
Eserin Tanımı: Hamuru ince taşçık, kum, kireç ve ince gümüş mika katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, içe çekik dışa çıkıntılı kalın cidarlı ağız kenarlı, belirgin omuzlu, kalp şeklinde gövdeli, koni şeklinde geniş ve kısa kaidelidir. Çark yapımıdır. Ağız ve dip kısmında küçük kırık ve eksikler vardır.	

Renk: Hamur rengi: 5 YR 6/6 (reddish yellow) Astar rengi: 5 YR 4/3 (reddish brown)
Benzerleri: Hayes 1991, s.68, Plate XIV, 11, 12.; Dusenbery 1998, s.798, RD3-1.; Devreker, Thoen and Vermeulen 2003, s.215, 2.100, 1, Fig. 114. (Yayımlandığı yer); Laflı 2003, s.66-72, Form VI, Lev. 56e-62c.; Polat 2005, s.76-77, BK79-B581.; Rootrof 2006, s.296, Fig 66, Pl 54;492.; Dündar 2008, s.122, Tip 3 A, U119. Lev.14, Res.28.; Körsulu 2011, s.80, Kat No:21, Res 21-21a.; Fırat 2013, s.301, Kat No: 7, Çiz.7.; Nasıfoğlu 2021, s.76-77, Tip 3, Kat. No: U61- U64.; Öz 2022, s.63-64, Fig 3, U11-U12.
Tarihleme: MÖ 2. yüzyıl II. yarısı.

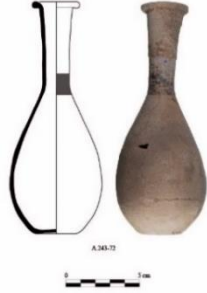
Katalog No: U37	
Müze Env. No: A.100-00	
Müzeeye Geliş Şekli ve Tarihi: 2000 Yılı Pessinus Kazısı.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 11,4 cm. Ağız Çapı: 3,3 cm. Gövde Çapı: 4,7 cm.	
Eserin Tanımı: Hamuru kireç ve ince gümüş mika katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, içe çekik dışa çıkıntılı ağız kenarlı, kısa kalın silindirik boyunlu, belirgin omuzlu, kalp şeklinde gövdeli, koni şeklinde geniş ve kısa kaidelidir. Çark yapıdır. Ağız ve dip kısmı kırık ve eksiktir. Boyun kısmı kırık olup sonradan yapııştırılarak tümlenmiştir.	
Hamur rengi: 10 YR 6/3 (pale brown) Astar rengi: 7,5 YR 5/4 (brown)- 7,5 YR 3/2 (dark brown)	
Benzerleri: U36 ile aynı.	
Tarihleme: MÖ 2. yüzyıl II. yarısı.	

Katalog No: U38	
Müze Env. No: A.241-72	
Müzeeye Geliş Şekli ve Tarihi: Kazı. 22.09.1972.	
Buluntu Yeri: Alpu Kocakızlar Tümülüsü.	

Ölçüleri: Yükseklik: 15,5 cm. Ağız Çapı: 3,7 cm. Gövde Çapı: 6,8 cm. Dip Çapı: 3,6 cm.	
Eserin Tanımı: Hamuru kum, kireç ve ince gümüş mika katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik çıkıntılı ağız kenarlı, uzun ince silindirik boyunlu, oval şişkin gövdeli ve düz diplidir. Gövde ile boynun birleştiği nokta sonradan yapıştırılarak tümlenmiştir. Çark izleri belirgin, çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 10 YR 7/3 (very pale brown) Astar rengi: 7,5 YR 6/4 (pale red) 7,5 YR 2,5 /1 (black) Boyun: 7,5 YR 4/4 (brown).	
Benzerleri: Boulter 1963, s.28, Lev.46, N1.; Anderson- Stojanovic 1992, s.84, Lev.70 No:583.; Laflı 2003, s.103, Form II, Lev.179e.; Dünder 2008, s.124, Tip 4B, Lev 16, U134-135.; Yaşar 2010, s.76-78, Form 27, Levha XIV, U98, U99, U101.; Saraçoğlu 2011, s.31, Fig. 4, U42.; Süzer 2019, s.97-98, Kat No:64-65.; Nasıfoğlu 2021, s.82-84, Tip 4a, Kat. No: U73- U78.; Pehlivan 2023, s.184, Torba Form Tip 2. Env No:79/138.	
Tarihleme: MÖ 1- MS 1. yüzyıl	

Katalog No: U39	
Müze Env. No: A.242-72	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Kazı. 22.09.1972.	
Buluntu Yeri: Alpu Kocakızlar Tümülüsü.	
Ölçüleri: Yükseklik: 21,6 cm. Ağız Çapı: 3,7 cm. Gövde Çapı: 8,6 cm. Dip Çapı: 3,9 cm.	
Eserin Tanımı: Hamuru kum, kireç ve ince gümüş mika katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik çıkıntılı ağız kenarlı, uzun ince silindirik boyunlu, oval şişkin gövdeli ve düz diplidir. Gövdede kırık ve eksikler mevcuttur. Çark izleri belirgin, çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 7,5 YR 6/4 (light brown) Astar rengi: 5 YR 4/3 (reddish brown)	
Benzerleri: U38 ile aynı.	

Tarihleme: MÖ 1- MS 1. yüzyıl

Katalog No: U40	
Müze Env. No: A.243-72	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Kazı. 22.09.1972.	
Buluntu Yeri: Alpu Kocakızlar Tümülüsü.	
Ölçüleri: Yükseklik: 16 cm. Ağız Çapı: 3,2 cm. Gövde Çapı: 6,2 cm. Dip Çapı: 3,3 cm.	
Eserin Tanımı: Ağızdan ve boyna kadar yer yer korunmuş koyu kahverengi renk astarlıdır. Hamuru kum, kireç ve ince gümüş mika katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik çıkıntılı ağız kenarlı, uzun ince silindirik boyunlu, oval şişkin gövdeli ve düz diplidir. Gövdede kırık ve eksik olup sonradan tümlenerek tamamlanmıştır. Çark izleri belirgin, çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 10 YR 7/3 (very pale brown) Astar rengi: 2,5 Y 5/1 (gray)- 10 YR 5/2 (grayish brown)	
Benzerleri: U38 ile aynı.	
Tarihleme: MÖ 1- MS 1. yüzyıl	

Katalog No: U41	
Müze Env. No: A.244-72	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Kazı. 05.10.1972.	
Buluntu Yeri: Alpu Kocakızlar Tümülüsü.	
Ölçüleri: Yükseklik: 20 cm. Ağız Çapı: 4 cm. Gövde Çapı: 8,2 cm. Dip Çapı: 3,9 cm.	
Eserin Tanımı: Hamuru ince kum ve kireç katkılıdır. Ağızdan boyuna kadar koyu gri renk daldırma astarlıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik çıkıntılı ağız kenarlı, uzun ince silindirik boyunlu, oval şişkin gövdeli ve düz diplidir. Çark izleri belirgin, çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 5 YR 6/6 (reddish yellow) Astar rengi: 5 YR 4/6 (yellowish red) 5 YR 3/1 (very dark gray)	
Benzerleri: U38 ile aynı.	

Tarihleme: MÖ 1- MS 1. yüzyıl

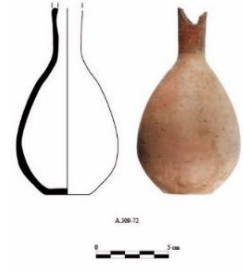
Katalog No: U42	
Müze Env. No: A.245-72	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Kazı. 22.09.1972.	
Buluntu Yeri: Alpu Kocakızlar Tümülüsü.	
Ölçüleri: Yükseklik: 20 cm. Ağız Çapı: 4,2 cm. Gövde Çapı: 8 cm. Dip Çapı: 3,9 cm.	
Eserin Tanımı: Hamuru ince kum ve kireç katkılıdır. Ağızdan boyuna kadar koyu gri renk daldırma astarlıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik çıkıntılı ağız kenarlı, uzun ince silindirik boyunlu, oval şişkin gövdeli ve düz diplidir. Çark izleri belirgin, çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown) Astar rengi: 10 YR 6/3 (pale brown), 5 YR 3/1 (very dark gray)	
Benzerleri: U38 ile benzer.	
Tarihleme: MÖ 1- MS 1. yüzyıl	

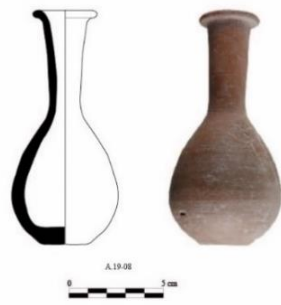
Katalog No: U43	
Müze Env. No: A.277-72	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Kazı. 05.10.1972.	
Buluntu Yeri: Alpu Kocakızlar Tümülüsü.	
Ölçüleri: Yükseklik: 19,5 cm. Ağız Çapı: 3,6 cm. Gövde Çapı: 8,3 cm. Dip Çapı: 3,8 cm.	
Eserin Tanımı: Boyun kısmı koyu kahve renk daldırma astarlıdır. Hamuru ince kum, kireç ve gümüş mika katkılıdır. Dışa çekik ağız kenarlı, uzun ince silindirik boyunlu, oval şişkin gövdeli ve düz diplidir. Ağız kısmında kırık ve eksikler mevcuttur. Üzeri yoğun patina kaplıdır. Çark izleri belirgin, çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 5 YR 7/4 (pink) Astar rengi: 5 YR 4/6 (yellowish red) 10 YR 2/8 (very pale brown)	
Benzerleri: U38 ile aynı.	
Tarihleme: MÖ 1- MS 1. Yüzyıl	

Katalog No: U44	
Müze Env. No: A.278-72	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Kazı. 22.09.1972.	
Buluntu Yeri: Alpu Kocakızlar Tümülüsü.	
Ölçüleri: Yükseklik: 15,1. cm. Gövde Çapı: 8,2 cm. Dip Çapı: 3,8 cm.	
Eserin Tanımı: Hamuru ince kum, kireç ve gümüş mika katkılıdır. İyi pişirimiştir. Oval derin gövdeli ve yuvarlak düz diplidir. Gövde üzerinde gövdeyi çevreleyen belirli belirsiz iki sıra çizgi yiv bulunmaktadır. Ağız ve boyun büyük ölçüde kırık ve eksiktir. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 7,5 YR 8/3 (pink) Astar rengi: 2,5 YR 6/8 (light red)	
Benzerleri: U38 ile aynı.	
Tarihleme: MÖ 1- MS 1. yüzyıl	

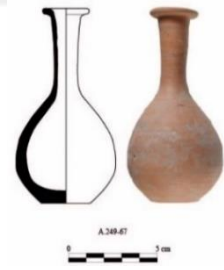
Katalog No: U45	
Müze Env. No: A.279-72	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Kazı. 22.09.1972.	
Buluntu Yeri: Alpu Kocakızlar Tümülüsü.	
Ölçüleri: Yükseklik: 20,8 cm. Ağız Çapı: 3,8 cm. Gövde Çapı: 8,3 cm. Dip Çapı: 3,8 cm.	
Eserin Tanımı: Ağız kısmı kiremit renk akıtma astarlıdır. Hamuru kum, kireç ve ince gümüş mika katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik çıkıntılı ağız kenarlı, uzun ince silindirik boyunlu, oval şişkin gövdeli ve düz diplidir. Çark izleri belirgin, çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 5 YR 6/6 (reddish yellow), Astar rengi: 5 YR 3 3/1 (very dark gray) 2,5 YR 5/8 (red)	
Benzerleri: U38 ile aynı.	
Tarihleme: MÖ 1- MS 1. yüzyıl	

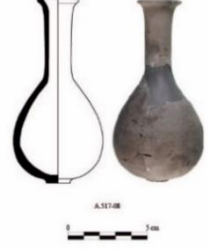
Katalog No: U46	
Müze Env. No: A.309-72	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Kazı. 06.11.1972	

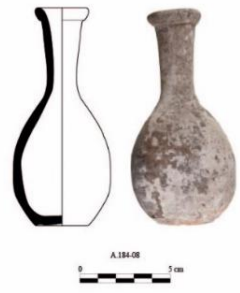
Buluntu Yeri: Alpu Kocakızlar Tümülüsü.	
Ölçüleri: Yükseklik: 12,8 cm. Gövde Çapı: 6,8 cm. Dip Çapı: 3,3 cm.	
Eserin Tanımı: Hamuru ince kum, kireç ve gümüş mika katkılıdır. İyi pişirimlidir. Boynu kırmızı renk astarlıdır. Uzun silindirik boyunlu, genişliği dibe yakın şişkin oval gövdeli, yuvarlak düz diplidir. Çark yapımıdır, boyun ve dip kısmında çark izleri belirgindir. Ağız ve boynun büyük bir kısmı kırık ve eksiktir.	
Hamur rengi: Hamur rengi: 2,5 YR 6/8 (light red), Astar rengi: 10 YR 7/4 (very pale brown), 10 R 4/8 (red).	
Benzerleri: U38 ile aynı.	
Tarihleme: MÖ 1- MS 1. yüzyıl	

Katalog No: U47	
Müze Env. No: A.19-08	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Devir- Seyitgazi Müzesi. 16/12/2008.	
Buluntu Yeri: İkiçeşme Mah./ Seyitgazi.	
Ölçüleri: Yükseklik: 12,4 cm. Ağız Çapı: 3,3 cm. Gövde Çapı: 5,9 cm. Dip Çapı: 2,4 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve ince kireç katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa ve hafif aşağı çekik geniş ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, genişliği dibe yakın şişkin gövdeli, yuvarlak düz diplidir. Tümdür. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 7/6 (light red) Astar rengi: 2,5 YR 7/6 (light red)	
Benzerleri: Kunisch 1972, s.103, Lev. 9, 16,17.; Gürbüzer 2006, s.113-114, Lev. 18 Kat. No:34.; Tamsü-Polat 2017, s.63, Tip 2g, Çiz 14g, Lev.54 a-h, U130-U137.; Polat 2019, s.213, Tip 2a, Foto.1 Çiz.1, U7.	
Tarihleme: MÖ 1. yüzyıl- MS 1. yüzyıl ortası	

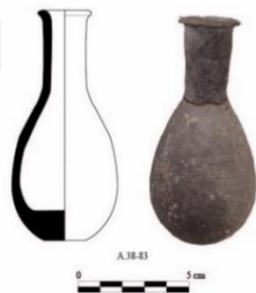
Katalog No: U48	
Müze Env. No: A.22-22	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Müsadere. 02.10.2010	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 10 cm. Ağız Çapı: 2,7 cm. Gövde Çapı: 4,6 cm. Dip Çapı: 2,3 cm.	
Eserin Tanımı: Hamuru kireç ve kum katkılıdır. Yuvarlak ve dar ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, dar ve oldukça uzun boyunlu, oval gövdeli, yuvarlak düz diplidir. Çark izleri belirgindir. Ağız kenarında küçük kırık ve eksik gövde üzerinde dökülmeler vardır.	
Hamur rengi: 5 YR 6/6 (reddish yellow) Astar rengi: 5 YR 7/6 (yellowish red)	
Benzerleri: Kunisch 1972, s.103, Lev. 9, 16,17.; Gürbüz 2006, s.113-114, Lev. 18 Kat. No:34.; Tamsü-Polat 2017, s.63, Tip 2g, Çiz 14g, Lev.54 a-h, U130-U137.; Polat 2019, s.213, Tip 2a, Foto.1 Çiz.1, U7.	
Tarihleme: MÖ 1. yüzyıl- MS 1. yüzyıl ortası	

Katalog No: U49	
Müze Env. No: A.249-67	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Satın Alma. 11.03.1967	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 11 cm. Ağız Çapı: 2,8 cm. Gövde Çapı: 5,5 cm. Dip Çapı: 2,6 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kireç, kum ve gümüş mika katkılıdır. Yuvarlak ve geniş ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, ince uzun boyunlu, oval gövdeli ve yuvarlak düz diplidir. Gövde üzerinde dökülmeler olup yer yer kireç patina kaplıdır.	
Hamur rengi: 5 YR 6/6 (reddish yellow), Astar rengi: 5 YR 6/6 (reddish yellow)	
Benzerleri: Kunisch 1972, s.103, Lev. 9, 16,17.; Gürbüz 2006, s.113-114, Lev. 18 Kat. No:34.; Tamsü-Polat 2017, s.63, Tip 2g, Çiz 14g, Lev.54 a-h, U130-U137.; Polat 2019, s.213, Tip 2a, Foto.1 Çiz.1, U7.	
Tarihleme: MÖ 1. yüzyıl- MS 1. yüzyıl ortası	

Katalog No: U50	
Müze Env. No: A.517-08	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: 2008 Şarhöyük Kazısı.	
Buluntu Yeri: Nekropol 4 a Açması.	
Ölçüleri: Yükseklik: 11,7 cm. Ağız Çapı: 2,8 cm. Gövde Çapı: 5,8 cm. Dip Çapı: 1,6 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kireç ve ince kum katkılıdır. Yuvarlak küçük ağızlı, dışa çekik düz ağız kenarlı, uzun ince silindirik boyunlu yuvarlak şişkin gövdeli, küçük çıkıntılı düz diplidir. Gövde kısmı kırık ve eksik olup sonradan alçıyla tümlenerek tamamlanmıştır. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 7,5 YR 6/1 (gray) Astar rengi: 5 YR 4/1 (dark gray)	
Benzerleri: Ergürer 2012, s.287, Lev. 15, Kat No: 8.	
Tarihleme: MÖ 1. yüzyıl- MS 1. yüzyıl ortası	

Katalog No: U51	
Müze Env. No: A.184-08	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Devir- Seyitgazi Müzesi. 16/12/2008	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 11,5 cm. Ağız Çapı: 2,8 cm. Gövde Çapı: 5,6 cm. Dip Çapı: 2,8 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kireç ve az gümüş mika katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik geniş dolgun hafif çıkıntılı ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, genişliği dibe yakın oval şişkin gövdeli, yuvarlak çukur diplidir. Gövdesi iki yandan basıktır. Tümdür. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 5/3 (reddish brown)	
Benzerleri: Ergürer 2012, s.316, Lev. 38. Kat No: 66.; Nasıfoğlu 2021, s.316, Tip 4g, Kat. No: U110.	
Tarihleme: MS 1. yüzyıl ortası	

Katalog No: U52	
Müze Env. No: A.248-08	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Devir- Seyitgazi Müzesi. 16/12/2008	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 12,2-12,6 cm. Ağız Çapı: 2,7 cm. Gövde Çapı: 5 cm. Dip Çapı: 2,7. cm.	
Eserin Tanımı: İnce kireç ve kum katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dolgun dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, derin oval gövdeli, düz diplidir. Kap asimetrik olarak durmaktadır. Tümüdür. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 6/8 (light red)	
Benzerleri: Ergürer 2012, s.316, Lev. 38, Kat No: 66.; Nasıfoğlu 2021, s.316, Tip 4g, Kat. No: U110.	
Tarihleme: MS 1. yüzyıl ortası	

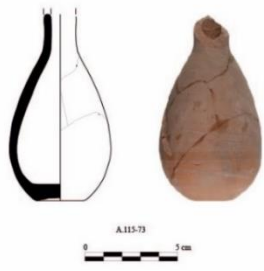
Katalog No: U53	
Müze Env. No: A.38-83	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Satın Alma. 05.12.1983.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 10,2 cm. Ağız Çapı: 2,7 cm. Gövde Çapı: 4,9 cm. Dip Çapı: 2,1 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa taşkın düz dudak kenarlı, silindirik boyunlu, oval gövdeli, yuvarlak düz diplidir. Boyundan kırık olup sonradan yapıştırılmıştır. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: Hamur rengi: 5 YR 3/1 (very dark gray)	
Benzerleri: Tekocak-Yıldız 2015, s.424, Fig:11, Kat No:11.; Nasıfoğlu 2021, s.85, Tip 4a, Kat. No: U79.; Doğan 2022, s.157-158, Fig 6, Tip 2, Grup 2, Kat No:13.	
Tarihleme: MÖ 1. yüzyıl- MS 1. yüzyıl ortası	

Katalog No: U54	
Müze Env. No: A.96-68	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Satın Alma. 12.08.1968.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 8,9 cm. Gövde Çapı: 5 cm. Dip Çapı: 2,1cm	
Eserin Tanımı: İnce kum ve ince kireç katkılıdır. Oval şişkin gövdeli ve yuvarlak düz diplidir. Ağız ve boyun kısmı kırık ve eksiktir. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 6/6 (reddish yellow) Astar rengi: 2,5 YR 7/3 (light reddish brown)	
Benzerleri: U53 ile aynı.	
Tarihleme: MÖ 1. yüzyıl- MS 1. yüzyıl ortası	

Katalog No: U55	
Müze Env. No: A.113-73	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Hediye. 06.08.1973.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 13,2 cm. Ağız Çapı: 3,3 cm. Gövde Çapı: 5,7 cm. Dip Çapı: 2,1 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum, kireç ve bol miktarda gümüş mika katkılıdır. İyi pişirilmiştir. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, gövdeye doğru daralan silindirik boyunlu, genişliği dibe yakın derin şişkin gövdeli, yuvarlak düz diplidir. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 7,5 YR 7/3 (pink)	
Benzerleri: U53 ile aynı.	
Tarihleme: MÖ 1. yüzyıl- MS 1. yüzyıl ortası	

Katalog No: U56	
Müze Env. No: A.114-73	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Hediye. 06.08.1973.	
Buluntu Yeri: -	

Ölçüleri: Yükseklik: 10,2 cm. Ağız Çapı: 2,5 cm. Gövde Çapı: 4,5 cm. Dip Çapı: 2,1 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum, kireç ve bol miktarda gümüş mika katkılıdır. İyi pişirimidir. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, gövdeye doğru daralan kısa silindirik boyunlu, genişliği dibe yakın şişkin gövdeli, yuvarlak düz diplidir. Kabın alt kısmında pişirmeden dolayı yer yer hafif grimsi renklidir. Çark yapımıdır ve gövde üzerinde çark izleri belirgindir.	
Hamur rengi: 7,5 YR 8/4 (pink) Astar rengi: 7,5 YR 8/4 (pink)	
Benzerleri: U53 ile aynı.	
Tarihleme: MÖ 1. yüzyıl- MS 1. yüzyıl ortası	

Katalog No: U57	
Müze Env. No: A.115-73	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Hediye. 06.08.1973.	
Buluntu Yeri: Hisarköy / Emirdağ.	
Ölçüleri: Yükseklik: 10 cm. Gövde Çapı: 5,5 cm. Dip Çapı: 2,4 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kireç ve bol miktarda ince gümüş mika katkılıdır. İyi pişirimlidir. Dibe doğru genişleyen derin oval gövdeli ve yuvarlak düz diplidir. Ağız ve boyun kısmı tamamen kırık ve eksiktir. Gövde kısmı kırık olup sonradan birleştirilmiştir. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: Hamur rengi: 7,5 YR 8/6 (reddish yellow) Astar rengi: 7,5 YR 6/4 (light brown)	
Benzerleri: U53 ile aynı.	
Tarihleme: MÖ 1. yüzyıl- MS 1. yüzyıl ortası	

Katalog No: U58	
Müze Env. No: A.122-66	

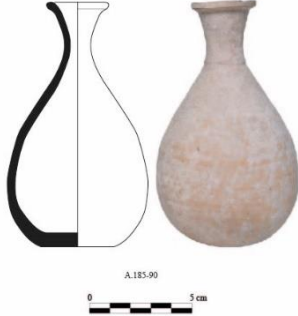
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Hediye. 14.11.1966.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 7,4 cm. Gövde Çapı: 5,1 cm. Dip Çapı: 2,1 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve ince kireç katkılıdır. Derin, oval gövdeli olup düz diplidir. Ağız ve boyun kısmı tamamen kırık ve eksiktir. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 7/2 (pale red)	
Benzerleri: U53 ile aynı.	
Tarihleme: MÖ 1. yüzyıl- MS 1. yüzyıl ortası	

Katalog No: U59	
Müze Env. No: A.42-67	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Hediye. 15.03.1967.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 7 cm. Gövde Çapı: 5,6 cm. Dip Çapı: 2,6 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum, kireç ve bol miktarda gümüş mika katkılıdır. İyi pişirimidir. Armudi gövdeli ve çukurlaştırılmış düz diplidir. Ağız kenarından boynun sonuna kadar kırık ve eksiktir. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: Hamur rengi: 2,5 YR 5/1 (reddish gray)	
Benzerleri: U53 ile aynı.	
Tarihleme: MÖ 1. yüzyıl- MS 1. yüzyıl ortası	

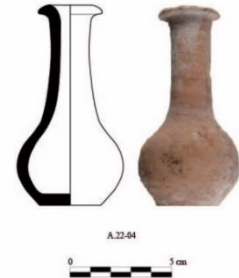
Katalog No: U60	
Müze Env. No: A.515-08	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: 2008 Şarhöyük Kazısı.	
Buluntu Yeri: Nekropol 4 a açması	
Ölçüleri: Yükseklik: 11,4 cm. Ağız Çapı: 3 cm. Gövde Çapı: 5 cm. Dip Çapı: 2,2 cm.	

Eserin Tanımı: İnce kum ve kireç katkılıdır. Yuvarlak küçük ağızlı, dışa çekik çıkıntılı bant ağız kenarlı, uzun ince silindirik boyunlu yuvarlak şişkin gövdeli, hafif çukurlaştırılmış düz diplidir. Ağız, boyun kısmı kırık ve eksik olup sonradan alçıyla tümlenerek tamamlanmıştır. Çark yapımıdır.
Hamur rengi: 7,5 YR 6/1 (reddish gray) Astar rengi: 7,5 YR 6/3 (pale red) 10 YR 2/1 (black)
Benzerleri: Camilli 1999, s.134, Lev. 37, C.13.6.2.
Tarihleme: MS 1. yüzyılın I. yarısı.

Katalog No: U61	
Müze Env. No: A.516-08	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: 2008 Şarhöyük Kazısı.	
Buluntu Yeri: Nekropol CL 37 açması.	
Ölçüleri: Yükseklik: 9,6 cm. Ağız Çapı: 2,5 cm. Gövde Çapı: 4,4 cm. Dip Çapı: 2,2 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve kireç katkılıdır. Yuvarlak küçük ağızlı, dışa çekik çıkıntılı bant ağız kenarlı, uzun ince silindirik boyunlu yuvarlak şişkin gövdeli, hafif çukurlaştırılmış düz diplidir. Gövde kısmı kırık ve eksik olup sonradan alçıyla tümlenerek tamamlanmıştır. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 7,5 YR 6/1 (reddish gray) Astar rengi: 7,5 YR 6/3 (pale red) 7,5 YR 4/1 (dark reddish gray)	
Benzerleri: Camilli 1999, s.134, Lev. 37, C.13.6.2.	
Tarihleme: MS 1. yüzyılın I. yarısı.	

Katalog No: U62	
Müze Env. No: A.185-90	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Satın Alma. 22.06.1990.	
Buluntu Yeri: Aşağıpıri Beyli / AFYON.	
Ölçüleri: Yükseklik: 11,5 cm. Ağız Çapı: 3 cm. Gövde Çapı: 7 cm. Dip Çapı: 3,4 cm.	

Eserin Tanımı: İnce taşçık, kireç, kum ve gümüş mika katkılıdır. İyi pişirimidir. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik dudak kenarlı, kısa silindirik boyunlu, oval gövdeli, düzleştirilmiş diplidir. Ağız kenarında küçük dökülme ve eksikler vardır.
Hamur rengi: Hamur rengi: 7,5 YR 7/4 (pink) Astar rengi: 7,5 YR 6/4 (light brown)
Benzerleri: Anderson- Stojanovic 1992, s.85, Lev.71, No:596.; Boysal-Kadioğlu 1999, s.220, Res.5, Çiz. 16.; Civelek 2001, s.131-134, Lev XXXIII, U51, U62.; Şimşek, Okunak ve Bilgin 2011, s.67-68, Un.t3b, Kat. No: 963.; Ergürer 2012, s.332, Lev. 48, Kat. No: 97.; Tamsü-Polat 2017, s.171, Lev 50 f, Çiz. 14 c, Tip 2c, U111.
Tarihleme: MÖ 1. yüzyılın son çeyreği- MS 1. yüzyıl

Katalog No: U63	
Müze Env. No: A.22-04	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Lepçek Deresi-Kırka Kurtarma Kazısından.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 9,9 cm. Ağız Çapı: 3,1 cm. Gövde Çapı: 5 cm. Dip Çapı: 3,1 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum, kireç ve gümüş mika katkılıdır. İyi pişirimlidir. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik geniş ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, alçak, basık küresel gövdeli ve yuvarlak düz diplidir. Yüzeyi aşınmış ve pul pul dökülmüştür. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 7/8 (light red) Astar rengi: 5 YR 7/6 (reddish yellow)	
Benzerleri: Şimşek, Okunak ve Bilgin 2011, s.78, Un.t6b, Lev.73, Kat. No: 203.	
Tarihleme: MS 2. yy I. yarısı.	

Katalog No: U64	
Müze Env. No: A.3-86	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Satın Alma. 11.11.1985.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 9,1 cm. Ağız Çapı: 2,1 cm. Gövde Çapı: 5,2 cm. Dip Çapı: 2,1 cm.	

Eserin Tanımı: İnce taşçık, kum ve kireç katkılıdır. İyi pişirimidir. Yuvarlak ağızlı, dışa taşkın ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, oval şişkin gövdeli, yuvarlak düz diplidir. Çark yapımıdır.
Hamur rengi: 10 YR 7/4 (very pale brown)
Benzerleri: Bruneau 1970, s.481, Fig. 117, 61. 15.; Günay-Tuluk 1999, s.149, Abb 12, Kat Nr: 67.; DüNDAR 2008, s.125, Lev. 16, U136-137.; Yaşar 2010, s.87-88, Lev XVIII, U134-U135.; Şimşek, Okunak ve Bilgin 2011, s. 67-68, Lev 63, Un.t3d, Kat. No: 931; Korkmaz-Buz 2013, s.64, Bulbous Tip 2, Kat. 14-20.; Tamsü-Polat 2017, s.62, Lev. 48 f, 49 a-g, Çiz. 14a, Tip 2a, U96-103.; Demir 2020, s.135-136, Tip 7a, Fig. 2, U17, U19.; Kaya 2022, s. 120, Tip 4b, Kat No: 122.
Tarihleme: MÖ 1. yüzyıl sonu- MS 1. yüzyıl ortaları

Katalog No: U65	
Müze Env. No: A.5-68	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Hediye. 15.02.1968.	
Buluntu Yeri: Tepebaşı Akademi inşaatında bulunmuştur.	
Ölçüleri: Yükseklik: 10 cm. Ağız Çapı: 3 cm. Gövde Çapı: 5,8 cm. Dip Çapı: 2,6 cm.	
Eserin Tanımı: İnce gümüş mika katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, geniş ve dışa taşkın ağız kenarlı, kısa ve ince boyunlu, oval şişkin gövdeli, yuvarlak düz diplidir. Ağız kenarında geniş bir üçgen kırık ve eksik vardır. Dip kısmı ise çatlaktır.	
Hamur rengi: 10 YR 6/3 (pale brown)	
Benzerleri: U64 ile aynı.	
Tarihleme: MÖ 1. yüzyıl sonu- MS 1. yüzyıl ortaları	

Katalog No: U66	
Müze Env. No: A.6-84	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Satın Alma. 24.05.1984.	
Buluntu Yeri: -	

Ölçüleri: Yükseklik:8,1 cm. Ağız Çapı: 2,3 cm. Dip Çapı: 2 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa taşkın dudaklı, kısa silindirik boyunlu, oval geniş gövdeli, yuvarlak düz diplidir. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 6/6 (light red)	
Benzerleri: U64 ile aynı.	
Tarihleme: MÖ 1. yüzyıl sonu- MS 1. yüzyıl ortaları	

Katalog No: U67	
Müze Env. No: A.30-22	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Müsadere. 26.09.2007	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 8,7 cm. Ağız Çapı: 2,6 cm. Gövde Çapı: 6,1 cm. Dip Çapı: 3,3 cm.	
Eserin Tanımı: Kum, kireç ve İnce gümüş mika katkılıdır. İyi pişirimiştir. Yuvarlak ve dar ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, dar ve uzun boyunlu, oval şişkin gövdeli, yuvarlak düz diplidir. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 7,5 YR 4/1 (dark gray) Astar rengi: 2,5 YR 3/2 (dusky red)	
Benzerleri: U64 ile aynı.	
Tarihleme: MÖ 1. yüzyıl sonu- MS 1. yüzyıl ortaları	

Katalog No: U68	
Müze Env. No: A.68-66	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Satın Alma. 13.06.1966.	
Buluntu Yeri: -	

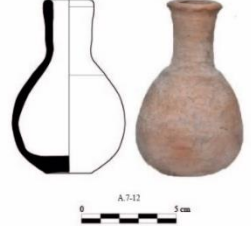
Ölçüleri: Yükseklik: 7,6 cm. Ağız Çapı: 2,5 cm. Gövde Çapı: 5,4 cm. Dip Çapı: 2 cm.	
Eserin Tanımı: Kum, kireç ve ince gümüş mika katkılıdır. İyi pişirimidir. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik geniş ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, oval şişkin gövdeli, düz diplidir. Ağız kenarında küçük bir kırık ve eksik vardır.	
Hamur rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown) Astar rengi: 5 YR 5/2 (reddish gray)	
Benzerleri: U64 ile aynı.	
Tarihleme: MÖ 1. yüzyıl sonu- MS 1. yüzyıl ortaları	

Katalog No: U69	
Müze Env. No: A.131-77	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Hibe. 07.11.1977.	
Buluntu Yeri: Seyitgazi Mezarlığı.	
Ölçüleri: Yükseklik: 9,3 cm. Ağız Çapı: 2,9 cm. Gövde Çapı: 5,5 cm. Dip Çapı: 2,8 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kireç ve gümüş mika katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik geniş ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, genişliği dibe yakın oval şişkin gövdeli, yuvarlak düz diplidir. Astarı büyük ölçüde dökülmüş olup yanmadan dolayı yer yer siyahlaşmıştır. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 5/1 (reddish gray) Astar rengi: 5 YR 4/1 (dark gray) 2,5 YR 5/6 (red)	
Benzerleri: Günay-Tuluk 1999: 149. Abb 12, Kat Nr: 69.	
Tarihleme: MÖ 1. yüzyıl sonu- MS 1. yüzyıl ortaları.	

Katalog No: U70	
Müze Env. No: A.140-79	

Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Satın Alma. 13.12.1978.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 8,6 cm. Ağız Çapı: 3 cm. Gövde Çapı: 5,6 cm. Dip Çapı: 2,8 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve kireç katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, ince kısa silindirik boyunlu, dibe doğru genişleyen oval gövdeli ve yuvarlak düz diplidir. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: Hamur rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown) Astar rengi: 5 YR 5/2 (reddish gray)	
Benzerleri: Günay -Tuluk 1999, s.150, Res. Abb., 12 b., Kat No: 68.	
Tarihleme: MÖ 1. yüzyıl sonu- MS 1. yüzyıl ortaları	

Katalog No: U71	
Müze Env. No: A.354-76	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Bağış. 14.10.1976.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 7,4 cm. Ağız Çapı: 3 cm. Gövde Çapı: 5,6 cm. Dip Çapı: 2,6 cm.	
Eserin Tanımı: Kum ve az gümüş mika katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, hafifçe daralan silindirik boyunlu, oval geniş gövdeli ve düz diplidir. Ağız ve boyunda kırık ve eksikler bulunmakta olup kırıkların bir kısmı yapıştırılmıştır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 6/4 (light brown)	
Benzerleri: Bruneau 1970, s.481, Fig. 117, 61. 15.; Günay-Tuluk 1999, s.149, Abb 12, Kat Nr: 67.; Dündar 2008, s.125, Lev. 16, U136-137.; Yaşar 2010, s.87-88, Lev XVIII, U134-U135.; Şimşek, Okunak ve Bilgin 2011, s.67-68, Lev 63, Un.t3d Kat. No: 931.; Korkmaz-Buz 2013, s.64, Bulbous Tip 2, Kat. 14-20.; Tamsü-Polat 2017, s.62, Lev 48 f, 49 a-g, Çiz. 14a, Tip 2a, U96-103.; Demir 2020, s.135-136, Tip 7a, Fig. 2, U17, U19.; Kaya 2022, s.120, Tip 4b, Kat No: 122.	
Tarihleme: MÖ 1. yüzyıl sonu- MS 1. yüzyıl ortaları	

Katalog No: U72	
Müze Env. No: A.7-12	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: 2012 Şarhöyük Kazısı.	
Buluntu Yeri: Ck 36 Mezar 22 ADOR.	
Ölçüleri: Yükseklik: 9,4 cm. Ağız Çapı: 3 cm. Gövde Çapı: 6 cm. Dip Çapı: 3 cm.	
Eserin Tanımı: Kum ve bol miktarda ince gümüş mika katkılıdır. Yuvarlak ve düz ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun ve ince boyunlu, geniş küresel gövdeli, yuvarlak ve düz diplidir. Gövde üzerinde pişmeden kaynaklı gözenekler mevcuttur.	
Hamur rengi: 2,5 YR 5/8 (red)	
Benzerleri: Bruneau 1970, s.481, Fig. 117, 61.15.; Günay-Tuluk 1999, s.149, Abb 12, Kat Nr: 67.; Dündar 2008, s.125, Lev. 16, U136-137.; Yaşar 2010, s.87-88, Lev XVIII, U134-U135.; Şimşek, Okunak ve Bilgin 2011, s.67-68, Lev 63, Un.t3d Kat. No: 931.; Korkmaz-Buz 2013, s.64, Bulbous Tip 2, Kat. 14-20.; Tamsü-Polat 2017, s.62, Lev 48 f, 49 a-g, Çiz. 14a, Tip 2a, U96-103.; Demir 2020, s.135-136, Tip 7a, Fig. 2, U17, U19.; Kaya 2022, s.120, Tip 4b, Kat No: 122.	
Tarihleme: MÖ 1. yüzyıl sonu- MS 1. yüzyıl ortaları	

Katalog No: U73	
Müze Env. No: A.94-82	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Satın Alma. 02.07.1982.	
Buluntu Yeri: Kalabak Köyü- Eskişehir.	
Ölçüleri: Yükseklik: 10,8 cm. Ağız Çapı: 3 cm. Gövde Çapı: 5,7 cm. Dip Çapı: 2 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve ince kireç katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa dönük ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, derin oval gövdeli, yuvarlak düz diplidir. Ağız kenarının yarısı kırık ve eksik, yüzeysel dökülmeler vardır.	
Hamur rengi: Gley 1 3/N (very dark gray)	
Benzerleri: Kaya 2022, s.121, Tip 4c, Kat No: 124.	
Tarihleme: MÖ 1. yüzyıl sonları-MS 1. yüzyıl ortası	

Katalog No: U74	
Müze Env. No: A.41-67	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Hediye. 15.03.1967.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 6,1 cm. Gövde Çapı: 5,3 cm. Dip Çapı: 2 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum, kireç ve gümüş mika katkılıdır. Orta pişirimlidir. Gövde dibe doğru genişleyen oval formlu olup düz çukur diplidir. Ağızdan boyun sonuna kadar kırık ve eksiktir. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 6/6 (light red), 5 YR 4/1 (dark gray)	
Benzerleri: Ergürer 2012, s.321, Lev.42, Kat. No:76.	
Tarihleme: MS 1. yüzyıl	

Katalog No: U75	
Müze Env. No: A.116-73	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Hediye. 06.08.1973.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 5,8 cm. Gövde Çapı: 3,6 cm. Dip Çapı: 2,1 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve ince kireç katkılıdır. Boynun korunduğu kadarı ince silindirik formlu, küçük oval şişkin gövdeli, yuvarlak düz diplidir. Gövde üzerinde gövdeyi çevreleyen üç adet çizgi bezeme bulunmaktadır. Ağız tamamı, boynun büyük bir kısmı kırık ve eksik olup gövde üzerinde dökülmeler görülmektedir. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 7/8 (light red) Astar rengi: 2,5 YR 7/6 ((light red)	
Benzerleri: Ergürer 2012, s.324, Lev. 42, Kat. No:81.	
Tarihleme: MS 1. yüzyıl	

Katalog No: U76	
Müze Env. No: A.24-67	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Hediye. 07.01.1967.	
Buluntu Yeri: -	

Ölçüleri: Yükseklik: 13,9 cm. Ağız Çapı: 2,9 cm. Gövde Çapı: 4,5 cm. Dip Çapı: 3 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve ince kireç katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik düz ağız kenarlı, ince uzun silindirik boyunlu, derin armudi gövdeli, yuvarlak düz diplidir. Boyundan gövdeye geçişte hafif bir boğum bulunmaktadır. Ağız kenarı küçük bir parça kırık ve eksik vardır. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 6/8 (light red)	
Benzerleri: Camilli 1999, s.142, Tav. 41, C.33.3.3.; Aydın 2000, s.114, Çiz.25a. Lev. 17d, Kat No: 68.; Aydın Tavukçu 2006, s.258-259, Çiz. 140, Kat No:194.; Demir 2020, s.139, Fig 4, U20.; Nasıfoğlu 2021, s.99-100, Tip 4g, Kat. No: U108- U110.; Doğan 2022, s.158, Kat No:15, Fig. 8, Tip 2, Grup 4.	
Tarihleme: MS 1. yüzyıl- MS 2. yüzyıl	

Katalog No: U77	
Müze Env. No: A.28-73	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Bursa Müzesi Devir. 05.02.1973.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 13,1 cm. Ağız Çapı: 2,9 cm Gövde Çapı: 4,9 cm. Dip Çapı: 2,7 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum, kireç ve gümüş mika katkılıdır. Orta pişirimlidir. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, genişliği dibe yakın oval gövdeli, hafif çukur düz diplidir. Boyundan gövdeye geçişte hafif bir boğum bulunmaktadır. Dibinde bir delik mevcuttur. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: Hamur rengi: 2,5 YR 6/8 (light red)	
Benzerleri: U76 ile aynı.	
Tarihleme: MS 1. yüzyıl- MS 2. yüzyıl	

Katalog No: U78	
Müze Env. No: A.29-73	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Bursa Müzesi Devir. 05.02.1973.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 12,8 cm. Ağız Çapı: 2,9 cm. Gövde Çapı: 4,9 cm. Dip Çapı: 2,7 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum, kireç ve gümüş mika katkılıdır. Orta pişirimlidir. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik geniş ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, genişliği dibe yakın şişkin gövdeli, yuvarlak düz diplidir. Boyundan gövdeye geçişte hafif bir boğum bulunmaktadır. Gövde üzerinde küçük dökülmeler mevcuttur. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 6/8 (light red) Astar rengi: 2,5 YR 5/8 (red)	
Benzerleri: U76 ile aynı.	
Tarihleme: MS 1. yüzyıl- MS 2. yüzyıl	

Katalog No: U79	
Müze Env. No: A.30-73	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Bursa Müzesi Devir. 05.02.1973.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 12,3 cm. Ağız Çapı: 2,9 cm. Gövde Çapı: 5 cm. Dip Çapı: 2,7 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve ince kireç katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik geniş ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, genişliği dibe yakın şişkin gövdeli, yuvarlak düz diplidir. Boyundan gövdeye geçişte hafif bir boğum bulunmaktadır. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 5 YR 5/1 (gray) Astar rengi: 5 YR 5/4 (reddish brown)	
Benzerleri: U76 ile aynı.	
Tarihleme: MS 1. yüzyıl- MS 2. yüzyıl	

Katalog No: U80	
Müze Env. No: A.31-73	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Bursa Müzesi Devir. 05.02.1973.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 12 cm. Ağız Çapı: 2,8 cm. Gövde Çapı: 4,8 cm. Dip Çapı: 2,7 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve ince kireç katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik geniş ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, genişliği dibe yakın şişkin gövdeli, yuvarlak düz diplidir. Boyundan gövdeye geçişte hafif bir boğum bulunmaktadır. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 6/8 (light red) Astar rengi: 10 R 5/8 (red)	
Benzerleri: U76 ile aynı.	
Tarihleme: MS 1. yüzyıl- MS 2. yüzyıl	

Katalog No: U81	
Müze Env. No: A.32-73	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Bursa Müzesi Devir. 05.02.1973.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 12 cm. Ağız Çapı: 2,9 cm. Gövde Çapı: 4,8 cm. Dip Çapı: 2,9 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum, kireç ve gümüş mika katkılıdır. Orta pişirimlidir. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, ince ve silindirik boyunlu, derin armudi gövdeli ve yuvarlak düz diplidir. Boyundan gövdeye geçişte hafif bir boğum bulunmaktadır. Gövde üzerinde geniş yüzeysel bir kopma vardır. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 6/8 (light red), Astar rengi: 2,5 YR 6/8 (light red)	
Benzerleri: U76 ile aynı.	
Tarihleme: MS 1. yüzyıl- MS 2. yüzyıl	

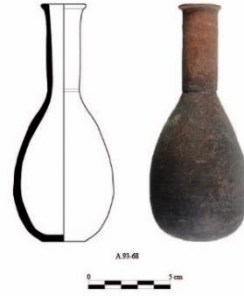
Katalog No: U82	
Müze Env. No: A.33-73	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Bursa Müzesi Devir. 05.02.1973.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik:11,9 cm. Ağız Çapı: 2,7 cm. Gövde Çapı: 4,8 cm. Dip Çapı: 2,7 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum, kireç ve gümüş mika katkılıdır. Orta pişirimlidir. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik geniş ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, genişliği dibe yakın derin şişkin gövdeli ve yuvarlak düz diplidir. Boyundan gövdeye geçişte hafif bir boğum bulunmaktadır. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 6/8 (light red) Astar rengi: 2,5 YR 6/8 (light red)	
Benzerleri: U76 ile aynı.	
Tarihleme: MS 1. yüzyıl- MS 2. yüzyıl	

Katalog No: U83	
Müze Env. No: A.34-73	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Bursa Müzesi Devir. 05.02.1973.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik:11,7 cm. Ağız Çapı: 2,8 cm. Gövde Çapı: 4,6 cm. Dip Çapı: 2,7 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum, kireç ve gümüş mika katkılıdır. Orta pişirimlidir. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, genişliği dibe yakın şişkin gövdeli, yuvarlak düz diplidir. Boyundan gövdeye geçişte hafif bir boğum bulunmaktadır. Gövde üzerinde yüzeysel dökülmeler mevcuttur. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 6/8 (light red)	
Benzerleri: U76 ile aynı.	
Tarihleme: MS 1. yüzyıl- MS 2. yüzyıl	

Katalog No: U84	
Müze Env. No: A.35-73	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Bursa Müzesi Devir. 05.02.1973.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 11,3 cm. Ağız Çapı: 2,7 cm. Gövde Çapı: 4,7 cm. Dip Çapı: 2,8 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum, kireç ve gümüş mika katkılıdır. Orta pişirimlidir. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik geniş ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, genişliği dibe yakın şişkin gövdeli, yuvarlak düz diplidir. Boynundan gövdeye geçiş boğumludur. Yüzeyde pul pul dökülmeler görülmektedir. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 6/8 (light red) Astar rengi: 5 YR 6/8 (reddish yellow)	
Benzerleri: U76 ile aynı.	
Tarihleme: MS 1. yüzyıl- MS 2. yüzyıl	

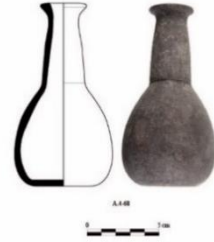
Katalog No: U85	
Müze Env. No: A.36-73	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Bursa Müzesi Devir. 05.02.1973.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 10,7 cm. Ağız Çapı: 2,7 cm. Gövde Çapı: 4,4 cm. Dip Çapı: 2,8 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum, kireç ve gümüş mika katkılıdır. Orta pişirimlidir. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik geniş ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, genişliği dibe yakın şişkin gövdeli, yuvarlak düz diplidir. Boyundan gövdeye geçişte hafif bir boğum bulunmaktadır. Yüzeyde pul pul dökülme, aşınma ve bozulma vardır. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 7/8 (light red) Astar rengi: 2,5 YR 6/8 (light red)	
Benzerleri: U76 ile aynı.	
Tarihleme: MS 1. yüzyıl- MS 2. yüzyıl	

Katalog No: U86	
Müze Env. No: A.44-89	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: 1989 Yılı Pessinus Kazısı. 29.12.1989	
Buluntu Yeri: I.6.110 No'lu mezar.	
Ölçüleri: Ağız Çapı: 2,2 cm. Yükseklik: 10 cm. Gövde Çapı: 4,1 cm. Dip Çapı: 2 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum, kireç ve gümüş mika katkılıdır. İyi pişirimiştir. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, derin armudi gövdeli, yuvarlak düz diplidir. Boyundan gövdeye geçişte hafif bir boğum bulunmaktadır. Ağızda küçük bir kırık vardır. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 10 R 4/1 (dark reddish gray) Astar rengi: 5 YR 2,5/1 (black)	
Benzerleri: U76 ile aynı. Devreker, Thoen and Vermeulen 2003, s.258, 6.110, 1, Fig. 142. (Yayımlandığı yer)	
Tarihleme: MS 1. yüzyıl- MS 2. yüzyıl	

Katalog No: U87	
Müze Env. No: A.93-68	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Satın Alma. 12.08.1968.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 14,4 cm. Ağız Çapı: 2,7 cm. Gövde Çapı: 6 cm. Dip Çapı: 2,3 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kireç ve ince gümüş mika katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik geniş düz ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, genişliği dibe yakın derin oval gövdeli, düz diplidir. Boyundan gövdeye geçişte keskin bir boğum görülmektedir. Pişmeden dolayı boynun bir kısmı ve gövde koyu gri/siyah renk almıştır. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 6/8 (light red) Astar rengi: 5 YR 5/6 (yellowish red) 2,5 /1 (black)	
Benzerleri: U76 ile aynı.	
Tarihleme: MS 1. yüzyıl- MS 2. yüzyıl	

Katalog No: U88	
Müze Env. No: A.137-82	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Satın Alma. 1982.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 12,7 cm. Ağız Çapı: 2,6 cm. Gövde Çapı: 3,9 cm. Dip Çapı: 2,1 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum, kireç ve ince gümüş mika katkılıdır. Kötü pişirimlidir. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, silindirik uzun boyunlu, derin oval gövdeli ve yuvarlak düz diplidir. Boyundan gövdeye geçişte hafif bir boğum bulunmaktadır. Ağız kenarında dökülme ve eksikler vardır. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 5 YR 5/1 (gray) Astar rengi: 5 YR 2,5/1 (black)	
Benzerleri: U76 ile aynı.	
Tarihleme: MS 1. yüzyıl- MS 2. yüzyıl	

Katalog No: U89	
Müze Env. No: A.252-08	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Seyitgazi Müzesi Devir. 16.12.2008	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 8,1 cm. Ağız Çapı: 2,5 cm. Gövde Çapı: 3,9 cm. Dip Çapı: 1,8 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kireç ve ince gümüş mika katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, silindirik boyunlu, aşağıya doğru genişleyen oval gövdeli, yuvarlak diplidir. Boyun ve gövde geçişi belirgindir. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 5 YR 7/6 (reddish yellow) Astar rengi: 5 YR 5/8 (yellowish red)	
Benzerleri: Günay Tuluk 1999, s.151, Res. Abb 13 d, Kat Nr: 81.	
Tarihleme: MS 1. yüzyıl	

Katalog No: U90	
Müze Env. No: A.4-68	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Hediye. 15.02.1968	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 12,5 cm. Ağız Çapı: 3,2 cm. Gövde Çapı: 6,4 cm. Dip Çapı: 4,2 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve ince kireç katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik keskin ağız kenarlı, uzun boyunlu, boyundan gövdeye geçişte keskin profilli, dibe doğru genişleyen armudi gövdeli, geniş düz diplidir. Ağız kenarında küçük kırık ve eksikler mevcuttur. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 5 YR 3/1 (very dark gray)	
Benzerleri: Lafli 2003, s.95, Form XIV, Lev.155b.; Tamsü-Polat 2017, s.177. Lev. 57a, Çiz. 13j, Tip 2j, U151.	
Tarihleme: MS 2. yüzyıl	

Katalog No: U91	
Müze Env. No: A.255-67	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Satın Alma. 10.05.1967.	
Buluntu Yeri:-	
Ölçüleri: Yükseklik: 17,7 cm. Ağız Çapı: 4 cm. Gövde Çapı: 7,5 cm. Dip Çapı: 5,3 cm.	
Eserin Tanımı: Kum, kireç ve ince gümüş mika katkılıdır. İyi pişirimiştir. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik geniş ağız kenarlı, gövdeye doğru hafif genişleyen derin armudi gövdeli, geniş yuvarlak düz diplidir. Boyun ve gövde geçişi oldukça belirgindir. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 6/8 (light red)	
Benzerleri: Hellström 1965, s.67, Lev.12, 196.; Günay Tuluk 1999, s.156, Res. Abb. 18 a, Taf .10 a, Kat No: 127.; Gürbüzler 2006, s.114, Lev. 18, Kat No:35.; Tamsü-Polat 2017, s.176, Lev 56b, Çiz. 14 ı,Tip 2ı, U146. ; Demir 2020, s.141, Fig. 5, Kat. No: U33.; Nasıfoğlu 2021, s.129-130, Tip 5c, Kat. No: U169.	
Tarihleme: MS 2. yüzyıl	

Katalog No: U92	
Müze Env. No: A.21-12	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Bağış. 09.05.2012.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 11,7 cm. Ağız Çapı: 3,6 cm. Gövde Çapı: 5 cm. Dip Çapı: 3,7 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kireç ve kum katkılıdır. Yuvarlak ve dar ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, ince uzun boyunlu, koni şeklinde üçgenimsi gövdeli ve yuvarlak düz diplidir. Ağız kenarında ve gövde üzerinde dökülmeler vardır.	
Hamur rengi: 5 YR 6/6 (reddish yellow) Astar rengi: 10 R 5/6 (red)	
Benzerleri: Günay Tuluk 1999, s.155, Res. Abb. 17e, Taf. 9f, Kat. Nr. 120.; Yaşar 2010, s.90, Form 35, Levha XX, U145.	
Tarihleme: MS 1. yüzyıl sonu- MS 2. yüzyıl	

Katalog No: U93	
Müze Env. No: A.43-72	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Satın Alma. 26.08.1972.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 15,3 cm. Ağız Çapı: 3,1 cm. Gövde Çapı: 7 cm. Dip Çapı: 5,3 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum, kireç ve az miktarda gümüş mika katkılıdır. Kötu pişirimlidir. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik geniş ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, koni şeklinde üçgenimsi gövdeli, yuvarlak düz diplidir. Ağız kenarında ve gövdede dökülmeler mevcuttur. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 7,5 YR 7/6 (reddish yellow) Astar rengi: 5 YR 5/2 (reddish gray)	
Benzerleri: Dusenbery 1998, s.801, Res. XS 197.; Günay- Tuluk 1999, s.154-155, Res. Abb. 17a, U118, Res. Abb. 17b, U114.; Lafli 2003, s.96,97, Form XVIII, Taf. 161 e-f, Taf. 162 b-e.; Aydın Tavukçu 2006, s.257, Çiz. 135, Kat No:189.; Yaşar 2010, s.89-90, Form 35, Lev. XIX, U140-U144.; Sönmez 2015, s.270, Fig. 42-43.; Yıldız 2016,	

s.17, Kat No: 11 Fig. 11.; Polat 2019, s.215, Foto.1, Çiz.1, U12.; Doğan 2022, s.164-165, Kat No: 20-37. Fig. 11-12, Grup 7.; Kaya 2022, s.127. Res.136, Kat No: 136.
Tarihleme: MS 1. yüzyıl sonu- MS 2. yüzyıl

Katalog No: U94	
Müze Env. No: A.56-81	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Satın Alma. 18.06.1981	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 13,4 cm. Ağız Çapı: 3,4 cm. Gövde Çapı: 5,8 cm. Dip Çapı: 3,6 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum, kireç ve az miktarda gümüş mika katkılıdır. İyi pişirimlidir. Yuvarlak ağızlı, dışa taşkın dudak kenarlı, uzun silindirik boyunlu, koni şeklinde üçgenimsi gövdeli, düz diplidir. Boyun ile gövde geçişinde belirgin bir yiv bulunmaktadır. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 7/4 (light reddish brown) Astar rengi: 2,5 YR 5/6 (red) 2,5 YR 3/1 (dark reddish gray)	
Benzerleri: Dusenbery 1998, s.801, Res. XS 197.; Günay- Tuluk 1999, s.154-155, Res. Abb. 17a, U118, Res. Abb. 17b, U114.; Laflı 2003, s.96,97, Form XVIII, Taf. 161 e-f, Taf. 162 b-e.; Aydın Tavukçu 2006, s.257, Çiz. 135, Kat No:189.; Yaşar 2010, s.89-90, Form 35, Lev. XIX, U140-U144.; Sönmez 2015, s.270, Fig. 42-43.; Yıldız 2016, s.17, Kat No: 11 Fig. 11.; Polat 2019, s.215, Foto.1, Çiz.1, U12.; Doğan 2022, s.164-165, Kat No: 20-37. Fig. 11-12, Grup 7.; Kaya 2022, s.127. Res.136, Kat No: 136.	
Tarihleme: MS 1. yüzyıl sonu- MS 2. yüzyıl	

Katalog No: U95	
Müze Env. No: A.92-68	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Satın Alma. 12.08.1968.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 16,8 cm. Ağız Çapı: 3,3 cm. Gövde Çapı: 6,5 cm. Dip Çapı: 6 cm.	

Eserin Tanımı: İnce gümüş mika katkılıdır. Yuvarlak ve geniş ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, silindirik uzun boyunlu, koni şeklinde üçgenimsi gövdeli, düz diplidir. Boyundan gövdeye geçiş belirgindir. Boynun bitiminden başlayıp dibe kadar devam eden derin çark izleri vardır.
Hamur rengi: 5 YR 6/6 (reddish yellow) Astar rengi: 5 YR 5/4 (reddish brown)
Benzerleri: U93 ve U94 ile aynı.
Tarihleme: MS 1. yüzyıl sonu- MS 2. yüzyıl

Katalog No: U96	
Müze Env. No: A.32-67	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Hediye. 07.01.1967	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik:5,3 cm. Gövde Çapı: 4,4 cm. Dip Çapı: 2,5 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve ince kireç katkılıdır. Gövde üçgenimsi bir şekilde olup düz diplidir. Kabin gövdeye kadar olan boyun kısmı kırık ve eksiktir. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 6/6 (light red)	
Benzerleri: Yaşar 2010, s.89-90, Form 35, Levha XIX, U140-U144.; Polat 2019, s.215. Foto.1, Çiz.1, U13.	
Tarihleme: MS 1. yüzyıl sonu- MS 2. yüzyıl	

Katalog No: U97	
Müze Env. No: A.43-67	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Hediye. 15.03.1967	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 6,2 cm. Gövde Çapı: 4,7 cm cm. Dip Çapı: 2,6 cm.	
Eserin Tanımı: İnce gümüş mika katkılıdır. Gövde konik biçimli ve çukurlaştırılmış düz diplidir. Ağızın tümü ve silindirik boynun büyük bir kısmı kırık ve eksiktir.	
Hamur rengi: 5 YR 4/1 (dark gray) 5 YR 2.5/1 (black)	

Benzerleri: Yaşar 2010, s.89-90, Form 35, Levha XIX, U140-U144.; Polat 2019, s.215. Foto.1, Çiz.1, U13.
Tarihleme: MS 1. yüzyıl sonu- MS 2. yüzyıl

Katalog No: U98	
Müze Env. No: A.257-67	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Satın Alma. 10.05.1967	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 22,5 cm. Ağız Çapı: 4,1 cm. Gövde Çapı: 10,3 cm. Dip Çapı: 4,4 cm.	
Eserin Tanımı: İnce taşçık, kum, kireç ve gümüş mika katkılıdır. Yuvarlak geniş ağızlı, oldukça dışa çekik düz ağız kenarlı, uzun ve ince boyunlu, aşağıya doğru daralan şişkin gövdeli ve düz diplidir. Boyun üzerinde ve gövdede kademeli boğumlar bulunmaktadır. Ağız ve gövdede kırık ve eksikler vardır. Çark izleri belirgin, çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 7/6 (light red) Astar rengi: 10 R 6/8 (light red)	
Benzerleri: Büyükyörük-Tibet 1999-2000, s.144, Res.29, B1/3.; Laflı 2003, s.97, Form XIX Taf. 165b.; Laflı 2003, s.105, Form XIII, Taf. 189 e-f, Taf. 190 a-c.; Kılıçay 2022, s.158, Kat No:100.	
Tarihleme: MS 1- MS 2 yüzyıl	

Katalog No: U99	
Müze Env. No: A.524-08	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: 2008 Şarhöyük Kazısı. 18.09.2008.	
Buluntu Yeri: Nekropol CC 37 Açması.	
Ölçüleri: Yükseklik: 14,3 cm. Ağız Çapı: 3,3 cm. Gövde Çapı: 6,8 cm. Dip Çapı: 3,5 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum, kireç ve gümüş mika katkılıdır. Dışa taşkın ağızlı, ince uzun silindirik boyunlu omuzdan gövdeye genişleyen ve kaideye daralan küre gövdeli ve düz diplidir.	

Hamur rengi: 2,5 YR 5/8 (light red)
Benzerleri: Büyükyörük-Tibet 1999-2000, s.144, Res.29, B1/3.; Laflı 2003, s.97, Form XIX Taf. 165b.; Laflı 2003, s.105, Form XIII, Taf. 189 e-f, Taf. 190 a-c.; Kılıçay 2022, s.158, Kat No:100.
Tarihleme: MS 1- MS 2 yüzyıl

Katalog No: U100	
Müze Env. No: A.16-08	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Devir- Seyitgazi Müzesi. 16/12/2008.	
Buluntu Yeri: Derebenek Mah. Merkez/ Seyitgazi.	
Ölçüleri: Yükseklik: 13,2 cm. Ağız Çapı: 3,7 cm. Gövde Çap: 5,1 cm Dip Çapı: 2,4 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve ince kireç katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik geniş düz ağız kenarlı, gövdeye doğru genişleyen uzun boyunlu, kısa geniş gövdeli, yuvarlak düz diplidir. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: Hamur rengi:2.5 YR 7/6 (light red)	
Benzerleri: Laflı 2003, s.97, Form XIX, Taf. 164 a-f, Taf. 165 a.; Laflı 2003, s.105, Form XIII, Taf. 189 e-f, Taf. 190 a-c.; Dünder 2008, s. 126, Tip 4d, Lev. 17, U143-U144.; Avli 2020, s.207, Kat No:49.	
Tarihleme: MS 1-2. yüzyıl	

Katalog No: U101	
Müze Env. No: A.17-08	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Devir- Seyitgazi Müzesi. 16/12/2008.	
Buluntu Yeri: İkiçeşme Mah./ Seyitgazi.	
Ölçüleri: Yükseklik: 13,6 cm. Ağız Çapı: 3,1 cm. Gövde Çapı: 5,7 cm. Dip Çapı: 2,2 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum, kireç ve gümüş mika katkılıdır. İyi pişirimiştir. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik geniş düz ağız kenarlı, oldukça uzun boyunlu, genişliği dibe yakın basık şişkin gövdeli, yuvarlak düz diplidir. Çark yapımıdır. Tümüdür.	

Hamur rengi: 2,5 YR 7/6 (light red) Astar rengi: 2,5 YR 6/6 (light red)
Benzerleri: Laflı 2003, s.97, Form XIX, Taf. 164 a-f, Taf. 165 a.; Laflı 2003, s.105, Form XIII, Taf. 189 e-f, Taf. 190 a-c.; DüNDAR 2008, s. 126, Tip 4d, Lev. 17, U143-U144.; Avli 2020, s.207, Kat No:49.
Tarihleme: MS 1-2. yüzyıl

Katalog No: U102	
Müze Env. No: A.18-08	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Devir- Seyitgazi Müzesi. 16/12/2008.	
Buluntu Yeri: İkiçeşme Mah./ Seyitgazi.	
Ölçüleri: Yükseklik: 13 cm. Ağız Çapı: 3 cm. Gövde Çapı: 5,4 cm. Dip Çapı: 2,5 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve ince kireç katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, oldukça uzun boyunlu, genişliği dibe yakın şişkin gövdeli, yuvarlak düz diplidir. Çark yapımıdır. Tümdür.	
Hamur rengi: 5 YR 7/6 (reddish yellow)	
Benzerleri: Laflı 2003, s.97, Form XIX, Taf. 164 a-f, Taf. 165 a.; Laflı 2003, s.105, Form XIII, Taf. 189 e-f, Taf. 190 a-c.; Dünder 2008, s. 126, Tip 4d, Lev. 17, U143-U144.; Avli 2020, s.207, Kat No:49.	
Tarihleme: MS 1-2. yüzyıl	

Katalog No: U103	
Müze Env. No: A.36-87	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Satın Alma. 29.09.1987.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 16 cm. Ağız Çapı: 4,5 cm. Gövde Çapı: 6,1 cm. Dip Çapı: 2,4 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve kireç katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa taşkın ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli, gövdesi keskin profilli, yuvarlak düz diplidir. Gövde ve boyunda küçük dökülmeler vardır. Tümdür. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 7,5 YR 7/6 (reddish yellow) Astar rengi: 7,5 YR 6/4 (light brown)	

Benzerleri: Laflı 2003, s.97, Form XIX, Taf. 164 a-f, Taf. 165 a.; Laflı 2003, s.105, Form XIII, Taf. 189 e-f, Taf. 190 a-c.; DüNDAR 2008, s. 126, Tip 4d, Lev. 17, U143-U144.; Avli 2020, s.207, Kat No: 49.
Tarihleme: MS 1-2. yüzyıl

Katalog No: U104	
Müze Env. No: A.43-08	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Devir- Seyitgazi Müzesi. 16/12/2008.	
Buluntu Yeri: Derebenek Mah. / Seyitgazi.	
Ölçüleri: Yükseklik: 13,9 cm. Ağız Çapı: 2,7 cm. Gövde Çapı: 5,9 cm. Dip Çapı: 2,9cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum, kireç ve gümüş mika katkılıdır. İyi pişirimlidir. Yuvarlak ağızlı, dışa ve yana çekik düz ağız kenarlı, uzun silindirik belli belirsiz burgulu boyunlu, genişliği dibe yakın şişkin gövdeli, yuvarlak düz diplidir. Ağız kenarı, gövde üzerinde kırık ve eksikler mevcut olup üzerinde çatlaklar bulunmaktadır. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 6/8 (light red)	
Benzerleri: Laflı 2003, s.97, Form XIX, Taf. 164 a-f, Taf. 165 a.; Laflı 2003, s.105, Form XIII, Taf. 189 e-f, Taf. 190 a-c.; DüNDAR 2008, s. 126, Tip 4d, Lev. 17, U143-U144.; Avli 2020, s.207, Kat No:49.	
Tarihleme: MS 1-2. yüzyıl	

Katalog No: U105	
Müze Env. No: A.44-08	
Müze Gelış Şekli ve Tarihi: Devir- Seyitgazi Müzesi. 16/12/2008.	
Buluntu Yeri: Derebenek Mah. / Seyitgazi.	
Ölçüleri: Yükseklik: 14,1 cm. Ağız Çapı: 2,3 cm. Gövde Çapı: 5,4 cm. Dip Çapı: 2,1 cm.	

Eserin Tanımı: İnce kum, kireç ve gümüş mika katkılıdır. İyi pişirimidir. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, oval şişkin gövdeli, düz diplidir. Boynun gövde ile birleştiği yerde belirgin bir yiv bulunmaktadır. Çark yapımıdır.
Hamur rengi: 7,5 YR 7/4 (pink)
Benzerleri: Laflı 2003, s.97, Form XIX, Taf. 164 a-f, Taf. 165 a.; Laflı 2003, s.105, Form XIII, Taf. 189 e-f, Taf. 190 a-c.; DüNDAR 2008, s. 126, Tip 4d, Lev. 17, U143-U144.; Avli 2020, s.207, Kat No:49.
Tarihleme: MS 1-2. yüzyıl

Katalog No: U106	
Müze Env. No: A.112-73	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Hediye. 06.08.1973.	
Buluntu Yeri: Hisarköy / Emirdağ'dan.	
Ölçüleri: Yükseklik: 15,4 cm. Ağız Çapı: 2,8 cm. Gövde Çapı: 5,3 cm. Dip Çapı: 3 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum, kireç ve gümüş mika katkılıdır. İyi pişirimlidir. Yuvarlak ağızlı, dışa ve hafif yukarıya çekik ağız kenarlı, aşağıya doğru genişleyen oldukça uzun silindirik boyunlu, genişliği dibin hemen üstünde şişkin küçük gövdeli, yuvarlak düz diplidir. Gövde üzerinde eksikler ve dökülmeler mevcuttur. Çark yapımı olup üzerindeki çark izleri belirgindir.	
Hamur rengi: 2,5 YR 6/6 (light red)	
Benzerleri: Laflı 2003, s.97, Form XIX, Taf. 164 a-f, Taf. 165 a.; Laflı 2003, s.105, Form XIII, Taf. 189 e-f, Taf. 190 a-c.; DüNDAR 2008, s. 126, Tip 4d, Lev. 17, U143-U144.; Avli 2020, s.207, Kat No:49.	
Tarihleme: MS 1-2. yüzyıl	

Katalog No: U107	
Müze Env. No: A.185-08	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Devir- Seyitgazi Müzesi. 16/12/2008.	
Buluntu Yeri: -	

Ölçüleri: Yükseklik: 15,3 cm. Ağız Çapı: 2,7 cm. Gövde Çapı: 4,9 cm. Dip Çapı: 2,3 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum, kireç ve gümüş mika katkılıdır. İyi pişirimiştir. Yuvarlak ağızlı, hafif dışa çekik geniş ağız kenarlı, uzun silindirik belli belirsiz burgulu boyunlu, genişliği dibe yakın derin oval şişkin gövdeli, yuvarlak düz diplidir. Çark yapımıdır. Tümdür.	
Hamur rengi: 2,5 YR 7/3 (light reddish brown)	
Benzerleri: Laflı 2003, s.97, Form XIX, Taf. 164 a-f, Taf. 165 a.; Laflı 2003, s.105, Form XIII, Taf. 189 e-f, Taf. 190 a-c.; Dünder 2008, s. 126, Tip 4d, Lev. 17, U143-U144.; Avli 2020, s.207, Kat No:49.	
Tarihleme: MS 1-2. yüzyıl	

Katalog No: U108	
Müze Env. No: A.189-08	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Devir- Seyitgazi Müzesi. 16/12/2008.	
Buluntu Yeri: Derebenek Mah./ Seyitgazi.	
Ölçüleri: Yükseklik: 11,1 cm. Ağız Çapı: 2,8 cm. Gövde Çapı: 5 cm. Dip Çapı: 2,8 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve kireç katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa ve hafif aşağıya çekik geniş ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, küçük oval şişkin gövdeli, yuvarlak düz diplidir. Ağız kenarında kırık ve eksikler mevcuttur. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 7/8 (light red) Astar rengi: 2,5 YR 7/6 (light red)	
Benzerleri: Laflı 2003, s.97, Form XIX, Taf. 164 a-f, Taf. 165 a.; Laflı 2003, s.105, Form XIII, Taf. 189 e-f, Taf. 190 a-c.; Dünder 2008, s. 126, Tip 4d, Lev. 17, U143-U144.; Avli 2020, s.207, Kat No:49.	
Tarihleme: MS 1-2. yüzyıl	

Katalog No: U109	
Müze Env. No: A.190-08	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Devir- Seyitgazi Müzesi. 16/12/2008.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 14,2 cm. Ağız Çapı: 2,9 cm. Gövde Çapı: 6 cm. Dip Çapı: 2,1 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum, kireç ve gümüş mika katkılıdır. İyi pişirilmişdir. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik geniş ağız kenarlı, uzun silindirik belli belirsiz burgulu boyunlu, küçük oval şişkin gövdeli, yuvarlak düz diplidir. Boyun yapıştırılarak tümlenmiştir. Ağız kenarında kırık ve eksikler mevcuttur. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 7/8 (light red)	
Benzerleri: Laflı 2003, s.97, Form XIX, Taf. 164 a-f, Taf. 165 a.; Laflı 2003, s.105, Form XIII, Taf. 189 e-f, Taf. 190 a-c.; Dünder 2008, s. 126, Tip 4d, Lev. 17, U143-U144.; Avli 2020, s.207, Kat No:49.	
Tarihleme: MS 1-2. yüzyıl	

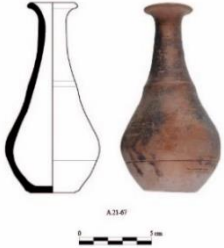
Katalog No: U110	
Müze Env. No: A.247-08	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Devir- Seyitgazi Müzesi. 16/12/2008.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 14 cm. Ağız Çapı: 3,6 cm.Gövde Çapı: 5,3 cm. Dip Çapı: 3,5 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum, kireç ve gümüş mika katkılıdır. İyi pişirilmişdir. Yuvarlak ağızlı, yana çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, genişliği dibe yakın hafif şişkin gövdeli, yuvarlak düz diplidir. Ağız kenarı kırık ve eksiktir. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 6/6 (light red)	
Benzerleri: Laflı 2003, s.97, Form XIX, Taf. 164 a-f, Taf. 165 a.; Laflı 2003, s.105, Form XIII, Taf. 189 e-f, Taf. 190 a-c.; Dünder 2008, s. 126, Tip 4d, Lev. 17, U143-U144.; Avli 2020, s.207, Kat No:49.	

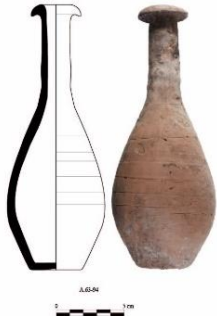
Tarihleme: MS 1-2. yüzyıl

Katalog No: U111	
Müze Env. No: A.250-08	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Devir- Seyitgazi Müzesi. 16/12/2008.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 12,6 cm. Ağız Çapı: 3,1 cm. Gövde Çapı: 4,4 cm. Dip Çapı: 2,6 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum, kireç ve gümüş mika katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik geniş ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, genişliği dibe yakın şişkin gövdeli, düz diplidir. Üzerinde küçük kırık ve eksikler mevcuttur. Çark yapımıdır	
Hamur rengi: 7,5 YR 7/6 (reddish yellow)	
Benzerleri: Laflı 2003, s.97, Form XIX, Taf. 164 a-f, Taf. 165 a.; Laflı 2003, s.105, Form XIII, Taf. 189 e-f, Taf. 190 a-c.; DüNDAR 2008, s. 126, Tip 4d, Lev. 17, U143-U144.; Avli 2020, s.207, Kat No:49.	
Tarihleme: MS 1-2. yüzyıl	

Katalog No: U112	
Müze Env. No: A.64-94	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Satın Alma. 12.10.1994.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 16,5 cm. Ağız Çapı: 3,5 cm. Gövde Çapı: 6,8 cm. Dip Çapı: 4,1 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve ince kireç katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, aşağı çekik geniş ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, aşağı doğru hafif genişleyen derin armudi gövdeli ve düz kaidelidir. Üzerinde yer yer yüzeysel dökülmeler olup yanmadan dolayı kararmıştır. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 5 YR 7/8 (reddish yellow)	
Benzerleri: Laflı 2003, s.104-105, Form X, Taf 186 e-f.	
Tarihleme: MS 2 – 3. yüzyıl.	

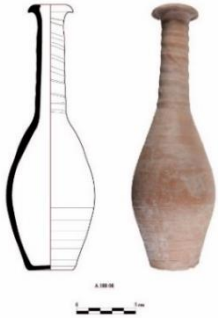
Katalog No: U113	
Müze Env. No: A.89-76	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Hediye. 16.04.1976.	
Buluntu Yeri: Mahmudiye – Eskişehir.	
Ölçüleri: Yükseklik: 16,9 cm. Ağız Çapı: 3,1 cm. Gövde Çapı: 6,6 cm. Dip Çapı: 3,9 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve ince kireç katkılıdır. Astar boyunda düzensiz bir şekilde akmıştır. Yuvarlak ağızlı, aşağı çekik geniş ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, genişliği dibe yakın armudi gövdeli, düz diplidir. Ağız kenarında ve boynunda yıpranmalar mevcuttur. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 5 YR 7/6 (reddish yellow) Astar rengi: 2,5 YR 3/3 (dark reddish brown)	
Benzerleri: Laflı 2003, s.104-105, Form X, Taf 186 e-f.	
Tarihleme: MS 2 – 3. yüzyıl	

Katalog No: U114	
Müze Env. No: A.21-67	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Hediye. 07.01.1967	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 13,4 cm. Ağız Çapı: 3,6 cm. Gövde Çapı: 7,1 cm. Dip Çapı: 3,8 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve ince kireç katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik keskin ağız kenarlı, gövdeye doğru genişleyen uzun boyunlu, derin armudi gövdeli ve yuvarlak düz diplidir. Boyun ve gövdeyi bağlayan omuz kısmında keskin bir çıkıntı, gövde üzerinde tek sıra çizgi yiv yer almaktadır. Tümüdür. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 6/8 (light red) Astar rengi: 2,5 YR 5/8 (red)- 2,5 YR 2,5/1 (reddish black)	
Benzerleri: Anderson-Stojanovic 1987, s.111, Fig 1,5.; Anderson- Stojanovic 1992, s.85, Lev.71, No:595.; Camilli 1999, s.139, Lev 39, C.23.6.1.	
Tarihleme: MÖ 1. yüzyıl- MS 1. yüzyıl	
Katalog No: U115	

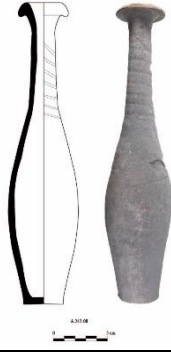
Müze Env. No: A.63-94	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Satın Alma. 12.10.1994.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 19 cm. Ağız Çapı: 3,7 cm. Gövde Çapı: 7,6 cm. Dip Çapı: 4 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve kireç katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa dönük geniş dudak kenarlı, uzun silindirik boyunlu, derin armudi gövdeli olup dairesel düz diplidir. Gövde üzerinde çizgi bezemeler yer almaktadır. Tümdür. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 7/8 (light red) Astar rengi: 5 YR 7/3 (reddish brown)	
Benzerleri: Goldman 2000, s.346, Fig. 64, No: P 759, P760.; Laflı 2003, s.105-106, Form XIV, Lev.190d-192e.; Ünan 2010, s.96-97, Lev.CCXXIII, 2.; Yaşar, Polat 2017, s.10-11, Tip 3, U7.; Polat 2019, s.206, Tip 3, Kat. No: U16-U19.; Demir 2020, s.136, Tip 7d, Fig 5, U27-U32.; Nasıfoğlu 2021, s.129, Tip 5b, Kat. No: U167.; Erdoğan, Doğanalp 2022, s.82-23, Fig 15, Fig 17.; Kaya 2022, s.48-19, Tip 4I, Kat. No: 149-161.; Pehlivan 2023, s.37, Torba Form Tip 3.	
Tarihleme: MS 1. yüzyıl- MS 3. yüzyıl.	

Katalog No: U116	
Müze Env. No: A.98-00	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: 200 Pessinus Ballıhisar Kazısı. 22.12.00.	
Buluntu Yeri: I.6.113 Numaralı Mezar içi.	
Ölçüleri: Ağız Çap: 4,4 cm. Yükseklik: 23,8 cm. Gövde Çapı: 8,8 cm. Dip Çapı: 4,7 cm.	
Eserin Tanımı: Hamuru kireç ve ince gümüş mika katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun kalın silindirik boyunlu, derin armudi gövdeli ve düz diplidir. Ağız ve gövde üzerinde kırık ve eksikler mevcut olup bu kısımlar sonradan yapıştırılarak tümlenmiştir. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown) Astar rengi: 2,5 YR 6/6 (light red)	
Benzerleri: Goldman 2000, s.346, Fig. 64, No: P 759, P760.; Laflı 2003, s.105-106, Form XIV, Lev.190d-192e.; Devreker, Thoen and Vermeulen 2003, s.261-263, 6.113,	

2, Fig. 144. (Yayımlandığı yer); Ünan 2010, s.96-97, Lev.CCXXIII, 2.; Yaşar, Polat 2017, s.10-11, Tip 3, U7.; Polat 2019, s.206, Tip 3, Kat. No: U16-U19.; Demir 2020, s.136, Tip 7d, Fig 5, U27-U32.; Nasıfoğlu 2021, s.129, Tip 5b, Kat. No: U167.; Erdoğan, Doğanalp 2022, s.82-23, Fig 15, Fig 17.; Kaya 2022, s.48-19, Tip 4I, Kat. No: 149-161.; Pehlivan 2023, s.37, Torba Form Tip 3.
Tarihleme: MS 1. yüzyıl- MS 3. yüzyıl.

Katalog No: U117	
Müze Env. No: A.188-08	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Devir- Seyitgazi Müzesi. 16/12/2008.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Ağız Çapı: 4,1 cm. Yükseklik: 23 cm. Gövde Çapı: 7,4 cm. Dip Çapı: 4,3 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve kireç katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, aşağıya çekik geniş ağız kenarlı, burgulu, uzun silindirik boyunlu, aşağıya doğru genişleyen derin oval gövdeli ve düz diplidir. Ağız kenarı kırmızımsı kahve renk akıtma astarlı ve çok az korunmuştur. Ağız kısmında küçük kırık ve eksikler mevcuttur. Gövde üzerinde çark izleri mevcuttur.	
Hamur rengi: 5 YR 7/6 (light red) Astar rengi: 5 YR 7/6 (light red) 2,5 YR 5/3 (reddish brown)	
Benzerleri: Goldman 2000, s.346, Fig. 64, No: P 759, P760.; Laflı 2003, s.105-106, Form XIV, Lev.190d-192e.; Ünan 2010, s.96-97, Lev.CCXXIII, 2.; Yaşar, Polat 2017, s.10-11, Tip 3, U7.; Polat 2019, s.206, Tip 3, Kat. No: U16-U19.; Demir 2020, s.136, Tip 7d, Fig 5, U27-U32.; Nasıfoğlu 2021, s.129, Tip 5b, Kat. No: U167.; Erdoğan, Doğanalp 2022, s.82-23, Fig 15, Fig 17.; Kaya 2022, s.48-19, Tip 4I, Kat. No: 149-161.; Pehlivan 2023, s.37, Torba Form Tip 3.	
Tarihleme: MS 1. yüzyıl- MS 3. yüzyıl.	

Katalog No: U118	
Müze Env. No: A.242-08	

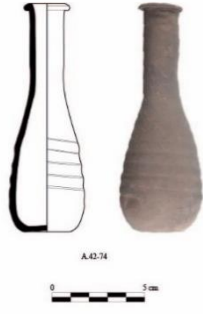
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Devir- Seyitgazi Müzesi. 16/12/2008.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Ağız Çap: 4,8 cm. Yükseklik: 27,5 cm. Gövde Çapı: 6,2 cm. Dip Çapı: 3,9 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve ince kireç katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, aşağıya çekik geniş ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, oldukça derin oval gövdeli ve düz diplidir. Boyun üzerinde derin çark izleri belirgindir. Tümdür. Ağız kenarında çok küçük kırık ve eksik, gövde üzerinde dökülmeler görülmektedir. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 5 YR 7/8 (reddish yellow) Astar rengi: 2,5 YR 7/6 (light red)	
Benzerleri: Goldman 2000, s.346, Fig. 64, No: P 759, P760.; Laflı 2003, s.105-106, Form XIV, Lev.190d-192e.; Ünan 2010, s.96-97, Lev.CCXXIII, 2.; Yaşar, Polat 2017, s.10-11, Tip 3, U7.; Polat 2019, s.206, Tip 3, Kat. No: U16-U19.; Demir 2020, s.136, Tip 7d, Fig 5, U27-U32.; Nasıfoğlu 2021, s.129, Tip 5b, Kat. No: U167.; Erdoğan, Doğanalp 2022, s.82-23, Fig. 15, Fig .17.; Kaya 2022, s.48-19, Tip 4I, Kat. No: 149-161.; Pehlivan 2023, s.37, Torba Form Tip 3.	
Tarihleme: MS 1. yüzyıl- MS 3. yüzyıl	

Katalog No: U119	
Müze Env. No: A.244-08	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Devir- Seyitgazi Müzesi. 16/12/2008.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Ağız Çap: 3,8 cm. Yükseklik: 21 cm. Gövde Çapı: 7,8 cm. Dip Çapı: 4,2 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum, kireç ve gümüş mika katkılıdır. İyi pişirimiştir. Yuvarlak ağızlı, aşağıya çekik ağız kenarlı, uzun silindirik burgulu boyunlu, derin ve oval gövdeli, yuvarlak düz diplidir. Ağız kenarı kırmızımsı kahve akıtma astarlıdır. Çark yapımıdır. Tümdür.	

Hamur rengi: 2,5 YR 7/6 (light red) Astar rengi: 5 YR 4/3 (reddish brown), 5 YR 3/2 (dark reddish brown)
Benzerleri: Goldman 2000, s.346, Fig. 64, No: P 759, P760.; Laflı 2003, s.105-106, Form XIV, Lev.190d-192e.; Ünan 2010, s.96-97, Lev.CCXXIII, 2.; Yaşar, Polat 2017, s.10-11, Tip 3, U7.; Polat 2019, s.206, Tip 3, Kat. No: U16-U19.; Demir 2020, s.136, Tip 7d, Fig 5, U27-U32.; Nasıfoğlu 2021, s.129, Tip 5b, Kat. No: U167.; Erdoğan, Doğanalp 2022, s.82-23, Fig. 15, Fig. 17.; Kaya 2022, s.48-19, Tip 4I, Kat. No: 149-161.; Pehlivan 2023, s.37, Torba Form Tip 3.
Tarihleme: MS 1. yüzyıl- MS 3. yüzyıl

Katalog No: U120	
Müze Env. No: A.616-08	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: 2008- Han Başara Kurtarma Kazısı.	
Buluntu Yeri: Han GB-D M2	
Ölçüleri: Yükseklik: 25,1 cm. Ağız Çapı: 4,4 cm. Gövde Çapı: 6,7 cm. Dip Çapı: 3,7 cm.	
Eserin Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, derin oval gövdeli ve düz diplidir. Boyunu çevreleyen oluklar mevcuttur. Gövde üzerinde ise gelişigüzel yapılmış üç sıra sıg yiv bezeme mevcuttur. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown) Astar rengi: 5 YR 3/1 (very dark gray), 7,5 YR 5/3	
Benzerleri: Goldman 2000, s.346, Fig. 64, No: P 759, P760.; Laflı 2003, s.105-106, Form XIV, Lev.190d-192e.; Ünan 2010, s.96-97, Lev.CCXXIII, 2.; Alp-Oransay 2015: 14. Fig 10, Kat No:44. (Yayımlandığı yer); Yaşar, Polat 2017, s.10-11, Tip 3, U7.; Polat 2019, s.206, Tip 3, Kat. No: U16-U19.; Demir 2020, s.136, Tip 7d, Fig 5, U27-U32.; Nasıfoğlu 2021, s.129, Tip 5b, Kat. No: U167.; Erdoğan, Doğanalp 2022, s.82-23, Fig. 15, Fig. 17.; Kaya 2022, s.48-19, Tip 4I, Kat. No: 149-161.; Pehlivan 2023, s.37, Torba Form Tip 3.	
Tarihleme: MS 1. yüzyıl- MS 3. yüzyıl	

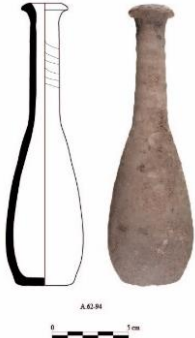
Katalog No: U121	
Müze Env. No: A.3-17	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Seyitgazi Sondaj Kazısı. 01.08.2016.	
Buluntu Yeri: Seyitgazi 37 Ada 111 Parsel.	
Ölçüleri: Ağız Çap: 3,6 cm. Yükseklik: 20 cm. Gövde Çapı: 5,2 cm. Dip Çapı: 3,7 cm.	
Eserin Tanımı: Üzeri büyük kireç patina kaplıdır. İnce gümüş mika katkılıdır. Yuvarlak ve dar ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, ince ve uzun boyunlu, derin oval gövdeli, yuvarlak düz diplidir.	
Hamur rengi: 7,5 YR 7/6 (reddish yellow) Astar rengi: 7,5 YR 7/4 (pink) 5 YR 5/2 (reddish gray)	
Benzerleri: Şimşek, Okunak ve Bilgin 2011, s.73-74, Un.t3k, Kat. No: 976.; Nasıfoğlu 2021, s.129, Tip 5b, Kat. No: U156.	
Tarihleme: MÖ 1. yüzyıl sonları – MS 1. yüzyıl	

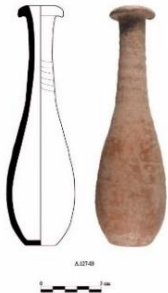
Katalog No: U122	
Müze Env. No: A.42-74	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Satın Alma. 10.06.1974.	
Buluntu Yeri: Kütahya dolaylarından.	
Ölçüleri: Yükseklik: 12,3 cm. Ağız Çapı: 2,5 cm. Gövde Çapı: 4,4 cm. Dip Çapı: 2 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kireç, kum ve bol miktarda gümüş mika katkılıdır. Orta pişirimlidir. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, silindirik uzun boyunlu, derin armudi gövdeli ve düz diplidir. Gövde üzerinde birbirine paralel yiv hatlar vardır. Ağız kenarında kırık ve eksikler mevcuttur. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: Gley 4/N (dark gray)	
Benzerleri: Kasapoğlu 2008, s.116, Res.40, Kat No: 34.; Avli 2020, s.200-201, Kat No:43.	
Tarihleme: MÖ 1. yüzyıl sonları – MS 1. yüzyıl	

Katalog No: U123	
Müze Env. No: A.68-73	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Bursa Müzesi'nden devredilmiştir. 05.02.1973.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 18,6 cm. Ağız Çapı: 2,6 cm. Gövde Çapı: 4,7 cm. Dip Çapı: 3,5 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kireç ve az miktarda gümüş mika katkılıdır. İyi pişirimlidir. Yuvarlak ağızlı, aşağıya çekik geniş ağız kenarlı, uzun silindirik, belli belirsiz burgulu boyunlu, derin oval gövdeli ve yuvarlak düz diplidir. Üzeri yer yer kireç patina kaplıdır. Yüzeysel aşınmalar vardır. Kap asimetrik durmaktadır. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 6/8 (light red)	
Benzerleri: Şimşek, Okunak ve Bilgin 2011, s.73-74, Un.t3k, Kat. No: 976.; Nasıfoğlu 2021, s.129, Tip 5b, Kat. No: U156.	
Tarihleme: MÖ 1. yüzyıl sonları – MS 1. yüzyıl	

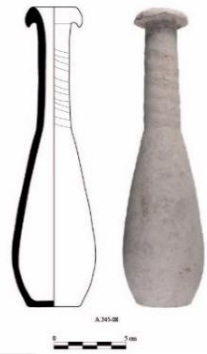
Katalog No: U124	
Müze Env. No: A.35-94	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Satın Alma. 07.11.1994.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 20 cm. Ağız Çap: 3,4 cm. Gövde Çapı: 5,4 cm. Dip Çapı: 3,5 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum, kireç ve ince gümüş mika katkılıdır. Yuvarlak ve geniş ağızlı, dışa taşkın ağız kenarlı, uzun ve silindirik boyunlu, derin oval gövdeli ve yuvarlak düz diplidir. Boyunda oluk izleri, gövde üzerinde ise çark izleri belirgindir. Gövde üzerinde yer yer aşınmalar görülmektedir.	
Hamur rengi: Hamur rengi: 7,5 YR 6/3 (light brown) Astar rengi: 10 YR 3/2 (dusky red)	
Benzerleri: Laflı 2003, s.105, Form XII, Taf 189 a-d.; Şimşek, Okunak ve Bilgin 2011, s.73-74, Un.t3k, Kat. No: 73,49,149.; Tekocak,Yıldız 2015, s.424, Kat No:13, Fig:13. ; Yaşar, Polat 2017, s.10-11, Tip 2, U3-U6. ; Demir 2020, s.136, Tip 7c, Fig. 5, U22-	

U26. ; Nasıfoğlu 2021, s.129, Tip 5b, Kat. No: U164-U166.; Erdoğan, Doğanalp 2022, s.87, Fig. 16.; Pehlivan 2023, s.27-28, Torba Form Tip 1a.
Tarihleme: MS 1. yüzyıl- MS 2. yüzyıl

Katalog No: U125	
Müze Env. No: A.62-94	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Satın Alma. 12.10.1994.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 18,5 cm. Ağız Çapı: 2,9 cm. Gövde Çapı: 5,1 cm. Dip Çapı: 3,8 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve ince kireç katkılıdır. Astarı çok az korunmuştur. Yuvarlak ağızlı, dışa taşkın ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, derin armudi gövdeli, yuvarlak düz diplidir. Yüzeyde yer yer kireç patina görülmektedir. Çark yapımıdır. Tümdür.	
Hamur rengi: 2,5 YR 6/8 (light red) Astar rengi: 7,5 YR 2,5/1 (black)	
Benzerleri: Laflı 2003, s.105, Form XII, Taf 189 a-d.; Şimşek, Okunak ve Bilgin 2011, s.73-74, Un.t3k, Kat. No: 73,49,149.; Tekocak,Yıldız 2015, s.424, Kat No:13, Fig:13. ; Yaşar, Polat 2017, s.10-11, Tip 2, U3-U6. ; Demir 2020, s.136, Tip 7c, Fig 5, U22-U26. ; Nasıfoğlu 2021, s.129, Tip 5b, Kat. No: U164-U166.; Erdoğan, Doğanalp 2022, s.87, Fig 16. ; Pehlivan 2023, s.27-28, Torba Form Tip 1a.	
Tarihleme: MS 1. yüzyıl- MS 2. yüzyıl	

Katalog No: U126	
Müze Env. No: A.127-03	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Müsadere. 11.12.2003.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 19,5 cm. Ağız Çapı: 3,8 cm. Gövde Çapı: 5,8 cm. Dip Çapı: 3,5 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum, kireç ve ince gümüş mika katkılıdır. İyi pişirimidir. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, geniş dudaklı, uzun silindirik boyunlu, derin oval gövdeli, yuvarlak düz diplidir. Ağız kenarında kırık ve eksik vardır. Çark yapımıdır.	

Hamur rengi: 5 YR 7/6 (reddish yellow) Astar rengi: 2,5 YR 6/6 (light red)
Benzerleri: Laflı 2003, s.105, Form XII, Taf 189 a-d.; Şimşek, Okunak ve Bilgin 2011, s.73-74, Un.t3k, Kat. No: 73,49,149.; Tekocak,Yıldız 2015, s.424, Kat No:13, Fig:13. ; Yaşar, Polat 2017, s.10-11, Tip 2, U3-U6. ; Demir 2020, s.136, Tip 7c, Fig. 5, U22-U26.; Nasıfoğlu 2021, s.129, Tip 5b, Kat. No: U164-U166.; Erdoğan, Doğanalp 2022, s.87, Fig 16.; Pehlivan 2023, s.27-28, Torba Form Tip 1a.
Tarihleme: MS 1. yüzyıl- MS 2. yüzyıl

Katalog No: U127	
Müze Env. No: A.245-08	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Devir- Seyitgazi Müzesi. 16/12/2008.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 20,5 cm. Ağız Çapı: 3,8 cm. Gövde Çapı: 5,7 cm. Dip Çapı: 3,9 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve kireç katkılıdır. İyi pişirimlidir. Yuvarlak ağızlı, aşağı çekik geniş ağız kenarlı, uzun ince silindirik boyunlu, aşağıya doğru hafif genişleyen oval gövde profilili, yuvarlak düz diplidir. Boyun kısmında belli belirsiz burğu vardır. Ağız kenarında küçük kırık ve eksikler vardır. Çark yapımıdır Tümüdür.	
Hamur rengi: 5 YR 7/8 (reddish yellow) Astar rengi: 5 YR 6/4 (light reddish brown)	
Benzerleri: Laflı 2003, s.105, Form XII, Taf 189 a-d.; Şimşek, Okunak ve Bilgin 2011, s.73-74, Un.t3k, Kat. No: 73,49,149.; Tekocak,Yıldız 2015, s.424, Kat No:13, Fig:13. ; Yaşar, Polat 2017, s.10-11, Tip 2, U3-U6. ; Demir 2020, s.136, Tip 7c, Fig 5, U22-U26. ; Nasıfoğlu 2021, s.129, Tip 5b, Kat. No: U164-U166.; Erdoğan, Doğanalp 2022, s.87, Fig. 16.; Pehlivan 2023, s.27-28, Torba Form Tip 1a.	
Tarihleme: MS 1. yüzyıl- MS 2. yüzyıl	

Katalog No: U128	
Müze Env. No: A.246-08	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Devir- Seyitgazi Müzesi. 16/12/2008.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Ağız Çap: 3,4 cm. Yükseklik: 19,4 cm. Gövde Çapı: 4,7 cm. Dip Çapı: 2,9 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve gümüş mika katkılıdır. İyi pişirimlidir. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik düz ağız kenarlı, uzun silindirik belli belirsiz burgulu boyunlu, genişliği dibe yakın derin gövdeli, yuvarlak düz diplidir.	
Hamur rengi: 10 R 6/8 (light red) Astar rengi: 2,5 YR 7/8 (light red), 5 YR 3/1 (very dark gray).	
Benzerleri: Şimşek vd. 2011 :73-74. Un.t3k Kat. No: 467.; Erdoğan, Doğanalp 2022: 87. Fig 13.	
Tarihleme: MS 1. yüzyıl- MS 2. yüzyıl	

Katalog No: U129	
Müze Env. No: A.353-76	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Hediye. 14.10.1976.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Ağız Çapı: 2,1 cm. Yükseklik: 19,8 cm. Gövde Çapı: 5,3 cm. Dip Çapı: 2,3 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve ince kireç katkılıdır. Uzun silindirik boyunlu, oval derin gövdeli ve yuvarlak düz diplidir. Ağız ve boyunda kırık ve eksikler olup sonradan yapıştırılmıştır. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 6/6 (light red) Astar rengi: 2,5 YR 4/2 (weak red)	
Benzerleri: Şimşek, Okunak ve Bilgin 2011, s.73-74, Un.t3k, Kat. No: 467.; Erdoğan, Doğanalp 2022, s.87, Fig 13.	
Tarihleme: MS 1. yüzyıl- MS 2. yüzyıl	

Katalog No: U130	
Müze Env. No: A.66-92	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Satın Alma. 02.10.1982.	
Buluntu Yeri: Karahöyük Köyü- Eskişehir.	
Ölçüleri: Yükseklik: 8,6 cm. Ağız Çapı: 3 cm. Gövde Çapı: 5,1 cm. Dip Çapı: 3,7 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve ince kireç katkılıdır. Yuvarlak ve geniş ağızlı, dışa dönük ağız kenarlı, kalın silindirik boyunlu, dibe doğru genişleyen şişkin gövdeli ve yuvarlak düz diplidir. Yüzeyde yer yer kireç patina görülmektedir. Tümdür. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 6/8 (light red)	
Benzerleri:-	
Tarihleme: Roma Dönemi	

Katalog No: U131	
Müze Env. No: A.121-66	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Hediye. 14.11.1966.	
Buluntu Yeri: Mahmudiye / Eskişehir	
Ölçüleri: Yükseklik: 12,3 cm. Ağız Çapı: 2,9 cm. Gövde Çapı: 4,2 cm. Dip Çapı: 1,6 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum ve küçük taşçık katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, dışa, yana çekik kalın ağız kenarlı, uzun ve kalın silindirik boyunlu, genişliği dibe yakın şişkin gövdeli, yuvarlak düz diplidir. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 6/8 (light red)	
Benzerleri: -	
Tarihleme: Roma Dönemi	

Katalog No: U132	
Müze Env. No: A.249-08	
Müzeye Geliş Şekli ve Tarihi: Devir- Seyitgazi Müzesi. 16/12/2008.	
Buluntu Yeri:-	

Ölçüleri: Yükseklik: 13,2 cm. Ağız Çapı: 2,7 cm. Gövde Çapı: 4,2 cm. Dip Çapı: 2,8 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum, kireç ve gümüş mika katkılıdır. Yuvarlak ağızlı, düz ağız kenarlı, geniş uzun boyunlu, dar oval gövdeli, düz diplidir. Yanmadan dolayı yer yer siyahlaşmış olup üzeri kireç patina kaplıdır. Çark yapımıdır. Tümdür.	
Hamur rengi: 2,5 YR 7/8 (light red) Astar rengi: 2,5 YR 7/6 (light red)	
Benzerleri: -	
Tarihleme: Roma Dönemi	

Katalog No: U133	
Müze Env. No: A.191-08	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Devir- Seyitgazi Müzesi. 16/12/2008.	
Buluntu Yeri: Avdan Çiftliği, Derebenek Mah. Seyitgazi.	
Ölçüleri: Yükseklik: 11,4 cm. Ağız Çapı: 2,8 cm. Gövde Çapı: 4,8 cm. Dip Çapı: 4,6 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum, kireç ve gümüş mika katkılıdır. İyi pişirimiştir. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik düz ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, genişliği dibe yakın şişkin gövdeli, yuvarlak düz diplidir. Kap yukarıdan aşağıya tıraşlanmıştır ve asimetric olarak durmaktadır. Dip kısmında çatlak mevcuttur. Tümdür. Çark yapımıdır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 7/6 (light red) Astar rengi: 7,5 YR 4/6 (brown)	
Benzerleri: -	
Tarihleme: Roma Dönemi	

Katalog No: U134	
Müze Env. No: A.192-08	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Devir- Seyitgazi Müzesi. 16/12/2008.	
Buluntu Yeri: Avdan Çiftliği, Derebenek Mah. Seyitgazi.	
Ölçüleri: Yükseklik: 11,5 cm. Ağız Çapı: 2,9 cm. Gövde Çapı: 4,9 cm. Dip Çapı: 4,6 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum, kireç ve gümüş mika katkılıdır. İyi pişirimlidir. Yuvarlak ağızlı, dışa çekik düz ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, genişliği dibe yakın şişkin gövdeli, yuvarlak düz diplidir. Ağız kenarında kırık ve eksik, gövde üzerinde aşınma mevcuttur. Boyun yapıştırılarak tümlenmiştir. Yukarıdan aşağıya tıraşlanmıştır.	
Hamur rengi: 2,5 YR 7/6 (light red) Astar rengi: 10 R 5/6 (red)	
Benzerleri: -	
Tarihleme: Roma Dönemi	

Katalog No: U135	
Müze Env. No: A.256-08	
Müze Geliş Şekli ve Tarihi: Devir- Seyitgazi Müzesi. 16/12/2008.	
Buluntu Yeri: -	
Ölçüleri: Yükseklik: 10,5 cm. Ağız Çapı: 3,7 cm. Gövde Çapı: 5,4 cm. Dip Çapı: 3,9 cm.	
Eserin Tanımı: İnce kum, kireç ve gümüş mika katkılıdır. İyi pişirimlidir. Geniş yuvarlak ağızlı, düz ağız kenarlı, aşağıya doğru kademeli olarak genişleyen silindirik boyunlu, dibe doğru genişleyen oval gövdeli, düz diplidir. Üzerinde dökülme ve aşınmalar mevcuttur. Çark yapımıdır. Tümdür.	
Hamur rengi: 10 R 7/8 (light red) Astar rengi: 10 R 7/6 (light red)	
Benzerleri: -	
Tarihleme: Roma Dönemi	

KAYNAKÇA

Modern Kaynaklar

- Akarca, A. (1952). *Mylasa'da Hellenistik Bir Mezar*. Belleten (XVI), 63, 367-405.
- Alp, A. O. ve Çağlar, M. D. (2009). *Eskişehir Han İlçesi ve Başara Köyü Kazıları*. (2004-2007). 30. KST, 1, Ankara, 189-200.
- Alp, A. O. (2009). *Eskişehir, Başara Köyü Kazılarında Bulunan Bizans Dönemi Kiliseleri*. XIII. Ortaçağ ve Türk Dönemi Kazıları ve Sanat Tarihi Araştırmaları Sempozyumu Bildirileri, 22-30.
- Alp, A.O. ve Oransay A. (2015). *Han Nekropolü'nden Ele Geçen Roma Dönemi Seramikleri*. (Ed. C. Şimşek, B. Duman ve E. Konakçı), Mustafa Büyükkolancı'ya Armağan, 9-27.
- Altınsapan, E. ve Gerengi A. (2017). *Eskişehir Karacahisar Kalesi Kazı Çalışmalarında Bulunan Bir Grup Sikke*. Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, (5) 58, 1-19.
- Albek, S. (1991). *Dorylaion'dan Eskişehir'e*. Eskişehir: Sağlık ve Bilimsel Araştırma Çalışmaları Vakfı Yayınları, No: 89.
- Akyol, Ş. (2019). Neolitik Dönem' de Keçiçayırı Yerleşmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Bilecik: Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Anderson-Stojanoviç, V. R. (1987) *The Chronology an Function of Ceramic Unguentaria*. Amerikan Journal of Archaeology, 91, 105-122.
- Anderson-Stojanoviç, V. R. (1992) *The Hellenistic and Roman Pottery, Stobi*. Princeton: Princeton University Publishing.
- Argun, S. (2019). *Smyrna Unguentarium Buluntuları (2007-2014)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Atasoy, S. (1974). *The Kocakızlar Tumulus in Eskişehir, Turkey*. Amerikan Journal of Archaeology, Vol 18, No 3, 255-263.
- Avli, A. (2020). *Neapolis Nekropolünden İki Oda Mezar ve Buluntuları*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Aydın, Ş, Arslan A. ve Kaya D. (2013). *Küçükçekmece Göl Havzası (Bathonea?) Kazılarında Ele Geçen Unguentariumlar*. İstanbul Araştırmaları Yıllığı, 2.
- Aydın, Z. (2000). *Çanakkale Müzesi'nde Bulunan Troas Bölgesi Unguentariumları*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Baştürk, M. B., vd. (2016). *Dünden Bugüne Şarhöyük (Dorylaion): 2015 Sezonu*. 38. KST 3, Ankara, 263-274.
- Baştürk M. B. (2022). *Şarhöyük – Dorylaion Kazıları: Eskişehir'in Binlerce Yılının Özeti*. Fetih ve Medeniyet, T.C. Eskişehir Valiliği Şehir ve Değer Araştırmaları Dergisi, 5, 98-113.
- Baldıran, A. (1998). 'Stratonikeia'dan Unguentariumlar'. Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 4, 335-355.
- Bebka, (2020). *Eskişehir İlinin Turizm Kaynaklarının Mekansal Analizi ve Pazarlama Stratejisi*. Eskişehir: Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı Yayınları.
- Bilgen, A. N (2002). *Eskişehir Çavlum Köyü Mezarlığı Eskişehir/Alpu Ovası'nda Yeni Bir Orta Tunç Çağı Mezarlığı*. Anadolu Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi., (1) 3, 39-102.
- Bilgen, A. N (2006). *Çavlum Orta Tunç Çağı Nekropolü'nde Ele Geçen Lületaş Mühür*. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, (5) 16, 17-21.
- Blegen, C. W., Palmer, H. ve Young, R. S. (1964). *Corints Results of Excavations Conducted By The American School of Classical Studies Athens*, XIII.
- Boulter, Cedric G. (1963). *Graves in Lenoemant Street, Athens.*, *Hesperia*, (32) 2, s.113-137.
- Boysal, Y. ve Kadioğlu, M. (1999). *1997 Yılı Stratonikeia Nekropol Çalışmaları*. 20. KST, 2, Ankara, 215-228.
- Bruneau, P. (1970). *Tombes d'Argos*, BCH 94, 437-531.
- Büyükyörük, F. – Tibet C. (1999-2000). *1998-1999 Yılı Antalya Doğu Nekropolü Kurtarma Kazısı*. Adalya No:IV, 115-171.
- Camilli, A. (1999) *Alpullae Balsamari Ceremici di Eta Ellenistica e Romana*. Fratelli Palombi Editori, Roma.
- Cappelletto, E.- İndgjerd H. R. (2016). *New Acquisitions From The Hellenistic-Roman-Byzantine East Necropolis Of Hierapolis in Phrygia: The Unguentaria, Rei Cretariae Romanæ Favtorvm Acta* 44, 681-689.
- Civelek, A. (2001). *Tralleis Nekropolis Buluntuları Işığında Hellenistik ve Roma Dönemi Seramiği*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. İzmir: Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Claerhout, I. ve Devreker, J. (2008). *Ana Tanrıça'nın Kutsal Kenti, Pessinus*. (Çev. B. Avunç). İstanbul: Homer Kitabevi.

- Çoşkun, S. (2022). *Tralleis Güney Nekropolü Oda Mezarları ve Buluntuları*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Darga, A. M (1993). *Şarhöyük-Dorylaion Kazıları (1989-1992)*, 15. KST, (1), Ankara, 481-501.
- Demir, A. (2020). *Giresun Müzesi'nde Bir Grup Pişmiş Toprak Unguentarium*. Aderg, XXXV. 131-147.
- Devreker, J., Thoen, H. and Vermeulen, F. (2003). *Excavations in Pessinus: the so-called Acropolis, From Hellenistic and Roman cemetery to Byzantine castle*. Ghent: Academia Press.
- Doğan, T. (2022). *Unguentaria in the Edirne Arhaeology and Etnography Museum*. Arkeoloji Dergisi XXVIII, 149-174.
- Dotterweich, U. (1999). *Unguentarien mit kuppelförmiger Mündung aus Knidos*. Knidos Studien, Band I.
- Dusenbery, E. B. (1998). *The Necropolis And Catalogues of Burials and Catalog of Objects by Categories, Samothrace II*. New Jersey: Princeton University.
- Dündar, E. (2008). *Hellenistik ve Roma Dönemleri Patara Unguentariumları*. İstanbul: Ege Yayınları.
- Edwards, G. R. (1959). *The Gordion Campaing of 1958*. Amerikan Journal of Archaeology, 63, 263-368.
- Efe, T. (1994). *1993 Yılında Kütahya, Bilecik ve Eskişehir İllerinde Yapılan Yüzey Araştırmaları*. 12. AST, Ankara, 245-266.
- Efe, T. (1999). *Orman Fidanlığı Kurtarma Kazısı:1992-1994 Yılları Arasında Yapılan Çalışmalara Ait Ön Rapor*. Anadolu Araştırmaları, 15, 73-104.
- Efe, T. ve Türkteki, M. (2007). *Keçiçayırı (Seyitgazi-Eskişehir), 2007 Yılı Kurtarma Kazıları*. Colloquium Anatolicum, VI, 75-87.
- Efe, T. (2007). *Eskişehir Bölgesi Tarihöncesi Dönem Araştırmaları ve Ön Asya Arkeolojisi İçindeki Yeri*. 1-47. <https://docplayer.biz.tr/2434855-I-eskisehir-bolgesi-tarihoncesi-donem-arastirmalari-ve-onasya-arkeolojisi-icinindeki-yeri-prof-dr-turan-e-fe.html> (Erişim:03.06.2024)
- Efe, T. vd. (2019). *Küllüoba Kazısı 2018 Yılı Sonuçları*. 41. KST, 4, Ankara, 317-330.

- Emir, F. (2022). *Eskişehir Eti Arkeoloji Müzesi’de Bulunan Aphrodite ve Eros Konulu Eserler*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kütahya: Dumlupınar Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- Ergürer, H. E. (2012). *Parion Roma Dönemi Seramiği*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Ertin, G. (1994). *Eskişehir Kentinde Yerleşmenin Evrimi*. 773, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Ertin, G. (2018). *Eskişehir Kentinin Eski Sit Alanları ve Fonksiyonel Özellikleri. (İlk Çağdan Cumhuriyete Kadar)*. Art- Sanat 9, 35-49.
- Erol, A. F. ve Tamer, D. (2018). *Fatsa/Cingirt Kayası 2012-2014 Sezonu Kazılarında Ele Geçen Unguentariumlar*. SEFAT, 39, 267-292.
- Erdoğan, A. ve Doğanalp, D. (2022). *Tripolis 2007-2009 Kazılarında Ele Geçen Unguentariumlar Üzerine Bir Değerlendirme*. ADerg. XXVIII, 79-100.
- Fırat, N. (1999). *Perge Konut Alanı Keramiği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi: İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Fırat, M. (2013). *Isparta Müzesi Seramik Koleksiyonu: Unguentaria*. I. Uluslararası Pisidia Araştırmaları Sempozyumu, Isparta, 294-311.
- Goldman, A. (2000). *The Roman- Period Settlement at Gordion, Turkey*. A. Dissertation submitted to the faculty of the University of North Carolina at Chapel Hill in partial fulfillment of the requirements for the degree of Classical archaeology in the Department of Classics, Chapel Hill.
- Günay, G. (1989). *İzmir Müzesi’nde Bulunan Unguentariumlar*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, İzmir: Ege Üniversitesi.
- Günay- Tuluk, G. (1999). *Die Unguentarien Im Museum Von Izmir*. Anatolia Antiqua VII, 127-166.
- Gürler, B. (1994). *Metropolis’in Hellenistik Dönem Seramiği*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. İzmir: Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Gürbüzer, M. (2006). *İdyma’daki Hellenistik Dönem Oda Mezarı*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Muğla: Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Haspels, C. H. E. (1971). *The Highlands of Phrygia, Sites And Monuments*, Vol. I, Princeton: The Princeton University Press.
- Hayes, J. W. (1980). *Ancient Lamps in the Royal Ontario Museum*. Toronto.
- Hayes, J. W. (1991). *The Hellenistic and Roman Pottery, Paphos III*. Lefkoşa.

- Hayes, J. W. (1992). *Excavations at Saraçhane in İstanbul Volume 2 The Pottery*, Princeton University Press and Dumbarton Oaks Research Library and Collection.
- Hellström, P. (1965). *Labraunda Pottery of Classical and Later Date Terracotta Lamp and Glass*. Lund.
- İznic, E. (2006). *Roma İmparatorluğu Dönemi'nde Frigya Epiktetos Merkezlerinde (Dorylaeum, Nacolea, Midaeum, Cotiaeum, Aezani) Sosyopolitik, Sosyoekonomik ve Sosyokültürel Yapı*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Jones F, F. (1950). *"The Pottery" Excavations at Gözlü Kule, Tarsus, Volume 1: The Hellenistic and Roman Periods*. Princeton, New Jersey.
- Kasapoğlu, H. (2008). *Parion Nekropolü 2006 Yılı Seramik Buluntuları*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kavlıkoğlu, M. (2005). *Phrygia Epiktetos Kentlerinden Dorylaion- Dorylaeum Antik Kenti*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Denizli: Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kaya, B. ve Temür A. (2021). *Amisos'tan Bir Grup Mezar Buluntusu: Unguentarium*. TÜBA-KED, 23, 141-160.
- Kaya, B. (2022). *Samsun Müzesi'nde Bulunan Pişmiş Toprak Unguentariumlar*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Samsun: On dokuz Mayıs Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- Kaya, D. (2019). *Küçükçekmece Göl Havzası (Bathonea) Kazıları Unguentariumları*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Edirne: Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kılıçay, H. (2022). *Perge Batı Nekropolisi M58 Mezarı*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Burdur: Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Korkmaz, H. ve Buz U. (2013). *Aizanoi 2012 Kazı Sezonu Kuzey Nekropolis Unguentariumları*. Aizanoi-1, 59-76, Ankara: Bilgin Kültür Sanat Yayınları.
- Koylu, Z. ve Birgün M. (2015). *Eski Bir Şehrin Hikayesi 1923-1938*. No:32, Eskişehir: Ticaret Odası Yayınları.
- Körsulu, H. (2011). *Nagidos Unguentariumları*. TÜBA-AR, 14, s.69-86.
- Künisch, N. (1972). *"Grabfunde aus dem Stadtgebiet von Bergama"*. PF I, Berlin, s.94-107.

- Laflı, E. (2003). *Studien Zu Hellenistischen, Kaiserzeitlichen und Spätantikfrühbyzantinischen Tonunguentarien aus Kilikien und Psidien (Süd Türkei): Der Forschungsstand und Eine Auswahl von Fundobjekten aus den Örtlichen Museen*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Köln: Inaugural-Dissertation Zur Erlangung Der Doktorwürde Vorgelegt Der Philosophischen Fakultät Der Universität Zu.
- Laflı, E. (2012). *Roman and Late Terracotta Unguentaria, 1988-2005*. Amorium Reports, 3, İstanbul: MAS Matbaacılık A.Ş., s.181-192.
- Nasıfoğlu, D. (2021). *Adana Müzesi'nden Bir Grup Pişmiş Toprak Unguentarium*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Okunak, M. (2005). *Hierapolis Kuzey Nekropolü (159D Nolu Tümülü) Anıt Mezar ve Buluntuları*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Denizli: Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Özver, A. (2021). *Tralleis Batı Nekropolü ve Buluntuları*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Aydın: Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Öz, E. (2022). *Diyarbakır Arkeoloji Müzesi'nden Bir Grup Pişmiş Toprak Unguentarium*. Seramik Araştırmaları Dergisi. SRMKA, 4, 51-75.
- Palalı, M. (2021). *Karacahisar Kalesi'ndeki Küçük Eserler. (2011-2014 Kazı Sezonu)*. Fetih ve Medeniyet, T.C. Eskişehir Valiliği Şehir ve Değer Araştırmaları Dergisi, 1, 22-29.
- Pehlivan, E. (2023). *Sivas Arkeoloji Müzesi Unguentariumları*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Pieri, D. (2005). *Le commerce du vin oriental á l'époque Byzantine (Ve-VIIe e siècle): le témoignage des amphores en Gaule*. Beyrouth.
- Polat, B. A. (2005). *Troia'nın Hellenistik ve Roma Dönemi Nekropolleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Polat, Y. (2008). *MÖ IV. Binyıl – MÖ I. Binyıl Arasında Dağlık Phrygia Bölgesinde Yerleşim Modelleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Polat, Y. (2019). *Kütahya Müzesinden Bir Grup Pişmiş Toprak Unguentarium*. Kütahya Arkeoloji, Sanat Tarihi ve Tarih Araştırmaları, Ankara: Bilgin Kültür Sanat Yayıncılık, s.201-219.
- Polat, Y. (2022). *Yazılıkaya Midas Vadisi'nde Frig İzlerinin Keşfi*. Fetih ve Medeniyet, T.C. Eskişehir Valiliği Şehir ve Değer Araştırmaları Dergisi 5, 88-97.
- Rotroff, Susan I. (1984). *The Origins and Chronology of Hellenistic Gray Unguentaria*. Aja 88, 234-264.
- Rotroff, S. I. – Oliver, A. (2003). *The Hellenistic Pottery From Sardis: The Finds Through 1994*. London.
- Rotroff, S. I. (2006). *Hellenistic Pottery the Plain Wares, The Athenian Agora Vol. XXXIII*, New Jersey, Princeton.
- Saraçoğlu, A. (2011). *Hellenistic and Roman Unguentaria From The Necropolis of Tralleis*. Anatolia 37, 1-42.
- Seheer, J. (1992). *Demircihöyük Nekropol Kazısı 1990 Yılı Sonuçları*. 13. KST, 1, Ankara, 163-176.
- Sönmez, B. E. (2015). *Nevşehir Müzesi'nde Bulunan Pişmiş Toprak Unguentariumlar*. 9. Uluslararası Eskişehir Pişmiş Toprak Sempozyumu, Eskişehir, 261-279.
- Sparkes, B. A. ve Talcott, L. (1970). *Black and plain pottery of 6th, 5th, and 4th Centurie B.C. Part 1*. Vol 12. New Jersey.
- Süzer, H. (2019). *Hellenistik ve Roma Dönemleri Sinop Unguentariumları*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Şahin, C. (2011). *Bir Göçmen Kenti Olarak Eskişehir ve Eskişehir'in Sosyo-Kültürel Yapısında Tatar Kimliği*. İdeal Kent, 3, 2020-243.
- Şenyurt, S. Y ve Yorulmaz, L. (2020). *Kurul Kalesi Pişmiş Toprak Unguentariumları*. Gaziantep University Journal of Social Sciences, 19(3), 606-628.
- Şimşek, C., Okunak, M. ve Bilgin, M. (2011). *Laodikeia Çalışmaları 1.1. Laodikeia Nekropolü (2004-2010 yılları)*. İstanbul: Ege Yayınları.
- Tamsü-Polat, R. (2013). *Stratonikeia Akdağ Nekropolü: Somut ve Soyut Kültür Üzerine Bir Araştırma*. Yayımlanmış Doktora Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Tamsü-Polat, R. (2017). *Stratonikeia Akdağ Nekropolü, Stratonikeia Çalışmaları 2*. İstanbul: Ege Yayınları.

- Tamsü-Polat, R., vd. (2019). 2018 Yılı Yazılıkaya / Midas Vadisi Yüzey Araştırması. 37. AST, 1, Ankara, s.233-247.
- Tavukçu, Z. A. (2006). *Parion Nekropolü 2005 Yılı Buluntuları*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Tekçam, T. (2007). *Arkeoloji Sözlüğü*. İstanbul: Alfa Yayınları.
- Tekocak, M. ve Yıldız V. (2015). *Akşehir Nasreddin Hoca Arkeoloji ve Etnoğrafya Müzesi'nde Bulunan Bir Grup Pişmiş Toprak Vazo*. Prof. Dr. Ömer Özyiğit'e Armağan, İstanbul: Ege Yayınları, 413-432.
- Thompson, H. A. (1934). *Two Centuries of Hellenistic Pottery*. Hesperia 3, 311-480.
- Tokgöz, D. (1976). Şükranlı Nekropol Kazısı-1974. Türk Arkeoloji Dergisi, 40, 117-142.
- Tüfekçi- Sivas, T. (1997). Eskişehir- Afyonkarahisar-Kütahya İl sınırları içindeki Phryg kaya anıtları. Yayımlanmamış Doktora Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Tüfekçi- Sivas, T. (2010). *Eskişehir'in Geçmişini Aydınlatan Işık*. Aktüel Arkeoloji Dergisi, (14), 59-60.
- Tüfekçi- Sivas, T. ve Sivas, H. (2014). *Şarhöyük-Dorylaion Kazıları 2005-2012*. 35. KST, (3), Ankara, 151-165.
- Türkcan, A. U. vd. (2017). *Kanlıtaş Höyük (Eskişehir/İnönü) Kazısı Çalışmaları. Kütahya Müzesi 2016 Yıllığı, IV*, 233-266.
- Türkteki, M. vd. (2021). *Anadolu'da bir İlk Tunç Çağı Kenti: Küllioba, Genel Değerlendirme ve 2020 Yılı Çalışmaları*. Lycus, 3, 105-128.
- Türktüzün, M.- Dönmez, E. Ş. ve Akman A. (2007). “Küçük Eserler”, *Ben Anadolu'da Doğdum: Anadolu Kültür- Sanat ve Arkeoloji Müzesi*, İstanbul.
- Uysal-Tezer, C. (2011). *Nevşehir Camihöyük Helenistik ve Roma Dönemi Seramikleri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Vessberg, O. ve Westholm, A. (1956). *The Hellenistic and Roman Periods in Cyprus Expedition*. SCE IV,3.
- Yaşar, A. (2010). *Milet Müzesi'nde Bulunan Hellenistik ve Roma Dönemi Unguentariumlar*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Aydın: Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yaşar, A. ve Polat, İ. (2017). *Amasya Müzesi'nden Pişmiş Toprak Bir Grup Unguentarium*. Kubaba Arkeoloji- Sanat Tarih Dergisi, 26, 7-18.

- Yedidağ, T. Y. (2011). Dorylaion'un Hellenistik Dönem Keramikleri. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yedidağ, T. Y. (2021). *Hellenistik ve Roma Dönemlerinde Pişmiş Toprak Koku Kapları (Unguentariumlar)*. Antik Çağdan Günümüze Parfüm Ankara: Myrina Yayınları, 77-86.
- Yıldız, V. (2016). *Akhisar Arkeoloji Müzesi'nde Bulunan Unguentariumlar*. Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, (14) 1, 1-24.
- Yılmazyaşar, H. (2021). Bilgiyi Ararken: Karacahisar Kalesi Araştırma-Kazı Süreci (1999-2020). Fetih ve Medeniyet, T.C. Eskişehir Valiliği Şehir ve Değer Araştırmaları Dergisi, 14-21.
- Yılmazyaşar, H. (2022). *Karacahisar Kalesi Kazıları (2019-2021)*.42. KST, 3, Ankara, 115-133.

Antik Kaynaklar:

- Strabon (2000). Antik Anadolu Coğrafyası, (Geographika: XII-XIII-XIV), (Çev: A. Pekman), İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.
- Yaşlı Plinius (1958). Natural Historiae, XIII.

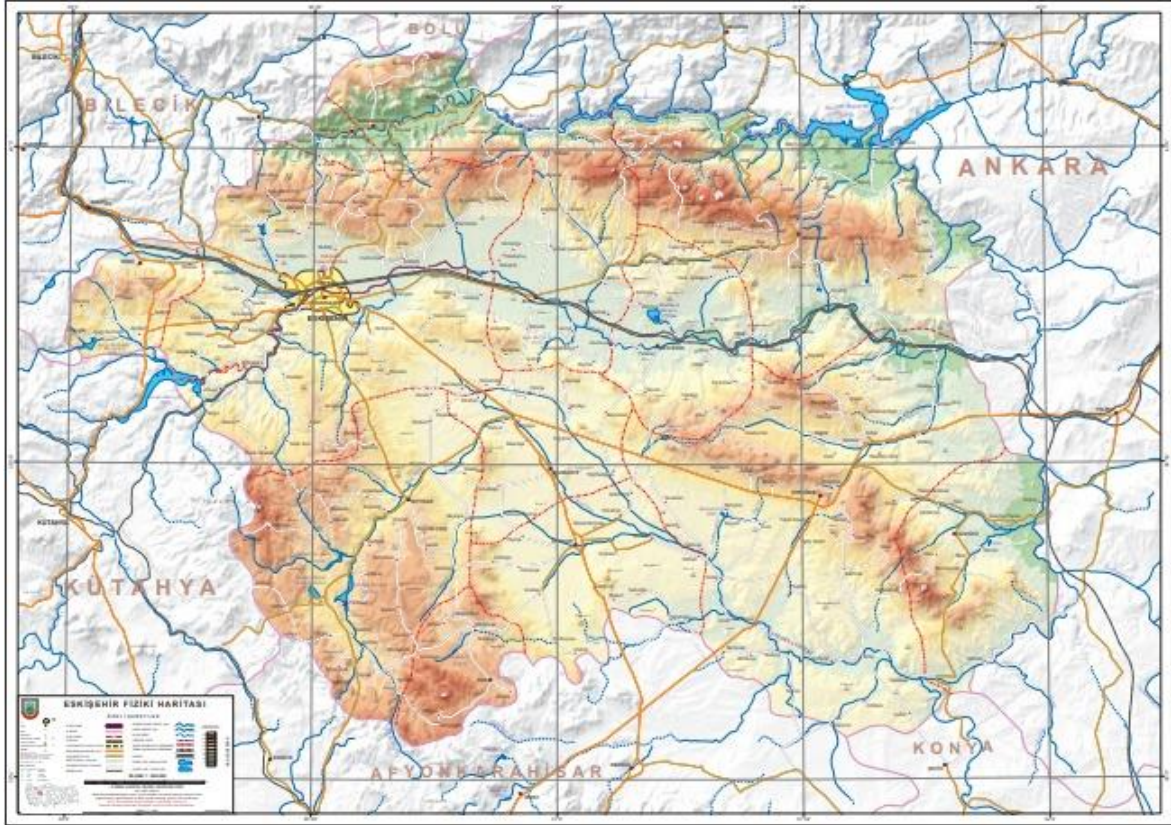
İnternet Kaynakları:

- http1: <https://muze.gov.tr/muze-detay?SectionId=ETI01&DistId=MRK> Erişim: 27.05.2024.

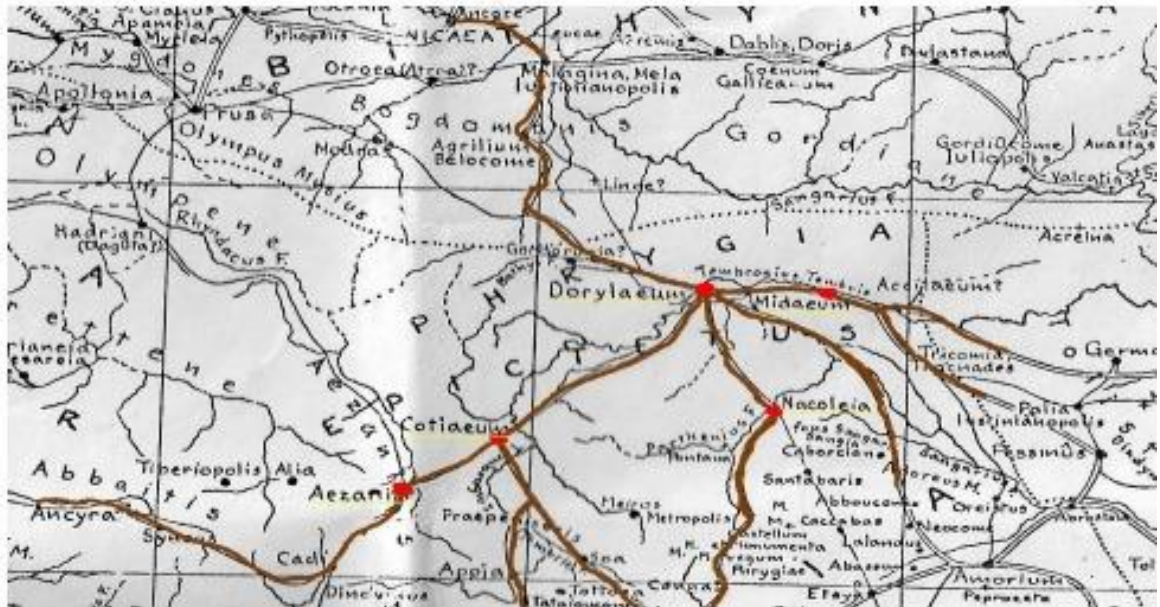
EKLER

Ek-1 : Görseller

Görsel 1. Eskişehir Fiziki İl Haritası (Kaynak: <https://www.harita.gov.tr/urun/eskisehir-fiziki-il-haritasi/408> Erişim:15.05.2024)

Görsel 2. Frigya Epiktetos Merkezleri ve Olası Yollar (İznik, 2006, s.11)

Görsel 3. 1974 Eskişehir Müze Müdürlüğü Binası (Müze Arşivi)

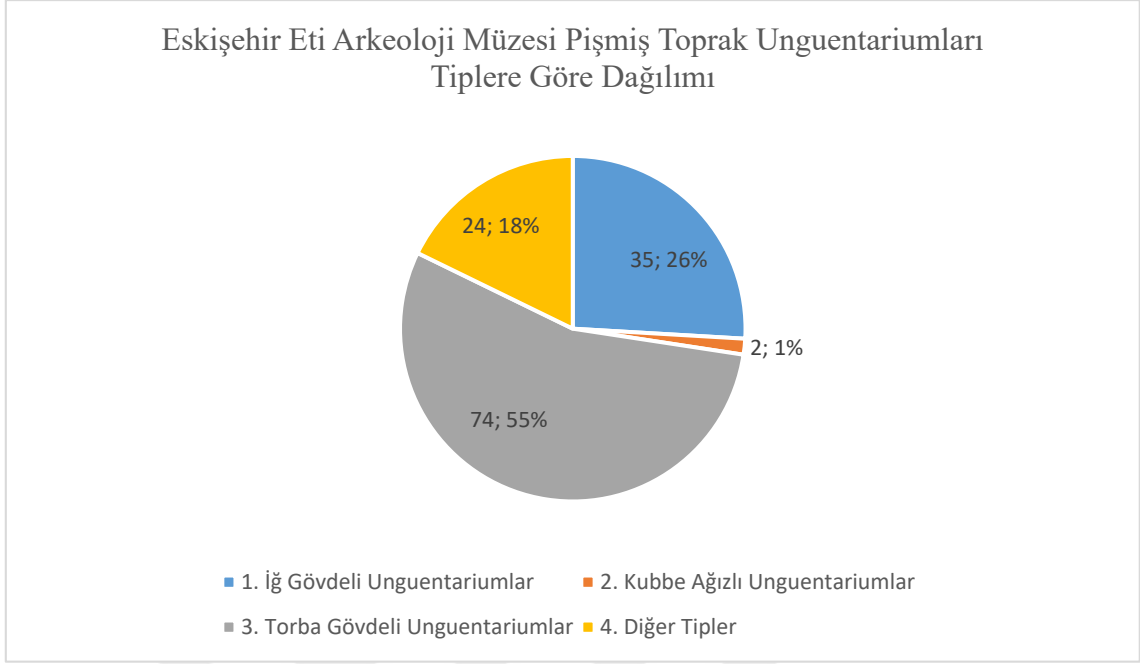

Görsel 4. Eskişehir Eti Arkeoloji Müzesi

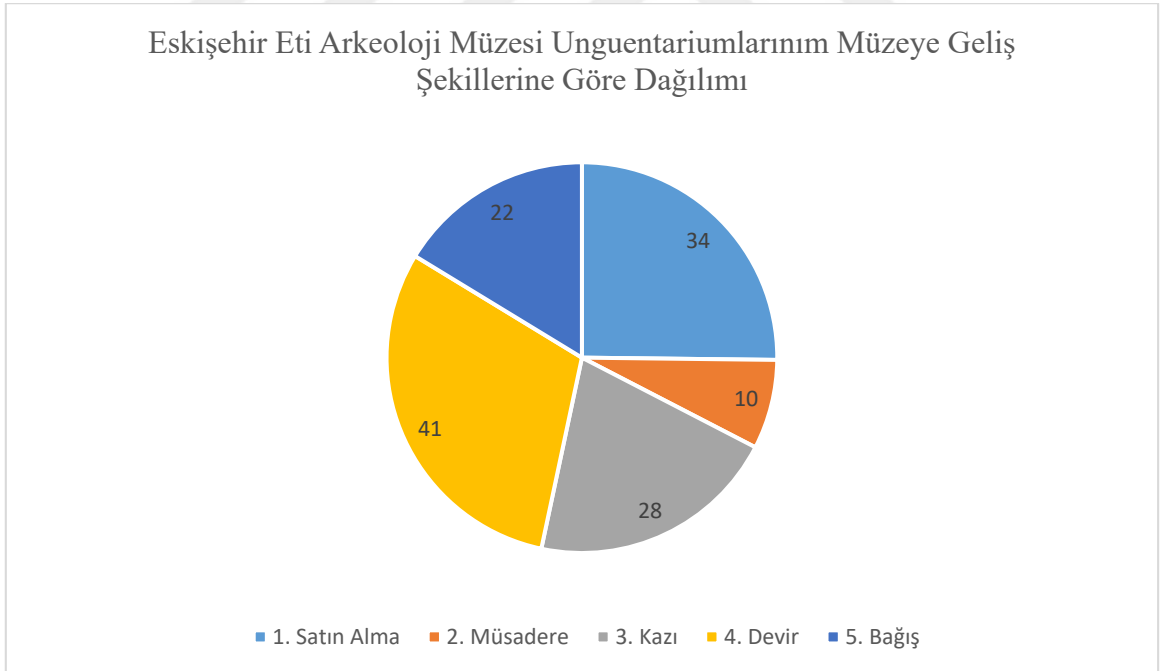

Görsel 5. Eskişehir İlçeleri ve Kazı Merkezleri (Emir 2022, s.9)

Ek-2: Tablolar

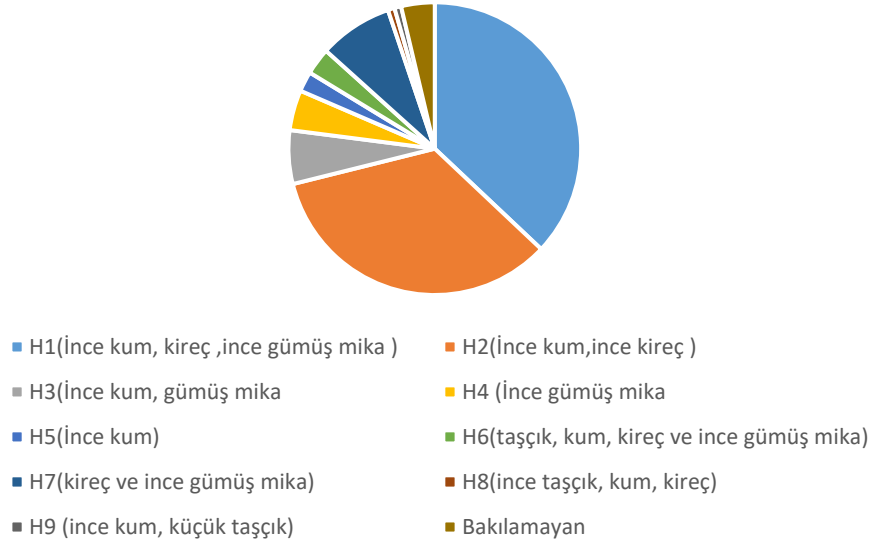

Tablo 1. Unguentariumların Tiplere Göre Dağılımı

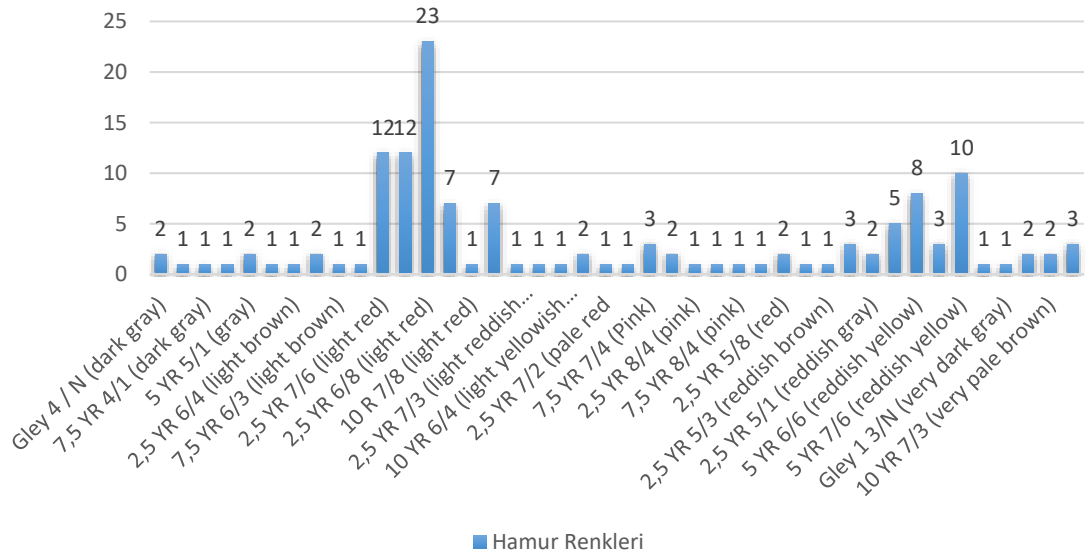
Tablo 2. Unguentariumların Müzeye Geliş Şekillerine Göre Dağılımı

Unguentariumların Hamurlarına Göre Dağılımı

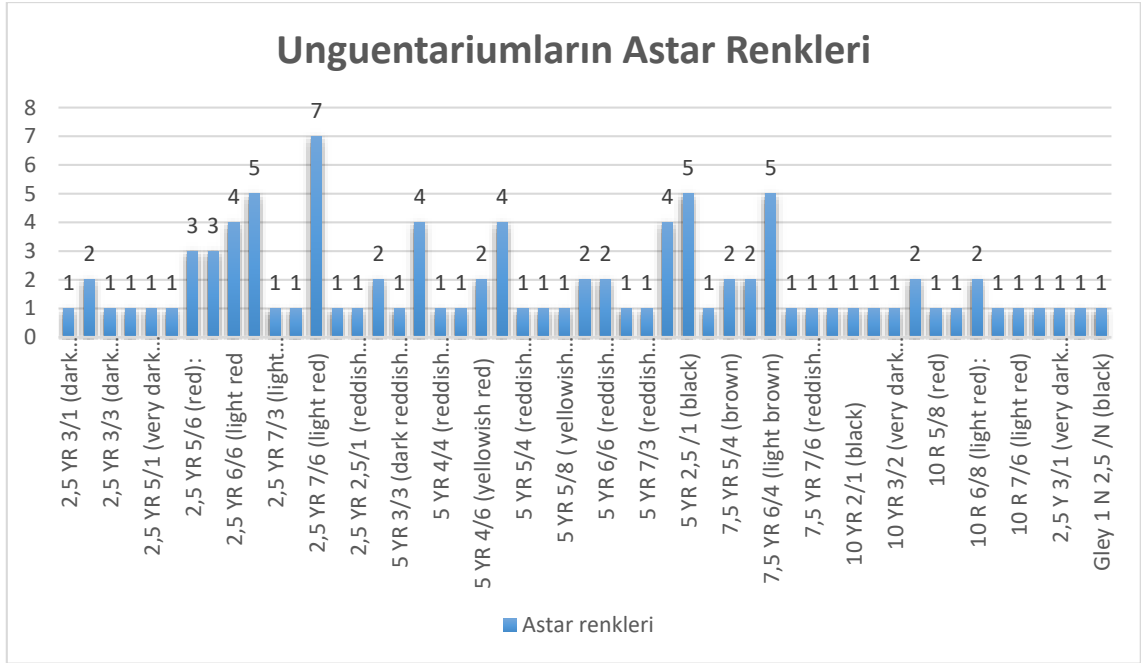

Tablo 3. Unguentariumların Hamurlarına Göre Dağılımı

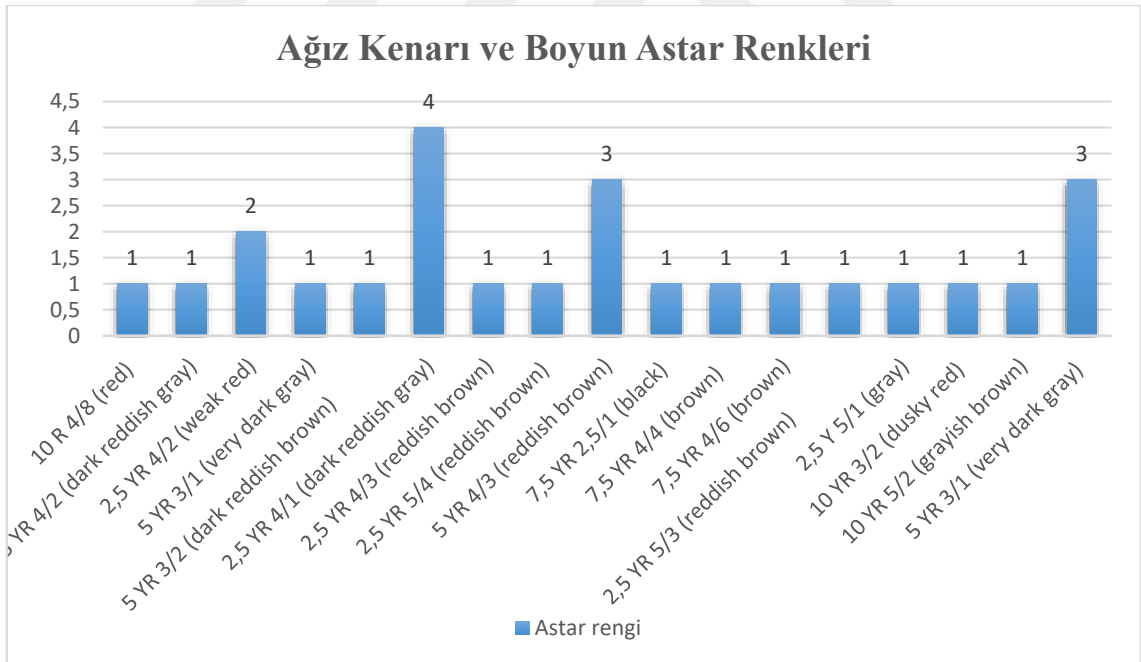
Unguentariumların Hamur Renkleri

Tablo 4. Unguentariumların Hamur Renk Dağılımları

Tablo 5. Unguentariumların Astar Renk Dağılımları

Tablo 6. Unguentariumların Ağız Kenarı ve Boyun Astar Renk Dağılımı

↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
Tip 1	Tip 2	Tip 3	Tip 4	Tip 5	Tip 6	Tip 7	Tip 8	Tip 9	Tip 10
		Tip 3a Tip 3b Tip 3c	Tip 4a Tip 4b Tip 4c					Tip 9a Tip 9b	Tip 10a Tip 10b Tip 10c

Tablo 7. Eskişehir Eti Arkeoloji Müzesi İğ Gövdeli Unguentarium Tipleri

Tarih	Eti Arkeoloji Müzesi İğ Gövdeli Unguentariumları Kronoloji Tablosu
MÖ 4. yüzyıl	Tip 1
MÖ 3. yüzyıl	Tip 2, Tip 3a, Tip 3b, Tip 3c, Tip 4a, Tip 4b, Tip 4c
MÖ 2. yüzyıl	Tip 5, Tip 6, Tip 7, Tip 10b
MÖ 1. yüzyıl	Tip 8, Tip 9a, Tip 9b, Tip 10a, Tip 10c
0	
MS 1. yüzyıl	
MS 2. yüzyıl	

Tablo 8. İğ Gövdeli Unguentariumların Kronoloji Tablosu

Tip 1	Tip 2	Tip 3	Tip 4	Tip 5	Tip 6	Tip 7
Tip 1a Tip 1b Tip 1c Tip 1d Tip 1e		Tip 3a Tip 3b Tip 3c	Tip 4a Tip 4b	Tip 5a Tip 5b		Tip 7a Tip 7b

Tablo 9. Eskişehir Eti Arkeoloji Müzesi Torba Gövdeli Unguentarium Tipleri

Tarih	Eti Arkeoloji Müzesi Torba Gövdeli Unguentariumları Kronoloji Tablosu
MÖ 1. yüzyıl	Tip 1a, Tip 1b, Tip 1d, Tip 2, Tip 3b
0	Tip 1c, Tip 1e, Tip 3c, Tip 4b
MS 1. yüzyıl	Tip 3a, Tip 5a, Tip 5b, Tip 6, Tip 4a, Tip 7a, Tip 7b
MS 2. yüzyıl	Tip 3a, Tip 5a, Tip 5b, Tip 6, Tip 4a, Tip 7a, Tip 7b

Tablo 10. Torba Gövdeli Unguentariumların Kronoloji Tablosu

↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
Tip 1	Tip 2	Tip 3	Tip 4	Tip 5	Tip 6	Tip 7
Tip 1a Tip 1b		Tip 3a Tip 3b				

Tablo 11. Eskişehir Eti Arkeoloji Müzesi Diğer Unguentarium Tipleri

Tarih	ETİ ARKEOLOJİ MÜZESİ DİĞER UNGUENTARIUMLAR KRONOLOJİ TABLOSU
MÖ 1. yüzyıl	Tip 1 b
0	Tip 3a
MS 1. yüzyıl	Tip 3b
MS 2. yüzyıl	Tip 1a
MS 3. yüzyıl	Tip 2

Tablo 12. Diğer Unguentariumlar Kronoloji Tablosu

Geldiği Yer:	Katalog Numaraları:
Alpu Koca Kızlar Tümülüsü Kazısı:	U38, U39, U40, U41, U42, U43, U44, U45, U46.
Bağış:	U20, U25, U55, U56, U57, U58, U59, U65, U69, U71, U74, U75, U76, U90, U92, U96, U97, U106, U113, U114, U129, U131.
Bursa Müzesi –Devir:	U11, U17, U23, U30, U31, U77, U78, U79, U80, U81, U82, U83, U84, U85, U123.
Han- Başara Kurtarma Kazısı:	U28, U120.
Lepçek Deresi – Kırka Kurtarma Kazısı:	U63.
Müsadere:	U12, U13, U14, U22, U26, U33, U34, U48, U67, U126.
Müze Temel Kazısı:	U2.
Satın Alma:	U1, U3, U7, U9, U10, U18, U19, U24, U29, U32, U35, U49, U53, U54, U62, U64, U66, U68, U70, U73, U87, U88, U91, U93, U94, U95, U98, U103, U112, U115, U122, U124, U125, 130.
Seyitgazi Müzesi- Devir:	U8, U21, U27, U47, U51, U52, U89, U100, U101, U102, U104, U105, U107, U108, U109, U110, U111, U117, U118, U119, U127, U128, U132, U133, U134, U135.
Seyitgazi- Sondaj Kazısı:	U121.
Şarhöyük Kazısı:	U4, U16, U50, U60, U61, U72, U99.
Pessinus Kazısı:	U5, U6, U15, U36, U37, U86, U116.

Tablo 13. Geliş Yerlerine Göre Unguentariumların Listesi

Ek-3: Levhalar

Levha 1.

U1

U2

U3

U4

İg Gövdeli Unguentariumlar (U1-U4)

U5

U6

U7

U8

İg Gövdeli Unguentariumlar (U5-U8)

U9

U10

U11

U12

İg Gövdeli Unguentariumlar (U9-U12)

U13

U14

U15

U16

U17

İg Gövdeli Unguentariumlar (U13-U17)

U18

U19

U20

U21

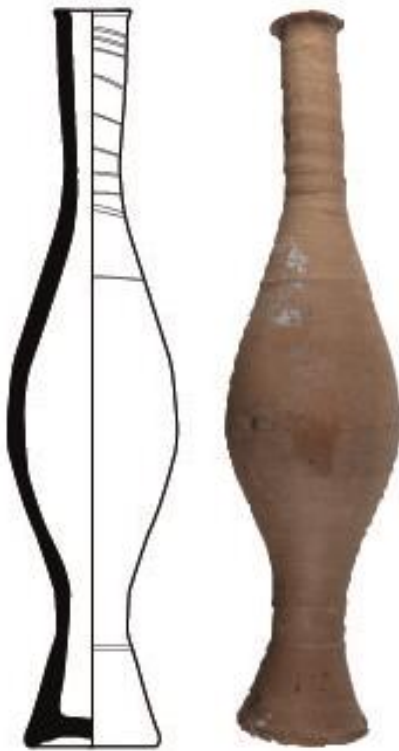
İg Gövdeli Unguentariumlar (U18-U21)

U.22

U.23

U.24

U.25

İg Gövdeli Unguentariumlar (U22-U25)

U26

U27

U28

U29

İg Gövdeli Unguentariumlar (U26-U29)

U30

U31

U32

U34

U33

U35

Kubbe Ağızlı Unguentariumlar (U36-U37)

U38

U39

U40

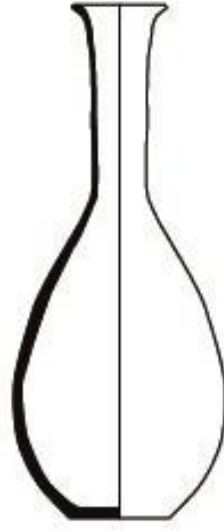
U41

Torba Gövdeli Unguentariumlar (U38-U41)

U42

U43

U44

U45

Torba Gövdeli Unguentariumlar (U42-U45)

U46

U47

U48

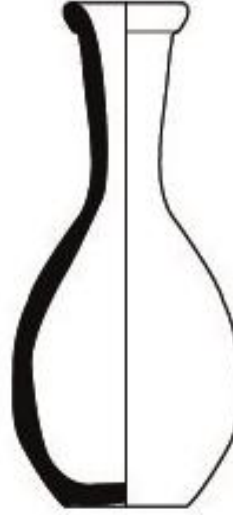
U49

Torba Gövdeli Unguentariumlar (U46-U49)

U50

U51

U52

U53

Torba Gövdeli Unguentariumlar (U50-U53)

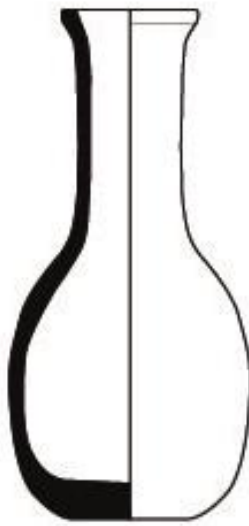
Torba Gövdeli Unguentariumlar (U54-U57)

U58

U59

U60

U61

Torba Gövdeli Unguentariumlar (U58-U61)

U62

U63

U64

U65

Torba Gövdeli Unguentariumlar (U62-U65)

U66

U67

U68

U69

Torba Gövdeli Unguentariumlar (U66-U69)

U70

U71

U72

U73

Torba Gövdeli Unguentariumlar (U70-U73)

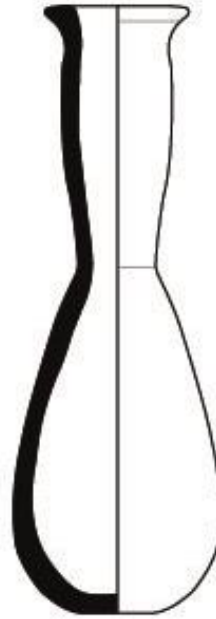
U74

U75

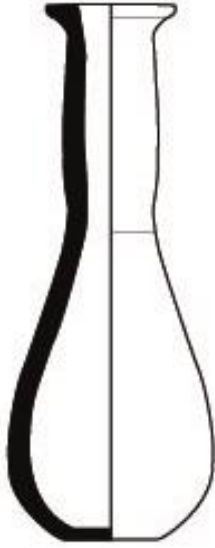
U76

U77

Torba Gövdeli Unguentariumlar (U74-U77)

U78

U79

U80

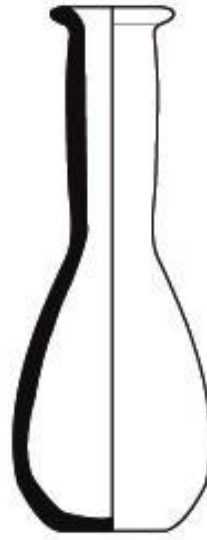
U81

Torba Gövdeli Unguentariumlar (U78-U81)

U82

U83

U84

U85

Torba Gövdeli Unguentariumlar (U82-U85)

U86

U87

U88

U89

Torba Gövdeli Unguentariumlar (U86-U89)

Torba Gövdeli Unguentariumlar (U90-U93)

U94

U95

U96

U97

Torba Gövdeli Unguentariumlar (U94-U97)

U98

U99

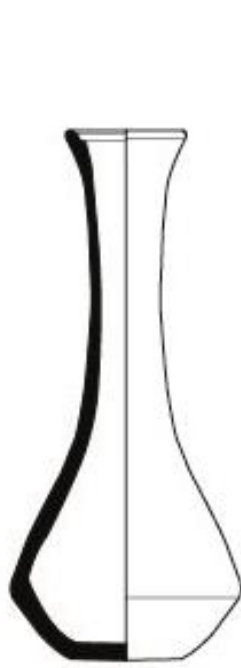
U100

U101

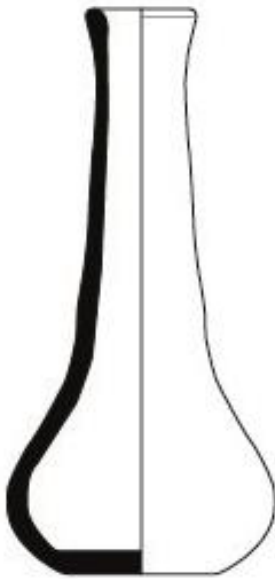
Torba Gövdeli Unguentariumlar (U98-U101)

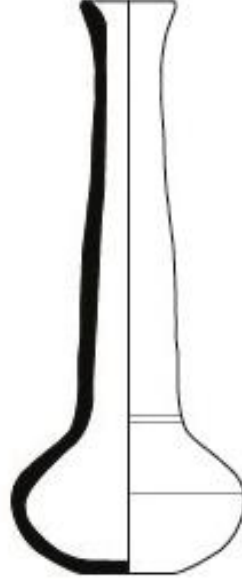
U102

U103

U104

U105

Torba Gövdeli Unguentariumlar (U102-U105)

U106

U107

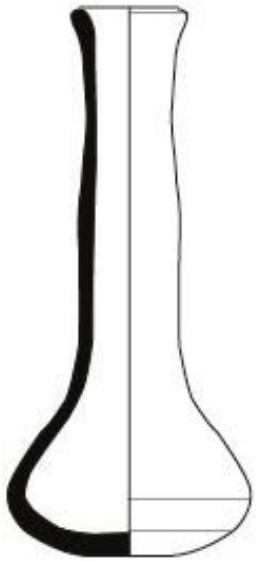
Torba Gövdeli Unguentariumlar (U106-U107)

U108

U110

U109

U111

Torba Gövdeli Unguentariumlar (U108-U111)

U112

U113

U114

U115

Diğer Tipler (U112-U115)

U116

U117

U118

U119

Diğer Tipler (U116-U119)

U120

U121

U122

U123

Diğer Tipler (U120-U123)

U124

U125

U126

U127

Diğer Tipler (U124-U127)

U128

U129

U130

U131

Diğer Tipler (U128-U131)

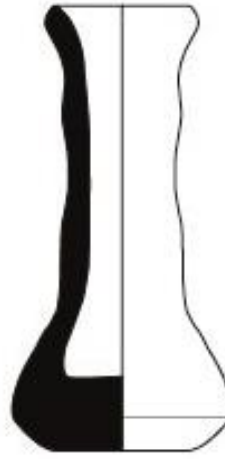
U132

U133

U134

U135

Diğer Tipler (U132-U135)

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı: Özge GÜRCAN BIÇAKCI

Yabancı Dil: İngilizce

Doğum Yeri ve Yılı: -

E-posta: -

Eğitim Geçmişi:

- 2024 Anadolu Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Klasik Arkeoloji Tezli Yüksek Lisans Programı.
- 2013-2016 Anadolu Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü. (yandal)
- 2010-2015 Anadolu Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü.
- 2004-2007 Prof. Dr. Orhan Oğuz Lisesi.

Mesleki Geçmiş:

- Side Arkeolojik Kazıları, Stajyer Arkeolog (2012-2013).
- Çiledir Höyüğü Kurtarma Kazısı, Stajyer Arkeolog (2014).
- Side Arkeolojik Kazıları, Arkeolog (2015-2016-2018).
- Söğüt Müze Müdürlüğü, Arkeolog (2020-2021)
- Eskişehir Müze Müdürlüğü, Arkeolog (2022- halen)

Ödülleri:

- 2015 Anadolu Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölüm 3. lüğü.

Sertifikaları:

- Arkeolojik Varlıkların Korunması ve Kurtarılması- Koç Üniversitesi Online Eğitim (08.2019)